

**Generalitat
de Catalunya**

Enquesta de seguretat pública de Catalunya

Enquesta encarregada pel Departament de l'Interior

Desembre de 1999

RPEEO 62

Registre Públic d'Enquestes i d'Estudis d'Opinió de la Generalitat de Catalunya
Decret 25/1998, de 4 de febrer

Presentació de la prova pilot de l'Enquesta de Seguretat Pública de Catalunya
Auditori, 20.12.99

Els catalans es mostren més preocupats per la violència juvenil que per la immigració il·legal.

El nivell de seguretat a Catalunya és alt i els Mossos d'Esquadra el cos policial més valorat.

La prova pilot de l'Enquesta de Seguretat Pública de Catalunya, que s'ha presentat avui, s'ha realitzat només sobre el territori on es despleguen els Mossos d'Esquadra. El proper mes de gener el Departament d'Interior durà terme l'Enquesta General a tot el territori de Catalunya.

Entre les conclusions més importants destaquen la preocupació dels catalans per la violència juvenil que es relaciona directament amb la preocupació pel sistema educatiu, i el rebuig cap a les actituds xenòfobes.

El concepte dels catalans sobre la immigració és molt equilibrat. Els sentiments són més de compassió que de por. En aquest sentit, la majoria pensa que la solució al problema de la immigració passa per donar-los feina abans que impedir-los l'entrada.

La seguretat és el valor més apreciat fins i tot per damunt de la llibertat. En opinió dels enquestats, la millora de la seguretat passa per la prevenció de la violència més que per l'increment del nombre de policies. Tot i així, el nivell de seguretat a Catalunya és alt i es considera que ha millorat en els darrers anys.

El cos de Mossos d'Esquadra és la policia més valorada. El coneixement d'aquest cos és alt, especialment en les comarques del Baix Empordà i La Selva, territoris on el desplegament policial té més antiguitat. Els aspectes més valorats dels Mossos d'Esquadra són l'idioma i la seva integració a Catalunya.

L'avaluació del cost material i psicològic de la delinqüència entre la població és, en conjunt, satisfactòria. L'índex de victimització marca una tendència decreixent. Més de la meitat de les experiències de victimització tenen relació amb l'àmbit del vehicle, tot i que el comportament de denúncia del delicte no guarda relació amb la freqüència dels fets sinó amb la seva importància.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Introducció

El conseller de Governació (actualment, d'Interior), en la seva compareixença davant la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana del Parlament de Catalunya del dia 3 de desembre de 1998, anuncià la realització de l'**Enquesta de Seguretat Pública de Catalunya (ESPC)**.

L'ESPC consisteix en la realització periòdica i sistemàtica d'un conjunt d'activitats estadístiques, d'estudi i d'anàlisi en matèria de seguretat a partir de les informacions obtingudes mitjançant entrevistes a un nombre representatiu de ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

Prèviament a la primera enquesta general (prevista per al mes de gener de l'any 2000) aquest any se n'ha realitzat la prova pilot, que ha consistit en l'aplicació de l'ESPC amb unes dimensions més reduïdes. D'aquesta manera, l'enquesta pilot s'ha adreçat a la població catalana de 16 o més anys, amb una mostra de 5.320 entrevistes distribuïdes de forma no proporcional.

Les enquestes representatives en matèria de seguretat i policia expressen les vivències, els sentiments i les opinions de la població, i permeten completar els sistemes d'indicadors mesurant l'impacte final dels serveis. És a dir, permeten mesurar l'evolució dels fets en termes objectius —la victimització, l'autoprotecció, etc.— però també subjectius —els sentiments, l'opinió, etc.—, i proporcionen unes dades especialment valuoses en l'àmbit de la seguretat interior.

Al llarg dels darrers trenta anys, les enquestes en matèria de seguretat s'han anat estenent a tots els països del nostre entorn. Les experiències més conegudes són les dels Estats Units i les d'Anglaterra i el País de Gal·les, de manera que les enquestes de victimització constitueixen, avui, un complement habitual de l'estadística policial i judicial.

A l'Estat espanyol, el *Centro de Investigaciones Sociológicas* ha formulat preguntes aïllades sobre victimització des de finals dels anys setanta i l'any 1994 va subscriure un conveni de col·laboració amb el Ministeri de l'Interior que va permetre la realització de dos estudis sistemàtics sobre seguretat i policia. A Catalunya, les enquestes de victimització han tingut caràcter local. S'han realitzat sobretot a Barcelona a partir del 1984, per iniciativa de l'Ajuntament, i es van generalitzar als municipis de la Mancomunitat de l'AMB el 1989.

L'any 1996 el Centre d'Estudis Jurídics i de Formació Especialitzada del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya realitzà la primera enquesta de victimització d'àmbit català en el marc de la *International Crime Survey*, que es dugué a terme, de manera simultània, a 29 països.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Col·laboracions

El Departament d'Interior ha previst la integració de l'ESPC en el Pla estadístic de Catalunya. En aquest sentit, el Departament d'Interior ha signat un conveni amb l'**Institut d'Estadística de Catalunya** per tal que aquest es faci càrrec d'alguns aspectes metodològics de l'operació estadística (disseny de la mostra, distribució de la mostra, fixació dels criteris de selecció i de substitució de les unitats mostrals, etc.).

Al mateix temps, el Departament d'Interior ha signat un conveni amb la **Fundació Bosch i Gimpera de la Universitat de Barcelona** per tal que aquesta s'encarregui de la resta dels aspectes metodològics (disseny del qüestionari, control del treball de camp, depuració, codificació i enregistrament de les dades, etc.) d'acord amb l'**Institut d'Estadística de Catalunya**. A més, també se'ls ha encarregat la realització de les anàlisis de resultats i dels informes corresponents a victimització i mobilitat.

Les anàlisis de resultats i els informes corresponents als àmbits d'opinió i valors dels ciutadans en matèria de seguretat i de valoració del desplegament han anat a cura de l'**Institut DEP**.

Finalment, el **Gabinet d'Estudis i Desenvolupament de la DGSC** s'ha encarregat de les tasques de coordinació i de direcció, a més de la valoració global del projecte.

Àmbits d'estudi

Els àmbits d'estudi es divideixen en quatre mòduls temàtics:

1. La victimització

Nombre d'experiències i tipus de victimització soferts per la població (contra el vehicle, contra l'habitatge principal, contra la segona residència, contra els comerços o negocis, contra els béns i els productes del camp o contra la seguretat personal). Denúncia i no denúncia dels fets, motiu de la no-denúncia i valoració del tràmit de la denúncia i de l'atenció rebuda.

2. L'opinió i els valors de la ciutadania en matèria de seguretat

Preocupacions de la població pel que fa a la seguretat, sentiments d'inseguretat en referència a determinades situacions o col·lectius, gravetat de diferents fets, valoració de determinades mesures per resoldre la delinqüència i autoposicionament de les persones entrevistades en relació amb determinats valors.

3. La valoració dels serveis

Prestigi de la professió policial, grau de coneixement i valoració global del desplegament de la PG-ME, valoració genèrica dels Mossos d'Esquadra en referència a diferents aspectes professionals.

4. La mobilitat

Freqüències i usos dels diferents mitjans de transport, accidentalitat, alcohol i conducció i valoració dels serveis de trànsit tant de la població general com d'aquells que han patit algun accident.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Periodicitat

L'ESPC es portarà a terme anualment de manera sistemàtica, cobrint tot el territori de Catalunya i el conjunt de les problemàtiques més rellevants en cicles triennals.

Any 0: Enquesta pilot

Any 1: Enquesta general de Catalunya

Any 2: Enquesta de la Regió Metropolitana

Any 3: Estudis específics (violència juvenil, victimització de turistes, violència domèstica, etc.)

Així, un cop avaluada la prova pilot i incorporades les modificacions pertinents, es preveu realitzar la primera enquesta de caràcter general el mes de gener del proper any. Aquesta consistirà en la realització d'unes 15.000 entrevistes a tot el territori de Catalunya per obtenir informació prou representativa de cadascuna de les set regions policials i de 32 àmbits subregionals no metropolitans més dos de metropolitans: el municipi de Barcelona i la comarca del Barcelonès.

Aquesta desagregació territorial no és l'única raó que explica la grandària de la mostra. L'escassetat de les experiències de victimització a Catalunya i dels contactes amb la policia aconsellen treballar amb mostres extenses per tal d'obtenir dades amb prou consistència estadística.

Per a l'any següent (gener del 2001) es preveu de realitzar l'Enquesta de la Regió Metropolitana, és a dir, l'estudi de 35 àmbits subregionals (corresponents a les ABP de la Regió).

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Col·laboracions

Institut d'Estadística de Catalunya
Fundació Bosch i Gimpera (Universitat de Barcelona)
Institut DEP
Gabinet d'Estudis i Desenvolupament (DG de Seguretat Ciutadana)

Fitxa tècnica

Àmbit	Catalunya
Univers	Població d'ambdós sexes de més de 16 o més anys
Grandària de la mostra	5.320 entrevistes
Tipus de mostra	Afixació no proporcional en 13 estrats territorials
Tipus d'entrevista	Telefònica
Treball de camp	Del 22 d'abril al 26 de maig de 1999
Error mostral	Error teòric +/- 2,5 per a dades globals, interval de confiança del 95,5% (dues sigmes), $p=q=50$

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

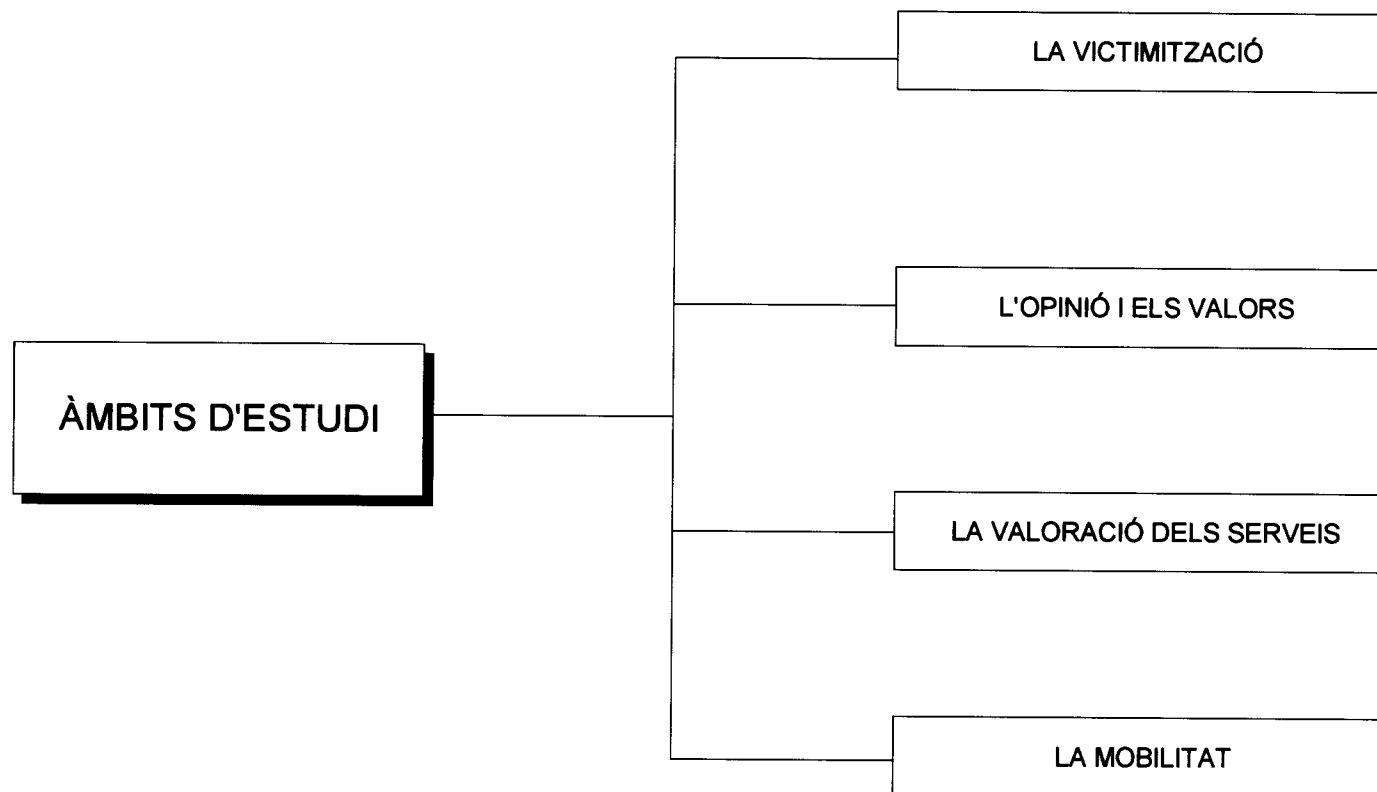

- Regió policial de Girona
- L'Alt Urgell i la Cerdanya
- Osona, el Berguedà i el Solsonès
- La Segarra i l'Urgell
- municipi amb estudi específic
- límit d'unitat d'estudi

Àmbits territorials d'estudi	mostra	error màxim
ÀMBIT DE DESPLEGAMENT DEL CME	3.800	1,77
Regió de Girona	2.600	1,84
El Gironès-el Pla de l'Estany	380	5,0
Municipi de Girona	380	5,0
L'Alt Empordà	380	5,0
El Baix Empordà	380	5,0
La Selva litoral	380	5,0
La Selva interior	380	5,0
La Garrotxa-el Ripollès	380	5,0
La Cerdanya-l'Alt Urgell	380	5,0
La Segarra-l'Urgell	380	5,0
Osona-el Berguedà-el Solsonès	380	5,0
ÀMBIT DE DESPLEGAMENT DE LES FCSE	1.520	2,85
Àmbits urbans comparables	760	3,54
Àmbits rurals comparables	380	5,0
Àmbits turístics	380	5,0
CATALUNYA	5.320	2,5

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

VICTIMITZACIÓ

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

L'índex global de victimització consisteix en el percentatge de persones entrevistades que manifesten haver patit algun fet delictiu al llarg d'un any (independentment del nombre de vegades que hagin estat víctimes, del tipus de fet, i tant si s'ha consumat com si no).

L'índex de victimització a Catalunya l'any 1998 va ser del **12,84%**

Dep. Justícia
CIS

Índex global de victimització (%)			
	1990	1995	1998
Barcelona	18,00	15,80	13,40
Catalunya		13,98	
Espanya		14,40	
CATALUNYA (ESPC)			12,84

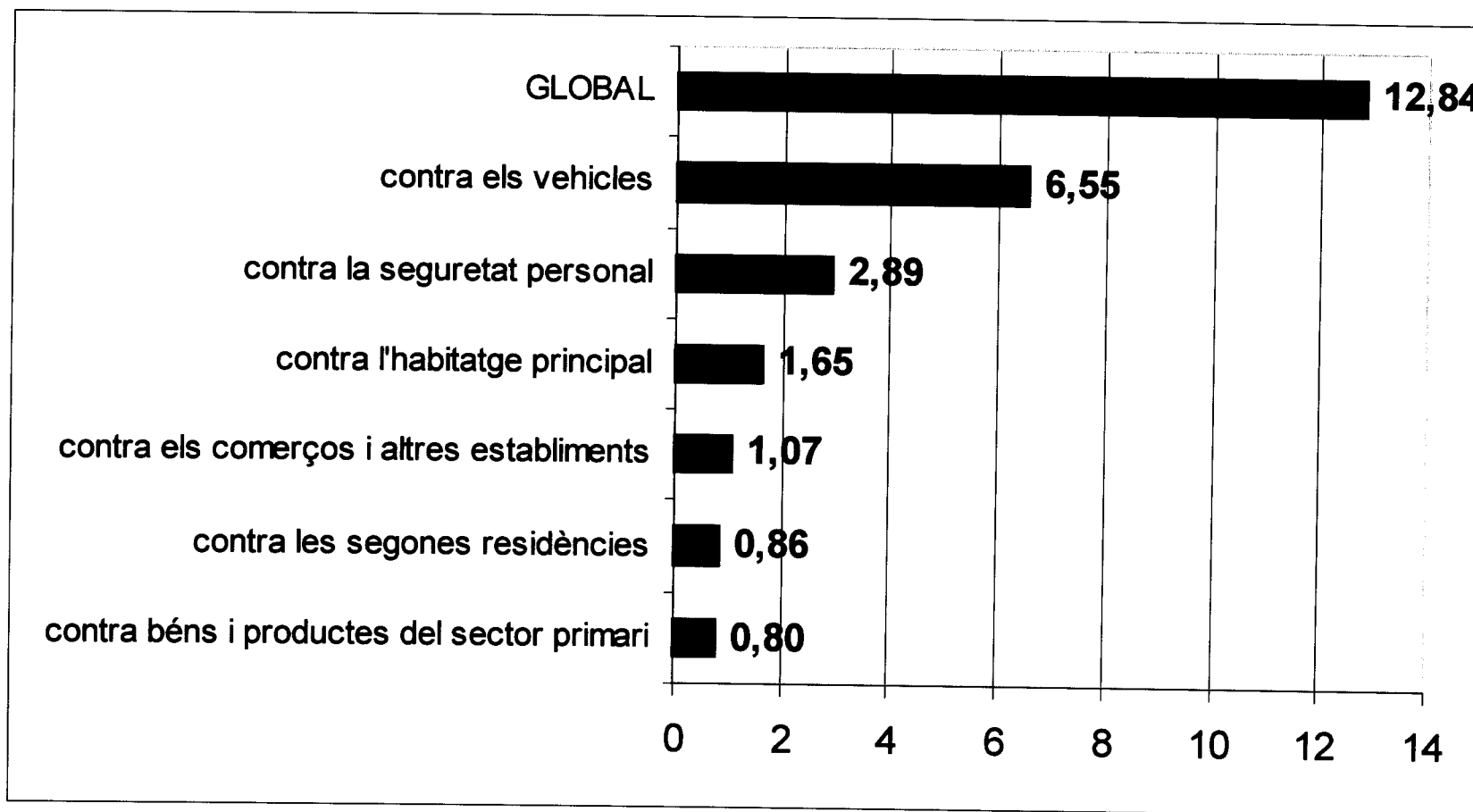
Fonts: *Enquesta de victimització de Barcelona*, Institut d'Estudis Metropolitans
Encuesta sobre seguridad y victimación, Instituto de Estudios de la Policía
La victimització a Catalunya 1996, Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

Al llarg de la darrera dècada, la victimització segueix una tendència clarament a la baixa, dada que confirma l'índex de l'ESPC: el 12,84% de la població de 16 anys o més manifesta haver patit alguna experiència de victimització durant l'any 1998.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Índex de victimització per àmbits (%)

Més de la meitat de les experiències de victimització tenen relació amb l'àmbit del vehicle.
La suma de tots els àmbits de victimització pot ser superior a l'índex global per raó de la multivictimització.

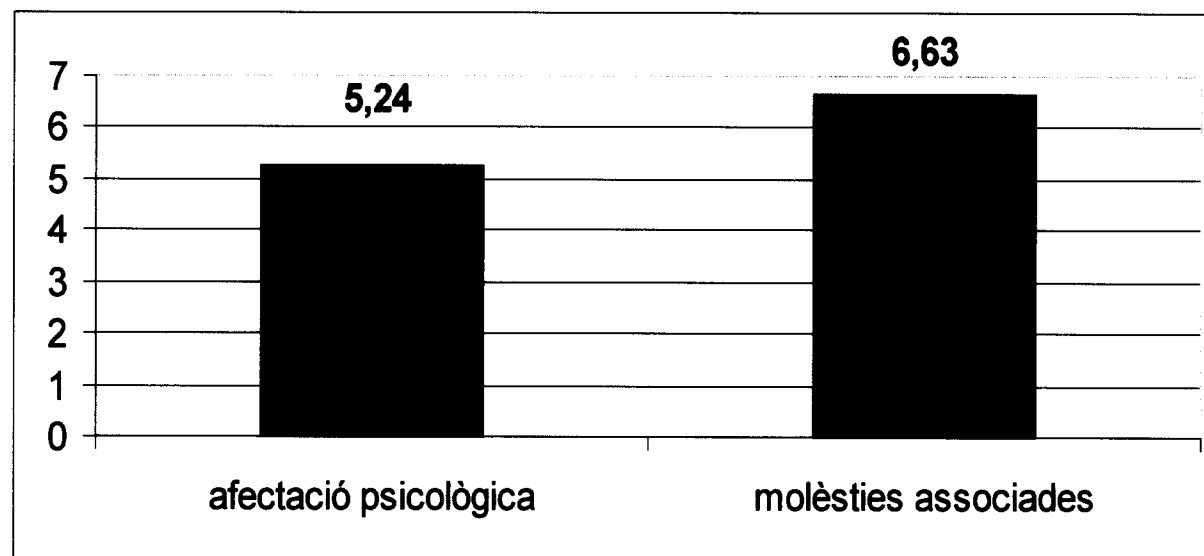
ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Record espontani de la victimització a Catalunya durant 1998, en percentatge

	% sobre total població	% sobre total victimitzats
CATALUNYA	4,10	31,57

Valoració de l'afectació psicològica de l'experiència de victimització i de les molèsties associades als fets, escala de 0 (gens) a 10 (moltíssim)

Només el 4,1% de la població recordava espontàniament les experiències de victimització. Les persones victimitzades es consideren més afectades per les molèsties associades als fets que pel seu impacte psicològic.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

L'índex de denúncia consisteix en el percentatge d'experiències de victimització que es denuncien davant dels serveis policials o l'Administració de justícia

Índex de denúncia (%)	
estrebada	97,77
robatori de la moto	97,34
atracament (en l'àmbit de la seguretat personal)	96,99
robatori al comerç	91,82
robatori de bossa o cartera	83,65
robatori del cotxe	82,00
robatori al domicili	80,22
robatori a la segona residència	73,80
robatori d'objectes del vehicle	58,55
destrucció d'objectes o accessoris del vehicle	28,50
robatori d'accessoris del vehicle	18,86

L'índex de denúncia és similar al d'altres enquestes del nostre entorn (EUA, Anglaterra i Gal·les, Àrea Metropolitana de Barcelona ...) i presenta grans diferències en funció del tipus de fet.

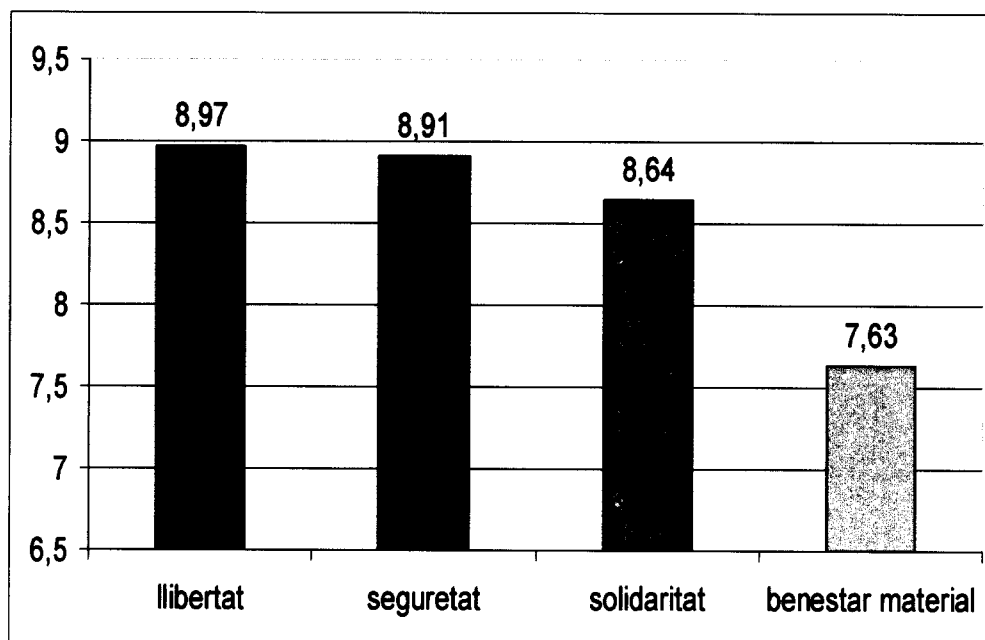
Prova pilot 1999

L'OPINIÓ I ELS VALORS DE LA CIUTADANIA EN MATÈRIA DE SEGURETAT

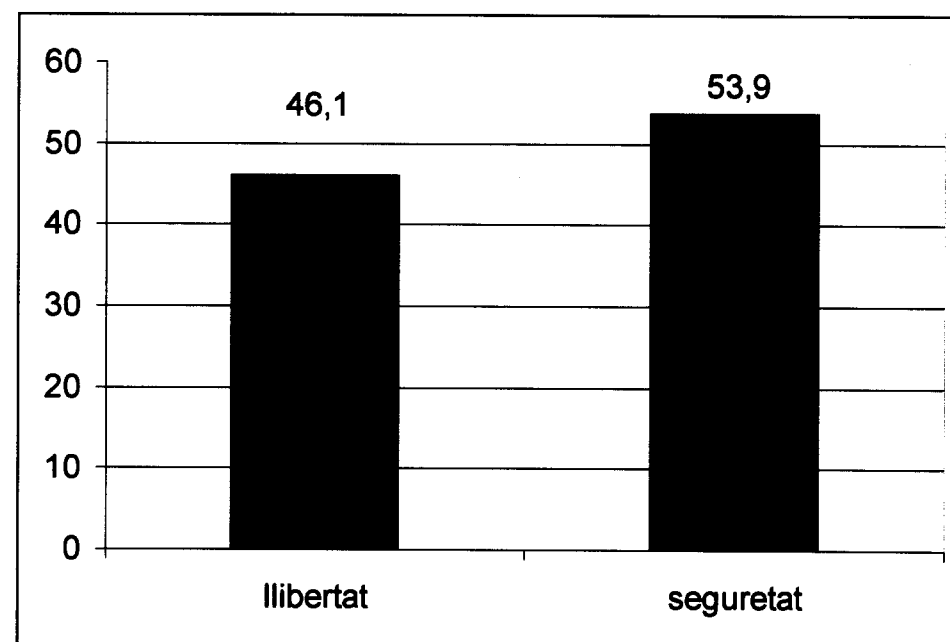
ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Importància de quatre valors bàsics: la llibertat, la seguretat, la solidaritat i el benestar material, escala de 0 (gens) a 10 (moltíssima)

Posicionament en el binomi llibertat-seguretat, en percentatge

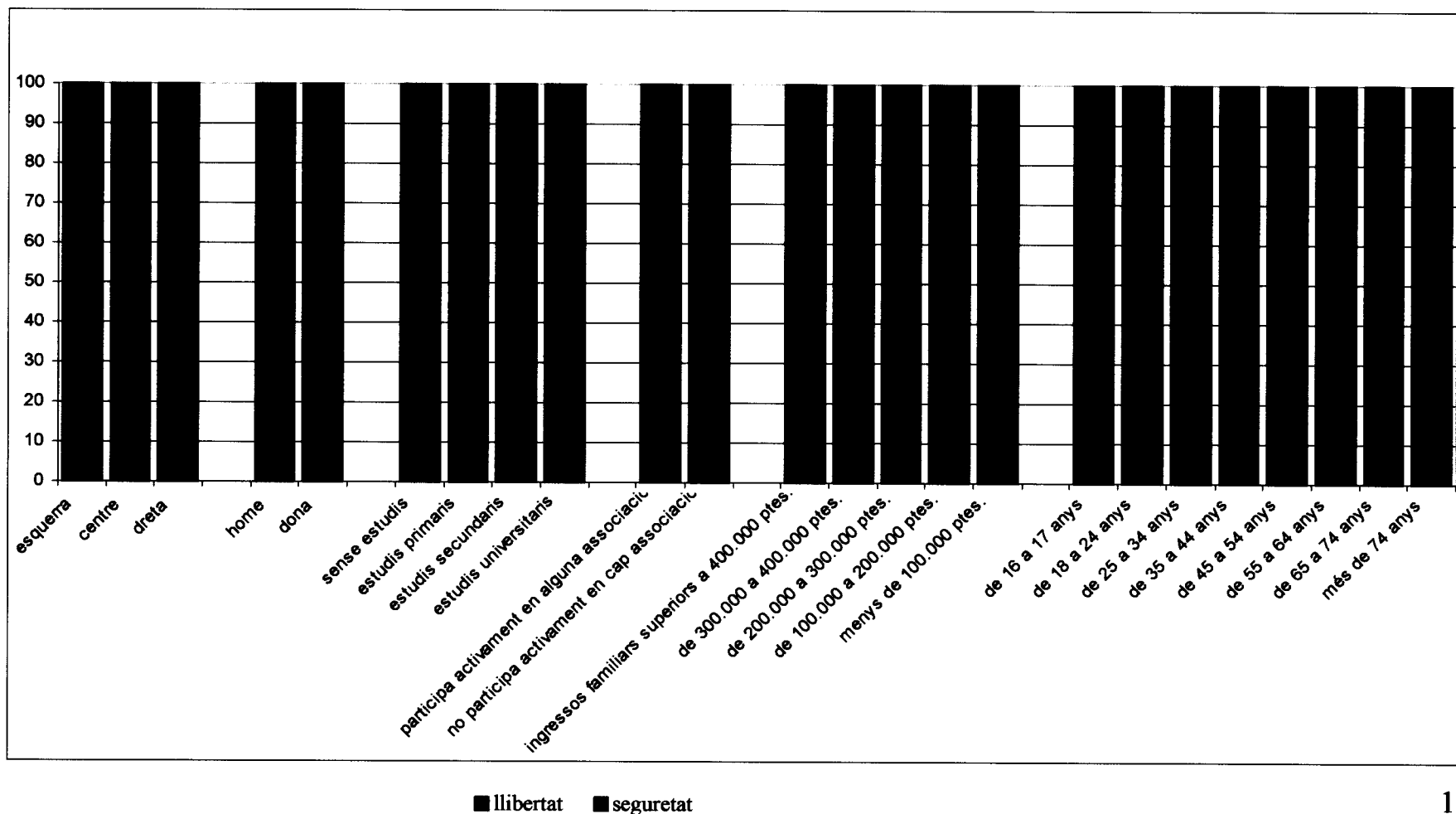

La llibertat és el valor més apreciat per la població en relació amb d'altres valors. En canvi, davant l'elecció entre seguretat i llibertat, el 53,9% es decanta pel primer i el 46,1% pel segon.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Posicionament en el binomi llibertat-seguretat, en percentatge (desagregació per variables de segmentació)

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

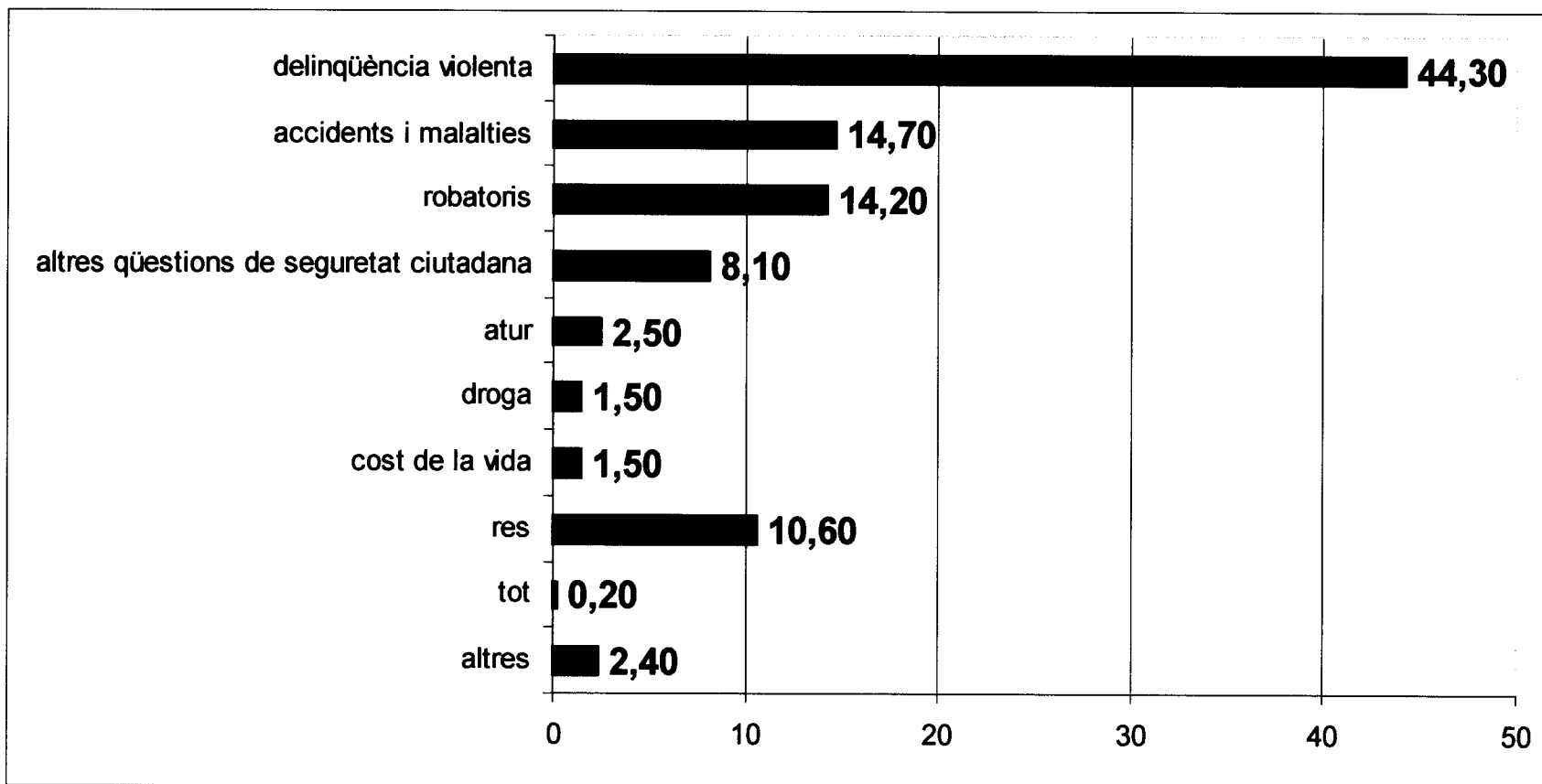
	SEGURETAT	LLIBERTAT
homes	42,5	57,5
dones	64,7	35,3
esquerra	32,3	67,7
centre	57,3	42,7
dreta	65,0	35,0
de 16 a 17 anys	36,8	63,2
de 18 a 24 anys	34,6	65,4
de 25 a 34 anys	43,0	57,0
de 35 a 44 anys	49,6	50,4
de 45 a 54 anys	53,5	46,5
de 55 a 64 anys	65,5	34,5
de 65 a 74 anys	78,4	21,6
més de 74 anys	69,1	30,9

	SEGURETAT	LLIBERTAT
ingressos familiars superiors a 400.000PTA	41,6	58,4
de 300.000 a 400.000PTA	29,3	70,7
de 200.000 a 300.000PTA	45,3	54,7
de 100.000 a 200.000PTA	59,4	40,6
menys de 100.000PTA	72,4	27,6
sense estudis	85,3	14,7
estudis primaris	64,4	35,6
estudis secundaris	37,0	63,0
estudis universitaris	31,8	68,2
participa activament en alguna associació	33,1	66,9
no participa activament en cap associació	57,4	42,6
TOTAL CATALUNYA	53,4	46,6

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Preocupacions en l'àmbit de la seguretat personal de les persones entrevistades, dades en percentatge (resposta espontània, una sola resposta)

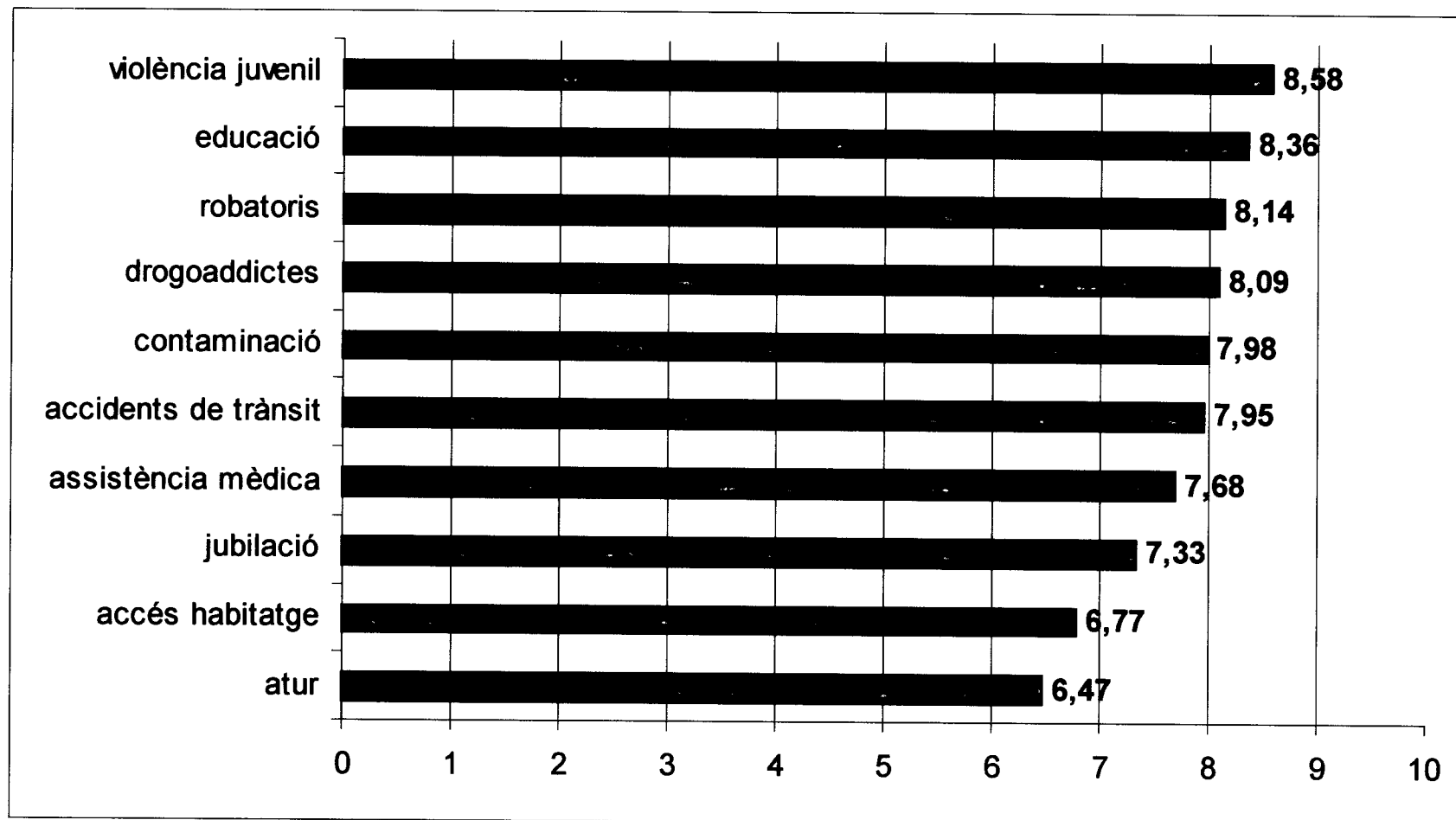

En resposta espontània, el que més preocupa pel que fa a la seguretat personal és la delinqüència violenta.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Preocupació dels ciutadans, per temàtiques, en una escala de 0 (gens) a 10 (molta)

En pregunta tancada, el que més preocupa és la violència juvenil i a continuació l'educació.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Compassió que desperten en la persona entrevistada, escala de 0 (gens ni mica) a 10 (total)
Por que provoquen a la persona entrevistada, escala de 0 (gens) a 10 (absoluta)

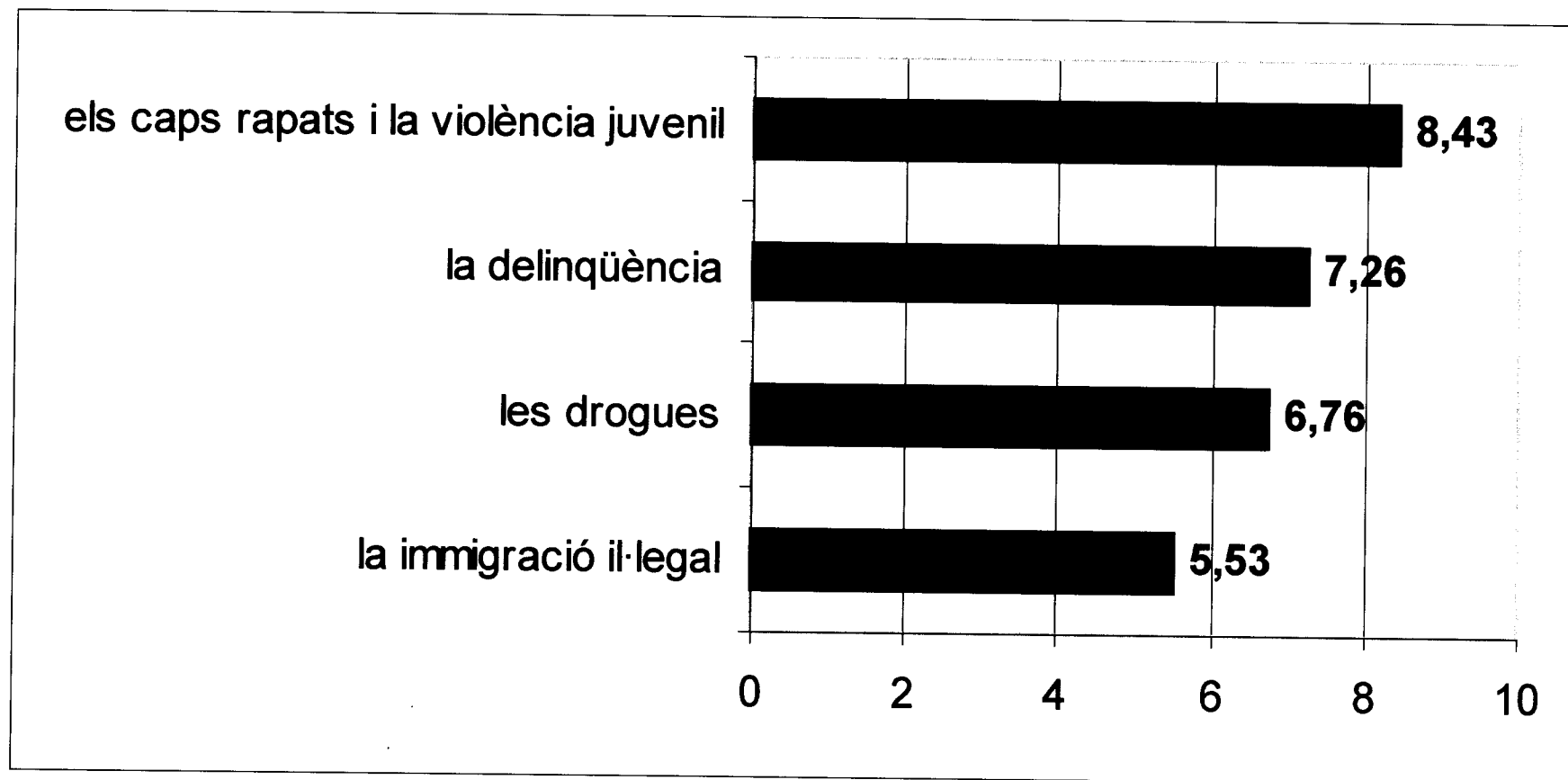
	joves imatge agressiva	drogoaddictes	immigrants Magrib	immigrants africans	captaires
COMPASSIÓ	1,95	4,59	3,72	3,84	4,84
POR	6,29	4,71	2,11	1,70	1,57

La minoria visible que genera més por és la dels joves amb imatge agressiva, una por que no està compensada pels sentiments de compassió.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Posició de les persones entrevistades en relació amb diferents temes, escala de 0 (comprensió) a 10 (mà dura)

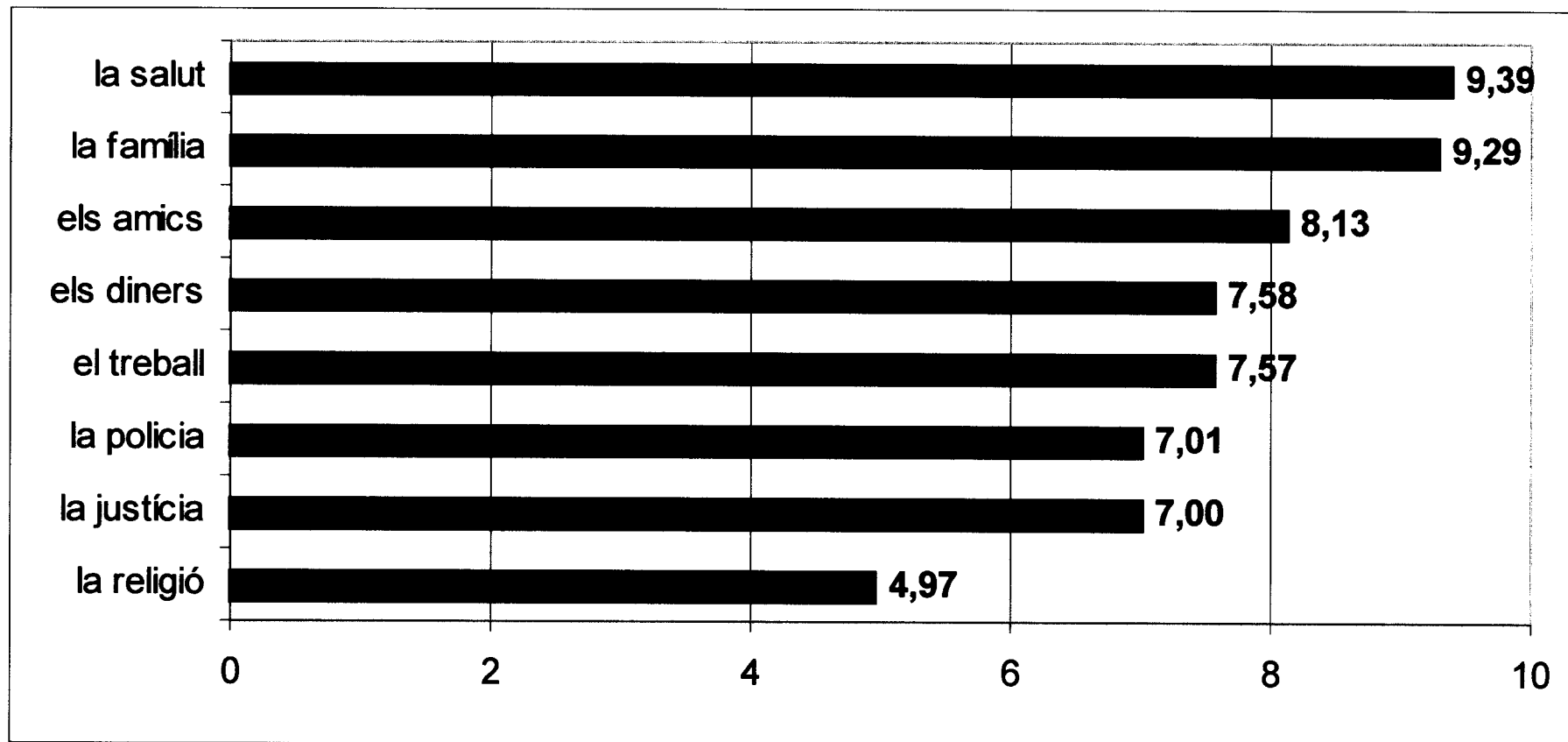

La població és favorable a les polítiques de rigor en matèria de violència juvenil; per contra, s'inclina cap a posicions d'equilibri pel que fa a la immigració il·legal.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Grau de seguretat que proporcionen diferents conceptes, en l'escala de 0 (gens) a 10 (total)

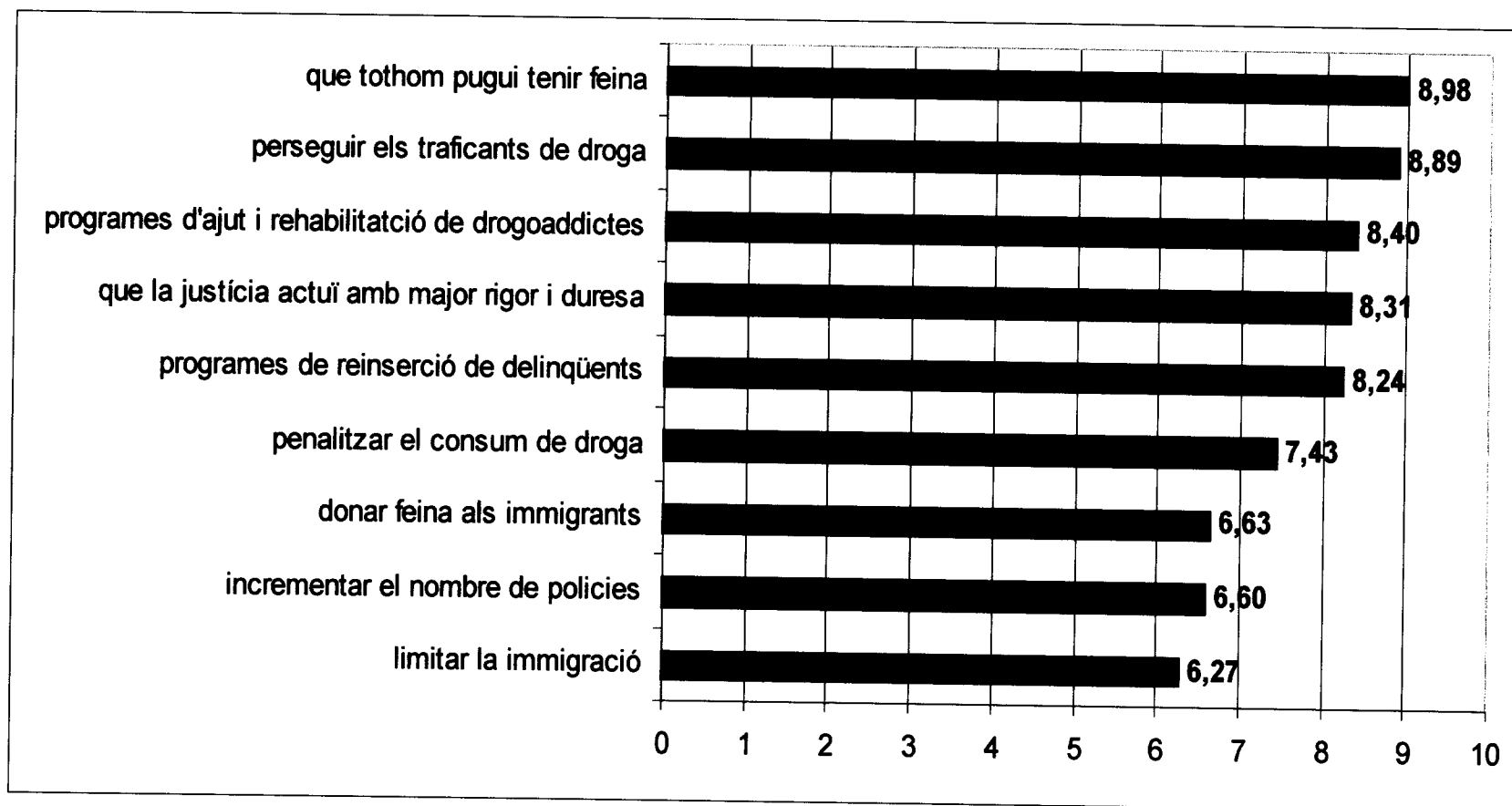

La salut i la família són les institucions que proporcionen més seguretat a la població. La policia i la justícia reben una valoració notable (al voltant de 7 punts sobre 10) però es situen comparativament en la franja baixa de la classificació.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Valoració de l'eficàcia de diferents mesures en la resolució del problema de la delinqüència i la inseguretat, escala de 0 (gens) a 10 (total)

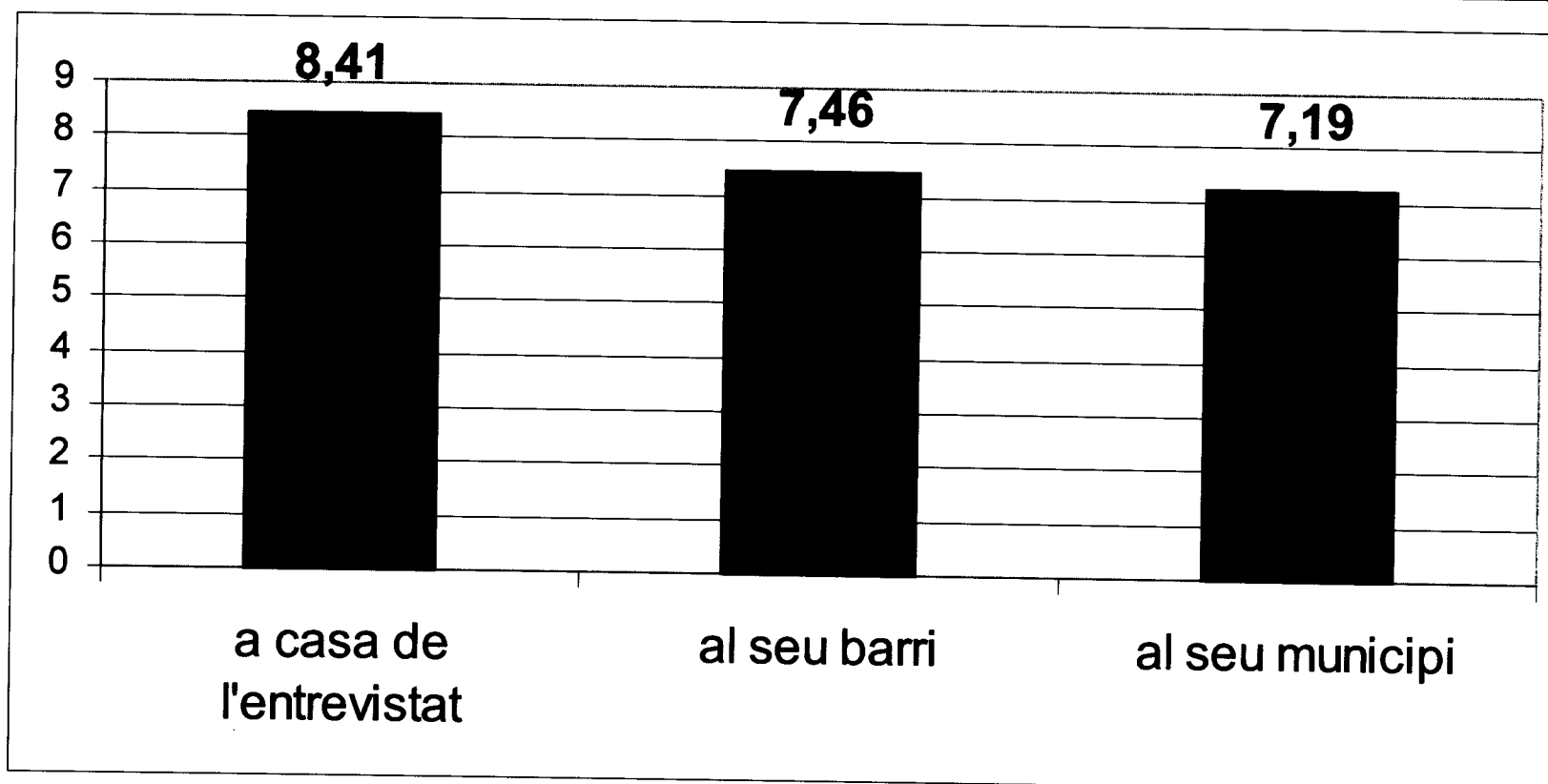

Per resoldre els problemes de la delinqüència es valora, en primer lloc, la integració laboral i la persecució del tràfic de drogues.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Valoració del nivell de seguretat per part de les persones entrevistades, escala de 0 (mínim) a 10 (màxim)

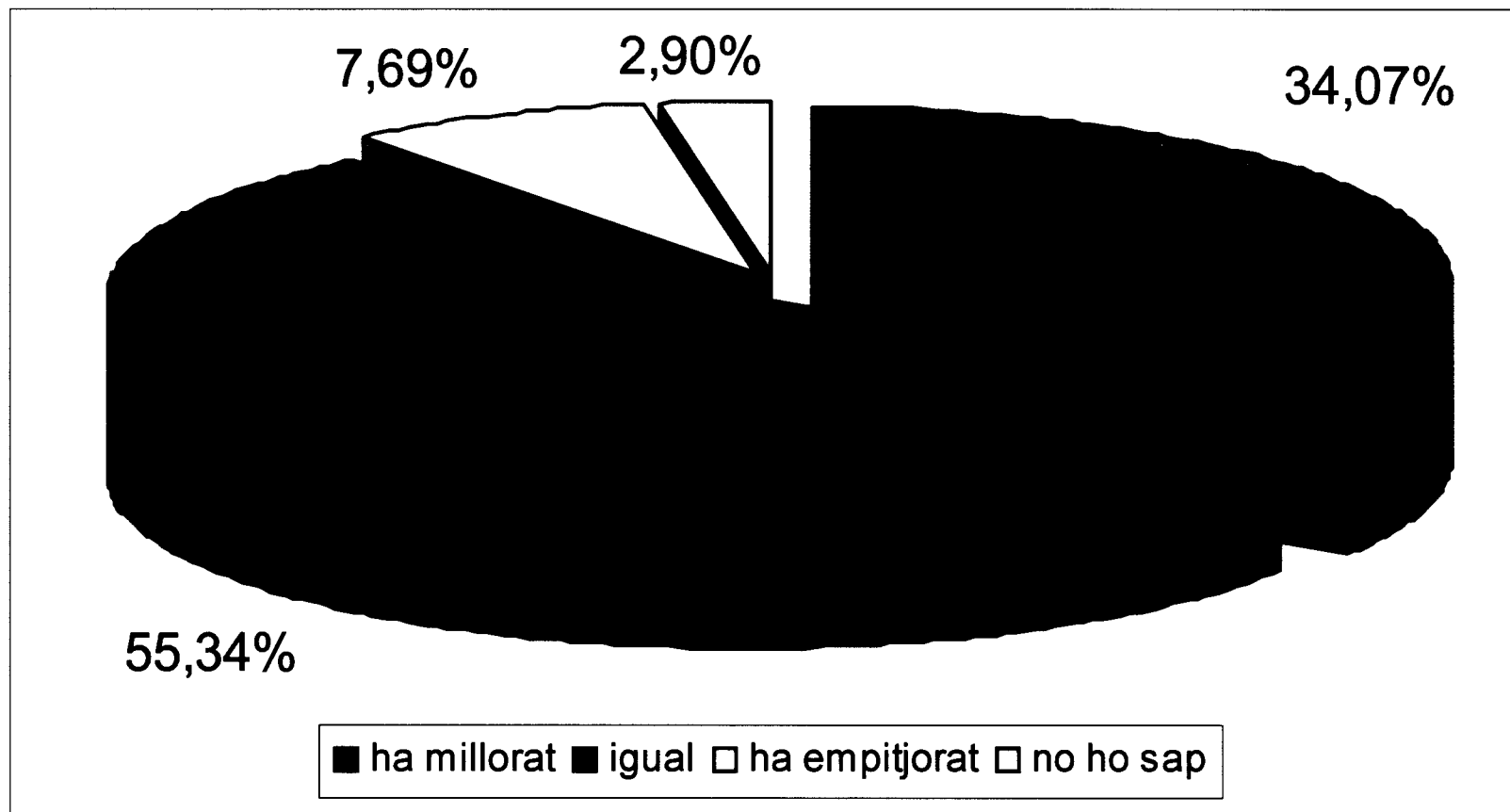

Les persones entrevistades atorguen un alt nivell de seguretat a Catalunya.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Opinió sobre l'evolució de la seguretat a Catalunya en el darrer any

Una tercera part dels entrevistats considera que la seguretat a Catalunya ha millorat durant 1998.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Valoració de les polítiques de seguretat ciutadana de les diferents institucions, escala de 0 (pèssima) a 10 (excel·lent)

	Govern Central	Generalitat	Ajuntaments
el Gironès-el Pla de l'Estany	5,55	6,40	6,00
l'Alt Empordà	6,10	6,62	6,44
el Baix Empordà	5,99	6,79	6,11
la Selva Litoral	5,86	6,59	6,65
la Selva Interior	5,71	6,58	6,34
la Garrotxa-el Ripollès	5,67	6,51	6,37
la Cerdanya-l'Alt Urgell	5,96	6,55	6,61
la Segarra-l'Urgell	5,84	6,63	6,29
Osona-el Berguedà-el Solsonès	5,64	6,42	6,34
Zona desplegament	5,75	6,49	6,30
Zona no desplegament	5,46	6,13	6,08
TOTAL CATALUNYA	5,50	6,18	6,11

La població aprova la política de seguretat que fan les diferents administracions. L'administració millor valorada és la Generalitat de Catalunya.

Prova pilot 1999

VALORACIÓ DE SERVEIS

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Prestigi genèric de la professió de policia a Catalunya i prestigi de la Policia de la Generalitat — Mossos d'Esquadra (valoració de 0 a 10)

	Prestigi de la professió	Prestigi de la PG-ME
Girona	7,22	7,43
el Gironès-el Pla de l'Estany	7,05	7,44
l'Alt Empordà	6,96	7,33
el Baix Empordà	6,97	7,55
la Selva Litoral	6,92	7,17
la Selva Interior	6,76	7,17
la Garrotxa-el Ripollès	7,07	7,56
la Cerdanya-l'Alt Urgell	6,89	7,33
la Segarra-l'Urgell	6,90	7,66
Osona-el Berguedà-el Solsonès	6,71	7,51
Zona desplegament	6,92	7,44
Zona no desplegament	6,48	7,15
TOTAL CATALUNYA	6,54	7,19

El prestigi dels Mossos d'Esquadra està per sobre del prestigi genèric de la professió policial.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

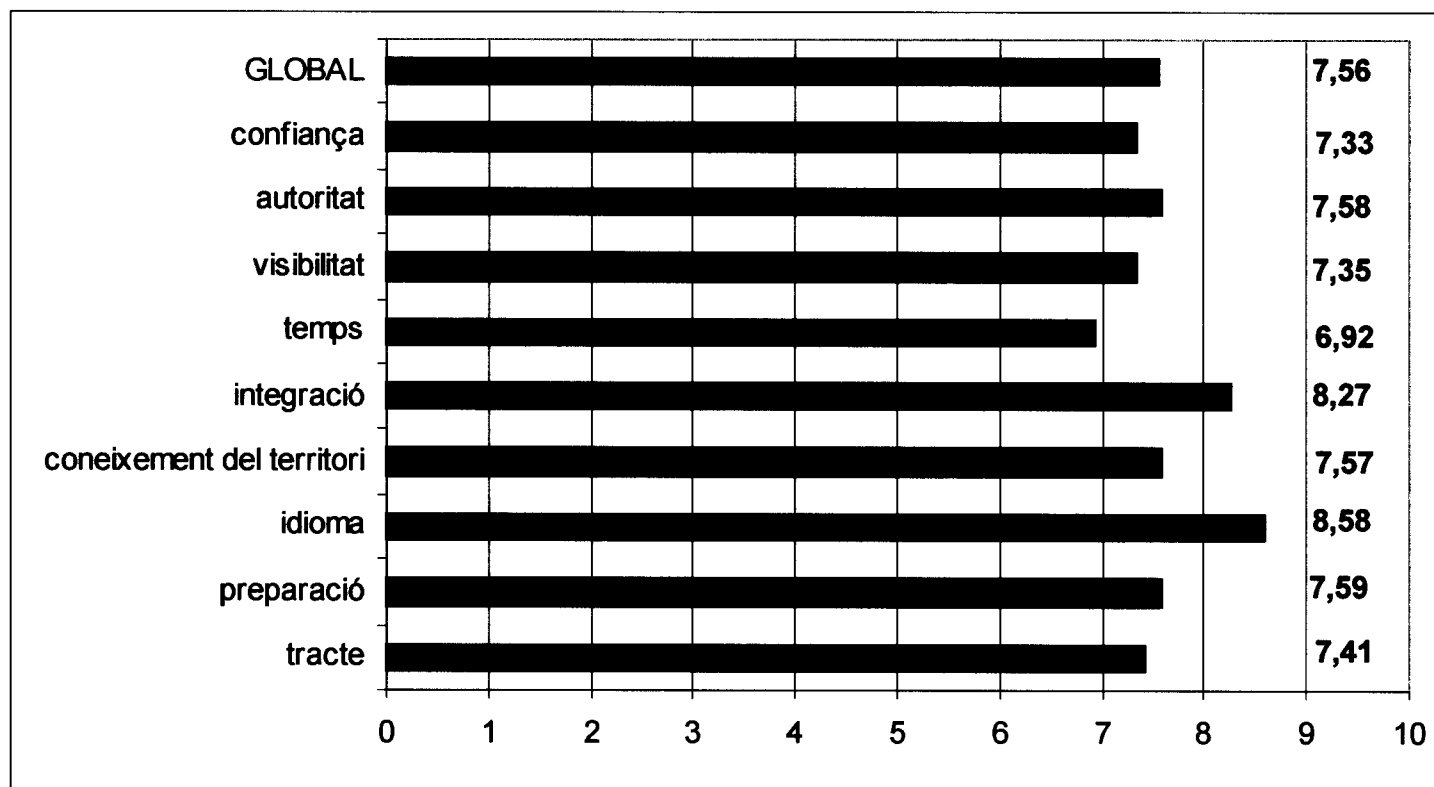
	Coneixement del desplegament	Valoració del desplegament
Girona	8,66	7,37
el Gironès-el Pla de l'Estany	7,80	7,36
l'Alt Empordà	7,35	7,00
el Baix Empordà	8,49	7,28
la Selva Litoral	8,10	6,98
la Selva Interior	7,40	7,31
la Garrotxa-el Ripollès	7,51	7,18
la Cerdanya-l'Alt Urgell	7,74	6,87
la Segarra-l'Urgell	7,98	7,28
Osona-el Berguedà-el Solsonès	8,20	7,20
Zona desplegament	7,97	7,20
Zona no desplegament	7,13	6,97
TOTAL CATALUNYA	7,24	7,00

La població coneix i valora positivament la substitució dels cossos estatals pels Mossos d'Esquadra amb una nota de 7 punts sobre 10.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

VALORACIÓ DE LA PG-ME EN ZONA DE DESPLEGAMENT Per conceptes, escala de 0 a 10

A les comarques de desplegament els Mossos d'Esquadra reben, generalment, qualificacions superiors als 7 punts sobre 10.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Preferència ciutadana en cas de necessitar els serveis de la policia, en percentatge

	resoldre-ho per telèfon	desplaçar-se a la seu policial	resoldre-ho per internet
CATALUNYA	55,31	44,01	0,68

La majoria dels entrevistats prefereixen resoldre telefònicament els tràmits que hagin de realitzar amb la policia.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

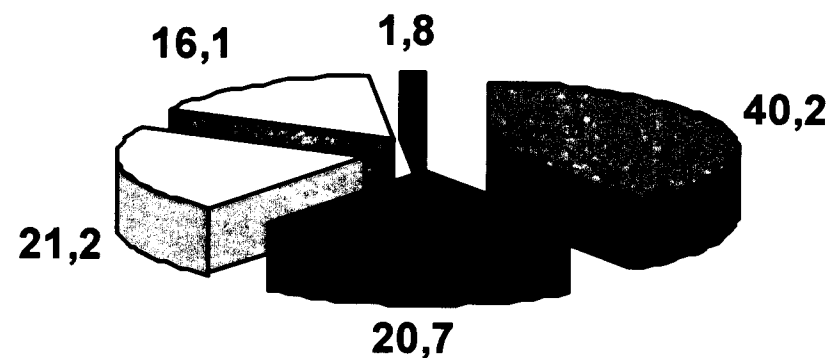
Prova pilot 1999

MOBILITAT

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

El model de mobilitat dels ciutadans de Catalunya

■ únicament vianant

□ tant vianant com conductor

■ només conductor

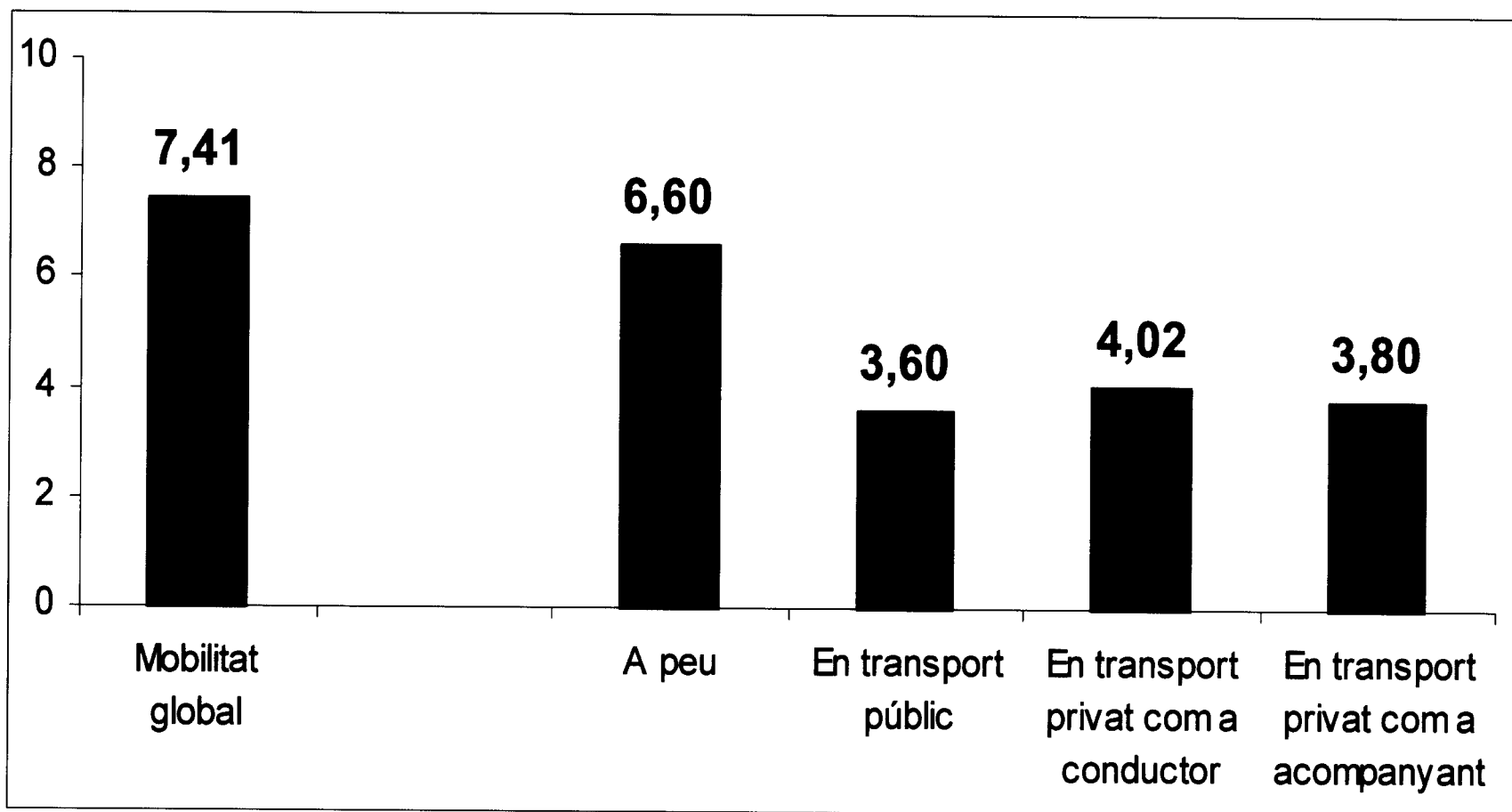
■ més vianant que conductor

□ més conductor que vianant

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

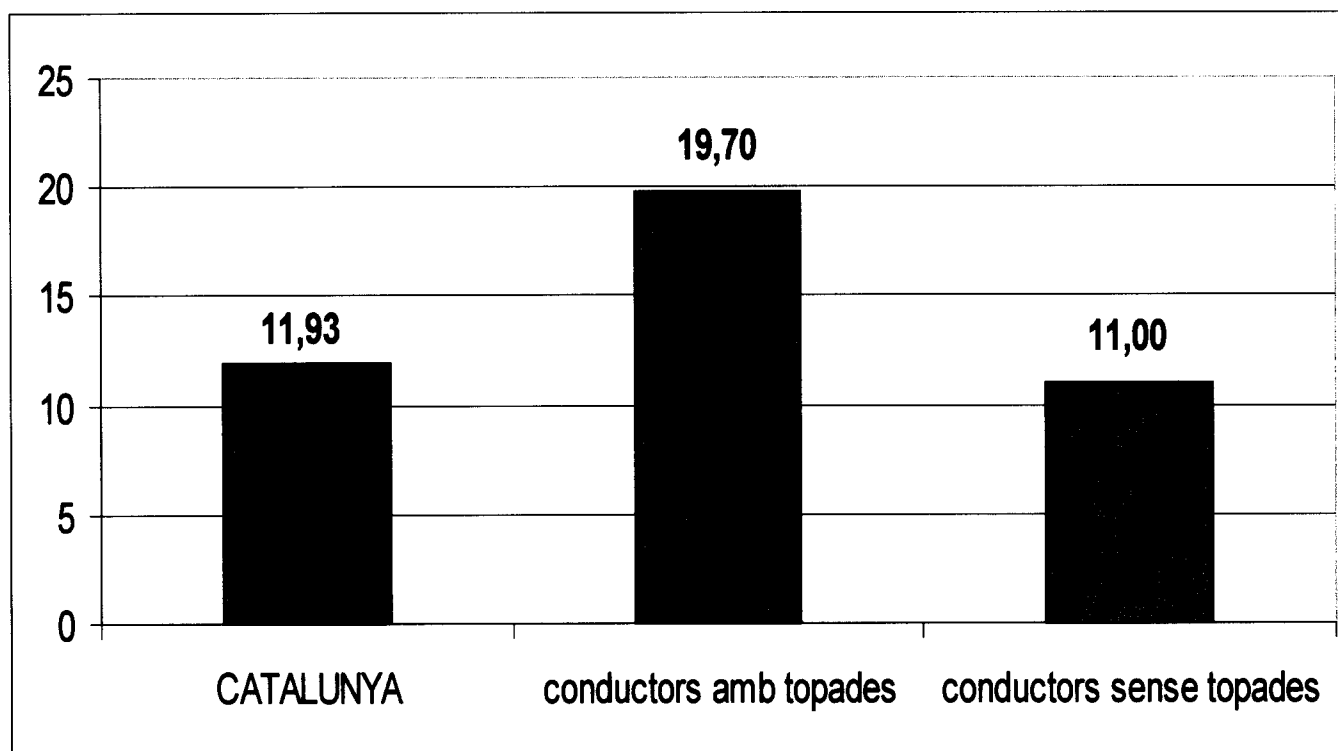
Les formes de la mobilitat dels ciutadans de Catalunya

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Percentatge de conductors que recorden haver conduït després d'haver begut una mica més del compte durant 1998

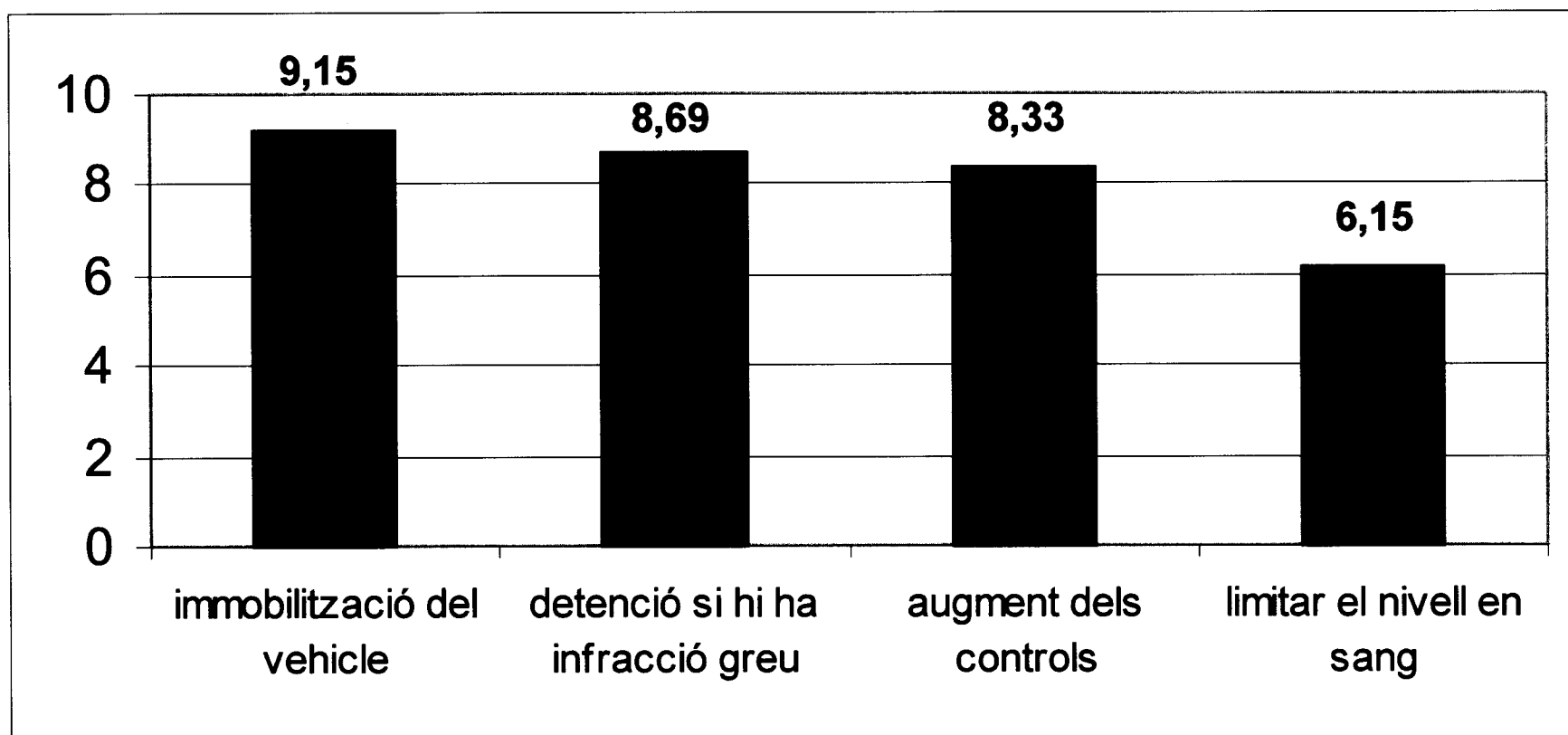

El 12% dels conductors reconeixen haver conduït algun cop després d'haver begut una mica més del compte.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Valoració de diferents mesures per reduir el consum de begudes alcohòliques quan s'ha de conduir, escala de 0 (és una mesura pèssima) a 10 (és una mesura excel·lent)

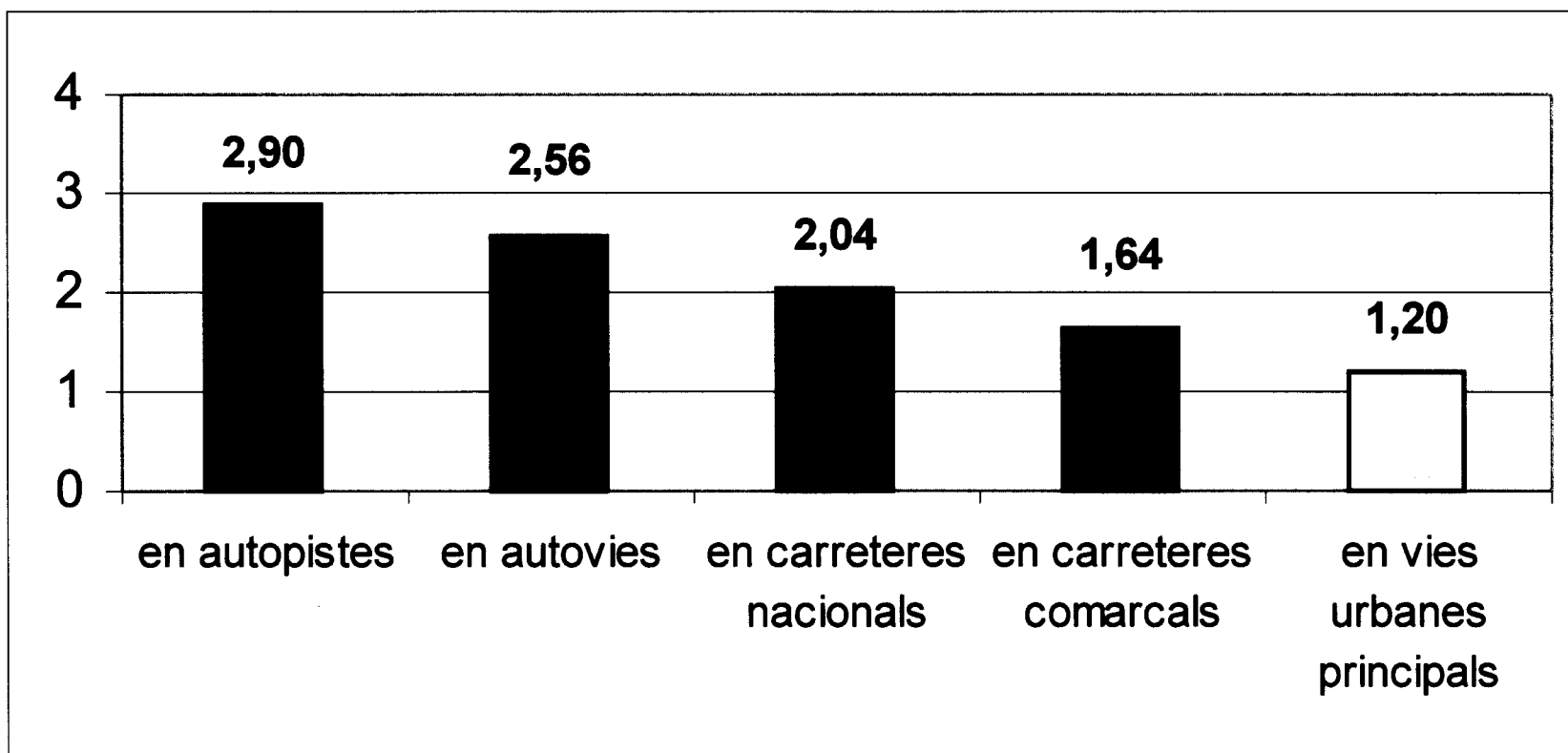

La població valora favorablement les actuacions disciplinàries per evitar el consum excessiu de begudes alcohòliques quan s'ha de conduir.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Freqüència en què els conductors reconeixen superar el límit de velocitat permès segons el tipus de via, escala de 0 (mai) a 10 (sempre).

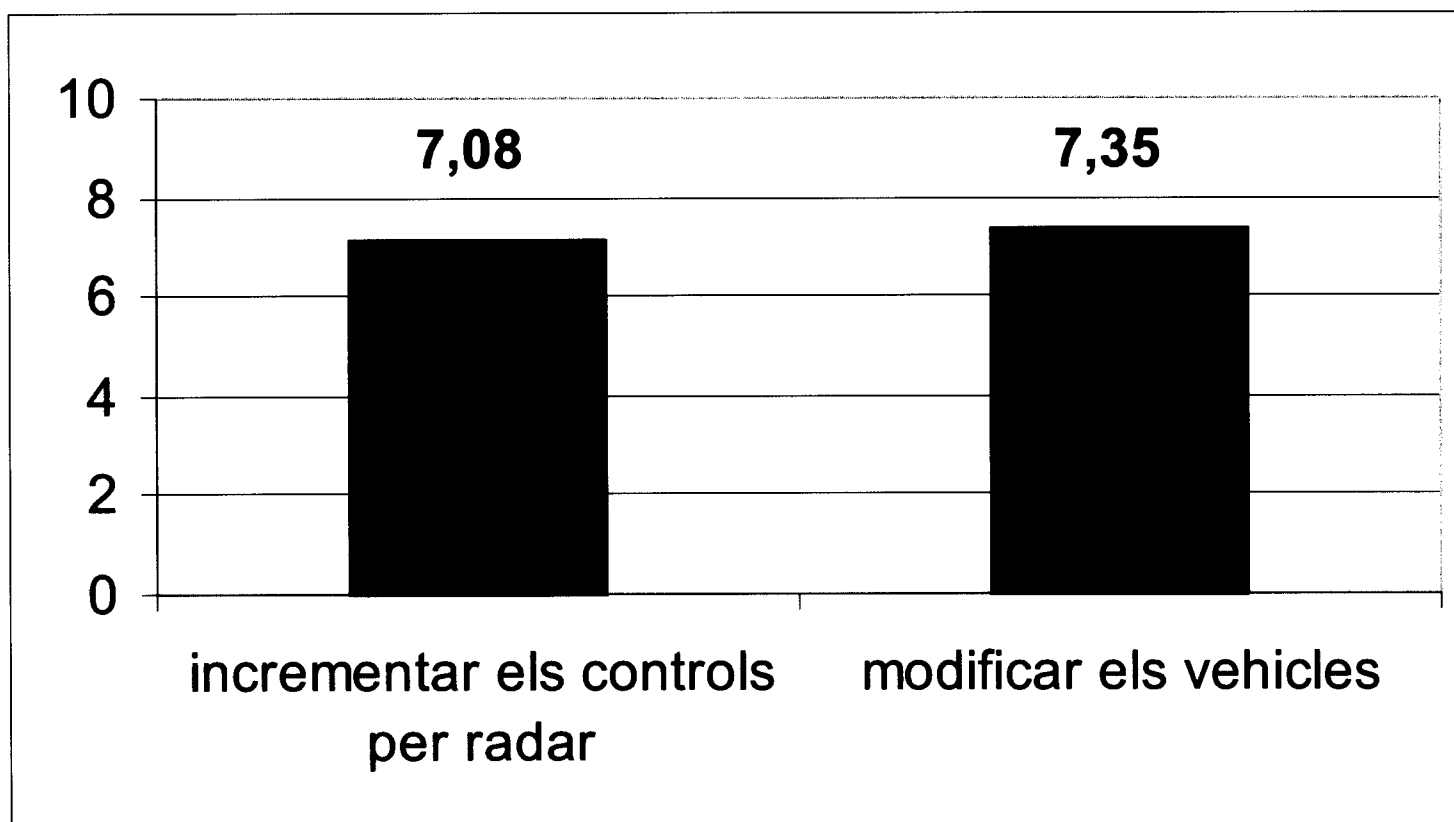

Els conductors respecten habitualment els límits de velocitat però reconeixen superar-los, sobretot, en les vies interurbanes.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Valoració de diferents mesures per reduir la velocitat excessiva dels vehicles, escala de 0 (és una mesura pèssima) a 10 (és una mesura excel·lent)

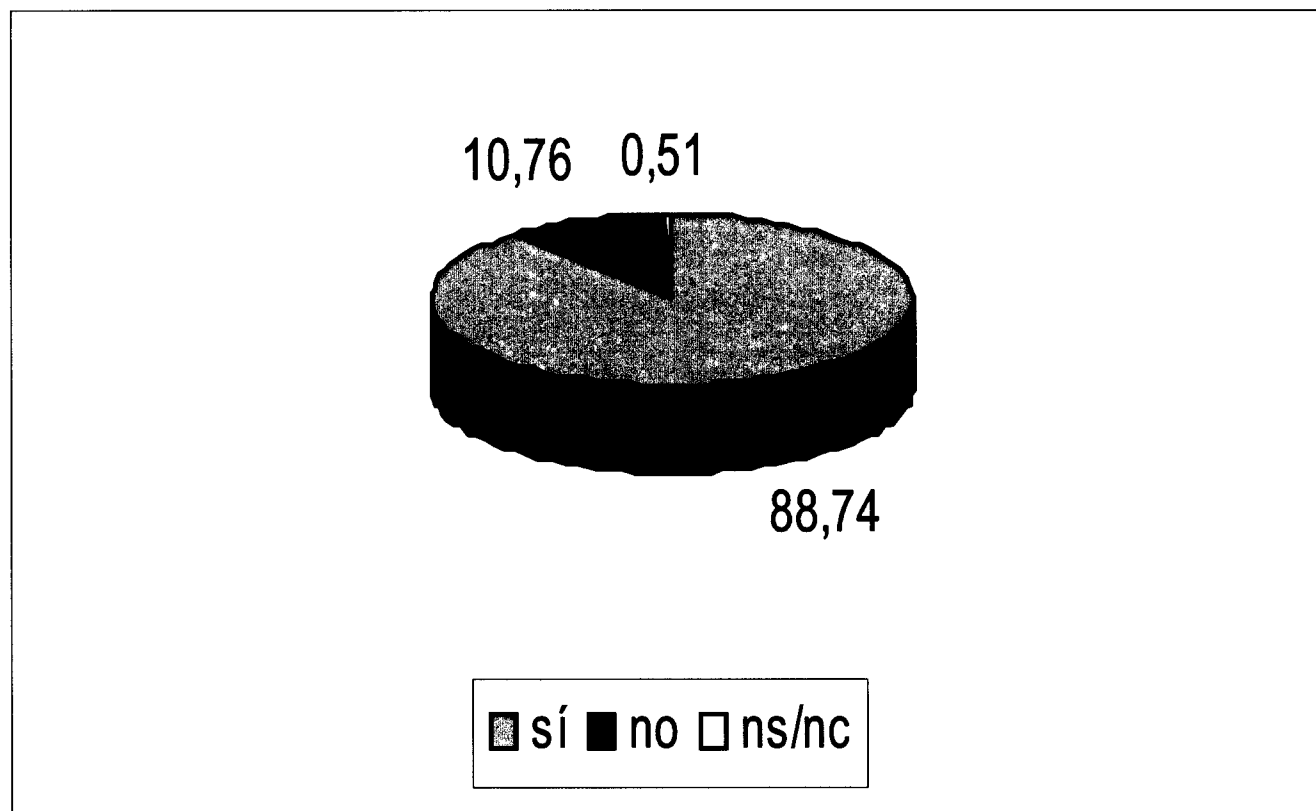

Hi ha un ampli suport a les mesures proposades amb preferència per la de caràcter preventiu.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Prova pilot 1999

Grau d'acord amb la retirada del permís de conduir per acumulació d'infraccions greus, en percentatge

Hi ha un ampli suport a la introducció del carnet per punts.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

prova pilot de 1999

Generalitat de Catalunya
Departament de Governació

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Introducció

El conseller de Governació, en la seva compareixença davant la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana del Parlament de Catalunya del dia 3 de desembre de 1998, anuncia la realització de l'**Enquesta de Seguretat Pública de Catalunya (ESPC)**.

L'ESPC consisteix en la realització periòdica i sistemàtica d'un conjunt d'activitats estadístiques, d'estudi i d'anàlisi en matèria de seguretat a partir de les informacions obtingudes mitjançant entrevistes a un nombre representatiu de ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

Prèviament a la primera enquesta general (prevista per al mes de gener de l'any 2000) aquest any se n'ha realitzat la prova pilot, que ha consistit en l'aplicació de l'ESPC amb unes dimensions més reduïdes. D'aquesta manera, l'enquesta pilot s'ha adreçat a la població catalana de 16 o més anys, amb una mostra de 5.320 entrevistes distribuïdes de forma no proporcional.

Les enquestes representatives en matèria de seguretat i policia expressen les vivències, els sentiments i les opinions de la població, i permeten completar els sistemes d'indicadors mesurant l'impacte final dels serveis. És a dir, permeten mesurar l'evolució dels fets en termes objectius –la victimització, l'autoprotecció, etc.– però també subjectius –els sentiments, l'opinió, etc.– proporcionant unes dades especialment valuoses en l'àmbit de la seguretat interior.

Al llarg dels darrers trenta anys, les enquestes en matèria de seguretat s'han anat estenent a tots els països del nostre entorn. Les experiències més conegudes són les dels Estats Units i les d'Anglaterra i el País de Gal·les, de manera que les enquestes de victimització constitueixen, avui, un complement habitual de l'estadística policial i judicial.

A l'Estat espanyol, el Centre d'Investigacions Sociològiques ha formulat preguntes aïllades sobre victimització des de finals dels anys setanta i l'any 1994 va subscriure un conveni de col·laboració amb el Ministeri de l'Interior que va permetre la realització de dos estudis sistemàtics sobre seguretat i policia. A Catalunya, les enquestes de victimització han tingut caràcter local. S'han realitzat sobretot a Barcelona a partir de 1984, per iniciativa de l'Ajuntament, i es van generalitzar als municipis de la Mancomunitat de l'AMB al 1989.

L'any 1996 el Centre d'Estudis Jurídics i de Formació Especialitzada del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya realitzà la primera enquesta de victimització d'àmbit català en el marc de la *International Crime Survey* que es dugué a terme, de manera simultània, a 29 països.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Àmbits d'estudi

Els àmbits d'estudi es divideixen en quatre mòduls temàtics:

1. La victimització

Nombre d'experiències i tipus de victimització sofertes per la població (contra el vehicle, contra l'habitatge principal, contra la segona residència, contra els comerços o negocis, contra els béns i els productes del camp o contra la seguretat personal). Denúncia i no denúncia dels fets, motiu de la no denúncia i valoració del tràmit de la denúncia i de l'atenció rebuda.

2. L'opinió i els valors de la ciutadania en matèria de seguretat

Preocupacions de la població pel que fa a la seguretat, als sentiments d'inseguretat en referència a determinades situacions o col·lectius, a la gravetat de diferents fets, a la valoració de determinades mesures per resoldre la delinqüència i a l'autoposicionament de les persones entrevistades en relació amb determinats valors.

3. La valoració dels serveis

Prestigi de la professió policial, grau de coneixement i valoració global del desplegament de la PG-ME i valoració genèrica dels Mossos d'Esquadra en referència a diferents aspectes professionals.

4. La mobilitat

Freqüències i usos dels diferents mitjans de transport, accidentalitat, alcohol i conducció i valoració dels serveis de trànsit tant de la població general com d'aquells que han patit algun accident.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Col·laboracions

El Departament de Governació ha previst la integració de l'ESPC al Pla Estadístic de Catalunya. En aquest sentit, el Departament de Governació ha signat un conveni amb l'**Institut d'Estadística de Catalunya** per tal que aquest es faci càrrec d'alguns aspectes metodològics de l'operació estadística (disseny de la mostra, distribució de la mostra, fixació dels criteris de selecció i de substitució de les unitats mostrals, etc.)

Al mateix temps, el Departament de Governació ha signat un conveni amb la **Fundació Bosch i Gimpera de la Universitat de Barcelona** per tal que aquesta s'encarregui de la resta dels aspectes metodològics d'acord amb l'Institut d'Estadística de Catalunya, així com del disseny del qüestionari, el control del treball de camp, la depuració, la codificació i l'enregistrament de les dades. A més, l'**Equip Investigador** de la Fundació Bosch i Gimpera també s'ha encarregat de la realització de les anàlisis de resultats i dels informes corresponents a victimització, sentiments d'inseguretat i mobilitat.

Les anàlisis de resultats i els informes corresponents als àmbits d'opinió i valors dels ciutadans en matèria de seguretat i de valoració del desplegament han anat a cura de l'**Institut DEP**.

El treball de camp, és a dir, la realització de les 5.320 entrevistes, ha estat adjudicat per concurs a l'empresa **Outsourcing Business Services SL**.

Finalment, el **Gabinet d'Estudis i Desenvolupament de la DGSC** s'ha encarregat de les tasques de coordinació i de direcció, a més de la valoració global del projecte.

Institut d'Estadística de Catalunya

Josep A. Casco Robledo
Manel Falguera i Fernández
Julià Urrútia i Carratalà

Universitat de Barcelona. Fundació Bosch i Gimpera Equip Investigador

Josep M. Aragay i Barbany
Juli Sabaté i Delgado
Elisabeth Torrelles i Puig

Institut DEP

Enric Renau i Permanyer
Rosa Coscolla i Aisa
Ruth Suñol i González

Departament de Governació Direcció General de Seguretat Ciutadana Gabinet d'Estudis i Desenvolupament

Àlex Bas i Vilafranca
David Coloma i Guerrero
Josu Gondra i Bustinza
Anna Salarich i Banús
Carles Segura i Buixó

Aquest informe es basa en l'anàlisi realitzada per l'**Equip Investigador** de la **Fundació Bosch i Gimpera** de la **Universitat de Barcelona** i recull les aportacions de les diferents col·laboracions.

ENQUESTA DE SEGURETAT PÚBLICA DE CATALUNYA

Fitxa tècnica

Àmbit	Catalunya
Univers	Població resident d'ambdós sexes de 16 anys i més
Mostra	5.320 entrevistes distribuïdes en 13 estrats territorials
Tipus d'entrevista	Telefònica
Error mostral	Error teòric +/- 2,5 per a dades globals, interval de confiança del 95,5% (dues sigmes), $p=q=50$

Àmbits territorials d'estudi	Mostra
ÀMBIT DE DESPLEGAMENT DEL CME	
El Gironès i el Pla de l'Estany	380
El municipi de Girona	380
L'Alt Empordà	380
El Baix Empordà	380
La Selva litoral	380
La Selva interior	380
La Garrotxa i el Ripollès	380
La Cerdanya i l'Alt Urgell	380
La Segarra i l'Urgell	380
Osona, el Berguedà i el Solsonès	380
RESTA DE COMARQUES DE CATALUNYA	
Definir un màxim de tres estrats que permetin la comparabilitat en tres àmbits diferents: àmbits urbans, àmbits rurals i àmbits turístics.	
Estrat 1	760
Estrat 2	380
Estrat 3	380
CATALUNYA	5.320

ÍNDEX

LLIBRE I. 1998: LA DELINQUÈNCIA A CATALUNYA

Introducció	2
1. LA DELINQUÈNCIA A CATALUNYA	13
La mesura global	14
Delinqüència consumada i no consumada	21
Els sis àmbits de seguretat	23
Els fets contra els vehicles	24
Els fets contra els domicilis	26
Els fets contra la segona residència	28
Els fets contra els comerços	29
Els fets contra l'economia agrària	30
Els fets contra la seguretat personal.	32
Els trenta-quatre fets delictius	34
El cost de la delinqüència.	36
El record de la delinqüència	36
El cost psicològic	39
El cost econòmic	41
Les molèsties	43
Una visió final de síntesi	45
Delinqüència i territori.	47
2. LA DENÚNCIA	49
Els índexs de denúncia	51
Denúncia i serveis policials	54
La connexió amb la policia.....	57
Quan no es denuncia	58

LLIBRE II. SEGURETAT I DELINQUÈNCIA A CATALUNYA

Introducció:	
La construcció de la seguretat, vessant subjectiva de la delinqüència	60
1. MANIFESTACIONS DE LA SEGURETAT CIUTADANA	64
La seguretat: un valor apreciat	65
La seguretat: delinqüència i violència	67
El que fa més por són els fets violents, i allò més greu té a veure amb la indefensió.....	70
La gent que fa por és l'associada a la violència	72
Una certa crispació	74
Apèndix: institucions i seguretat	78
2. EL NIVELL DE SEGURETAT	80
Avaluació del nivell de seguretat	81
Evolució de la seguretat	82
3. LA DIFERENT PRODUCCIÓ DE LA SEGURETAT	83

LLIBRE III. ELS SERVEIS POLICIALS A CATALUNYA

Introducció	105
1. CONEIXEMENT DELS SERVEIS POLICIALS	106
El desplegament de la PG-ME	108
La policia principal	111
La ubicació del servei	113
El telèfon d'emergències	115
Les preferències	117
2. ELS CONTACTES AMB LA POLICIA: L'ÍNDEX D'ATENCIÓ POLICIAL	120
Índex global d'atenció policial	121
L'índex d'atenció telefònica	126
L'índex d'atenció presencial	129
La funció policial	134
3. ELS CONTACTES AMB LA POLICIA: LES DADES ABSOLUTES	136
4. LES VALORACIONS	138
El prestigi de la professió policial	139
La valoració del desplegament de la PG-ME	142
Les valoracions concretes	145
APÈNDIX: L'ATRACTIU DE LA PROFESSIÓ	150

LLIBRE IV. LA MOBILITAT I EL TRÀNSIT A CATALUNYA

Introducció	154
1. ELS PRINCIPALS RESULTATS DE L'ESTUDI	156
La mobilitat	158
Alguns dels problemes a les vies públiques de Catalunya	160
Les topades	163
2. COM ES MOUEN ELS CATALANS	164
El model de mobilitat	166
Les formes de la mobilitat	168
3. ELS PROBLEMES A LES VIES PÚBLIQUES	171
L'ús del cinturó de seguretat	173
Velocitat i alcohol	176
Les mesures per resoldre els problemes	180
4. LES TOPADES	185
Les topades: nombre i característiques	187
La intervenció policial en les topades	198

LLIBRE I

**1998: LA
DELINQÜÈNCIA
A CATALUNYA**

INTRODUCCIÓ

El **conseller de Governació**, en la seva compareixença davant la **Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana** del **Parlament de Catalunya** del dia 3 de desembre de 1998, anuncia la realització de l'**Enquesta de Seguretat Pública de Catalunya**.

Enguany se n'ha fet una primera edició de prova: **la prova pilot**, amb una mostra de 5.320 entrevistes.

L'**enquesta** és/serà una operació intel·lectual ambiciosa i complexa, perquè tracta d'obtenir informació sobre **quatre** objectes rellevants de cara a la política de seguretat ciutadana (rendibilitzant al màxim les economies d'escala de la mostra -necessàriament potent-, de manera que l'operatiu de l'enquesta permeti dur a terme **quatre estudis**):

1. L'extensió de la **delinqüència** a Catalunya (l'enquesta de victimització).
2. La construcció de la **seguretat** a Catalunya.
3. El servei que ofereix la **policia**.
4. La **mobilitat** dels catalans.

Aquest és l'informe dedicat al primer objectiu, **la mesura de l'extensió i característiques de la delinqüència** que pateixen els habitants de **CATALUNYA**.

Les pàgines següents presenten els resultats més significatius d'aquesta primera edició, que és la prova pilot de l'**enquesta de seguretat pública de Catalunya**, i s'obren amb unes breus reflexions teorimetodològiques sobre la delinqüència.

LA DELINQUÈNCIA: ASPECTES TEÒRICS

La delinqüència és una dada universal: un fet present a qualsevol societat. Això, que la gent normal sap des de sempre i els sociòlegs des de Durkheim, resulta en una **estructura social** constituïda pel **conjunt de relacions entre uns individus** (els delinqüents i les víctimes) al voltant d'unes situacions o **actes tipificats en els codis penals de cada societat** (els delictes), així com els processos socials previs de **definició d'allò que serà delicte** (i eventualment dels individus que seran delinqüents) i la posterior **reacció davant dels que hi han intervingut** (delinqüents i víctimes).

La delinqüència és un fet social. Segons el vell Durkheim, allò que caracteritza els fets socials és que són externs a cada individu i el poden (se li imposen, el dominen). Externitat i coerció: avui d'això se'n diu **estructura** (econòmica, cultural, esportiva, sanitària... delictiva). Les estructures no són immediatament visibles però constitueixen l'arrel i el marc de tots els seus components parcials -per tant visibles i concrets- (seguint amb els exemples: l'atur, les subvencions teatrals, la lliga de futbol, les esperes als ambulatoris... un delicte, un delinqüent, una víctima, una condemna). Sense l'estructura que tenen al darrere i no es veu, tot això resulta inexplicable i aïllat. La delinqüència, doncs, resulta de nombroses i heterogènies relacions socials; i com totes les relacions socials és complexa i multifactorial: uns fets són delicte i altres no, uns individus són delinqüents i altres no, uns són condemnats i altres no, hi ha unes víctimes i no unes altres.

Per tant, la seva comprensió és complexa.

Es tracta, certament, d'una **estructura**, tanmateix palesada en innumbrables **processos vitals**. En una i altres hi ha un component estrictament **individual** ("un delinqüent", "una víctima") i al mateix temps **col·lectiu** (una subcultura, la victimització col·lectiva).

Hi intervenen **agents actius i agents passius**. Els actius poden ser marginals, convencionals, no convencionals; i actuar sols, organitzats o corporatitzats. Els passius poden ser individuals o col·lectius; no participants o participants; simbòlics, designats, propiciatoris o falsos. La situació tipificada pot referir-se als béns individuals o col·lectius, materials o ideals, o a la seguretat personal. La reacció pot ser-hi o no ser-hi; àdhuc hi pot haver reacció sense delicte.

La seva **retroalimentació** és constant: les lleis són l'estímul al qual respon el comportament delictiu, que al seu torn esdevé un estímul per a la resposta de la reacció social... i així indefinidament i successivament. Dit d'altra manera: les conductes que trenquen amb les normes i els valors (que poden ser **utilitàries i racionals o explosives i aparentment irracionals**) són refusades (etiqueta, estigma, exclusió, expulsió): aquesta reacció, tanmateix, pot ser l'inici de nous processos de refús i conductes contràries a les normes i valors.

Pot ser **real**: fets objectius empíricament contrastables; i pot ser també **construcció social**, (la delinqüència és socialment definida -està tipificada- i constitueix un argument per a la fantasia/por individual o col·lectiva). En la fenomenologia delictiva hi ha **aspectes de molt diversa índole**: econòmics, polítics, culturals, ideològics, jurídics, psicològics, socials, biològics, etc.

Last, but not least: la delinqüència és sempre relativa en el temps i l'espai: avui es tipifiquen fets que no es tipificaven ahir i a la inversa; i aquí es tipifiquen fets que no es tipifiquen en una altra societat i a la inversa. Cada societat té les seves normes/lleis i valors i per tant comportaments que s'hi enfronten. Alguns són molt perillosos estructuralment però afecten poc la vida quotidiana dels ciutadans (per exemple la delinqüència de coll blanc), altres tal volta són menys perillosos estructuralment, però afecten el viure quotidià de la gent. Aquesta és la petita (de vegades no tan petita) **delinqüència convencional**, la més lligada a la **seguretat ciutadana**. *L'objectiu de l'enquesta és, justament, el seu estudi i mesura.*

Entesa la delinqüència com **estructura**, cal remarcar-ne dos aspectes bàsics per al seu estudi de cara a optimitzar-ne la política de prevenció: *la racionalitat i la possibilitat de mesura quantitativa*.

La racionalitat

Les relacions delictives es donen perquè un dels actors (com a mínim) va a guanyar-hi quelcom. Així, la delinqüència pot semblar de vegades irracional i explosiva, feta per comportaments imprevisibles duts a terme aparentment per individus clarament definits (egocèntrics, làbils, agressius i indiferents afectivament), però en termes globals (considerada com a estructura) funciona amb la mateixa lògica de totes les relacions socials: **recerca de rendibilitat instrumental o simbòlica (acció racional respecte a fins o respecte a valors).**

Racionalitat, perquè en les relacions delictives hi ha uns fins i per tant (normalment) s'utilitzen els mitjans que es consideren més adequats. Per exemple, òbviament és més rendible robar un ric que robar un pobre... per tant és lògic que els primers siguin més víctimes que els segons. La mateixa lògica es veu en la racionalitat territorial que combina el nivell de renda del territori (es delinqueix més als llocs rics perquè és on hi ha més a guanyar) amb l'atracció de la major rendibilitat de l'espai central (més gent, més béns, més tràfic i més trànsit) i la grandària de la població (l'activitat delictiva augmenta a mesura que ho fa la població per les majors facilitats -densitat i massificació, és a dir, oportunitat i anonimat- i la possibilitat d'obtenir economies d'escala).

L'estudi de la delinqüència

Des de "les regles del mètode sociològic" hom sap que un fet social pot ésser estudiat empíricament. Així, **la delinqüència es pot:**

1. **Descriure, mesurar-ne l'extensió** (les enquestes de victimització són una de les tècniques per assolir la informació necessària).
2. **Analitzar, associada o en relació de dependència amb variables mesurables d'estructura social.**

És el que la Criminologia anomena "**factors socials de la delinqüència**". Per exemple, les variacions en l'activitat delictiva poden associar-se a aquests i altres factors socials:

- **Les transformacions demogràfiques** dels darrers anys: l'augment de l'esperança de vida (envelliment, infantilització i conflicte dels grups d'edat), les migracions (internacionals i interculturals) i la urbanització (de l'hàbitat rural/petit a les grans concentracions, de l'aïllament ecològic a l'aïllament massificat, d'un control bàsicament informal a la necessitat del control formal).
- **La crisi econòmica:** l'atur i la precarietat en el treball, l'economia submergida, la pèrdua del valor tradicionalment atorgat al treball, l'anomia i el model especulatiu d'enriquiment.
- **Les crisis de l'estat** (la fiscal: la problemàtica del benestar; la de gestió: els desiguals ritmes en les distintes institucions; la de legitimitat: la pèrdua de l'autoritat).
- **Els canvis culturals:** la cultura moderna és associativa i no comunitària (el caràcter utilitari i contractual afavoreix els trets de la personalitat delictiva). El creixement real i imaginat de "les classes mitjanes" (la necessitat del guany i el consum sumptuari; la respectabilitat i la insolidaritat... la ideologia de la seguretat).

- I amb això, *la crisi dels agents tradicionals de control social i la relativa absència de recanvis* (crisi del model tradicional de família, fracàs escolar/de l'escola, secularització sense valors laics substitutius, disfuncions dels *massmedia* i de l'organització del lleure). I a partir d'aquí, l'emergència de nous grups primaris (per exemple, amics de la mateixa edat) que desborden els tradicionals (per exemple, la família -on conviuen diferents edats-).
- La universal necessitat del recurs a la droga i la *irracionalitat de l'actual mercat de les drogues il·legals*.

La delinqüència és, doncs, **complexa i multifactorial**. Per tant, el seu estudi n'ha d'atènyer la dimensió **qualitativa** i la **quantitativa**. Hom s'hi pot acostar també a partir dels seus **components** (*fets delictius, víctimes o delinqüents*). O seleccionar algunes de les seves **manifestacions** (*alguns tipus de delinqüència*).

El mesurament de la seva **extensió** ha de reconèixer aquestes limitacions i assumir que hi ha diferents **definicions operatives** (segons les possibilitats d'informació existents). *S'imposa, doncs, una reflexió sobre l'extensió de la delinqüència.*

L'EXTENSIÓ DE LA DELINQÜÈNCIA

La delinqüència és un conjunt de relacions socials que cobreix un **continuum que va des del secret de la més absoluta opacitat fins el màxim reconeixement social d'una sentència judicial**. El mesurament d'aquest continuum ha estat una tasca que ha fet suar des de sempre els estudiosos i els polítics. Com a mínim per tres problemes:

Un primer problema: acotar el fenomen estudiat

¿De què parlem quan parlem de delinqüència: només de la sentenciada en algun tribunal de justícia, o de la denunciada en una comissaria de policia, o de la patida i no denunciada per qualsevol ciutadà? La resposta ha de ser gradual. Prenent -i modificant en part- una suggestiva idea de López Rey hom podria parlar de **cinc graons que van de la màxima extensió real de la delinqüència -comptant amb el seu mínim coneixement o reconeixement social- a la mínima extensió que es dona precisament amb el màxim coneixement/reconeixement**.

El **primer graó** és el de **totes les relacions delictives que hi ha en una societat**, fins i tot aquelles de les quals ni delinqüents ni víctimes en són conscients: és a dir, tota la delinqüència realment existent (*la màxima extensió incloent-hi el menor grau de reconeixement social*).

Segon graó: **tota la delinqüència de la qual en són conscients els actors** que hi intervenen (delinqüents i víctimes), fins i tot aquella que ni s'explica ni es denuncia.

El **tercer graó** es limita a la **delinqüència que arriba a coneixement de la policia**.

Al **quart graó** correspon només la **delinqüència que arriba als tribunals** (sigui a través de denúncia directa, de la policia o de l'acció de la Fiscalia)

I finalment, el **cinquè graó** el constitueix únicament la **delinqüència que els tribunals han sentenciat**: Només hi ha formalment delinqüència si la sentència és condemnatòria.

Mesurar la delinqüència implica situar-se en algun dels graons precedents (si més no, definir-se al davant d'ells... encara que sigui per pretendre abastar-los tots).

Un segon problema: la definició operativa

Per mesurar s'ha de saber què es vol mesurar.

Hom pot estalviar la disgressió epistemològica sobre els problemes definitoris que han travessat des de sempre les ciències socials; i admetre que darrerament s'ha anat solventant amb el recurs a la **multidisciplinarietat** (les aproximacions parcials i els punts de vista dels diversos actors socials) i la voluntat **d'operativitzar** (les definicions operatives). Aquesta lògica de l'avenç científic s'obre també pas en l'estudi de la delinqüència: **aproximacions parcials i definicions operatives**.

Tanmateix, el **problema és (o era)** el següent: *Delinqüència és el conjunt de les relacions socials que pivoten sobre les situacions o actes que cada societat ha prohibit a través de les seves lleis*. Ara bé, **qui decideix** la "delictuositat" de totes i cada una d'aquestes relacions?, **qui afirma o decideix** les que són delinqüència i les que no?... és a dir **qui decideix el que cal o es pot mesurar?**

Perquè, si només les **sentències judicials** decideixen quan unes relacions han estat delictives, la **definició** d'aquest important i complex fet social és merament **"formal, no real"**: per tant, amb xifres judicials a la mà, hom estaria al davant **d'un problema petit, de poca extensió**.

La realitat mostra que hi ha, com a mínim, **tres maneres de definir** la delinqüència, que es corresponen a tres diverses maneres de *mesurar*, tres diverses possibilitats *d'obtenir-ne informació*, tres diverses "*decisions*" sobre quines relacions han estat delictives... és a dir, tres **definicions operatives**. De fet són tres diferents interpretacions o percepcions d'una mateixa dada: el volum de les relacions socials en què hom ha trencat la llei. I simultàniament són la base teòrica (el marc teòric) que sustenta les tres diferents fonts d'informació que hi ha sobre la delinqüència.

a) **LA DEFINICIÓ JUDICIAL** considera que la delinqüència és només allò que els tribunals de justícia han sancionat.

b) **LA DEFINICIÓ POLICIAL** comprèn totes les relacions delictives que arriben a coneixement de la policia (per denúncia o investigació pròpia), tant si finalment hi ha sentència judicial com si no n'hi ha.

c) **LA DEFINICIÓ SOCIAL** comprèn tot allò que la gent defineix com a delinqüència (sobretot si ha patit l'experiència d'ésser-ne víctima), tant si ho ha denunciat a la policia o la justícia com si no... tant si hi ha hagut sentència judicial com si no n'hi ha hagut.

Criminològicament i sociològicament són tres maneres vitalment autònomes i científicament substantives de definir què és delinqüència.

Es pot veure la importància de la definició si hom té en compte el següent:

La definició judicial opera amb un objecte molt formalitzat que són les sentències judicials. Si l'extensió de la delinqüència es limita al que han sancionat els tribunals, és força petita: les sentències judicials apareixen a les estadístiques judicials.

L'objecte de *la definició policial* amplia considerablement l'extensió de la delinqüència, tanmateix presenta un cert biaix perquè els seus límits són la denúncia o la investigació policial (ni es denuncien ni s'investiguen tots els fets que passen, ni es denuncien i investiguen en la mateixa proporció). Els delictes coneguts per la policia apareixen a les estadístiques policials.

L'objecte de *la definició social* són les decisions en què la població atribueix caràcter delictiu a fets que els han passat. És la definició que s'acosta més al que passa realment (sense necessitat de cap referent ni judicial ni policial), des del punt de vista parcial de les víctimes. Aquest mesurament de la delinqüència apareix a les enquestes de victimització.

Lògicament hi ha correspondència entre la definició operativa que s'utilitzi, i els graons d'extensió de la delinqüència abans esmentats.

- El primer graó en la seva totalitat és impossible de mesurar.
- Els graons 2 i 3 poden mesurar-se a partir de la definició social.
- El tercer graó, també es mesura a partir de la definició policial.
- I els graons 4 i 5, a partir de la definició judicial.

Per tant, **les dues primeres definicions de la delinqüència són institucionals: les informacions que proporcionen són indicadors de gestió de les respectives institucions més que no pas informació sobre l'extensió real de la delinqüència.**

El tercer problema (o no problema) és metodològic

Es tracta d'una doble conseqüència de treballar amb tres definicions operatives:

- d'una banda, *diferents* objectius i *diferents* objectes d'estudi;
- d'altra banda, això implica *diferents* variables, i per tant *diferents* terminologies, *diferents* criteris de classificació, *diferents* mesures i *diferents* problemes de mesura, *diferents* tècniques utilitzades per a la recollida i anàlisi de la informació.

No hi ha, doncs, qüestió de si unes dades són bones o estan ben fetes i altres dolentes o mal fetes: cada una d'aquestes fonts d'informació és autònoma de les altres (i pot ser bona o dolenta sense tenir res a veure amb les altres), perquè treballen des de definicions diferents del que sigui la delinqüència, és a dir, mesuren aspectes diferents d'aquesta mateixa complexa i multifactorial dada.

LES ENQUESTES DE VICTIMITZACIÓ I LA MESURA DE LA DELINQÜÈNCIA

La gestió política de la seguretat ciutadana ha de comptar amb la informació que més s'acosti a l'extensió real de la delinqüència. Aquesta és la que forneix la **definició social** a través de les **enquestes de victimització**.

En efecte, seguint els cinc graons que delimiten l'extensió de la delinqüència, la major informació possible és la que es troba en el segon:

El primer graó (tota la delinqüència realment existent) **és molt difícil d'esbrinar.** Només s'hi pot arribar amb mesures indirectes/aproximades. Els problemes de mesura més importants es troben precisament on no hi ha consciència de l'existència de la delinqüència (la no convencional en general, i en especial les seves noves formes, en especial les de víctima col·lectiva); en una important part de l'anomenada delinqüència sense víctima, i també en les relacions delictives fruit de la coexistència de diversos codis formals o informals (la nostra és ja una societat força multicultural).

Al segon graó (tota la delinqüència de la qual són conscients els actors, fins i tot aquella que no es denuncia) s'hi pot arribar empíricament. Dues tècniques d'investigació adreçades als dos subjectes, actiu i passiu, permeten operativitzar-la.

1. **Les enquestes d'autoinculpació** que s'adrecen al delinqüent (tècnica anglosaxona molt pròpia de la cultura protestant). S'empren en estudis qualitius o sobre poblacions específiques; tanmateix, òbvies dificultats de representativitat dificulten la seva utilització com a mesures d'extensió de la delinqüència.

2. **Les enquestes de victimització** (el punt de vista de la víctima): que estudien l'extensió de la delinqüència demanant a una mostra representativa i suficient de la població si han estat víctimes d'algun fet delictiu. Acostumen a ser mesures/índexs anyals. Els resultats es poden inferir al total de la població, i esdevé la informació que més s'acosta a l'extensió real de la delinqüència. Tanmateix, les enquestes de victimització es refereixen sobretot a la delinqüència amb víctima individual. Aquest segon graó ha fet córrer molta tinta a la criminologia i la seva diferència amb els successius ha estat anomenada la "xifra fosca" o "*dark number*" de la delinqüència.

Al tercer graó (tot el que arriba a coneixement de la policia) també s'hi accedeix amb les enquestes de victimització: es demana a les víctimes si han denunciat (i amb aquesta informació es construeixen els índexs de denúncia). La policia defineix també com a delinqüència aquella que ha conegut a través de la seva investigació. Tota aquesta informació és la que apareix a les estadístiques com "*delitos conocidos por la Policía*". El total de delictes que apareixen a les estadístiques policials pot incrementar o disminuir sense que necessàriament la delinqüència real hagi augmentat o disminuït. L'explicació rau en el desigual índex de denúncia: aquest pot augmentar mentre la delinqüència real pot perfectament disminuir... i a la inversa.

Finalment, **al quart i cinquè graons** hi ha la delinqüència que arriba als tribunals de justícia. La informació corresponent prové de les prolises sèries estadístiques judicials.

Per tant, **les enquestes de victimització són l'única mesura expressa** del volum i les característiques de la delinqüència i de la por que hi té la gent. La definició social és la més operativa perquè és la que més s'acosta a la realitat de la delinqüència. I això per les raons següents:

1. És l'**únic sistema que mesura expressament** l'extensió de la delinqüència, i és el que més s'hi acosta (les agressions convencionals a víctimes individuals). **Les estadístiques policials i judicials són indicadors de gestió** (allò que coneix la policia i sentencien els tribunals queda òbviament lluny de l'extensió real de la delinqüència, de la qual tampoc no és una mostra representativa, perquè els diferents fets delictius són desigualment denunciats i sentenciats).
2. És l'**únic sistema que mesura la por** que la delinqüència produeix en la població. Les enquestes de victimització solen complementar-se amb l'anàlisi de la construcció social de la seguretat ciutadana.
3. És una tècnica que permet les **desagregacions territorials** de major utilitat (per exemple, escales comarcals, intra o intermunicipals). D'altra banda, les **variables independents** es poden decidir en funció de les necessitats d'anàlisi científica o de gestió política.
4. Informa sobre l'**extensió dels fets delictius, i les persones que els han sofert** (eventualment es pot aproximar a l'estudi de les persones que els han comès). Les altres dues fonts només informen de fets (i persones detingudes o sentenciades).
5. L'enquesta no té **difficultats de correspondència temporal** (perquè, per exemple, les sentències d'un any poden ser de casos d'anys anteriors).

ASPECTES METODOLÒGICS

L'enquesta de victimització planteja tres qüestions metodològiques importants que cal abordar breument: la **mostra**, el **qüestionari** i els **límits** amb què cal comptar.

La mostra

La metodologia de la tècnica d'enquesta es fonamenta a partir d'una mostra que assegura una representativitat suficient com per inferir els resultats en la població total. La mostra d'aquesta primera prova pilot ha estat de 5.320 individus entrevistats.

La grandària de la mostra té en compte dues *consideracions*:

La primera es refereix a l'**objecte d'estudi**: el mesurament de la delinqüència, com la d'altres fenòmens que fan referència a variables escasses (estudis sanitaris, epidemiològics, etc.) obliga a treballar amb mostres d'una grandària suficient per assolir els objectius marcats quant a la validesa estadística dels resultats obtinguts.

En aquest cas, per exemple, es volen treballar amb un tractament específic i consistent els sis **grans àmbits de la seguretat** que emmarquen l'activitat delictiva: vehicles, habitatges, segones residències, comerços, béns i productes del camp, i seguretat personal.

La segona és la **territorialitat**: la voluntat de poder oferir a cada subpoblació una informació el marge d'error de la qual no sigui superior al 5%. L'estratègia metodològica de l'enquesta reconeix que la delinqüència i la seguretat ciutadana tenen una clara dimensió territorial; a partir de la hipòtesi que la desigual producció i distribució de la delinqüència i la inseguretat sol anar associada a les diferències socials i de localització espacial.

L'estratègia implica dissenyar una mostra i fer-ne un tractament analític que eviti l'anomenada "**fal·làcia ecològica**", que consisteix a considerar el país com un tot homogeni, on no hi ha cap incidència territorial en la distribució de la delinqüència i la inseguretat. Òbviament, els problemes varien molt d'un lloc a un altre, i aquesta és precisament la informació que cal a **una correcta política de prevenció**.

El qüestionari

El qüestionari ha de tenir l'**agilitat** suficient per abordar els quatre objectes d'estudi assenyalats abans.

Per tant, la part dedicada al **mesurament de la delinqüència** funciona en **sis compartiments** que només s'omplen si un filtre inicial els fa pertinents.

L'**objectiu bàsic** d'aquesta part del qüestionari és, doncs, la **mesura de l'extensió i característiques de la delinqüència** tal com és percebuda per la població (a partir de la definició social): és a dir, la quantificació del nombre de víctimes i del volum de fets delictius que s'ha produït durant 1998 a Catalunya, així com la descripció i l'anàlisi de les seves pautes de distribució espacials, i el seu cost econòmic i psicològic. També interessa l'estudi del comportament denunciador.

El disseny **precodificat** del qüestionari facilita el tractament informàtic posterior. La majoria de **preguntes són tancades** per possibilitar una millor codificació. D'altra banda, sempre que és possible, les qüestions es formulen per a obtenir respostes de valoració **quantitativa** (amb l'important avantatge de permetre anàlisis més complexes). L'estructura l'organitzen **sis apartats** que fan referència a les diferents agressions delictives classificades segons el bé agredit: *vehicle, domicili principal, segona residència, comerç o negoci, economia agrària i seguretat personal*.

La delimitació de sis àmbits en l'estudi prové de l'experiència de l'equip investigador. Es tracta d'estructures delictives (àmbits prou específics i distints i al mateix temps genèrics i agregables com per concretar-hi la mesura de la delinqüència mantenint el màxim de potència analítica i robustesa estadística), que permeten treballar amb un **qüestionari** clar. La sistematització del disseny i l'anàlisi en aquests sis indicadors dona major precisió a l'estudi: representen estructures simples i alhora prou independents com per

ser indicadors consistents sobre els que fer pivotar l'anàlisi. Això és fàcil d'entendre, a més, si es pensa en la seva utilitat per a l'**anàlisi comparativa**: són uns indicadors comuns i prou poderosos tant des d'una perspectiva de desagregacions **territorials**, com per a estudiar els canvis i l'especialització delictiva al llarg d'una **sèrie temporal**.

La llista dels trenta-quatre fets emmarcats en els sis àmbits de la seguretat és:

- Pel que fa als vehicles

1. robatori del cotxe
2. robatori de la moto
3. robatori de la bicicleta
4. robatori d'algun altre vehicle
5. intent de robatori del vehicle
6. robatori d'objectes del vehicle
7. robatori d'accessoris del vehicle
8. destrucció d'objectes o elements del vehicle

- Pel que fa als domicilis

9. robatori al domicili
10. intent de robatori al domicili
11. destrosses al domicili

- Pel que fa a les segones residències

12. robatori a la segona residència
13. intent de robatori a la segona residència
14. destrosses a la segona residència

- Pel que fa als comerços

15. robatori al comerç
16. intent de robatori al comerç
17. atracament al comerç
18. intent d'atracament al comerç

- Pel que fa als béns i productes del camp

19. robatori de maquinària agrícola
20. intent de robatori de maquinària agrícola
21. destrosses de maquinària agrícola
22. robatori de bestiar
23. intent de robatori de bestiar
24. robatori de productes del camp
25. intent de robatori de productes del camp
26. destrosses de productes del camp

- Pel que fa a la seguretat personal

27. robatori de bossa o cartera
28. intent de robatori de bossa o cartera
29. estrebada o "tiron"
30. intent d'estrebada o "tiron"
31. atracament
32. intent d'atracament
33. agressions sexuals
34. amenaces i violència

El qüestionari ha de permetre esbrinar no només **quants entrevistats han estat víctimes** de la delinqüència, sinó també **quants fets han patit** (és a dir, cal recomptar el **nombre de víctimes** i el **nombre de fets delictius**).

A tal fi, estableix els següents **índexs de mesura** (que funcionen per a tota l'activitat delictiva - **índexs globals**-, per a cada un **dels sis àmbits**, i per a cada un **dels trenta-quatre fets delictius**):

ÍNDEXS DE VICTIMITZACIÓ

El principal indicador de l'enquesta, calcula el nombre d'entrevistats víctimes i els posa en relació amb tots els entrevistats.

ÍNDEXS DE RISC

L'estudi dels sis àmbits permet una precisió analítica: en quatre dels sis àmbits (vehicles, segona residència, comerços i béns i productes del camp) l'abast de la delinqüència es calcula també en relació amb les úniques persones que en poden ser víctimes: els seus propietaris.

RÀTIOS DE MULTIVICTIMITZACIÓ

Serveixen per calcular el nombre de fets delictius que han patit els catalans. Atès que la informació la subministren les víctimes, aquells s'han de posar en relació amb aquestes: així les ràtios de multivictimització calculen el nombre de fets delictius que ha patit cada víctima.

ÍNDEXS DELICTIUS EQUIVALENTS

Els índexs de victimització i les ràtios de multivictimització es fonen en un indicador de síntesi que calcula l'extensió de la delinqüència si a cada víctima li correspongués un sol fet.

PEL QUE FA AL COST DE LA DELINQÜÈNCIA

L'enquesta estudia quatre aspectes del cost de la delinqüència

1. **L'ÍNDEX DE RECORD DE LA DELINQÜÈNCIA** relaciona les persones que mantenen espontàniament el record de la victimització amb tots els entrevistats que han estat víctimes.
2. **EL COST PSICOLÒGIC DE LA DELINQÜÈNCIA.** S'estudia només en l'aspecte quantitatiu, en l'escala de 0 a 10.
3. **EI COST ECONÒMIC DE LA DELINQÜÈNCIA** (els diners robats o perduts a causa de la delinqüència).
4. **L'ÍNDEX DE MOLÈSTIES DE LA DELINQÜÈNCIA** (avaluació de les molèsties patides per les víctimes).

Els límits de les enquestes de victimització

L'enquesta de victimització té una triple limitació amb la qual cal comptar :

1. Un límit metodològic:

- **Mostral:** tota mostra treballa amb marges d'error, que s'incrementen cada cop que els resultats es desagreguen atenent les diverses subpoblacions que la componen. D'altra banda, les grandàries mostrals no són il·limitades i la mostra, en aquest cas, s'ha hagut de ponderar per ajustar-la a la realitat territorial.

- **Temporal:** la informació es recull en una entrevista, el qüestionari de la qual s'ha de construir preveient-ne una durada màxima. No es pot preguntar tot el que l'investigador voldria. Aquest límit és, a més, rellevant si es considera que la tolerància de la gent a entrevistes llargues està disminuint (segons assenyalen tots els estudiosos, així com els principals instituts d'opinió).

2. Un límit definitori:

El llenguatge social majoritari no és jurídic ni policial; per tant, la definició dels fets delictius que la gent ha patit no es correspon necessàriament amb les categories formals del sistema de justícia penal. Això afecta, òbviament el mesurament de la delinqüència i la del comportament denunciador posterior.

i sobretot,

3. Un límit epistemològic:

El fonament del mesurament és la **resposta** dels entrevistats basada en la seva **memòria**, i aquesta presenta dos problemes:

Un relatiu a la **distància temporal**: la proximitat/llunyania del fet en relació amb el moment de l'entrevista en varia el record: això és el fonament de l'anomenat efecte telescopi (l'entrevistat allunya o aproxima els fets en funció de la unitat de temps que l'entrevistador li proposa). Òbviament, com més llarga i/o menys natural és la unitat de temps de referència, major és la probabilitat d'incidència de l'efecte telescopi.

L'altre és relatiu a la **saturació d'estímul**: la memòria de la població es veu avui sotmesa a una allau d'experiències de tot tipus (perquè la societat és avui altament complexa), la quantitat de les quals en banalitza la qualitat (és a dir, l'impacte real en el record). En el nostre cas, això fa que algunes experiències de victimització (les menys greus o les repetides) tinguin menys persistència en la memòria de la gent (paradoxalment a causa de la "normalització" del problema).

Tot esforç de mesurament de fets socials incorpora riscos (té avantatges i inconvenients). L'enquesta de victimització té l'important **avantatge** d'arribar allà on no poden arribar les estadístiques policials (i encara menys les judicials), i ha d'assumir l'**inconvenient d'aquest triple límit** acabat d'assenyalar.

Per exemple, aquesta prova pilot presenta alguns dels possibles problemes o biaixos que es deriven d'aquests límits:

1. La necessitat de ponderar la mostra explica (per exemple) que en un mateix àmbit, dos índexs de victimització idèntics tinguin índexs de risc diferents.
2. El tractament de la distribució territorial de la delinqüència a escala de tot el país resulta molt elemental.
3. Probablement les ràtios de multivictimització reals siguin més elevades que les que apareixen als resultats.
4. De la mateixa manera, els fets de menor entitat criminològica (per exemple, els no consumats) poden tenir un biaix cap a la baixa.
5. Paradoxalment i conseqüència d'això, l'índex global de denúncia pot presentar un biaix cap amunt (per la major presència en els índexs de victimització dels fets més denunciats).

1. LA DELINQÜÈNCIA A CATALUNYA

LA MESURA GLOBAL

L'objectiu de l'enquesta consisteix en la mesura de l'extensió de la delinqüència a CATALUNYA durant l'any 1998, segons la definició social.

Es tracta d'una mesura basada en la quantitat (i qualitat) de les víctimes individuals. Tanmateix, com que aquestes indiquen el tipus i nombre de fets delictius que han patit, l'enquesta pot també mesurar-los (sempre, però, en relació amb les víctimes).

- L'extensió de les víctimes es calcula amb els índexs de victimització;
- i la dels fets delictius amb les ràtios de multivictimització i els índexs delictius equivalents.

A continuació, se'n presenta el resultat: l'extensió global de la delinqüència a Catalunya durant 1998:

1. **L'índex global de victimització:** el resultat agregat relatiu al total de persones que han estat víctimes.
2. **La ràtio global de multivictimització:** mitjana de fets delictius patits per cada persona que ha estat víctima.
3. **L'índex delictiu equivalent global:** el percentatge de víctimes si cada fet hagués afectat una sola persona.

1. L'índex global de victimització

L'ÍNDEX GLOBAL DE VICTIMITZACIÓ recull tots els entrevistats que:

- han dit haver estat víctimes individuals d'algun fet delictiu,
- sigui quin sigui aquest fet (o fets), tant si s'ha consumat com si s'ha quedat en un mer intent, així com el nombre de vegades que hagin estat víctimes,

i els relaciona amb tots els entrevistats de l'enquesta amb la fórmula següent:

$$\frac{\text{totes les víctimes}}{\text{tots els entrevistats}} \times 100$$

És, doncs, el percentatge que tots els individus que han patit algun fet delictiu (sigui quin sigui el fet i el nombre de vegades que hagin estat víctimes) representen respecte del total d'entrevistats.

El 12.84% dels catalans ha estat víctima d'algun fet delictiu a 1998, és a dir:

L'índex global de victimització ha estat el 12.84 %.

LA DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL DE L'ÍNDEX GLOBAL DE VICTIMITZACIÓ confirma el marc teòric de l'enquesta (explicitat a la introducció) i proporciona un clar argument per a la confirmació d'una teoria racional de la delinqüència (perquè si aquesta es compon de *relacions on algun dels actors espera obtenir un guany, allò més probable és que aquest triï el lloc en funció d'aquestes expectatives de rendibilitat*).

La desigual **victimització** dels habitants dels diferents territoris estudiats (comarques i ciutats) depèn de la diferent **rendibilitat** que produeixen de cara a l'activitat delictiva, que està en funció de *l'apropiació diferencial del territori que fan les diferents classes i estrats socials*:

Solen ser més víctimes els habitants dels llocs de major nivell de renda, grandària poblacional i atracció a causa d'algun tipus de centralitat; també pot ser alta la victimització d'un lloc on hi hagi algun focus específic de problemàtica social (canvis urbans o socials, etc.).

A la inversa, els menors índexs de victimització es donen als llocs perifèrics i/o de menor grandària poblacional, que solen ser els de més fàcil cohesió/control social, així com també on predominen les rendes més baixes.

La desagregació territorial de l'índex global de victimització de l'enquesta ho confirma a bastament. Així, hom podria dir en línies generals que **a Catalunya durant 1998:**

Hi ha hagut més activitat delictiva als següents llocs:

Territori on la **PG-ME** encara **no està desplegada**:

- Zones urbanes i metropolitanes, previsiblement riques, i molt terciaritzades: tot l'espai que hem definit com **"territori actualment CNP"** (l'índex ha estat 12.63%).
- Una zona clarament terciària (presidida per una intensa activitat turística): l'espai definit com la **Zona Turística Sud**, coberta actualment per la **GC** (l'índex ha estat 17.27%).

Territori on la **PG-ME** **està desplegada**, d'agricultura rica i turisme:

- bàsicament, les comarques litorals de Girona
 - L'Alt Empordà** (l'índex ha estat 17.35%)
 - El Baix Empordà** (índex: 14.47%)
 - El Gironès** (on l'índex ha estat 14.41%)
- Així com a la ciutat de **Girona** (amb un índex de 16.17%)

A l'altre extrem, on hi ha hagut **menys activitat delictiva** ha estat a:

- Territori **rural interior** de desplegament de la **PG-ME**, és a dir, les comarques interiors de Girona i Lleida
 - El conjunt de tres comarques: **Osona-Berguedà-Solsonès**, (on l'índex ha estat 6.55%)
 - El conjunt **Garrotxa-Ripollès** (índex 8.25%)
 - **Cerdanya-Alt Urgell** (índex 8.82%)
 - i **Segarra-Urgell** (índex 9.24%)

Taula 1
L'índex de victimització

Territoris	índex de victimització
MITJANA CATALUNYA	12.84
Territori PG-ME	11.60
• Alt Empordà	17.35
• Girona	16.17
• Baix Empordà	14.47
• Gironès	14.41
• Selva interior	11.72
• Selva litoral	11.13
• Osona-Berguedà-Solsonès	6.55
• Garrotxa-Ripollès	8.25
• Cerdanya-Alt Urgell	8.82
• Segarra-Urgell	9.24
Territori CNP	12.63
Territori GC	13.70
• Zona Turística Sud	17.27
• Zona Guàrdia Civil	13.70

Tanmateix, l'índex de victimització de la **Zona Guàrdia Civil** (comarques bàsicament rurals on la PG-ME encara no està desplegada) és excepcionalment elevat.

LA COMPARABILITAT DE LES DADES

La victimització del conjunt de la població catalana a **1998**, que se segueix dels resultats d'aquesta enquesta, és del tot **comparable** a la de dos segments d'aquest total poblacional, tal com resulta de les dades de l'enquesta de victimització de 1998 a la ciutat de Barcelona i la seva àrea metropolitana, relatives als ciutadans d'aquests dos territoris del principat.

- Els veïns de la ciutat de Barcelona (el centre, la ciutat de major grandària poblacional, una de les de major renda per càpita de Catalunya i la seva capital material i simbòlica) han patit un índex de victimització lleugerament més alt: 13.4%.
- Els veïns del conjunt del seu territori metropolità (municipis majoritàriament de rendes mitjanes i baixes, i on justament la proximitat i accessibilitat al centre són factors de dissuasió de l'activitat delictiva) han patit un índex de victimització lleugerament més baix: 12.2%.

Taula 2
Comparació dels índexs de victimització

Territoris	índex de victimització
CATALUNYA, 1998	12.8
Barcelona, 1998	13.4
Àrea Metropolitana de Barcelona, 1998	12.2

2. La ràtio de multivictimització

L'enquesta recompta també el **nombre de fets delictius** que han patit les persones que han estat víctimes.

Així, el càlcul de la quantitat de fets delictius que han patit els catalans es fa demanant a cada entrevistat victimitzat el nombre de fets que ha patit. Tanmateix, és obvi que com que la unitat d'observació de l'enquesta són els individus (els entrevistats), el càlcul del volum de fets delictius s'ha de fer necessàriament en relació amb el nombre de víctimes. A partir d'aquesta premissa metodològica, el recompte dels fets delictius consisteix a relacionar-los amb les víctimes: això és el que la **ràtio de multivictimització**, que calcula la mitjana de fets delictius per persona victimitzada.

D'aquesta manera s'obté un primer indicador del **volum** (la quantitat) de **fets delictius** que han patit els catalans a 1998: la **ràtio global de multivictimització**, que es desprèn de la fórmula següent:

$$\frac{\text{tots els fets}}{\text{totes les víctimes}}$$

La ràtio global de multivictimització ha estat 1.48

Breu nota sobre la multivictimització

La multivictimització es produeix quan una mateixa persona ha estat víctima de més d'un fet delictiu.

Pot ser un fenomen degut a l'atzar o també respondre a regularitats observables empíricament. La victimologia, per exemple, explica que determinats individus per les seves característiques físiques o socials "atreuen" els delictes; són, per exemple, dues de les categories que apareixen en qualsevol tipologia:

- *les víctimes participants (no fungibles), que poden ser designades, imprevisores, alternatives, voluntàries, etc.*
- *Les víctimes especialment vulnerables*
 - *per factors personals (l'edat)*
 - *per factors socials (el seu nivell de renda, el lloc de treball...)*

I heus ací una altra utilitat de les enquestes de victimització: l'estudi positiu de la multivictimització cercant les possibles regularitats que permetin establir-ne explicacions útils per a l'investigador social i per al polític.

LA DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL DE LA MULTIVICTIMITZACIÓ

La ràtio de multivictimització no segueix necessàriament la mateixa distribució que l'índex de victimització

- **D'una banda**, òbviament, forma part de la lògica que als llocs on hi ha més delinqüència hi hagi més multivictimització (i a l'inrevés, on n'hi ha menys d'una, n'hi hagi menys de l'altra).

- Tanmateix, **d'altra banda**, és també lògic que la distribució pugui ser inversa:
 - als llocs on hi ha més delinqüència, hi pot haver menys multivictimització (l'atribut de víctima és aleatori i pot assignar-se de manera molt repartida; a més, les víctimes solen prendre mesures de protecció que en dificulten la multivictimització),
 - i a la inversa: als llocs on hi ha menys delinqüència, hi pot haver més multivictimització (paradoxalment, pot disminuir *l'aleatorietat de l'atribut de víctima*, i les persones que el pateixen poden ser-ho més vegades).

Hi ha hagut més multivictimització als llocs següents:

Territori on la **PG-ME** està desplegada:

- **més aviat als llocs de baixa victimització:** territori **rural interior** (les comarques interiors de Girona i Lleida)
 el conjunt Garrotxa-Ripollès, (ràtio 1.73)
 el conjunt de tres comarques: Osona-Berguedà-Solsonès, (la ràtio ha estat 1.66)
 Segarra-Urgell (ràtio 1.61)
 I el sector interior de la comarca de la Selva (1.90)
- **que als d'elevada victimització** (agricultura rica i turisme):
 només l'Alt Empordà (1.73)

territori GC (la ràtio de tot aquest conjunt ha estat 1.61)

A l'altre extrem, on hi ha hagut **menys multivictimització** ha estat al **territori CNP** i a la majoria de comarques costaneres amb desplegament de la **PG-ME**.

Taula 3
La ràtio de multivictimització

territoris	ràtio de multivictimització
MITJANA CATALUNYA	1.48
Territori PG-ME	1.55
• Selva interior	1.90
• Alt Empordà	1.73
• Garrotxa-Ripollès	1.73
• Osona-Berguedà-Solsonès	1.66
• Segarra-Urgell	1.61
• Selva litoral	1.47
• Girona	1.38
• Gironès	1.38
• Baix Empordà	1.35
• Cerdanya-Alt Urgell	1.27
Territori CNP	1.40
Territori GC	1.61
• Zona Guàrdia Civil	1.62
• Zona Turística Sud	1.54

3. L'índex delictiu equivalent

Una segona manera de calcular el nombre de fets delictius que han patit els catalans el 1998 és l'**índex delictiu equivalent**. És un indicador de síntesi entre l'índex de victimització i la ràtio

de multivictimització. Calcula l'extensió de la delinqüència "com si" cada víctima hagués patit un sol fet. Suposat això, l'**índex delictiu equivalent** aplica la mateixa fórmula de l'índex de victimització, canviant el numerador:

$$\frac{\text{tots els fets}}{\text{tots els entrevistats}} \times 100$$

Hom pot imaginar que si cada víctima hagués patit un sol fet (sense multivictimització, per tant) l'extensió d'aquests arribaria a un 19.07% dels entrevistats.

L'índex delictiu equivalent global ha estat el 19.07%.

LA DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL DE L'ÍNDEX DELICTIU EQUIVALENT (com a indicador de síntesi) acorda amb el marc teòric de l'enquesta.

Així, l'índex delictiu equivalent ha estat més alt a:

- Territori d'agricultura rica i turisme on la **PG-ME** està desplegada:
 - **L'Alt Empordà** (l'índex ha arribat a 38.16%)
 - **La Selva (part interior)** (l'índex ha estat 22.21%)
 - **El Gironès** (l'índex ha estat 19.84%)
 - **El Baix Empordà** (índex: 19.55%)
 - Així com a la ciutat de **Girona**: (22.34%)
- Territori **GC**
 - la **Zona Turística Sud** (l'índex ha estat 26.60%)
 - l'anomenada "zona GC" (22.19%)

A l'altre extrem, l'índex delictiu equivalent ha estat més baix a:

- Territori **rural** del desplegament de la **PG-ME**:
 - El conjunt de tres comarques: **Osona-Berguedà-Solsonès** (on l'índex ha estat 10.89%)
 - **Cerdanya-Alt Urgell** (índex 11.15%)
 - El conjunt **Garrotxa-Ripollès** (índex 14.31%)
 - **Segarra-Urgell** (índex 14.87%)
- Territori **CNP** (17.70%)

Taula 4
L'índex delictiu equivalent

territoris	Index delictiu Equivalent
MITJANA CATALUNYA	19.07
Territori PG-ME	18.96
• Alt Empordà	38.16
• Girona	22.34
• Selva interior	22.21
• Gironès	19.84
• Baix Empordà	19.55
• Selva litoral	16.40
• Segarra-Urgell	14.87
• Garrotxa-Ripollès	14.31
• Cerdanya-Alt Urgell	11.15
• Osona-Berguedà-Solsonès	10.89
Territori PN	17.70
Territori GC	22.53
• Zona Guàrdia Civil	22.19
• Zona Turística Sud	26.60

Les enquestes de victimització, doncs, mesuren l'extensió de la delinqüència atenent les persones que n'han estat **víctimes** i els **fets delictius** que aquestes han patit. I aquesta doble consideració es pot fer de dues maneres:

1. Combinant els **índexs de victimització** amb les **ràtios de multivictimització**. Segons aquesta primera fórmula, l'extensió de la delinqüència a Catalunya durant l'any 1998 ha abastat al **12.84% dels seus habitants** una mitjana de **1.48 fets cada un**.

2. Amb els **índexs delictius equivalents**. Segons aquesta segona fórmula, l'extensió de la delinqüència a Catalunya durant l'any 1998 hauria abastat al **19.07% dels seus habitants** si cada un d'ells hagués estat víctima d'un sol fet delictiu.

Taula 5
L'extensió de la delinqüència a Catalunya

índexs de victimització	ràtio de multivictimització	Index delictiu equivalent
12.84	1.48	19.07

DELINQUÈNCIA CONSUMADA I NO CONSUMADA

*Les relacions delictives poden acomplir-se del tot (fets consumats) o interrompre's (o ni tan sols començar: fets no consumats). I totes les persones podem sentir-nos víctimes de fets consumats i de fets no consumats, perquè tots els éssers humans construïm la **nostra** vida social a partir de les **nostres** definicions del que ens passa (per exemple, hom pot construir les seves relacions amb si mateix i amb els altres a partir d'una vivència de víctima encara que l'agressió no s'hagi consumat).*

Per tant, la **mesura** de la delinqüència (des de la definició social) incorpora la doble possibilitat d'haver estat víctima de fets consumats i de fets delictius interromputs/no començats; i implica que l'enquesta en distingeixi la victimització per **fets consumats i no consumats** (que anomena "intents").

Els índexs de victimització dels fets consumats i no consumats agrupen, d'una banda, tots els entrevistats que han patit algun fet delictiu consumat, i d'altra banda tots els que s'han sentit víctimes d'algun no consumat (siguin quins siguin els fets i el nombre de vegades que hagin estat víctimes) i els relaciona amb tots els entrevistats de l'enquesta.

Durant 1998,

- el **10.52%** dels catalans ha estat víctima d'algun fet delictiu consumat,
- i el **2.93%** s'han sentit víctimes d'algun fet que no s'ha consumat.

La suma dels dos és superior a l'índex global (12.84%) per mor de la multivictimització (una mateixa persona pot haver patit fets consumats i no consumats).

L'índex de la victimització consumada: 10.52 %.

L'índex dels fets no consumats: 2.93%.

Les persones que s'han sentit víctimes d'algun fet no consumat són el **27.8%** de les afectades pels fets consumats.

LA DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL de la victimització consumada i la no consumada segueix la mateixa lògica de l'índex global: major extensió d'ambdues modalitats de la delinqüència al territori GC.

Taula 6
La victimització consumada i no consumada

Territoris	victimització consumada	Victimització no consumada	%
MITJANA CATALUNYA	10.52	2.93	27.85
Territori PG-ME	9.81	2.40	24.46
• Selva litoral	8.66	3.73	43.07
• Cerdanya-Alt Urgell	6.20	2.62	42.26
• Selva interior	9.33	3.27	35.05
• Osona-Berguedà-Solsonès	5.58	1.65	29.57
• Alt Empordà	14.36	4.09	28.48
• Baix Empordà	12.35	2.69	21.78
• Girona	13.59	2.85	20.97
• Garrotxa-Ripollès	7.54	1.27	16.84
• Segarra-Urgell	8.25	1.20	14.55
• Gironès	12.93	1.65	12.76
Territori CNP	10.28	2.90	28.21
Territori GC	11.46	3.27	28.53
• Zona Turística Sud	14.14	5.17	36.56
• Zona Guàrdia Civil	11.24	3.11	27.67

ELS SIS ÀMBITS DE SEGURETAT

Una primera desagregació de la mesura de la delinqüència la constitueixen els **sis àmbits delictius**, definits pels diferents béns agredits: **vehicles, domicilis, segones residències, comerços, l'economia agrària i seguretat personal**.

L'anàlisi en sis àmbits opera amb estructures alhora prou específiques i distintes i al mateix temps genèriques i agregables. Aquesta sistematització garanteix una major precisió i té un doble *avantatge*: facilita l'estructuració del **qüestionari** i **permet l'homogeneïtzació de l'anàlisi comparativa** (tant en les comparacions **territorials**, com al llarg d'una **sèrie temporal**).

La major part d'activitat delictiva es dona en l'àmbit dels vehicles: l'índex de victimització ha estat el 6.55%.

L'àmbit de la seguretat personal agrupa tots els fets que en l'anàlisi multivariant configuraven el bloc d'agressions personals. Aquest és, doncs, el segon àmbit més perillós: **índex de victimització, 2.89%.**

El domicili és el bé més proper a la intimitat de la gent, és el més privat i per tant normalment el més protegit: l'índex de victimització ha estat 1.65%.

El món del comerç és un àmbit molt sensible a la **seguretat**; tanmateix, la població de referència és escassa: **l'índex de victimització ha estat 1.07%.**

La segona residència és un domicili, tot i que menys protegit (per distància física i sentimental): **l'índex de victimització ha estat 0.86%.**

L'àmbit de l'economia agrària conté un percentatge baixíssim de la nostra població activa. És on hi ha hagut la menor victimització: **l'índex de victimització ha estat 0.80%**

LA DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL de l'activitat delictiva als sis àmbits segueix **-en línies generals** (per tant amb excepcions)- la lògica de la racionalitat. Especialment significatives són les desagregacions dels índexs de victimització següents:

- Els entrevistats de la **Zona Turística Sud** i de la ciutat de **Girona** són els més víctimes de fets contra els seus **VEHICLES**. Els que viuen a les **comarques d'interior** (Girona i Lleida) del **territori PG-ME** són els més segurs en aquest àmbit.
- Més fets contra els **DOMICILIS** al territori **PG-ME gironí** (en especial als pobles de l'Alt Empordà, per exemple els dies de mercat comarcal) i major seguretat domiciliar a les **comarques més rurals del territori PG-ME**.
- Els veïns de la **zona Guàrdia Civil** i de la ciutat de **Girona** són els que més han patit fets contra les **SEGONES RESIDÈNCIES**. Els habitants del **territori metropolità** i de les comarques interiors del territori **PG-ME** en són els menys víctimes. La dada pot tenir una doble explicació: diferencial de renda (que pot incidir en el tipus de segona residència, més/menys sumptuari i més/menys gregari) i tarannà de major protecció dels béns.
- Pel que fa al **COMERÇ**, la major victimització s'ha donat a la **Selva** i a l'**Alt i el Baix Empordà** i a la **zona Guàrdia Civil**.

- On hi ha més fets contra **L'ECONOMIA AGRÀRIA** és als territoris **PG-ME** (en especial a les **comarques d'agricultura rica** com l'Alt i el Baix Empordà i la part interior de la comarca de la Selva) i a la zona GC.
- Finalment, l'aglomeració urbana (la ciutat) sol ser considerada l'espai de la inseguretat personal. No és, doncs, estrany que els llocs on hi ha hagut més agressions contra la **SEGURETAT PERSONAL** han estat, el **territori CNP -les zones urbanes i metropolitanes** (l'índex de victimització ha estat 3.62%) - i l'única ciutat amb mostra pròpia (Girona: 3.42%).

Taula 7
La victimització als sis àmbits de la seguretat

Territoris	vehicles	domicilis	segones residèn.	comerç	camp	seguretat personal
MITJANA CATALUNYA	6.55	1.65	0.86	1.07	0.80	2.89
Territori PG-ME	5.44	2.00	0.45	1.33	1.67	1.53
• Gironès	6.30	2.92	0.71	1.52	1.41	2.58
• Girona	11.49	0.00	1.53	0.23	0.70	3.42
• Alt Empordà	6.59	4.23	0.47	2.53	3.86	1.93
• Baix Empordà	5.89	2.25	0.00	2.59	2.33	2.03
• Selva litoral	6.27	1.85	0.00	2.01	1.10	0.75
• Selva interior	4.04	2.70	0.44	2.13	2.38	0.98
• Garrotxa-Ripollès	3.90	1.27	0.81	0.76	1.25	0.79
• Cerdanya-Alt Urgell	3.09	2.08	1.27	1.25	0.82	0.75
• Segarra-Urgell	4.70	1.24	0.22	0.99	1.94	0.96
• Osona-Berguedà-Solsonès	3.29	1.38	0.00	0.28	0.82	0.77
Territori CNP	6.62	1.72	0.62	0.38	0.18	3.62
Territori GC	6.95	1.28	1.66	2.65	1.92	1.73
• Zona Turística Sud	13.16	1.83	0.27	0.60	2.30	1.59
• Zona Guàrdia Civil	6.43	1.24	1.78	2.82	1.88	1.75

ELS FETS CONTRA ELS VEHICLES

Les estadístiques criminològiques coincideixen en el fet que la delinqüència s'adreça principalment contra els béns de la gent (són els "*delictes contra la propietat*"). Els més assequibles per a l'activitat delictiva són els que estan més allunyats de la intimitat de les persones (per tant, els menys investits i protegits): aquest és precisament el cas dels vehicles (si més no, de la majoria de vehicles).

1. Índexs de victimització i risc

L'índex de victimització relaciona les seves víctimes amb tots els entrevistats. **L'índex de risc** ho fa només amb els propietaris dels vehicles. Així, i pel que fa al conjunt d'aquest primer àmbit: **l'índex de victimització ha estat el 6.55% i l'índex de risc ha estat el 10.44%.**

L'enquesta considera vuit fets en aquest àmbit:

El més freqüent ha estat la **destrucció d'objectes i/o accessoris del vehicle (rodes, pertinences, retrovisors, etc.)**. És un dels fets més ràpids i senzills de dur a terme; permet una gran impunitat per la menor reacció emocional i pràctica que produeix; i és també un dels fets contra el que hi ha menys protecció possible. Garanteix, doncs, prou la rendibilitat de

l'activitat delictiva. Tanmateix, la seva rendibilitat no sembla pas material sinó simbòlica (destruir no és una activitat utilitària sinó expressiva).

- L'índex de victimització ha estat 2.57%.

Característiques relativament similars presenta el **robatori d'objectes de l'interior del vehicle (pertinences: radiocassettes, roba, carteres, etc.)**. En aquest cas, la rendibilitat sembla ser clarament material (robar objectes és un comportament utilitari).

- L'índex de victimització ha estat 2.13%.

El **robatori d'accessoris (rodes, pertinences, retrovisors, etc)** ha estat menys freqüent.

- L'índex corresponent ha estat 0.94%.

Els **robatoris de vehicle**, en sentit estricte (**del cotxe, de la moto, de la bicicleta o d'algun altre vehicle**), són menys freqüents. Es tracta d'operacions de major dificultat operativa i menor garantia d'impunitat. D'altra banda, la seva rendibilitat instrumental (i fins i tot simbòlica) sembla cada cop menor (excepte els robatoris de vehicle que serveixen per algun altre acte delictiu i/o les bandes organitzades que roben cotxes de luxe). La seva extensió ha estat escassa:

- **índex de victimització dels robatoris de cotxe: 0.63%**
- **índex de victimització dels robatoris de moto 0.22%**
- **índex de victimització dels robatoris de bicicleta 0.12%**
- **índex de victimització dels robatoris d'altres vehicles: 0.01%**

Pel que fa als **robatoris no consumats de qualsevol vehicle** (els intents), se n'han sentit víctimes pràcticament el mateix percentatge d'entrevistats dels que han vist com els robaven efectivament el vehicle.

- **L'índex de victimització dels robatoris no consumats de qualsevol vehicle ha estat 1.03%**

Taula 8
Els fets contra els vehicles: índexs de victimització i risc

FETS CONTRA ELS VEHICLES	índex de victimització	índex de risc
Conjunt de l'àmbit	6.55	10.44
Robatori del cotxe	0.63	1.07
Robatori de la moto	0.22	2.49
Robatori de la bicicleta	0.12	1.49
Robatori d'altres vehicles	0.01	0.13
Intent de robatori de vehicle	1.03	1.65
Robatori d'objectes del vehicle	2.13	3.39
Robatori d'accessoris del vehicle	0.94	1.49
Destrucció d'objectes i accessoris del vehicle	2.57	4.09

2. Multivictimització i índex delictiu equivalent

La ràtio de multivictimització calcula la mitjana de fets que ha patit cada víctima, i **l'índex delictiu equivalent** els posa en relació amb tots els entrevistats (l'extensió de la delinqüència si a cada víctima li "toqués" un fet). Així, i pel que fa al conjunt de l'àmbit: **la ràtio de multivictimització ha estat 1.30**.

Conseqüentment, **l'índex delictiu equivalent ha estat 8.55%**.

No hi ha hagut **multivictimització** en els robatoris efectius de vehicle (dada previsible: els propietaris victimitzats en tenen més cura). Sí que n'hi ha hagut en els robatoris/destrucció d'objectes i/o accessoris (precisament per la facilitat d'accés als vehicles "victimitzables" i la impunitat d'aquests fets).

Pel que fa als dos fets més freqüents: la **destrucció** i el **robatori** d'objectes dels vehicles, hi ha hagut **més multivictimització en el segon** (1.27 vs. 1.07 respectivament). D'aquesta manera, l'extensió "real" d'aquests dos fets, mesurada per l'**índex delictiu equivalent**, és quasi bé **idèntica**: (els robatoris 2.71%; i la destrucció: 2.74%).

Taula 9
Els fets contra els vehicles: ràtio de multivictimització i índex delictiu equivalent

FETS CONTRA ELS VEHICLES	ràtio de multivictimització	índex delictiu equivalent
Conjunt de l'àmbit	1.30	8.55
Robatori del cotxe	1.00	0.63
Robatori de la moto	1.00	0.22
Robatori de la bicicleta	1.00	0.12
Robatori d'altres vehicles	1.00	0.01
Intent de robatori de vehicle	1.02	1.05
Robatori d'objectes del vehicle	1.27	2.71
Robatori d'accessoris del vehicle	1.11	1.04
Destrucció d'objectes i accessoris del vehicle	1.07	2.74

ELS FETS CONTRA ELS DOMICILIS

El domicili és el bé més proper a la intimitat de la gent, el més privat i per tant normalment el més protegit. Conseqüentment, l'activitat delictiva té més dificultats d'adreçar-s'hi.

1. Índexs de victimització

L'extensió de la delinqüència contra els domicilis catalans ha estat escassa a 1998. En efecte, pel que fa al conjunt de l'àmbit, **l'índex de victimització ha estat l'1.65%**.

L'enquesta considera tres fets a l'hora de mesurar la victimització en aquest àmbit: els robatoris (consumats i no consumats) i les destrosses.

Hi ha hagut una mica més de victimització per **robatoris consumats** que pels **no consumats**, i escassíssims entrevistats s'han sentit víctimes de **destrosses** a casa seva:

- **índex de victimització dels robatoris consumats: 0.89%**
- **índex de victimització dels robatoris no consumats: 0.69%**
- **índex de victimització de les destrosses: 0.16%**

Taula 10
Els fets contra els domicilis: índex de victimització

FETS CONTRA ELS DOMICILIS	índex de victimització
Conjunt de l'àmbit	1.65
Robatori del domicili	0.89
Intent de robatori del domicili	0.69
Destrosses al domicili	0.16

2. Multivictimització i índex delictiu equivalent

La multivictimització no ha estat baixa. Tanmateix, sembla difícil robar un mateix domicili més d'una vegada (sobretot, si el robatori s'ha consumat), i això tant per la menor rendibilitat que se'n deriva com pel previsible increment de la seguretat que adopten les persones que hi viuen. **La ratio de multivictimització de l'àmbit ha estat 1.41 i l'índex delictiu equivalent ha estat 2.39%.**

Precisament, el fet amb major multivictimització és el que menys n'hauria de tenir: el robatori consumat, la ràtio del qual ha estat 1.39; la dels robatoris no consumats ha estat 1.33. En canvi, a l'altre extrem, les destrosses tenen una repetició insignificant: 1.15.

Taula 11
Els fets contra els domicilis: ràtio de multivictimització i índex delictiu equivalent

FETS CONTRA ELS DOMICILIS	ràtio de multivictimització	índex delictiu equivalent
Conjunt de l'àmbit	1.41	2.39
Robatori del domicili	1.39	1.23
Intent de robatori del domicili	1.33	0.93
Destrosses al domicili	1.15	0.18

3. Factors delictògens en els domicilis

Diversos components de l'estructura domiciliar poden ser considerats factors que incideixen en la variabilitat d'aquest tipus de delinqüència. Aquí se'n consideren dos: el tipus de recepció i el tipus d'hàbitat

La recepció

A major facilitat/dificultat d'accés "normal" a l'habitatge, major facilitat/dificultat per a l'activitat delictiva: els habitatges amb porter són escassíssimament robades, mentre les que no tenen cap tipus de recepció són les més victimitzades.

Taula 12
Índex de victimització segons tipus de recepció

tipus de recepció	índex de victimització
Mitjana	1.65
Conserge	0.06
Intèrfon	0.80
res	2.18
accés directe	4.23

L'hàbitat

El tipus de domicili influeix força en l'índex de victimització: les persones que viuen en pisos tenen molt menys risc de ser robats que els que viuen en cases.

Taula 13
Índex de victimització segons tipus de domicili

tipus de domicili	índex de victimització
mitjana	1.65
pis	0.72
casa entre mitgeres	3.62
casa als quatre vents	6.11

ELS FETS CONTRA LA SEGONA RESIDÈNCIA

La generalització de l'anomenada segona residència (una segona llar per als dies de lleure, resultat de la reducció del temps de treball necessari) és una de les característiques sociourbanístiques més rellevants del nostre país. L'enquesta hi ha parat atenció en la mesura que afecta la victimització dels catalans.

1.- Índexs de victimització i risc

La delinqüència contra les segones residències ha estat més escassa que la domiciliar. Al conjunt de l'àmbit, **l'índex de victimització ha estat 0.86%.**

Tanmateix, només el 19.5% dels entrevistats ha manifestat disposar de segona residència. Això implica que l'índex de risc sigui pràcticament cinc vegades el de victimització: **l'índex de risc ha estat 4.39%.**

A l'hora de mesurar la victimització en aquest àmbit, l'enquesta considera els tres mateixos fets de l'anterior: els robatoris (consumats i no consumats) i les destrosses.

La victimització en les segones residències ha seguit la mateixa lògica que la domiciliar: els **robatoris consumats** són més freqüents que els **no consumats**; i escassíssims entrevistats s'han sentit víctimes de **destrosses**:

- **índex de victimització dels robatoris consumats: 0.60%**
- **índex de victimització dels robatoris no consumats: 0.31%**
- **índex de victimització de les destrosses: 0.16%**

Taula 14

Els fets contra la segona residència: índexs de victimització i risc

FETS CONTRA LA SEGONA RESIDÈNCIA	índex de victimització	índex de risc
Conjunt de l'àmbit	0.86	4.39
Robatori a la segona residència	0.60	3.09
Intent de robatori	0.31	1.57
Destrosses a la segona residència	0.16	0.91

2.- Multivictimització i índex delictiu equivalent

La segona residència és un bé de difícil protecció (per definició no s'hi viu). La multivictimització, per tant, és molt més elevada que en la delinqüència domiciliar: **la ràtio de multivictimització ha estat 1.73 i l'índex delictiu equivalent ha estat 1.48%.**

El fet amb major multivictimització han estat les destrosses (ràtio 1.80). Menys repetits han estat els robatoris no consumats (1.44) i els consumats (1.24).

Taula 15

Els fets contra la segona residència: ràtio de multivictimització i índex delictiu equivalent

FETS CONTRA LA SEGONA RESIDÈNCIA	Ràtio de Multivictimització	índex delictiu equivalent
Conjunt de l'àmbit	1.73	1.48
Robatori a la segona residència	1.24	0.75
Intent de robatori	1.44	0.44
Destrosses a la segona residència	1.80	0.30

3. Factors delictògens

Factors que incideixen en la variabilitat d'aquest tipus de delinqüència poden ser components similars als de l'estructura domiciliar. Aquí es consideren la localització i el tipus d'hàbitat, i s'associen amb els **índexs de risc**.

La localització

Les segones residències situades en casc urbà tenen molta més seguretat que les que estan en una urbanització o aïllades. Així mentre l'índex de risc de les primeres és 1.26%, els de les altres són, respectivament, 8.39% i 7.38%.

Taula 16
Índex de risc segons localització

tipus de recepció	índex de risc
Mitjana	4.39
Residència dintre del casc urbà	1.26
Residència en una urbanització	8.39
Residència aïllada	7.38

L'hàbitat

El tipus de domicili influeix força en l'índex de risc de les segones residències: els pisos tenen molt menys risc de ser robats que les cases o altres tipus d'hàbitat.

Taula 17
Índex de risc segons tipus de domicili

tipus de domicili	índex de risc
Mitjana	4.39
Pis	1.15
casa entre mitgeres	3.40
casa als quatre vents	6.22
Altres	51.59

ELS FETS CONTRA ELS COMERÇOS

El **comerç** és un àmbit molt sensible a la **seguretat**: les botigues solen ser uns dels llocs on la gent se sent més segura (interacció positiva), però són també un objectiu preferent de l'activitat delictiva (ho podríem qualificar de situacions d'interacció negativa).

1. Índexs de victimització i risc

L'**índex de victimització** del conjunt de l'àmbit és molt baix. Ara bé, la població de referència és molt escassa i per tant l'**índex de risc** és més elevat. L'**índex de victimització ha estat 1.07% i l'índex de risc ha estat el 16.49%**.

L'**enquesta** estudia quatre fets: robatoris (consumats i no consumats) i atracaments (consumats i no consumats). Els més freqüents són els **robatoris consumats**; la dada és lògica per la major rendibilitat que sol produir aquest fet (hi ha més a guanyar que en els atracaments, perquè l'operació pot durar més temps i es poden seleccionar millor els objectes que es robaran; la impunitat també sol ser superior a la dels atracaments). Els atracaments han estat molt escassos:

- índex de victimització dels robatoris consumats: 0.86%
- índex de victimització dels robatoris no consumats: 0.21%
- índex de victimització dels atracaments consumats: 0.07%
- índex de victimització dels atracaments no consumats: 0.02%

Taula 18
Els fets contra els comerços: índexs de victimització i risc

FETS CONTRA ELS COMERÇOS	índex de victimització	índex de risc
Conjunt de l'àmbit	1.07	16.49
Robatori del comerç	0.86	13.32
Intent de robatori del comerç	0.21	3.31
Atracament	0.07	1.02
Intent d'atracament	0.02	0.03

Es pot remarcar el significatiu índex de risc dels robatoris consumats: un **13.32%** dels botiguers entrevistats han vist com els robaven l'establiment.

2. Multivictimització i índex delictiu equivalent

La multivictimització és elevada (el comerç és l'àmbit de major risc estructural: funciona de cara al públic, una botiga no es pot moure d'allà on és, etc.). En lògica conseqüència, incrementa l'índex delictiu equivalent. La *ràtio de multivictimització ha estat 1.55 i l'índex delictiu equivalent ha estat 1.66%*.

Novament són els **robatoris consumats** els fets més repetits: de mitjana, cada botiguer robat ho ha estat 1.54 vegades: a l'altre extrem, cap dels escassos comerciants que han estat **atracsats** ha tornat a patir aquesta experiència.

Taula 19
Els fets contra els comerços: ràtio de multivictimització i índex delictiu equivalent

FETS CONTRA ELS COMERÇOS	ràtio de multivictimització	índex delictiu equivalent
Conjunt de l'àmbit	1.55	1.66
Robatori del comerç	1.54	1.33
Intent de robatori del comerç	1.20	0.26
Atracament	1.00	0.66
Intent d'atracament	1.00	0.02

ELS FETS CONTRA L'ECONOMIA AGRÀRIA

Catalunya té un important sector agrícola, ubicat a l'ampli territori rural del principat. L'enquesta pilot d'enguany ha volgut mesurar-hi l'impacte de la delinqüència.

1. Índexs de victimització i risc

L'extensió de la delinqüència contra els béns i productes del camp és molt escassa. L'índex de victimització del conjunt de l'àmbit és molt baix: **0.80%**.

Ara bé, com és sabut, la població activa dedicada al sector primari és molt escassa; per tant, la població de referència és també molt escassa i l'índex de risc és més elevat: **7.03%**.

Aquest àmbit ha estat desagregat en vuit fets: tres dedicats a la delinqüència contra la maquinària agrícola i tres més per als productes del camp (robatoris consumats i no consumats, i destrosses) i els dos restants per al bestiar (robatoris consumats i no consumats).

Tots vuit tenen freqüències molt escasses; els dos més freqüents tenen idèntic índex de victimització (0.29%) i diferent risc (per mor de les ponderacions), són: el robatori consumat de maquinària (risc: 2.58%) i el robatori consumat de productes del camp (risc: 2.51%). Els robatoris no consumats i les destrosses presenten freqüències encara més baixes. I els robatoris de bestiar són insignificants.

Taula 20
Els fets contra l'economia agrària: índexs de victimització i risc

FETS CONTRA L'ECONOMIA AGRÀRIA	índex de victimització	índex de risc
Conjunt de l'àmbit	0.80	7.03
Robatori de maquinària agrícola	0.29	2.58
Intent de robatori de maquinària agrícola	0.10	0.86
Destrosses de maquinària agrícola	0.11	0.95
Robatori de productes del camp	0.29	2.51
Intent de robatori de productes del camp	0.18	1.57
Destrosses de productes del camp	0.23	2.06
Robatori de bestiar	0.03	0.23
Intent de robatori de bestiar	0.01	0.13

2. Multivictimització i índex delictiu equivalent

Elevadíssima multivictimització (el camp és pràcticament impropetible, tal com assenyala la dita segons la qual "no es poden posar portes al camp"): **la ràtio de multivictimització ha estat 2.25.**

En conseqüència, l'índex delictiu equivalent és més del doble que el de victimització: **1.85%.**

La multivictimització dels vuit fets presenta significatives diferències:

- No hi ha multivictimització en els fets contra la maquinària (previsiblement per la postprotecció).
- Quant als productes, és extraordinàriament elevada (3.23) en els robatoris no consumats (que potser s'han quedat en intents justament per la presència del propietari, presència que al seu torn li pot haver donat la consciència de definir-se com a víctima).

Taula 21
Els fets contra l'economia agrària: ràtio de multivictimització i índex delictiu equivalent

FETS CONTRA L'ECONOMIA AGRÀRIA	ràtio de multivictimització	índex delictiu equivalent
Conjunt de l'àmbit	2.25	1.85
Robatori de maquinària agrícola	1.00	0.29
Intent de robatori de maquinària agrícola	1.00	0.10
Destrosses de maquinària agrícola	1.00	0.10
Robatori de bestiar	2.00	0.04
Intent de robatori de bestiar	1.00	0.01
Robatori de productes del camp	1.58	0.45
Intent de robatori de productes del camp	3.23	0.58
Destrosses de productes del camp	1.14	0.27

ELS FETS CONTRA LA SEGURETAT PERSONAL

Aquest darrer àmbit agrupa tots els fets que configuren el bloc d'agressions personals. Malgrat alguns d'ells apareixen a les estadístiques policials com delictes contra la propietat, la gent els considera agressions personals.

1. Índexs de victimització

La fenomenologia de les agressions a la seguretat personal és variada i multiubiqua. Aquest és, doncs, el segon àmbit més perillós, després dels vehicles. **L'índex de victimització de l'àmbit ha estat el 2.89%.**

L'enquesta acota les agressions personal en vuit fets:

El més freqüent ha estat el **robatori de bossa, portamonedes o cartera**: és senzill i ràpid, es pot dur a terme sense violència, sense que la víctima reconegui l'agressor... i amb força garanties d'impunitat. És, doncs, el més rendible per al delinqüent, tant és així que es consuma pràcticament sempre:

- **índex de victimització dels consumats: 1.69%**
- **índex de victimització dels no consumats: 0.32%**

L'enquesta estudia també les **estrebades** (en castellà *tiron*), que resulten menys freqüents pel major risc operatiu que comporten i per l'aleatorietat del benefici que l'agressor n'espera obtenir

- **índex de victimització de les estrebades consumades: 0.54%**
- **índex de victimització de les no consumades: 0.08%**

Els **atracaments** han estat menys freqüents:

- **índex de victimització dels consumats: 0.26%**
- **índex de victimització dels no consumats: 0.12%**

A més dels sis fets precedents:

- el **0.03%** dels entrevistats ha patit **amenaces i violència**
- cap entrevistat ha dit haver estat víctima de cap **agressió sexual** (índex, doncs, 0.00%).

Taula 22
Els fets contra la seguretat personal: índexs de victimització

FETS CONTRA LA SEGURETAT PERSONAL	índex de victimització
Conjunt de l'àmbit	2.89
Robatori de bossa o cartera	1.69
Intent de robatori de bossa	0.32
Estrebada o "tirón"	0.54
Intent d'estrebada	0.08
Atracament	0.26
Intent d'atracament	0.12
Agressions sexuals	0.00
Amenaces i violència	0.03

2. Multivictimització i índex delictiu equivalent

La **multivictimització** dels fets contra la seguretat personal és força baixa. També és baix l'índex delictiu equivalent.

El risc de multivictimització personal és molt baix per la major aleatorietat de la delinqüència contra les persones.

Per comparació, es pot assenyalar, per exemple, que l'exposició de vehicles a l'activitat delictiva delinqüència -com a béns victimables- és regular (sovint obligada) i desprotegida; el risc dels comerços és obvi (és una activitat de cara al públic). En canvi, l'exposició personal a la probabilitat de ser robat o atracat és molt més aleatòria (hom pot evitar, si vol, determinats carrers a determinades hores... sense que això impliqui, per altra banda, una certesa absoluta de la seva seguretat personal).

La reflexió precedent pot ser d'utilitat per a les polítiques de prevenció. En efecte, quan la criminologia estudia els "factors situacionals del delictes", en reconeix com un dels més potents la facilitat d'accés a la víctima. Els vehicles i els negocis són víctimes -òbviamment inanimades- de més fàcil accés (instrumental i psicològic) que els domicilis i les persones: en conseqüència lògica els seus índexs de multivictimització són més elevats.

La ràtio de multivictimització ha estat 1.09 i l'índex delictiu equivalent ha estat 3.13%.

No hi ha hagut multivictimització en sis dels vuit fets: tots els no consumats i les amenaces/violència.

- La ràtio dels robatoris de bossa o cartera ha estat 1.01
- i la de les estrebades 1.13.

Taula 23

Els fets contra la seguretat personal: ràtio de multivictimització i índex delictiu equivalent

FETS CONTRA LA SEGURETAT PERSONAL	ràtio de multivictimització	índex delictiu equivalent
Conjunt de l'àmbit	1.09	3.13
Robatori de bossa o cartera	1.01	1.71
Intent de robatori de bossa	1.00	0.32
Estrebada o "tirón"	1.13	0.60
Intent d'estrebada	1.00	0.08
Atracament	1.00	0.26
Intent d'atracament	1.00	0.12
Agressions sexuals	-.-	-.-
Amenaces i violència	1.00	0.03

ELS TRENTA-QUATRE FETS DELICTIUS

A continuació es presenta una breu síntesi conjunta dels índexs de victimització de tots els fets delictius.

ELS FETS DELICTIUS MÉS FREQUENTS han estat alguns dels que s'adrecen contra els **vehicles** (els de menys entitat criminògena) i la major part dels **fets consumats**.

- Els dos índexs de victimització més alts són els corresponents als dos fets contra els vehicles que ofereixen millor rendibilitat i impunitat: **la destrucció d'objectes o accessoris (2.57%)** i el **robatori d'objectes del seu interior (2.13%)**.
- El següent és el d'un fet contra la seguretat personal: **el robatori de bossa, portamonedes o cartera**, un acte senzill i ràpid, teòricament sense violència, sense que la víctima reconegui l'agressor... i amb força garanties d'impunitat (**1.69%**).
- A continuació, un **1.03%** s'han definit víctimes d'algun **intent de robatori del seu vehicle**.
- Un **0.94%** dels entrevistats han patit algun **robatori d'accessoris del vehicle** (fet, també de previsible impunitat).
- Els **robatoris d'habitatges** i de **botigues** tenen quasi bé el mateix índex (**0.89%** i **0.86%**).
- Els darrers fets delictius amb índexs superiors al mig punt són:
 - l'intent de robatori del domicili (**0.69%**)
 - el robatori del cotxe (**0.63%**)
 - el robatori a la segona residència (**0.60%**)
 - i l'estrebada (**0.54%**)

Els **MENORS ÍNDEXS DE VICTIMITZACIÓ** corresponen a fets **no consumats**, i als dels àmbits del **comerç** i l'**economia agrària**.

- A l'enquesta no ha aparegut cap **agressió sexual**.
- Mínima presència dels **robatoris d'altres vehicles** i dels **intents d'atracament al comerç (índexs 0.01%)**. Els **atracaments consumats al comerç** són també molt pocs (**0.07%**).
- Economia agrària: Escassíssims **robatoris de bestiar: consumats (0.03%)** i **no consumats (0.01%)**. I molt escassos els fets contra la maquinària agrícola: **robatoris (0.29%)**, **intents de robatori (0.10%)** i **destrosses (0.11%)**.
- Tres fets contra la seguretat personal són també molt infreqüents: l'**intent d'atracament personal (0.12%)**, l'**intent d'estrebada (0.08%)**, i les **amenaces i violència (0.03%)**.

(No cal insistir en la prudència amb què cal llegir aquestes dades, donada la seva escassetat d'observacions).

Taula 24
L'índex de victimització dels 34 fets

Fets	mitjana	Territori PG-ME	Zona no desplegada
Destrucció objectes/accessoris del vehicle	2.57	2.22	2.61
Robatori d'objectes del vehicle	2.13	1.33	2.25
Robatori de bossa o cartera	1.69	0.91	1.80
Intent de robatori del vehicle	1.03	0.73	1.08
Robatori d'accessoris del vehicle	0.94	0.85	0.95
Robatori al domicili	0.89	0.98	0.88
Robatori al comerç	0.86	0.89	0.86
Intent de robatori del domicili	0.69	0.57	0.71
Robatori del cotxe	0.63	0.40	0.66
Robatori a la segona residència	0.60	0.26	0.65
Estrebada	0.54	0.11	0.60
Intent de robatori de bossa o cartera	0.32	0.16	0.34
Intent de robatori a segona residència	0.31	0.08	0.34
Robatori de maquinària agrícola	0.29	0.44	0.27
Robatori de productes del camp	0.29	0.69	0.23
Atracament	0.26	0.11	0.29
Destrosses de productes del camp	0.23	0.29	0.23
Robatori de la moto	0.22	0.39	0.19
Intent de robatori al comerç	0.21	0.52	0.17
Intent de robatori de productes del camp	0.18	0.20	0.18
Destrosses al domicili	0.16	0.67	0.09
Destrosses a la segona residència	0.16	0.14	0.17
Robatori de la bicicleta	0.12	0.35	0.09
Intent d'atracament	0.12	0.05	0.03
Destrosses de maquinària agrícola	0.11	0.13	0.10
Intent de robatori de maquinària agrícola	0.10	0.03	0.11
Intent d'estrebada	0.08	0.00	0.10
Atracament al comerç	0.07	0.00	0.08
Robatori de bestiar	0.03	0.17	0.00
Amenaces i violència	0.03	0.28	0.00
Intent de robatori de bestiar	0.01	0.11	0.00
Robatori d'altres vehicles	0.01	0.04	0.00
Intent d'atracament	0.01	0.20	0.00
Agressions sexuals	0.00	0.00	0.00

EL COST DE LA DELINQUÈNCIA

L'activitat delictiva sol proporcionar **beneficis** (normalment només al *delinqüent*), però sobretot genera **costos** (a la resta de la societat i, sobre tot, a les víctimes). Els costos poden ser **objectius** (econòmic, sanitari, polític...) i **subjectius** (molèsties, impacte psicològic, persistència en el record...). L'enquesta n'estudia quatre aspectes.

1. El primer consisteix en el **record** que la delinqüència deixa en les persones que n'han estat víctimes i es mesura amb **L'ÍNDEX DE RECORD DE LA DELINQUÈNCIA**. Aquest índex relaciona les persones que espontàniament recorden haver estat victimitzades amb els entrevistats que han estat víctimes.
2. El segon és l'**impacte psicològic** que els fets delictius han provocat en les víctimes (el cost emocional o psicològic de la delinqüència). S'estudia només en l'aspecte quantitatiu, en l'habitual escala de 0 a 10, resultant **L'ÍNDEX DEL COST PSICOLÒGIC DE LA DELINQUÈNCIA**.
3. El tercer és el cost objectiu, el **cost econòmic** (els diners robats o perduts a causa de la delinqüència). L'indicador consisteix en el **COST ECONÒMIC DE LA DELINQUÈNCIA**.
4. El darrer aspecte el constitueix una **valoració de les molèsties** que va suposar la victimització (en l'escala de 0 a 10). El resultat és **L'ÍNDEX DE LES MOLÈSTIES DE LA DELINQUÈNCIA**.

EL RECORD DE LA DELINQUÈNCIA

La informació per construir l'**índex de record** apareix a l'inici del qüestionari, en una pregunta que espera una resposta espontània: "*¿Recorda si l'any passat va ser víctima d'algun robatori, atracament o agressió?*" (en cas afirmatiu, es demana de concretar el fet).

El record global

El **4.1%** de tots els entrevistats conserva espontàniament el record d'haver estat víctima d'algun fet delictiu a 1998. Això significa el **31.57%** de l'índex global de victimització: dues tercers parts de les persones que han estat víctimes d'algun fet delictiu l'han oblidat: **l'índex global de record de la delinqüència és el 31.57%**.

El record en els sis àmbits

Els fets més recordats són els que afecten la **seguretat personal** (hi està en risc la integritat de la gent); i en canvi, els que s'obliden més fàcilment són els de l'àmbit del **camp** (així mateix, el record és escàs en els àmbits de **vehicles** i **comerços**).

- L'índex de record dels fets contra els **vehicles** ha estat el **15.2%**.

- L'índex de record dels fets contra els **domicilis** ha estat el **23.9%**.
- L'índex de record dels fets contra les **segones residències**: **21.7%**.
- L'índex de record dels fets contra els **comerços** ha estat el **31.6%**.
- L'índex de record dels fets contra l'**economia agrària**: **2.3%**.
- Índex de record dels fets contra la **seguretat personal**: **73.4%**.

Taula 25
Record en els sis àmbits

els sis àmbits	índex de record
Fets contra els vehicles	15.2
Fets contra els domicilis	23.9
Fets contra les segones residències	21.7
Fets contra els comerços	31.6
Fets contra els béns i productes del camp	2.3
Fets contra la seguretat personal	73.4

El record dels trenta-quatre fets

La desagregació de l'índex de record en cada un dels trenta-quatre fets palesa dues constatacions:

1. **El record dels fets consumats és més alt que el dels no consumats.**
2. **Els majors índexs es donen en els fets contra la seguretat personal.**

En conseqüència, els tres fets més recordats han estat tres fets consumats contra la seguretat personal:

- L'índex de record més alt és el dels robatoris de bossa o cartera (80.0% de record).
- Les estrebades i atracaments han estat recordats pel 72.4% i el 71.4% respectivament.

Els índexs de record de les destrosses i dels fets no consumats és baixíssim (en alguns casos inexistent: per ex. les destrosses als domicilis, segones residències i al camp; i els robatoris no consumats de vehicles i productes del camp).

Enmig, hi ha dos índexs de record mínimament significatius:

- Robatori del cotxe (41.2%)
- Robatori al domicili (42.6%)

Taula 26
Record dels 34 fets

FETS	índexs de record
Fets contra els vehicles	15.2
Robatori del cotxe	41.2
Robatori de la moto	8.3
Robatori de la bicicleta	14.3
Robatori d'algun altre vehicle	0.0
Intent de robatori del vehicle	1.8
Robatori d'objectes del vehicle	15.8
Robatori d'accessoris del vehicle	10.0
Destrucció d'objectes o elements del vehicle	10.2
Fets contra els domicilis	23.9
Robatori al domicili	42.6
Intent de robatori al domicili	2.7
Destrosses al domicili	0.0
Fets contra les segones residències	21.7
Robatori a la segona residència	18.7
Intent de robatori a la segona residència	25.0
Destrosses a la segona residència	0.0
Fets contra els comerços	31.6
Robatori al comerç	28.3
Intent de robatori al comerç	45.4
Atracament al comerç	0.0
Intent d'atracament al comerç	0.0
Fets contra l'economia agrària	2.3
Robatori de maquinària agrícola	0.0
Intent de robatori de maquinària agrícola	0.0
Destrosses de maquinària agrícola	0.0
Robatori de bestiar	0.0
Intent de robatori de bestiar	0.0
Robatori de productes del camp	6.7
Intent de robatori de productes del camp	0.0
Destrosses de productes del camp	0.0
Fets contra seguretat personal	73.4
Robatori de bossa o cartera	80.0
Intent de robatori de bossa o cartera	35.3
Estrebada	72.4
Intent d'estrebada	0.0
Atracament	71.4
Intent d'atracament	50.0
Agressions sexuals	-
Amenaces i violència	50.0

EL COST PSICOLÒGIC

Pel que fa al **cost psicològic**, se n'estudia la vessant quantitativa, demanant als entrevistats víctimes que avaluin l'impacte emocional d'aquesta experiència en l'escala 0-10.

El cost psicològic global

El cost psicològic de la delinqüència ha estat moderat. L'avaluació mitjana que es desprèn de tots els fets delictius que han patit els entrevistats ha estat **5.24**.

Els fets consumats impacten més que els no consumats:

- La mitjana del cost psicològic dels fets **consumats**: **5.46**
- La mitjana del cost psicològic dels fets **no consumats**: **4.65**

El cost psicològic dels sis àmbits

El cost psicològic segueix una lògica similar a l'índex de record: **és més gran el dels fets que més s'apropen a la intimitat i a la integritat personal**:

- Els àmbits més sensibles **són els domicilis (6.82), la seguretat personal (5.63) i els comerços (5.47)**.
- Els fets de menor cost psicològic (avaluacions per sota dels cinc punts de mitjana) són els que s'adrecen contra els **vehicles i els béns i productes del camp**.
- Enmig, amb una avaluació lleugerament per damunt de l'aprovat, l'àmbit de les **segones residències**.

Taula 27
Cost psicològic de la delinqüència

els sis àmbits	cost psicològic
Fets contra els vehicles	4.77
Fets contra els domicilis	6.82
Fets contra les segones residències	5.11
Fets contra els comerços	5.47
Fets contra els béns i productes del camp	4.71
Fets contra seguretat personal	5.63

El cost psicològic dels trenta-quatre fets

La desagregació del cost en cada un dels fets delictius confirma el que s'acaba de dir a escala dels àmbits:

- **és més gran el dels fets que més s'apropen a la intimitat i als afectes,**
- **i el dels fets consumats és superior al dels no consumats.**

Així (i amb les degudes precaucions per l'escassetat de freqüències), entre els fets que major impacte han produït hi ha les destrosses a casa (8.27), els robatoris de cotxe (7.93), els robatoris domiciliars (6.75) i les estrebades (6.60).

Els fets de menor impacte emocional han estat els no consumats contra els vehicles (4.07), la segona residència (1.84), així com els escassos intents de robatori de bossa o cartera (2.06).

Taula 28
Cost psicològic de la delinqüència

FETS	cost psicològic
Fets contra els vehicles	4.77
Robatori del cotxe	7.93
Robatori de la moto	5.44
Robatori de la bicicleta	1.68
Robatori d'algun altre vehicle	6.00
Intent de robatori del vehicle	4.07
Robatori d'objectes del vehicle	4.00
Robatori d'accessoris del vehicle	6.76
Destrucció d'objectes o elements del vehicle	4.35
Fets contra els domicilis	6.82
Robatori al domicili	6.75
Intent de robatori al domicili	6.60
Destrosses al domicili	8.27
Fets contra les segones residències	5.11
Robatori a la segona residència	6.45
Intent de robatori a la segona residència	1.84
Destrosses a la segona residència	3.45
Fets contra els comerços	5.47
Robatori al comerç	5.44
Intent de robatori al comerç	4.08
Atracament al comerç	10.00
Intent d'atracament al comerç	7.00
Fets contra els béns i productes del camp	4.71
Robatori de maquinària agrícola	3.88
Intent robatori de maquinària agrícola	9.20
Destrosses de maquinària agrícola	4.94
Robatori de bestiar	7.11
Intent de robatori de bestiar	8.07
Robatori de productes del camp	4.20
Intent de robatori de productes del camp	0.65
Destrosses de productes del camp	7.44
Fets contra seguretat personal	5.63
Robatori de bossa o cartera	6.15
Intent de robatori de bossa o cartera	2.06
Estrebada	6.60
Intent d'estrebada	5.00
Atracament	5.77
Intent d'atracament	4.51
Agressions sexuals	-
Amenaces i violència	6.07

ELCOST ECONÒMIC

L'enquesta dedica una atenció específica a l'estudi del cost econòmic de l'activitat delictiva. Es demana als entrevistats que el quantifiquin i el resultat és l'indicador corresponent.

El cost econòmic global

La mitjana del cost econòmic ha estat **129.610 PTA.**

Com a mitjana, els fets consumats han estat, lògicament, més cars que els no consumats:

- El cost econòmic dels fets **consumats ha estat 146.410 PTA**
- El cost econòmic dels fets **no consumats ha estat: 61.900 PTA**

El cost econòmic dels sis àmbits

Els fets de major cost són els que s'adrecen contra els tres tipus de béns "immobles" de major rendibilitat: els **comerços**, i en segon lloc, els **domicilis i les segones residències**.

A continuació, el cost dels fets contra els **vehicles i l'economia agrària**.

El cost dels fets contra la **seguretat personal** és el més baix, perquè aquesta és una activitat delictiva que no s'adreça expressament contra cap bé econòmic.

Taula 29
El cost econòmic de la delinqüència

els sis àmbits	cost econòmic
Fets contra els vehicles	97.900
Fets contra els domicilis	171.630
Fets contra les segones residències	199.130
Fets contra els comerços	627.720
Fets contra els béns i productes del camp	73.210
Fets contra la seguretat personal	30.520

El cost econòmic dels trenta-quatre fets

En general tots els fets consumats han estat molt més cars que els no consumats (amb alguna excepció *molt excepcional* com l'elevadíssim cost de l'intent de robatori de bestiar).

Així (i sense comptar aquesta excepció), els fets més cars han estat els robatoris consumats de comerç, de cotxe i moto, i de domicili i segona residència.

A l'altre extrem, els fets econòmicament més barats han estat els no consumats contra la seguretat personal (cost zero) i la pràctica totalitat dels no consumats dels altres àmbits.

Taula 30
El cost econòmic de la delinqüència

FETS	cost econòmic
Fets contra els vehicles	97.900
Robatori del cotxe	351.210
Robatori de la moto	328.030
Robatori de la bicicleta	46.340
Robatori d'algun altre vehicle	35.000
Intent de robatori del vehicle	41.170
Robatori d'objectes del vehicle	95.670
Robatori d'accessoris del vehicle	31.40
Destrucció d'objectes o elements del vehicle	48.740
Fets contra els domicilis	171.630
Robatori al domicili	306.660
Intent de robatori al domicili	6.100
Destrosses al domicili	42.590
Fets contra les segones residències	199.130
Robatori a la segona residència	249.820
Intent de robatori a la segona residència	10.000
Destrosses a la segona residència	114.420
Fets contra els comerços	627.720
Robatori al comerç	700.070
Intent de robatori al comerç	25.340
Atracament al comerç	20.000
Intent d'atracament al comerç	0
Fets contra els béns i productes del camp	73.210
Robatori de maquinària agrícola	98.910
Intent de robatori de maquinària agrícola	48.850
Destrosses de maquinària agrícola	445.750
Robatori de bestiar	65.330
Intent de robatori de bestiar	500.000
Robatori de productes del camp	33.740
Intent de robatori de productes del camp	14.490
Destrosses de productes del camp	67.910
Fets contra seguretat personal	30.520
Robatori de bossa o cartera	27.260
Intent de robatori de bossa o cartera	0
Estrebada	18.540
Intent d'estrebada	0
Atracament	98.800
Intent d'atracament	0
Agressions sexuals	-
Amenaces i violència	-

LES MOLÈSTIES

L'enquesta dedica una pregunta específica a mesurar l'abast de les molèsties produïdes per l'activitat delictiva. Es demana als entrevistats que el valorin en l'escala de 0 a 10.

Les molèsties globals

La delinqüència: més **molèsties** que **impacte psicològic**: ***l'índex global de les molèsties de la delinqüència: 6.63.***

La valoració global de les molèsties ha estat quasi un punt i mig més alta que la del cost psicològic. Caldrà seguir atentament la comparació entre els dos indicadors (en futures edicions de l'enquesta) per la significació que pot tenir aquesta diferent valoració.

Els fets consumats molesten més que els no consumats:

- La valoració de les molèsties dels fets **consumats** ha estat **7.05**.
- La valoració de les molèsties dels fets **no consumats** ha estat: **5.45**.

Les molèsties als sis àmbits

- Els àmbits on es produeixen els fets més empipadors són domicilis i comerços; a continuació el dels vehicles.
- Les agressions contra la seguretat personal semblen ocasionar una mica menys de molèsties.
- I els fets contra les segones residències i contra els béns i productes del camp són els que menys molesten.

Taula 31
Les molèsties de la delinqüència

els sis àmbits	molèsties
Fets contra els vehicles	6.73
Fets contra els domicilis	7.66
Fets contra les segones residències	5.85
Fets contra els comerços	7.36
Fets contra els béns i productes del camp	5.42
Fets contra la seguretat personal	6.09

Les molèsties dels trenta-quatre fets

Els fets més empipadors han estat els consumats (amb la mateixa *excepcional* excepció de l'intent de robatori de bestiar): tots els robatoris d'algun vehicle (excepte la bicicleta), els robatoris al domicili i a la segona residència, els robatoris a comerços, i els robatoris de bossa o cartera, les estrebades i els atracaments.

Els fets que ocasionen menys molèsties són els no consumats (en especial els que afecten la seguretat personal).

Taula 32
Les molèsties de la delinqüència

FETS	molèsties
Fets contra els vehicles	6.73
Robatori del cotxe	8.21
Robatori de la moto	9.22
Robatori de la bicicleta	1.68
Robatori d'algun altre vehicle	8.00
Intent de robatori del vehicle	6.65
Robatori d'objectes del vehicle	7.01
Robatori d'accessoris del vehicle	6.60
Destrucció d'objectes o elements del vehicle	6.10
Fets contra els domicilis	7.66
Robatori al domicili	8.43
Intent de robatori al domicili	6.40
Destrosses al domicili	8.30
Fets contra les segones residències	5.85
Robatori a la segona residència	7.61
Intent de robatori a la segona residència	1.52
Destrosses a la segona residència	5.05
Fets contra els comerços	7.36
Robatori al comerç	7.46
Intent de robatori al comerç	7.09
Atracament al comerç	7.00
Intent d'atracament al comerç	8.00
Fets contra els béns i productes del camp	5.42
Robatori de maquinària agrícola	5.36
Intent de robatori de maquinària agrícola	3.90
Destrosses de maquinària agrícola	7.19
Robatori de bestiar	6.49
Intent de robatori de bestiar	8.93
Robatori de productes del camp	5.53
Intent de robatori de productes del camp	2.64
Destrosses de productes del camp	7.25
Fets contra seguretat personal	6.09
Robatori de bossa o cartera	7.02
Intent de robatori de bossa o cartera	0.06
Estrebada	7.45
Intent d'estrebada	5.00
Atracament	7.40
Intent d'atracament	2.12
Agressions sexuals	-
Amenaces i violència	6.32

UNA VISIÓ FINAL DE SÍNTESI

- No tots els fets (ni tots els àmbits) tenen el mateix cost.
- D'altra banda, l'enquesta estudia quatre aspectes del cost.

Per això, s'ha preparat a tall de síntesi una doble taula que relaciona el quàdruple cost de cada un dels sis àmbits i dels trenta-quatre fets amb la mitjana del cost de tota la delinqüència.

Pel que fa als sis àmbits

Els que han generat major cost són:

- els fets contra els comerços
- els fets contra els domicilis (excepte l'índex de record)
- i els fets contra la seguretat personal (excepte l'econòmic)

Els que han generat menor cost són:

- els vehicles (en tots els àmbits, excepte les molèsties)
- les segones residències (en tots els àmbits, excepte l'econòmic)
- l'economia agrària (en tots els àmbits)

Taula 33
El cost de la delinqüència

FETS	record	cost psicològic	cost econòmic	molèsties
Mitjana de tots els àmbits	1.00	1.00	1.00	1.00
Fets contra els vehicles	0.48	0.91	0.76	1.02
Fets contra els domicilis	0.76	1.30	1.32	1.16
Fets contra les 2es. residències	0.69	0.98	1.54	0.88
Fets contra els comerços	1.00	1.04	4.84	1.11
Fets contra l'economia agrària	0.07	0.90	0.56	0.82
Fets contra seguretat personal	2.32	1.07	0.24	0.92

Pel que fa als trenta-quatre fets

Òbviament els fets consumats generen més cost que els no consumats:

Dos fets consumats tenen les quatre ràtios superiors a la mitjana:

- robatori del cotxe
- robatori al domicili

Set fets consumats més tenen tres de les quatre ràtios superiors a la mitjana:

- robatori de la moto (excepte el record)
- robatori al comerç (excepte el record)
- robatori de la bossa o cartera (els fets contra la seguretat personal són econòmicament poc costosos)
- estrebada (ídem)
- atracament (ídem)

A l'altre extrem, quatre fets no consumats tenen les quatre ràtios inferiors a la mitjana:

- intent de robatori del vehicle (pràcticament en els quatre aspectes)
- robatori no consumat al domicili
- intent de robatori de la segona residència
- intent d'estrebada

I pràcticament tots els altres tenen tres de les quatre ràtios inferiors a la mitjana:

- intent de robatori del comerç
- tots els fets no consumats contra l'economia agrària (excepte el relatiu al bestiar)
- intent de robatori de bossa o cartera
- intent d'atracament

Taula 34
El cost de la delinqüència

FETS	record	cost psicològic	cost econòmic	molèsties
Mitjana de tots els àmbits	1.00	1.00	1.00	1.00
Fets contra els vehicles	0.48	0.91	0.76	1.02
Robatori del cotxe	1.31	1.51	2.71	1.24
Robatori de la moto	0.26	1.04	2.53	1.39
Robatori de la bicicleta	0.45	0.32	0.36	0.25
Robatori d'algun altre vehicle	-	1.15	0.27	1.21
Intent de robatori del vehicle	0.06	0.78	0.32	1.00
Robatori d'objectes del vehicle	0.50	0.76	0.74	1.06
Robatori d'accessoris del vehicle	0.32	1.29	0.02	1.00
Destrucció d'objectes o elements del vehicle	0.32	0.83	0.38	0.92
Fets contra els domicilis	0.76	1.30	1.32	1.16
Robatori al domicili	1.35	1.29	2.37	1.27
Intent de robatori al domicili	0.09	1.26	0.05	0.97
Destrosses al domicili	0.00	1.58	0.33	1.25
Fets contra les segones residències	0.69	0.98	1.54	0.88
Robatori a la segona residència	0.59	1.23	1.93	1.15
Intent de robatori a la segona residència	0.79	0.35	0.08	0.23
Destrosses a la segona residència	0.00	0.66	0.88	0.76
Fets contra els comerços	1.00	1.04	4.84	1.11
Robatori al comerç	0.90	1.04	5.40	1.13
Intent de robatori al comerç	1.44	0.78	0.20	1.07
Atracament al comerç	0.00	1.91	0.15	1.06
Intent d'atracament al comerç	0.00	1.34	0.00	1.21
Fets contra els béns i productes del camp	0.07	0.90	0.56	0.82
Robatori de maquinària agrícola	0.00	0.74	0.76	0.81
Intent de robatori de maquinària agrícola	0.00	1.76	0.38	0.59
Destrosses de maquinària agrícola	0.00	0.94	3.44	1.08
Robatori de bestiar	0.00	1.36	0.50	0.98
Intent de robatori de bestiar	0.00	1.54	3.86	1.35
Robatori de productes del camp	0.21	0.80	0.26	0.83
Intent de robatori de productes del camp	0.00	0.12	0.11	0.40
Destrosses de productes del camp	0.00	1.42	0.52	1.09
Fets contra seguretat personal	2.32	1.07	0.24	0.92
Robatori de bossa o cartera	2.53	1.17	0.21	1.06
Intent de robatori de bossa o cartera	1.12	0.39	0.00	0.01
Estrebada	2.29	1.26	0.14	1.12
Intent d'estrebada	0.00	0.95	0.00	0.75
Atracament	2.26	1.10	0.76	1.12
Intent d'atracament	1.58	0.86	0.00	0.32
Agressions sexuals	-	-	-	-
Amenaces i violència	1.58	1.16	-	0.95

DELINQUÈNCIA I TERRITORI

Aquesta prova pilot de l'enquesta permet una **primera aproximació** a la localització delictiva.

S'ha dut a terme només amb els dos àmbits majoritaris (**vehicles i seguretat personal**) per dues raons:

1. són els que millor reflecteixen la tria racional de l'espai que fan els agressors
2. i són els únics que tenen freqüències mínimament significatives.

Les dues principals **conclusions** que es poden treure provisionalment són:

L'activitat delictiva s'autoconté territorialment (si s'hagués de desplaçar molt, perdria rendibilitat): la majoria dels fets delictius s'han produït al mateix municipi de la víctima (el 72.2% en el cas dels vehicles, i el 60.4% en la seguretat personal).

La centralitat és una variable explicativa. Barcelona ha estat l'escenari explícit d'un 24% dels fets contra la seguretat personal. Entre Barcelona i la capital comarcal sumen el 12% dels fets contra els vehicles. Tot això sense considerar els fets que els barcelonins han patit a Barcelona, ni els que els veïns de les capitals comarcals han patit als seus municipis, comptabilitzats ambdós en la categoria "mateix municipi".

Taula 35
Localització delictiva

Localització delictiva	vehicles	seguretat personal
Mateix municipi	72.2	60.4
Capital comarcal	6.1	1.1
Altres municipis de la comarca	7.2	6.5
Barcelona	6.0	24.0
Altres capitals comarcals	0.6	0.6
Reste de Catalunya	6.6	0.3
Fora de Catalunya	1.3	7.2

La localització delictiva als "**centres**" (comarcals: les capitals de comarca; i nacional: la ciutat de Barcelona) no apareix amb prou força a la taula precedent, perquè els veïns d'aquests municipis que han estat víctimes allà mateix, apareixen a la primera categoria "mateix municipi".

Per poder apreciar una mica més la importància dels "centres" s'ha disposat una taula on consta per a totes les capitals de comarca (inclosa la ciutat de Barcelona) el percentatge de víctimes "pròpies", és a dir, veïnes del mateix municipi. S'observarà **que els percentatges són elevadíssims, la qual cosa confirma l'atracció de la centralitat.**

Taula 36
Localització delictiva

vehicles	percentatges
Valls	100.00
Manresa	100.00
Reus	100.00
Sant Feliu de Llobregat	100.00
Mataró	100.00
Lleida	100.00
Tarragona	100.00
Palafrugell	100.00
Sant Feliu de Guíxols	100.00
Girona	91.75
Terrassa	91.49
Olot	88.42
La Seu d'Urgell	87.10
Lloret de Mar	85.12
Barcelona	84.58
Tàrraga	80.76
Figueres	80.72
Sabadell	78.26
Puigcerdà	72.97
El Vendrell	69.06
Blanes	61.84
Santa Coloma de Farners	56.40
Cervera	52.86
Vic	50.00
Granollers	50.00
TOTAL	85.24

seguretat personal	Percentatges
Figueres	100.00
La Seu d'Urgell	100.00
St. Feliu de Llobregat	100.00
El Vendrell	100.00
Cervera	100.00
Palafrugell	100.00
Barcelona	79.64
Girona	75.86
Blanes	50.59
Terrassa	43.57
Sta. Coloma de Farners	22.48
TOTAL	63.88

La localització delictiva ha estat analitzada únicament en relació amb vehicles i seguretat personal, perquè els resultats dels altres àmbits serien previsibles:

- La localització dels fets contra els domicilis és, per definició, idèntica a la dels índexs de victimització.
- La localització dels fets contra les segones residències és un recorregut per les principals comarques turístiques de Catalunya (el Tarragonès, el Vallès Oriental, el Maresme, el Baix Empordà, el Baix Llobregat, etc.).
- La localització dels fets contra els comerços és pràcticament la mateixa dels índexs de victimització.
- La localització dels fets contra l'economia agrària està ubicada, per definició, a la Catalunya rural.

2. LA DENÚNCIA

La major part de l'activitat delictiva consisteix en relacions privades entre dos tipus d'agents, delinqüents (individuals o en grup) i víctimes individuals: pertany, doncs, a **l'esfera de la privacitat**.

Tanmateix, el dispositiu penal de l'estat modern apareix precisament per donar **caràcter públic** a aquesta relació i "neutralitzar" la previsible resposta de la víctima en forma de venjança individual o tribal. **L'estat pacifica les relacions socials** (eliminant la resposta individual -o familiar/tribal- a l'agressió) **i es reserva el monopoli de la violència** (*"manté amb èxit la pretensió al monopoli legítim de la coacció física per al manteniment de l'ordre vigent", segons Max Weber*). Durant molt de temps, un efecte pervers de la intervenció de l'Estat va ser la marginació (o nova victimització "secundària") de la víctima, fent-la fora del seu lloc inicial com actor del fet delictiu (primer passiu i després impulsor de venjança): l'únic que podia fer la víctima era denunciar, és a dir, mobilitzar l'estat. *Per tant, ni totes les víctimes denunciaven, ni es denunciaven tots els fets.*

Als darrers anys (i al redós de l'emergència de l'estat del benestar), ha incrementat la sensibilitat social i política pels problemes de les víctimes, i amb ella un redisseny de la resposta penal. Es té cura de **l'ajut, l'assistència**, i àdhuc la **rehabilitació** de la víctima, a través per exemple de mesures de reparació del dany causat, fins i tot a través de la mediació. Això comporta (i comportarà) **un increment en el comportament denunciador**. D'altra banda, l'actual sistema d'assegurances privades no és aliè a aquest increment de la denúncia.

L'enquesta estudia empíricament la denúncia demanant a les víctimes si després del fet l'han denunciat.

L'indicador d'aquest comportament són els **índexs de denúncia** (*percentatge de denunciants sobre el total de víctimes*).

ELS ÍNDEXS DE DENÚNCIA

L'ÍNDIX GLOBAL

L'índex global de denúncia ha estat el 58.75%. Es tracta d'un índex excepcionalment elevat. Probablement influeix una previsible doble influència de l'efecte telescopi:

- D'una banda, els fets menys importants s'obliden més fàcilment com més s'allunya el treball de camp del període de referència: conseqüentment, l'índex de denúncia queda esbiaixat a l'alça.
- D'altra banda, és previsible que, d'aquest grup de fets, els que més s'obliden siguin també els menys importants per a les seves víctimes, i per tant els menys denunciats. Conseqüentment, l'índex de denúncia queda esbiaixat a l'alça.

És a dir, els índexs de denúncia dels fets més denunciats resulten prou similars als d'altres enquestes, però aquest doble efecte no desitjat (telescopi) fa que l'índex global de denúncia pugui resultar sobreestimat.

Els índexs de denúncia són percentatges de percentatges (estudien el comportament que adopta un tant per cent de les víctimes -que són, també, un tant per cent dels entrevistats-).

L'índex global de denúncia es refereix, doncs, al 58.75% del 12.84% d'entrevistats. Cal tenir-ho en compte perquè totes les desagregacions de l'índex de denúncia presenten freqüències molt baixes i per tant s'han de prendre amb l'adequada prudència.

LA DENÚNCIA ALS SIS ÀMBITS

Una primera anàlisi desagregada del comportament denunciador és la que es refereix als quatre àmbits de seguretat. Se'n segueixen les constatacions següents:

Els majors percentatges de denúncia se solen donar als àmbits on aquest comportament és de **major utilitat**: comerços (normalment assegurats) i seguretat personal (usualment per a documentació i targetes de crèdit).

Els fets contra tots els domicilis (primera i segona residència) resulten també prou denunciats (previsiblement per les assegurances). Els fets contra els vehicles són una mica menys denunciats.

L'àmbit amb menor índex és el de l'economia agrària.

La denúncia dels fets contra els comerços

Aquest àmbit és el de major percentatge de denúncia. La raó és evident: és on el comportament denunciador obté major utilitat. L'índex de denúncia ha estat 85.51%.

La denúncia dels fets contra la seguretat personal

És inferior a la dels comerços, però superior a la resta d'àmbits, perquè malgrat tractar-se d'uns fets que no s'adrecen directament contra els béns de la gent, sovint impliquen una pèrdua de documentació (de denúncia pràcticament universal).
L'índex de denúncia ha estat **71.41%**.

La denúncia dels fets contra els domicilis i les segones residències

Els domicilis són béns importants i normalment assegurats (pel seu valor): és, doncs, lògic que sigui un àmbit de gran percentatge de denúncia.

- L'índex de denúncia ha estat **59.86%**
- La denúncia dels fets contra la segona residència és lleugerament inferior: **52.74%**.

La denúncia dels fets contra els vehicles

La majoria de víctimes d'aquest tipus de fets ho són per robatoris i/o destrucció d'objectes o accessoris dels seus vehicles: òbviament es tracta de fets d'escassa entitat criminològica.
L'índex de denúncia és baix: **48.79%**.

La denúncia dels fets contra l'economia agrària

És l'índex més baix: **31.73%**.

Taula 37

àmbits	índexs de denúncia
fets contra els comerços	85.51
fets contra la seguretat personal	71.41
fets contra els domicilis	59.86
fets contra la segona residència	52.74
fets contra els vehicles	48.79
fets contra l'economia agrícola	31.73

LA DENÚNCIA DELS TRENTA-QUATRE FETS

La unitat d'observació de l'estudi de la denúncia és cada un dels trenta-quatre fets (perquè el que es denuncia és sempre un fet concret, no un àmbit). En aquest nivell d'anàlisi, és on es pot afirmar contundentment que la denúncia no té a veure amb la seva freqüència sinó amb la importància amb què és viscuda.

- Els fets més denunciats són els que afecten els béns que les víctimes (i les companyies d'assegurances) consideren més importants: el cotxe, la moto, el domicili, la botiga.
- No hi ha relació necessària entre els índexs de victimització i els de denúncia: aquesta no té res a veure amb la major o menor freqüència amb què es produeix cada fet; més encara, normalment els fets més freqüents són els menys denunciats, i a la inversa.

Per exemple, els **índexs de denúncia més elevats** corresponen a sis dels fets previsiblement més importants (per a les seves víctimes) i de menor índex de victimització:

- L'escassíssim 0.002% víctimes d'un robatori de la furgoneta, d'un intent d'atracament al comerç o d'un intent de robatori de bestiar ho han denunciat (índex de denúncia: 100.00%)
- Ho han denunciat el 97.77% del 0.54% de les víctimes d'estrebades
- Els robatoris de moto (la denúncia arriba al 97.34% de l'escàs 0.22% d'entrevistats que n'han estat víctimes).

- **Atracaments personals:** els ha denunciat el **96.99%** del 0.26% d'entrevistats víctimes.
- **Els robatoris al comerç** (la denúncia l'han fet el **91.82%** de l'escàs 0.86% d'entrevistats que n'han estat víctimes).

A l'altre extrem: quatre dels fets més freqüents (relatius als vehicles) estan entre els menys sentits com importants i per tant **menys denunciats**:

- Un 2.57% d'entrevistats han patit algun tipus de **vandalisme contra el seu vehicle**; només l'han denunciat el **28.50%**.
- Un 2.13% d'entrevistats han patit algun **robatori d'objectes del seu vehicle**; l'han denunciat el **58.55%**.
- A un 1.03% els han **intentat robar el vehicle**; ho han denunciat el **53.08%**.
- I del 0.94% de víctimes d'algun **robatori d'elements del vehicle**, només l'han denunciat el **18.86%**.

Taula 38
La denúncia dels trenta-quatre fets

Fets	índex de victimització	índex de denúncia	índex de denúncia AMB	índex de denúncia BCN
Robatori del cotxe	0.63	82.00	94.4	88.1
Robatori de la moto	0.22	97.34	87.1	80.9
Robatori de la bicicleta	0.12	91.16		
Robatori d'altres vehicles	0.01	100.00	79.0	57.9
Intent de robatori	1.03	53.08	25.9	26.8
Robatori d'objectes	2.13	58.55	46.7	42.7
Robatori d'accessoris	0.94	18.86	25.6	24.4
Destrucció d'objectes o accessoris	2.57	28.50	29.6	30.1
Robatori al domicili	0.89	80.22	72.0	70.7
Intent de robatori	0.69	36.49	45.0	41.7
Destrosses al domicili	0.16	33.42		
Robatori a la segona residència	0.60	73.80		
Intent de robatori	0.31	0.52		
Destrosses a la segona residència	0.16	45.66		
Robatori al comerç	0.86	91.82	80.4	82.3
Intent de robatori	0.21	88.29	49.1	43.3
Atracament al comerç	0.07	0.00	57.0	50.5
Intent d'atracament	0.01	100.00	100.0	100.0
Robatori de maquinària agrícola	0.29	57.77		
Intent de robatori de maquinària agrícola	0.10	0.00		
Destrosses de maquinària agrícola	0.11	60.39		
Robatori de bestiar	0.03	63.31		
Intent de robatori de bestiar	0.01	100.00		
Robatori de productes del camp	0.29	26.95		
Intent de robatori de productes del camp	0.18	0.00		
Destrosses de productes del camp	0.23	3.44		
Robatori de bossa o cartera	1.69	83.65	66.6	66.0
Intent de robatori de bossa o cartera	0.32	0.00	13.3	2.3
Estrebada	0.54	97.77	57.7	58.7
Intent d'estrebada	0.08	0.00	0.0	0.0
Atracament	0.26	96.99	54.9	52.1
Intent d'atracament	0.12	5.80	10.3	11.6
Agressions sexuals	0.00		63.2	35.3
Amenaces i violència	0.03	22.51	48.1	43.1

DENÚNCIA I SERVEIS POLICIALS

L'índex de denúncia més elevat es dona al territori GC (és a dir, proporcionalment, les víctimes que resideixen en territori **GC** són les que més denuncien, sense que necessàriament ho facin davant la **GC**):

Taula 39
L'índex de denúncia

territori	índex de denúncia
TOT CATALUNYA	58.75
PG-ME	50.57
CNP	57.91
GC	64.06

Tanmateix, atesos els diferents territoris on tenen competències els tres serveis policials supramunicipals, **es denuncia pràcticament en les mateixes proporcions**: als tres territoris, la major part de les víctimes (més de la meitat) han denunciat al servei policial que hi és competent. El 57.06% a la PG-ME al territori de desplegament, el 57.48% a la GC al seu territori i el 54.39% al CNP al seu territori (la resta de la denúncia a cada un dels territoris es presenta davant les policies locals o els altres dos serveis que no hi tenen competències).

Taula 40
Davant de qui es va denunciar:
% de denúncia a cada servei policial en el seu territori

	%
denúncia a la PG-ME al territori PG-ME	57.06
denúncia a la GC al territori GC	57.48
denúncia al CNP al territori CNP	54.39

D'altra banda:

- Davant la **PN** es presenta la major part de la denúncia dels fets contra els **vehicles** i la **seguretat personal**
- Davant la **GC** es presenta la major part de la denúncia dels fets contra les **segones residències**, els **comerços** i l'**economia agrària**
- Davant la **PL** es presenta la major part de la denúncia dels fets contra els **domicilis**

Taula 41
Davant de qui ho va denunciar

	servei policial davant del qual es va denunciar				
	PG-ME	GC	CNP	PL	TOTAL
VEHICLES	5.71	18.64	51.33	24.32	100.00
DOMICILIS	10.86	21.05	30.92	37.17	100.00
SEGONA RESIDÈNCIA	21.99	64.83	12.41	0.77	100.00
COMERÇOS	13.86	41.49	28.00	16.65	100.00
ECONOMIA AGRÀRIA	13.03	81.79	0.67	4.51	100.00
SEGURETAT PERSONAL	1.41	6.55	44.49	42.78	100.00

Aquesta dada, però, s'ha de creuar també pel territori de desplegament:

Així, al territori PG-ME: la major part de les denúncies a tots els àmbits s'adrecen a la PG-ME:

- el 60.91% dels fets contra els vehicles
- el 63.10% dels fets contra els domicilis
- el 55.28% dels fets contra les segones residències
- el 62.87% dels fets contra els comerços
- el 49.03% dels fets contra l'economia agrària
- el 32.07% dels fets contra la seguretat personal

Al territori GC se segueix la mateixa lògica:

la major part de les denúncies a tots els àmbits s'adrecen a la **GC** (amb l'única excepció dels fets contra la seguretat personal que es denuncien més a les policies locals).

I al territori CNP es donen similars resultats, tot i que amb menor exhaustivitat:

la major part de les denúncies dels àmbits dels vehicles, els comerços i la seguretat personal s'adrecen al **CNP**

els fets contra la segona residència i l'economia agrària s'adrecen més a la **GC**

I els fets contra els domicilis es denuncien més a les policies locals.

Tota aquesta informació apareix a la taula de la pàgina següent.

Cal recordar que la denúncia és un percentatge de percentatges, i tenir-ho en compte perquè les seves desagregacions presenten freqüències molt baixes i per tant s'han de prendre amb l'adequada prudència.

Taula 42
Davant de qui ho va denunciar

	servei policial davant del qual es va denunciar				
VEHICLES	PG-ME	GC	CNP	PL	TOTAL
TOTAL	5.71	18.64	51.33	24.32	100.00
territori de l'entrevistat:					
PG-ME	60.91	8.98	11.47	18.64	100.00
CNP	0.00	3.79	71.03	25.18	100.00
GC	0.00	48.33	27.24	24.44	100.00

DOMICILIS	PG-ME	GC	CNP	PL	TOTAL
TOTAL	10.86	21.05	30.92	37.17	100.00
territori de l'entrevistat:					
PG-ME	63.10	17.96	3.78	15.15	100.00
CNP	0.00	0.00	47.00	53.00	100.00
GC	0.00	97.62	0.00	2.38	100.00

SEGONA RESIDENCIA	PG-ME	GC	CNP	PL	TOTAL
TOTAL	21.99	64.83	12.41	0.77	100.00
territori de l'entrevistat:					
PG-ME	55.28	23.82	10.52	10.38	100.00
CNP	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00
GC	29.93	50.62	19.45	0.00	100.00

COMERÇOS	PG-ME	GC	CNP	PL	TOTAL
TOTAL	13.86	41.49	28.00	16.65	100.00
territori de l'entrevistat:					
PG-ME	62.87	19.29	4.23	13.61	100.00
CNP	0.00	0.00	100.00	0.00	100.00
GC	8.80	59.63	8.80	22.77	100.00

EL CAMP	PG-ME	GC	CNP	PL	TOTAL
TOTAL	13.03	81.79	0.67	4.51	100.00
territori de l'entrevistat:					
PG-ME	49.03	31.48	2.51	16.99	100.00
CNP	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00
GC	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00

SEGURETAT PERSONAL	PG-ME	GC	CNP	PL	TOTAL
TOTAL	1.41	6.55	4.49	42.78	100.00
territori de l'entrevistat:					
PG-ME	32.07	14.54	26.59	25.05	100.00
CNP	0.00	5.93	48.15	40.67	100.00
GC	0.00	8.13	23.32	66.21	100.00

LA CONNEXIÓ AMB LA POLICIA

A continuació es presenten els primers resultats en la relació entre la denúncia i la policia. En concret, **com es va establir la connexió entre el ciutadà i la policia** (especificant cada un dels quatre serveis policials), a partir d'un únic indicador (el percentatge de víctimes que diuen que la policia va anar al lloc del fet delictiu).

La connexió amb la policia

Un únic indicador permet estudiar com va ser la presa de contacte amb el servei de policia davant del qual es va denunciar: es tracta del percentatge de víctimes que diuen que la policia va anar al lloc del fet:

Pràcticament, una de cada quatre persones que van denunciar davant la **PG-ME**, **GC** i **PL** afirma que els policies **van anar al lloc** del fet (les variacions són de dècimes i centèsimes, oscil·lant a l'entorn del **25%**), dada que només es dona en el **17.02%** dels que van denunciar davant la **PN**.

Aquests resultats globals presenten variacions molt significatives en la seva desagregació per àmbits:

- Els agents de la **PG-ME** són els que més acudeixen al lloc en els fets contra l'**economia agrària (53.94%)** i la **seguretat personal (45.71%)**.
- Els **policies locals** són els que més hi van en els fets contra els **vehicles (20.73%)** i **comerços (61.92%)**.
- Els agents de la **GC**: van molt al lloc de la **segona residència (70.73%)**.
- I els **policies nacionals** són els que més van als **domicilis (65.75%)**.

Taula 43
La policia va anar al lloc del fet

	la policia va anar al lloc del fet			
	PG-ME	GC	CNP	PL
TOTAL	25.94	25.63	17.02	26.04
VEHICLES	15.30	1.45	14.92	20.73
DOMICILIS	37.80	5.59	65.75	57.80
SEGONA RESIDÈNCIA	10.73	70.73	0.00	-
COMERÇOS	31.36	53.76	0.00	61.92
ECONOMIA AGRÀRIA	53.94	12.03	-	0.00
SEGURETAT PERSONAL	45.71	7.18	10.37	11.67

QUAN NO ES DENUNCIA

Les víctimes que no han denunciat són poques. Tanmateix, l'enquesta els demana si en la decisió de no denunciar van influir algun dels quatre motius següents:

- *Em resultava molt complicat (massa tràmits, massa temps...).*
- *Podia empitjorar les coses (por a represàlies).*
- *La policia no podia fer res.*
- *No confio en la policia.*

L'argument principal ha estat el tercer: "La policia no podia fer res". Ho han reconegut tres de cada quatre víctimes-no-denunciants de fets contra els vehicles (74.5%), més del 60% en els àmbits de la segona residència, l'economia agrària i la seguretat personal, i més de la meitat en els fets contra els domicilis.

Les complicacions (el primer argument) només han dissuadit significativament la denúncia a tres àmbits (amb percentatges a l'entorn del 50%): els domicilis, l'economia agrària i la seguretat personal.

La por a les represàlies ha influït menys: domicilis i segones residències a l'entorn del 30% i comerços el 42.5%.

I la manca de confiança en la policia només ha estat citada pel 30.9% (domicilis), el 25.1% (comerços) i el 17.3% (el camp).

Taula 50
Motius de no denúncia

	vehicles	domicilis	segona residència	comerç	economia agrària	seguretat personal
Resultava molt complicat	33.9	49.2	2.7	10.7	48.6	55.9
Podia empitjorar les coses	6.1	30.6	34.9	42.5	2.6	2.5
La policia no podia fer res	74.5	58.5	63.5	20.0	68.3	66.1
No confio en la policia	11.7	30.9	0.7	25.1	17.3	7.3

LLIBRE II

SEGURETAT I DELINQÜÈNCIA A CATALUNYA

INTRODUCCIÓ

la construcció de la seguretat, vessant subjectiva de la delinqüència

REFLEXIONS PRÈVIES SOBRE L'ANOMENADA SEGURETAT CIUTADANA

Un text de la moderna política criminal plantejava el següent:

"De por, n'hi ha hagut sempre al món; així, a través de la història podem observar nombrosos fenòmens de por col·lectiva, motivats per raons diverses (por a catàstrofes naturals, a guerres, a epidèmies, etc.) que han sorgit, en molts casos, després d'una convulsió social (guerra, revolució política, crisi econòmica).

A les societats modernes l'aparició del fenomen col·lectiu de la por a la delinqüència ha trigat molt a cridar l'atenció dels governs, que s'han vist sorpresos per la magnitud del problema quan aquest ha esclatat (la creació de comissions destinades a estudiar-lo ha començat durant la darrere dècada, tant a Europa com a Amèrica del Nord).

La por col·lectiva a la delinqüència ha adquirit, en les nostres societats, una importància política cabdal. La població se sent amenaçada en el seu instint de seguretat i exigeix que l'estat exerceixi un dels seus monopolis més importants i incontestats: el dret a castigar. A la vegada, aquesta preocupació per la seguretat ciutadana es situa entre les preocupacions principals de l'opinió pública.

Hi intervenen diversos factors: l'augment de la delinqüència als darrers anys; la crisi de confiança en el sistema penal, i la major problemàtica de la marginació social, tant el que se'n pot dir marginació passiva (rodamóns, captaires, etc., amb l'increment de la picaresca en les seves formes clàssiques i en noves manifestacions pròpies de la societat postindustrial), com les fugues cap a la marginalitat -sovint activa- de sectors creixents de la població juvenil."

L'estudi de la delinqüència, doncs, no pot limitar-se a l'anàlisi dels seus components objectius. Cal analitzar-ne també la vessant subjectiva: la producció de la por que genera en la població.

Perquè als darrers anys, tothom ha incorporat a la seva vida (en major o menor grau) la probabilitat de ser víctima d'algun fet delictiu. Aquesta consideració és alhora sentiment i raó.

- La **raó** ha conduït a un càlcul de la necessitat de la protecció en termes de cost/benefici (per exemple, adopció de mesures de seguretat).
- El **sentiment** ha estat col·lectivament dimensionat en una construcció social de la realitat: la **seguretat ciutadana**.

La seguretat ciutadana és, doncs, un producte recent de l'evolució sociopolítica dels darrers anys. I és una construcció que, partint d'un fet objectiu -la major vulnerabilitat de les societats modernes i l'increment de la delinqüència de les darreres dues dècades- ha estat capaç de

crear un conglomerat de pors i preocupacions, notícies i rumors, sentiments i argumentacions, fets i fantasies... que a través de les relacions quotidianes de gent han esdevingut una estructura autònoma i clarament diferenciada de la delictiva: l'estructura social de la por col·lectiva: la (in)seguretat ciutadana.

L'assumpte mobilitza sentiments molt forts (el desig de tenir els béns propis segurs, el valor de la intimitat personal, etc.), que afecten la vida i la convivència de la població. És, doncs, comprensible que sigui viscuda amb una forta dosi d'emocions i que als darrers anys hagi estat un dels tòpics problemàtics més rellevants al nostre país.

Tanmateix, la millora objectiva de la situació (la baixada i estabilització dels índexs de victimització) ha anat obrint el pas a una major comprensió racional de les arrels estructurals de la delinqüència i la inseguretat. Als darrers anys s'està donant una normalització que està fent perdre punyència a la problemàtica:

1. Per la "*normalització objectiva*" del problema, per la **millora** de la situació (per exemple baixada de la delinqüència).
2. Per la "*normalització subjectiva*" del problema, en part per la **percepció subjectiva de la millora**, i en part per la seva **quotidianeïtzació**: forma ja part del nostre paisatge vital i l'estem assumint com un dels costos de viure en una societat postindustrial, interactiva, mòbil i conflictiva.
3. La "*normalització afegida*" per l'**emergència d'altres problemàtiques** que mobilitzen més la consciència col·lectiva d'aquest final de mil·lenni

Tanmateix, cal fer unes precisions finals sobre el concepte. És una expressió doblement contradictòria en els seus mateixos termes (*in terminis*):

- Primer (**seguretat**) perquè no hi ha **res més insegur que la vida mateixa** ("ja el néixer és un gran plor", que deia Raimon).
No cal afegir cap cita bíblica ni clàssica sobre el caràcter transitori i contingent de la vida, potser només recordar amb Saint Exupéry que: "La vie se contredit tant, on se débrouille comme on peut avec la vie...".
- Segon (**ciutadana**), perquè tots els homes som igualment ciutadans, però uns més que altres... La societat és desigual, conflictiva i contradictòria (uns s'aprofiten dels altres, els manen, els exploten...). La seguretat d'uns està feta de les inseguretats dels altres.

Per tant, en la recerca de seguretat ciutadana hi ha sempre el risc de negar la inseguretat que comporta el mateix fet de viure, i el perill de voler amagar la contradicció de la desigualtat social fent-nos a tots (bé: a quasi tots) iguals davant d'un altre (el diferent, l'enemic -la delinqüència, les drogues...-). Per evitar aquesta doble contradicció, la seguretat ciutadana hauria d'entendre's com el resultat d'una negociació constant entre la realitat de la nostra vida damunt la terra (insegura) i la recerca d'una convivència entre tots (difícil perquè som desiguals). Així, el reconeixement del conflicte i la contingència podria ser compatible amb la recerca de totes les petites i grans seguretats vitals de la gent. Es tractaria, en definitiva, de crear un marc social prou acollidor perquè tothom pogués afrontar serenament la seva aventura vital...

Tal com s'ha dit abans, aquest és un problema que remou emocions de molt impacte vital, i és relativament nou a la nostra societat. Per tant, és bo començar amb una breu reflexió sobre la força amb què ha entrat a formar part del paisatge cívic de les nostres societats.

LA FORÇA DEL SENTIMENT D'INSEGURETAT

Sentiment relativament nou que ha penetrat amb força esdevenint una autèntica realitat (perquè *"encara que no fos real, els seus efectes sí que ho són"*). La força d'aquesta construcció social ve donada per la doble sorpresa que ha provocat la seva sobtada irrupció als darrers anys:

- Semblava políticament inesperable (aparició aparentment il·lògica perquè ha coincidit amb la definitiva terciarització econòmica, la modernitat cultural i sobretot la conquesta de les llibertats públiques).
- Semblava moralment inesperable (la moral col·lectiva de les gents d'aquest país mai no havia estat tan preocupada per aquest tipus de seguretat -entre altres motius perquè mai no hi havia hagut gaire béns a assegurar-).

La inseguretat, doncs, ha entrat a les nostres vides sobtadament i amb força. I la seva potència rau en el fet que la seva penetració ha estat doble: d'una banda, a través d'un bastiment mitològic, i d'altra banda, a través d'una ideologia contemporània: la ideologia de la seguretat.

La força del mite

En la inseguretat ciutadana -com en d'altres construccions socials- intervé un poderós component mitològic: estem condemnats a no posseir allò que tant volem i mereixem (la seguretat).

Les gents d'aquest país hem fet un enorme esforç als darrers trenta anys: hem dut a terme definitivament -sembla- la revolució burgesa, políticament hem aconseguit la democràcia i ens hem "modernitzat" culturalment... A canvi, ha aparegut la inseguretat com un efecte no desitjat (un efecte pervers del nostre esforç), com una condemna inexplicable.

Aquesta condemna a la inseguretat sembla inapel·lable i -sobretot- incontrolable. Per això la por és concreta i real, i al mateix temps difusa i profusa (aquesta és la potència dels mites, no són controlables pels homes). Tot plegat genera una considerable dosi de fatalitat: no es pot lluitar contra el mite i per tant la seva vivència és fatal (de *phatum*) i lògicament condueix a actitud passives.

En conseqüència, se'n segueix una certa crispació (fruit de la por i de la passivitat amb què es viu la fatalitat) que porta la gent a adoptar actituds severes en els conflictes de convivència que genera la problemàtica de la seguretat. Per tant, en les seves manifestacions s'hi pot manifestar una certa punitivitat.

Finalment, també hi ha caps de turc -o bocs expiatoris en la més genuïna tradició mitològica: en un primer moment -i encara avui- el drogoaddicte (mai com ara un mite havia tingut un culpable tan amplificat per tots els mitjans de comunicació de masses), després l'immigrant estranger -preferentment del Magrib-, i finalment, els nois que despleguen un comportament violent aparentment irracional.

La ideologia de la seguretat

El bastiment de la por col·lectiva es reforça actualment en un específic i preocupant canvi ideològic (punt en el qual Marx i Mannheim podrien coincidir perfectament): l'aparició de la "ideologia de la seguretat" que col·loca aquesta qüestió en el centre de totes les preocupacions col·lectives.

La recerca de seguretat plana damunt tota la vida social (seguretat en el treball, en la conducció, en la sanitat, a casa...) i s'hipervalora cada cop més.

La convivència ciutadana n'és un espai privilegiat, i una excessiva preocupació en la seva recerca -al preu que sigui i costi el que costi- pot comportar intolerància i actituds primàriament i irracionalment punitives -i per tant estigmatitzadores- cap a la delinqüència.

La progressiva hegemonia cultural dels valors urbans i mesocràtics (la respectabilitat, el gust per l'aparença, la protecció dels "meus" béns, etc.) ha impulsat aquesta recerca absoluta de la "seguretat", tant en l'inútil intent d'eliminar el risc inherent a tota vida com en el d'assegurar, costi el que costi, el marc social.

L'ENQUESTA I LA SEGURETAT CIUTADANA

L'enquesta de victimització ha de construir-ne un discurs explicatiu que complementi la mesura de la problemàtica de la seguretat.

El seu enunciat es pot sintetitzar dient que **les arrels** de la inseguretat es poden rastrejar en l'explicació **mitològica** i connecten amb la **ideologia de la seguretat**, i que a partir d'aquest doble impuls la seva **fenomenologia és multidimensional**, tanmateix hom pot precisar que el seu desplegament té una **dinàmica** pròpia i unes **manifestacions** específiques.

Dinàmica

La producció d'inseguretat es fa bàsicament a les relacions més quotidianes, amb agents propers (veïns, porters, familiars i amics) i el seu sistema de comunicació i difusió de la mateixa és bàsicament el contacte directe via rumor (sense excloure'n la puntual amplificació via mass media).

Manifestacions

Fenomenologia multiforme i ambivalent (entre la raó i l'emoció), que es manifesta en opinions, actituds i comportaments. Aquests darrers es poden concretar en els darrers anys (sistemes de protecció col·lectiva no públics, espectacular augment de la indústria de la seguretat privada, una part de la qual va a parar a les mesures d'autoprotecció, etc.).

L'enquesta estudia específicament el desplegament en actituds i opinions sobre la seguretat, la delinqüència i la tasca de l'Administració que reflecteixen com la tensió entre la raó i l'emoció es va decantant lentament cap a la raó. En síntesi, aquest discurs es pot enunciar de la manera següent:

1. *La seguretat és un valor apreciat i buscat per la gent.*
2. *La seguretat es concreta en la delinqüència i els seus components de violència i irracionalitat (real o imaginada).*
3. *Els fets que fan més por són els violents i els més greus són els que provoquen indefensió (per abús de poder).*
4. *Pel que fa als individus o grups problemàtics, inseguren els que hom associa a la violència irracional.*
5. *Per tot plegat, la seguretat s'ha viscut amb una certa crispació.*
6. *Per tant hom apel·la als poders públics.*

1. MANIFESTACIONS DE LA SEGURETAT CIUTADANA

LA SEGURETAT: UN VALOR APRECIAT

La mesura del valor que hom atorga a la **seguretat** es fa amb un doble indicador:

1. L'avaluació de la **importància** que es dóna a la **seguretat** i a **tres valors** prou reconeguts: **la llibertat, el benestar material i la solidaritat** (una comparació de la jerarquia que hi ha entre els quatre). La pregunta diu: *"Ens podria avaluar la importància que vostè dóna als valors següents (en una escala de 0 a 10)"*.
2. Per marcar amb més claredat les diferents posicions, es demana als entrevistats que se situïn en una hipotètica **dicotomia** entre la **seguretat** i la **llibertat**, i que triïn un dels dos valors. La pregunta té el redactat següent: *"La llibertat i la seguretat són dos valors que algun cop poden semblar antagònics. Si n'hagués de triar un, amb quin es quedaria?"*.

LA COMPARACIÓ ENTRE QUATRE VALORS

Les avaluacions als quatre valors resulten molt **altes** (obvi, perquè es tracta d'una "**valoració**" de "**valors**"). Tanmateix el que interessa no és tant el resultat absolut sinó la comparació entre els quatre.

Doncs bé, la **llibertat** ha estat el valor al qual amb més força s'han adherit els entrevistats, i ha obtingut l'**avaluació més alta (8.97)**. La **seguretat** ha quedat en **segon lloc** (a escasses sis centèsimes: **8.91**). La diferència, doncs, entre ambdues avaluacions ha estat mínima.

Resultat que reflecteix el dilema contemporani entre la llibertat i la seguretat com a valors hegemònics a la nostra societat (dilema perquè hom reconeix que es tracta de dos valors relativament contraposats).

En **tercer lloc** la gent ha valorat la importància de la **solidaritat (8.64)**. I el **menys valorat** ha estat el **benestar material (7.63)**.

Taula 1
Importància dels quatre valors

valors	avaluacions mitjanes
llibertat	8.97
seguretat	8.91
solidaritat	8.64
benestar material	7.63

DICOTOMIA ENTRE SEGURETAT I LLIBERTAT

Semblaria, doncs, que la seguretat no és el valor més preuat, o que, com a mínim, compartiria el primer lloc amb la llibertat. Per tant, la pregunta antinòmica que obliga a triar entre la llibertat i la seguretat clarifica adequadament la importància que realment hom dóna a aquests dos valors (perquè "triar és descartar").

La resposta confirma la hipòtesi de l'enquesta: **hi ha més gent que tria la seguretat que la llibertat** (el 53.4% vs. el 46.6%). Tanmateix, el percentatge d'entrevistats que trien la llibertat és relativament alt.

La seguretat és, doncs, avui el que valora més la gent.

Taula 2
Seguretat vs. llibertat

valors	percentatge d'opcions
seguretat	53.4
llibertat	46.6

LA SEURETAT: DELINQÜÈNCIA I VIOLÈNCIA

La **seguretat** és, doncs, un **valor molt important**. I en la definició que en fa la població, el que ocupa els llocs més destacats en la seva vivència són les relacions socials que posen en perill la **integritat física** (la **violència** en les seves múltiples manifestacions, una de les quals és la **delinqüència**).

El que predomina en les preocupacions per la seguretat són les qüestions relatives a la **seguretat ciutadana**.

L'enquesta dedica dues preguntes a escatir aquesta hipòtesi: una oberta ("En general, ¿què és el que més el preocupa de cara a la seva seguretat?") i una altra amb un llistat de problemes dels quals cal avaluar-ne la preocupació que produeixen.

LA PREGUNTA OBERTA

La major espontaneïtat de resposta a l'hora de definir els problemes que preocupen dona un resultat clar i molt concentrat: dos de cada tres entrevistats han esmentat diversos aspectes que tenen relació, directa o indirecta, amb la **seguretat ciutadana**.

La codificació del resultat ha agrupat totes aquestes respostes referides a la seguretat ciutadana en quatre apartats: referències genèriques, esments específics a la delinqüència violenta, cites a la delinqüència que es pot considerar no violenta, i finalment totes les observacions que tenen a veure amb les drogues.

- Els esments específics a la delinqüència violenta han estat els més nombrosos: concretament el **44.2%**.
- La delinqüència no violenta ha estat citada pel **14.2%** d'entrevistats.
- Les referències genèriques a la seguretat ciutadana han estat el **8.1%**.
- I una breu referència a les drogues: espontàniament els entrevistats que en fan referència expressa són molt pocs (l'**1.5%**).

Pel que fa a la resta de respostes, se'n poden fer tres **observacions**:

1. Una **gran part** es refereix també a problemes lligats amb la **integritat física** (si bé amb menor càrrega de violència previsible): així la preocupació per la **inseguretat que comporten els accidents i les malalties** abasta un 14.7% dels entrevistats.
2. D'altra banda, **preocupen relativament poc els grans tòpics econòmics**: l'atur només ha estat citat pel 2.5% d'entrevistats i el cost de la vida ha tingut l'1.5% de respostes.
3. Finalment, cal fer esment que una de cada deu persones afirma (en diferents modulacions) que **"res no el preocupa"**.

Taula 3
El que més preocupa de cara a la seguretat personal

QUESTIONS	percentatge
La delinqüència amb violència	44.2
Delinqüència no violenta	14.2
La seguretat ciutadana (genèric)	8.1
La droga	1.5
Accidents i malalties	14.7
L'atur	2.5
El cost de la vida	1.5
Tot	0.2
Res	10.6
Altres	2.4

LA PREGUNTA TANCADA

Posar nota a la preocupació que fan totes i cada una de les qüestions d'un llistat homogeneïtza els resultats, però permet una millor comparació perquè cap ítem es queda sense resposta. S'ha presentat una llista de deu temes preocupants:

1. La contaminació
2. La violència juvenil
3. La possibilitat de ser víctima d'un accident de circulació
4. Que el robin, atraquin, o pugui ser objecte d'una agressió
5. Quedar-se a l'atur
6. Els drogoaddictes
7. L'assistència mèdica a hospitals i ambulatoris
8. L'educació dels nens i joves
9. La jubilació
10. L'accés a l'habitatge

Malgrat l'homogeneïtzació dels resultats, les qüestions que més preocupen són les relatives a la violència (real o imaginada) lligada amb la seguretat ciutadana:

- La real: un dels tòpics de la seguretat ciutadana que més clarament espanten avui: **la violència juvenil (8.59)**.
- La imaginada: **l'educació de nois i joves** (què és el que hi està fallant?): l'avaluació ha estat **8.35**.

En segon lloc, preocupen la possibilitat de ser **víctima d'un robatori o agressió (8.12)** i els **drogoaddictes (8.08)**. Hom retroba en aquesta resposta el paper dels drogoaddictes com a responsable -els caps de turc- de la inseguretat. Cal recordar que, a la pregunta oberta, la preocupació per la droga no apareix gaire perquè el que espontàniament preocupa és l'agressió i no la droga. En canvi, a l'hora d'avaluar la preocupació, els entrevistats són connectats expressament amb els drogoaddictes, i la força de l'estereotip es manifesta encara avui amb una avaluació relativament elevada.

A continuació, i ja per sota dels vuit punts d'avaluació mitjana, apareix una altra violència menys agressiva físicament:

- **la contaminació (7.99)**
- i **la possibilitat de ser víctima d'un accident de circulació (7.96)**

No preocupen tant les qüestions socials:

- l'assistència mèdica en els hospitals i ambulatoris (7.67)
- la jubilació (7.33)
- l'accés a l'habitatge (6.76)
- quedar-se a l'atur (6.45)

Taula 4
Qüestions que més preocupen de la seguretat ciutadana

Qüestions	avaluacions
La violència juvenil	8.59
L'educació dels nens i joves	8.35
Que el robin, atraquin, o rebi una altra agressió	8.12
Els drogoaddictes	8.08
La contaminació	7.99
La possibilitat de patir un accident de circulació	7.96
Assistència mèdica a hospitals i ambulatoris	7.67
La jubilació	7.33
L'accés a l'habitatge	6.76
Quedar-se a l'atur	6.45

EL QUE FA MÉS POR SÓN ELS FETS VIOLENTS, ALLÒ MÉS GREU TÉ A VEURE AMB LA INDEFENSIÓ

SITUACIONS QUE FAN POR

Si el que més preocupa és la violència, les situacions que fan més por són precisament les violentes.

Els entrevistats han avaluat la por que els fan les situacions següents:

- rebre alguna agressió física
- ser estafat en alguna compra o negoci
- ser víctima d'alguna agressió o abús per part d'algun policia
- la violència domèstica: els maltractaments a dones i nens
- ser víctima d'alguna negligència mèdica

La por està en relació directa a la seguretat personal i va minvant a mesura que les situacions se n'allunyen.

La gradació del resultat és clara: el que més espanta és el que afecta directament la integritat de les persones: **ser víctima d'alguna negligència mèdica (8.19)**.

En segon lloc, **la possibilitat de rebre alguna agressió física (7.70) i els maltractaments domèstics (7.61)**.

I el que fa menys por -relativament- és **l'estafa (6.60) i l'abús de poder per part d'algun policia (6.58)**.

Taula 5
Les situacions que fan més por

Situacions	avaluació de la por
ser víctima d'alguna negligència mèdica	8.19
rebre alguna agressió física	7.70
violència domèstica	7.61
ser estafat en alguna compra o negoci	6.60
agressió o abús policial	6.58

SITUACIONS GREUS

La percepció de la gravetat social que tenen diverses situacions va directament lligada a l'abús (sobretot, l'abús de poder) i, per tant, està directament relacionada amb la sensibilitat contemporània respecte de la seguretat en la convivència. Els entrevistats han avaluat la gravetat de les situacions següents:

- la corrupció
- l'economia submergida: fer treballar la gent sense contracte
- els abusos de poder per part dels agents de l'autoritat
- fer trampa per no pagar impostos
- l'incompliment de les obligacions familiars (impagament de les pensions, abandonament de la família...)
- que hi hagi llistes d'espera als hospitals

Les avaluacions són molt altes, totes estan entre els vuit i els nou punts d'avaluació mitjana (val a dir que, lògicament, totes les situacions esmentades són greus). L'eficàcia, doncs, de la pregunta és sobretot comparativa: es tracta de veure el diferencial de gravetat:

- Allò més greu és la **corrupció** (que és un abús de poder per traïció a la confiança): l'avaluació mitjana ha estat **9.00**.
- Les **llistes d'espera als hospitals** han rebut la segona major avaluació (**8.95**).
- En tercer lloc, l'**incompliment de les obligacions familiars (8.82)** i els **abusos de poder per part dels agents de l'autoritat (8.73)**.
- Una mica menys greu sembla l'**economia submergida (8.30)**.
- L'avaluació menys alta ha estat per a les **trampes** que es fan per **no pagar impostos (8.05)**.

Taula 6
Les situacions més greus

Situacions	avaluació de la por
la corrupció	9.00
que hi hagi llistes d'espera als hospitals	8.95
l'incompliment de les obligacions familiars	8.82
abusos de poder dels agents de l'autoritat	8.73
fer treballar la gent sense contracte	8.30
fer trampa per no pagar impostos	8.05

LA GENT QUE FA POR ÉS L'ASSOCIADA A LA VIOLÈNCIA

La violència fa por, i les persones que fan por és perquè són associades a la violència.

D'acord amb la lògica de la violència, **la inseguretat la produeixen les persones a qui hom associa** (amb raó o sense) **els comportaments violents**: així, els individus o grups que fan por són els que la gent identifica amb els **estereotips de l'agressió irracional**. (L'atribut no ha de correspondre's necessàriament amb la realitat; tanmateix les teories criminològiques assenyalen la utilitat d'aquests tipus d'identificacions).

L'enquesta els estudia. A tal efecte, es presenta una llista de grups de gent convencionalment considerada com problemàtica (i amb la denominació popular habitual), entre els quals apareixen els que hom associa als comportaments irracionalment violents.

La llista comprèn els grups següents:

1. gitanos
2. captaires, rodamóns
3. drogoaddictes
4. joves amb imatge agressiva
5. immigrants marroquins i algerians
6. immigrants de l'Àfrica negra

En primer lloc, es demana d'avaluar la seva **presència al municipi de cada entrevistat** (en l'escala de 0 -no n'hi ha cap ni un- a 10 -n'està pleníssim, n'hi ha moltíssims-).

En segon lloc es formula la pregunta següent: *"Davant d'aquests grups, la gent pot tenir diverses reaccions. Voldríem conèixer el que vostè sent, pot valorar la compassió i la por que li fan i en una escala de 0 (gens ni mica) a 10 (moltíssima)?"*.

PRESÈNCIA AL MUNICIPI ON VIU CADA ENTREVISTAT

La presència de tots aquests grups és més aviat escassa.

- L'avaluació més elevada ha estat la relativa **als immigrants marroquins i algerians (4.68)**, tanmateix queda per sota dels cinc punts.
- Hi ha una mica menys de **drogoaddictes (4.00)**
- i grups de **joves amb imatge agressiva (3.60)**
- La presència de **gitanos** és encara menor (**3.37**)
- així com la **d'immigrants de l'Àfrica negra (3.18)**
- Finalment, la presència de **captaires i rodamóns** és la menys freqüent (**2.69**).

Taula 7
Presència dels grups següents al municipi

GRUPS	avaluació
immigrants marroquins i algerians	4.68
drogoaddictes	4.00
grups de joves amb imatge agressiva	3.60
gitanos	3.37
immigrants de l'Àfrica negra	3.18
captaires, rodamóns	2.69

POR VERSUS COMPASSIÓ

La compassió predomina sobre la por.

En general, la compassió és el sentiment predominant davant d'aquests grups de persones amb problemes.

Ara bé, hi ha dos grups en relació amb els quals **la por predomina davant la compassió**: són els grups preferentment protagonitzats per joves als quals la imaginació col·lectiva atribueix comportaments violents i agressius fets d'una aparent irracionalitat:

- els grups de joves amb imatge agressiva
- i els drogoaddictes

Els altres grups de la llista són tots compadits i no fan pràcticament gens de por (en general es tracta de minories més o menys marginades a les quals ningú no atribueix cap càrrega de violència irracional).

Taula 8
Por vs. Compassió

GRUPS	compassió	por
grups de joves amb imatge agressiva	1.95	6.29
drogoaddictes	4.59	4.71
gitanos	2.69	2.66
immigrants marroquins i algerians	3.72	2.11
immigrants de l'Àfrica negra	3.84	1.70
captaires, rodamóns	4.84	1.57

UNA CERTA CRISPACIÓ

La seguretat ciutadana afecta sentiments i emocions que incideixen en l'actitud de la gent, fatalitzant-la i crispant-la.

Darrerament, però, la raó es va obrint pas; la situació es normalitza i el dilema entre l'emoció i la raó sembla decantar-se en favor de les opcions més racionals: les explicacions en clau preventiva (referències a l'estructura social, l'atur, etc.) han anat superant els darrers anys les idees repressives (prohibicions, major severitat, etc.).

L'enquesta n'ha fet un tractament específic:

- La **crispació** s'ha estudiat amb un únic indicador: l'avaluació de l'actitud davant la delinqüència, les drogues, la violència juvenil i la immigració il·legal.
- La **racionalitat** ha estat comprovada a partir d'una avaluació de les mesures que caldria implementar per resoldre el problema de la delinqüència i la inseguretat.

Com annex, s'ha incorporat una petita bateria sobre la intervenció de la policia en alguns supòsits conflictius.

Actitud davant la delinqüència, les drogues, la violència juvenil i la immigració il·legal

Què cal fer davant de...: Un indicador de la crispació amb què es viu la problemàtica de la seguretat és el resultat a la pregunta següent: *"Davant dels quatre problemes següents què faria vostè entre dues postures extremes: comprensió o mà dura. Pot utilitzar l'escala 0 (comprensió) a 10 (mà dura). Els quatre problemes són la delinqüència, les drogues, els caps rapats i la violència juvenil i la immigració il·legal."*

Les quatre avaluacions han quedat a la banda alta: més a la vora de la mà dura que de la comprensió.

Tanmateix, hi ha significatives diferències:

- La **violència juvenil** (un bon exemple de la qual poden ser **els caps rapats**) es confirma com l'actual **cap de turc** de la (in)seguretat; es tracta del **comportament** i del **grup** estereotipats avui com els majors responsables de la por ciutadana. L'avaluació que els entrevistats han donat a què hi caldria fer arriba a **8.43**.
- L'avaluació relativa a la **delinqüència** queda per damunt dels set punts, també molt a la banda de la mà dura: **7.26**
- En canvi, **les drogues** (que havien configurat l'estereotip més clar de la por) són avui un problema davant del qual hi ha una major predisposició a la comprensió. L'avaluació mitjana està **més a la vora de la mà dura que de la comprensió**, però s'acosta al valor central: **6.76**.
- Finalment, la **immigració il·legal** és el problema davant del qual hi ha una major predisposició a la comprensió. L'avaluació mitjana ha estat **5.53** (només mig punt per damunt del valor central, és a dir, només lleugeríssimament més a la vora de la mà dura que de la comprensió).

Taula 9
Comprensió i mà dura

problemes	avaluació
caps rapats i violència juvenil	8.43
la delinqüència	7.26
les drogues	6.76
la immigració il·legal	5.53

Les mesures

Es demana d'avaluar la importància d'una llista de mesures per resoldre el problema de la delinqüència i la inseguretat. Les mesures proposades són les següents:

1. Que tothom pugui tenir feina
2. Perseguir els traficants de droga
3. Que la justícia actuï amb major rigor i duresa
4. Programes de reinserció de delinqüents
5. Penalitzar el consum de drogues
6. Incrementar el nombre de policies
7. Donar feina als immigrants d'altres països
8. Limitar la immigració d'altres països
9. Programes d'ajuda i rehabilitació de drogoaddictes

En línies generals, les mesures estructurals i preventives són més valuades que les repressives.

- La millor mesura és que tothom pugui tenir feina (la més estructural): l'avaluació mitjana ha estat 8.98.
- La persecució dels traficants de droga ha quedat en segon lloc (8.89).

A continuació, mig punt per sota, però amb avaluacions superiors als vuit punts hi ha dues mesures clarament estructurals:

- programes d'ajut i rehabilitació de drogoaddictes, 8.40
- programes de reinserció de delinqüents, 8.24

I una més pròpia de la lògica repressiva:

- major rigor i duresa per part de la justícia, 8.31

Penalitzar el consum de drogues seria la mesura següent (tanmateix a molta distància: 7.43)

I en els darrers llocs, amb les avaluacions més baixes, apareixen

- donar feina a immigrants d'altres països, 6.63
- incrementar el nombre de policies, 6.60
- i en darrer lloc limitar la immigració d'altres països, 6.27.

La comparació de les mesures per parelles contraposades és prou clara:

- Rehabilitar drogoaddictes és millor que penalitzar el consum de drogues.
- Reinsertar delinqüents és millor que l'increment del nombre de policies.
- Donar feina als immigrants és millor que limitar-ne l'entrada.

Taula 10
Mesures per resoldre la delinqüència

MESURA	avaluació
Que tothom pugui tenir feina	8.98
Perseguir els traficants de droga	8.89
Programes d'ajut i rehabilitació de drogoaddictes	8.40
Que la justícia actuï amb major rigor i duresa	8.31
Programes de reinserció de delinqüents	8.24
Penalitzar el consum de drogues	7.43
Donar feina als immigrants d'altres països	6.63
Incrementar el nombre de policies	6.60
Limitar la immigració d'altres països	6.27

Annex sobre la intervenció policial

Ara li llegirem una relació de temes d'actualitat que creen debats i diferències d'opinió. Voldriem que vostè ho avalués de 0 (la policia no hi hauria d'intervenir) a 10 (cal una intervenció immediata de la policia).

Unanimitat en el fet que la policia ha d'intervenir "immediatament" quan hom utilitza nens per demanar caritat (9.09).

Notable acceptació de la intervenció policial en les dues situacions següents:

- sorolls molestos (discoteques, motos...) (7.72)
- pintades o grafitis que embruten les parets (7.37)

Aprovada la intervenció policial quan es tracta de:

- manifestacions no autoritzades que tallen la circulació: 6.69
- ocupació de cases o locals deshabitats: 6.49

Taula 11
Intervenció policial

	avaluació
utilització de nens petits per demanar caritat	9.09
sorolls molestos (discoteques, motos...)	7.72
pintades o grafitis que embruten les parets	7.37
manifestacions no autoritzades que tallen la circulació	6.69
ocupació de cases o locals deshabitats	6.49

APÈNDIX: INSTITUCIONS I SEGURETAT

Institucions i seguretat

L'enquesta formula la pregunta següent: *Valori la seguretat que a vostè li donen les institucions següents en l'escala de 0 (gens) a 10 (total).* A la llista hi consten les institucions següents:

- salut
- família
- amics
- diners
- treball
- policia
- justícia
- religió

(com s'ha pogut observar, alguns dels ítems no poden ser precisament considerats com institucions: la salut o els amics, per exemple).

El que més assegura és allò més íntim (la salut i la família), el que menys és allò més intangible i llunyà (la religió).

- El que **més assegura**, amb avaluacions altíssimes (superiors als nou punts), són la salut (9.39) i la família (9.27).
- La seguretat que proporcionen els amics ha estat avaluada a continuació (8.12).
- Diners i treball asseguren pràcticament el mateix (7.59 i 7.56).
- La policia i la justícia han rebut també avaluacions pràcticament idèntiques a la ratlla dels set punts (7.01 i 7.00).
- I el que **menys assegura** és la religió (4.97).

Taula 12
Seguretat que donen les institucions

variables	avaluació
salut	9.39
família	9.27
amics	8.12
diners	7.59
treball	7.56
policia	7.01
justícia	7.00
religió	4.97

L'administració

L'enquesta demana l'avaluació sobre la política de seguretat de les tres administracions amb competències:

- la Generalitat
- l'ajuntament on viu cada entrevistat
- el Govern central

Les avaluacions dels catalans són **raonablement bones**, sobretot si es considera que la gestió de la seguretat ciutadana és un terreny on -per definició- l'objectiu no s'assoleix i on per tant no es pot pretendre una unanimitat favorable.

Les **tres avaluacions aproven**: dues per damunt dels sis punts, Generalitat i ajuntament, i la del Govern central per sota.

- L'avaluació de la **Generalitat** ha estat la més ben valorada: **6.18**.
- La política de l'**ajuntament de cada entrevistat** ha rebut una avaluació pràcticament igual: **6.11** (set centèsimes inferior).
- La nota del **Govern central** queda per sota, però aprova: **5.50**.

Taula 13
Avaluació de les institucions

institucions	avaluació
La Generalitat	6.18
L'ajuntament de cada entrevistat	6.11
El Govern central	5.50

2. EL NIVELL DE SEGURETAT

AVALUACIÓ DEL NIVELL DE SEGURETAT

El nivell de seguretat és **directament proporcional a la proximitat**: elevadíssim a la casa on viu l'entrevistat, gran, però una mica menor, al seu barri, i encara menor (tot i que amb una nota prou alta) a la resta del seu municipi.

- A la pròpia **casa on viu cada entrevistat** és on hi ha més seguretat: l'avaluació mitjana ha estat molt alta: **8.41**.
- Al **seu barri** (a la suma de tots els barris on viuen tots els entrevistats) s'hi viu també força segur: **7.46**.
- I al **municipi** de l'entrevistat (és a dir, a la resta del municipi, fora de casa seva i del seu barri): **7.19**.

Taula 14
Avaluació del nivell de seguretat

nivell de seguretat que hi ha a:	avaluació mitjana
casa de l'entrevistat	8.41
barri de l'entrevistat	7.46
municipi de l'entrevistat	7.19

EVOLUCIÓ DE LA SEURETAT

L'opinió sobre l'evolució de la seguretat al municipi de cada entrevistat en l'últim any prové d'una pregunta categoritzada (ha millorat, segueix igual, ha empitjorat). La formulació de la pregunta ha estat la següent: "Quina és la seva opinió sobre l'evolució de la seguretat al seu municipi en l'últim any?"

- Pel que fa a l'evolució de la seguretat, la resposta majoritària és que "segueix igual": 55.38%.
- Tenint en compte la resposta anterior (nivell de seguretat alt), la situació està en un nivell més que acceptable... sobre tot si es té en compte que és rellevant l'escassetat de la gent que creu que la situació ha empitjorat (7.67%) mentre el 34.09% opinen que ha millorat.

Taula 15
Evolució del nivell de seguretat

evolució del nivell de seguretat al municipi on viu l'entrevistat	percentatge
ha millorat	34.09
segueix igual	55.38
ha empitjorat	7.67
no ho sap / no contesta	2.86

3. LA DIFERENT PRODUCCIÓ DE LA SEGURETAT

Els processos de producció de la inseguretat no són homogenis perquè no tothom hi participa en la mateixa intensitat ni en la mateixa direcció.

A continuació, doncs, es presenta una anàlisi específica de les diferències i particularitats amb què hi intervenen els diferents grups que componen l'estructura sociodemogràfica de la població.

Les variables fonamentals per a aquesta anàlisi són **l'edat i el gènere** de la població (les variables independents per antonomàsia) i **el seu nivell de renda**. El fet d'haver estat **victimitzat** esdevé també una variable independent útil per a comprensió d'una paradoxa certa: haver estat víctima de la delinqüència no sempre intervé en la producció de la por (és aquesta una dada molt adequada a la tesi de l'enquesta perquè manifesta clarament l'autonomia entre el món de la realitat i el de la por).

També s'associen les respostes amb el **nivell d'estudis i l'autoubicació ideològica** dels entrevistats.

Una breu referència al territori clou aquest capítol.

A continuació es presenta una anàlisi de conjunt per a les qüestions més significatives:

- Avaluació del valor que hom dóna a la seguretat.
- Avaluació de la preocupació per la seguretat.
- Avaluació de la por que fan diverses situacions.
- Grups problemàtics: avaluació de la por i la compassió que produeixen.
- Opinió sobre què cal fer davant de quatre problemes concrets.

DIFERÈNCIES SEGONS EL GÈNERE DELS ENTREVISTATS

En general, les dones solen tenir més por que els homes, per tant, poden ser més actives en la producció de la inseguretat.

Aquesta afirmació genèrica es pot anar especificant en els creuaments amb quasi totes les variables.

- Les dones avaluen millor que els homes la seguretat, el benestar i la solidaritat. Els homes avaluen millor la llibertat. La seguretat obté per part de les dones una avaluació per damunt dels 9 punts; i l'avaluació masculina de la llibertat (l'únic valor que avaluen millor homes que dones) és de 9 punts.
- Diferències en la tria entre seguretat i llibertat: dues de cada tres dones prefereixen la seguretat a la llibertat, mentre els homes s'inclinen més per la llibertat (més de la meitat dels homes han triat la llibertat).
- Les avaluacions que donen les dones a la preocupació per totes les qüestions que poden generar inseguretat són més elevades que les dels homes. Les dones avaluen amb gairebé 9 punts la violència juvenil, i per sobre dels 8 punts els robatoris, l'educació, els drogoaddictes, els accidents de trànsit i la contaminació. Els homes només avaluen per sobre dels 8 punts la seva preocupació per la violència juvenil i l'educació.

En síntesi: el que més preocupa homes i dones és la violència juvenil. Les menors preocupacions tenen a veure amb l'assistència mèdica, la jubilació, l'accés a l'habitatge i l'atur.

- Les dones també es manifesten més atemorides per les situacions violentes, sobretot pel que fa a les agressions físiques (avaluades per les dones amb 8.60 punts i només 6.73 per part dels homes). La negligència mèdica i la violència domèstica també els fan força por a les dones. Menys temor fan les estafes i els abusos policials, tanmateix les puntuacions femenines són més altes que les masculines, les estafes: 6.31 punts els homes i 6.87 punts les dones, i els abusos policials: amb menys de sis punts els homes i 7.15 les dones.

- Compassió vs. temor:

Les dones senten més compassió pels captaires (4.88 punts) i pels drogoaddictes (4.84 punts) i menys pels gitanos (2.72 punts) i els joves agressius (2.21 punts). Els homes coincideixen amb els mateixos grups: més compassió pels captaires (4.79 punts) i drogoaddictes (4.33 punts) i menys pels gitanos (2.66 punts) i joves agressius (1.66 punts).

Els joves agressius atemoreixen força més a les dones (7.04 punts) que els homes (5.49 punts), també els drogoaddictes reben una avaluació superior per part de les dones (5.49 vs 3.87). La resta de grups també reben avaluacions més altes de les dones, però amb diferències menors.

- Les dones són més partidàries de la mà dura amb la delinqüència, les drogues i els caps rapats que els homes. Només pel que fa a la immigració il·legal els homes avaluen una mica més alt que les dones, tot i que ningú es decanta massa per la mà dura: 5.55 homes i 5.52 dones.

DIFERÈNCIES SEGONS L'EDAT DELS ENTREVISTATS

Els joves diuen tenir menys por (i segurament en tenen menys). Els adults són els que manifesten més por. La gent gran selecciona els seus temors en funció de les seves expectatives vitals.

Aquest enunciat es fonamenta sobre les constatacions empíriques següents:

Els joves (de 16 a 34 anys):

- Són els que més valoren la llibertat i els que menys valoren la seguretat i la solidaritat.

A l'hora de triar entre la seguretat i la llibertat: sis de cada deu joves prefereixen la llibertat.

- Són els més preocupats per l'assistència mèdica i l'accés a l'habitatge; també els preocupa força l'educació. En canvi, són els menys preocupats pels drogoaddictes, la contaminació, la violència juvenil, els accidents de trànsit i els robatoris. Tampoc no sembla preocupar-los gaire l'atur (la preocupació per aquest tema va augmentant amb l'edat).
- Els fa por ser agredits (exceptuant als més joves que són els menys atemorits per aquesta situació) i els abusos policials.
- Donen els valors més alts de compassió als gitanos, captaires i immigrants (magribins i de l'Àfrica negra). Són també els que tenen més por als gitanos i captaires.

Pel que fa als drogoaddictes, els donen les avaluacions més baixes, tant de compassió com de por.

- A l'hora de situar-se entre la mà dura i la comprensió, els que tenen entre 18 i 24 anys són els que més a favor estan de la comprensió. En el cas concret dels immigrants il·legals, les avaluacions dels menors de 18 anys estan fins i tot decantats cap a la comprensió (avaluació inferior als cinc punts).

Els adults (de 35 a 64 anys)

- Donen a la seguretat la nota més elevada (9.11 punts els entrevistats de 35 a 44 anys); i també donen molta importància a la solidaritat.
- La tria entre seguretat i llibertat és clara: en augmentar l'edat hom va preferint la seguretat a la llibertat.
- Els adults són els més preocupats per pràcticament totes les qüestions relatives a la seguretat: pels drogoaddictes, l'educació, la jubilació, la contaminació, la violència juvenil, els accidents de trànsit, els robatoris i l'atur (preocupació que va augmentant amb l'edat, i que a partir dels 55 anys perd importància).
- Tenen molta por a la delinqüència domèstica, a les negligències mèdiques i a les estafes.
- Pel que fa a la compassió i la por davant les minories: són els menys disposats a compadir i semblen els més propensos a témer.
- Són els que creuen que cal aplicar més mà dura als caps rapats i a la immigració il·legal.

Els vells (més de 65 anys)

- Els entrevistats de 65 i 74 anys són els que més importància donen al benestar, però els que tenen més de 74 anys són els que menys n'hi donen.
També avaluen força alta la seguretat i són els que menys valor donen a la llibertat (tot i amb això, aquesta avaluació supera els 8 punts).
- A l'hora de triar entre la seguretat i la llibertat el 78% dels que tenen entre 65 i 74 anys i el 69% dels que tenen més de 74 anys es decanten a favor de la seguretat.
- Preocupacions per la seguretat: solen donar les notes més baixes. Òbviament, la preocupació per l'atur és mínima; tampoc els preocupen gaire ni la jubilació (ja n'estan) ni l'accés a l'habitatge; ni l'assistència mèdica, ni l'educació.
- Són els més atemorits per les agressions físiques, però els menys atemorits per les estafes, els abusos policials i la violència domèstica.
- Són els més compassius amb els captaires; i els que tenen menys por dels gitanos.
- Els que tenen entre 65 i 74 anys són els que estan més a favor de la mà dura pel que fa al tema drogues.

DIFERÈNCIES SEGONS EL NIVELL DE RENDA DELS ENTREVISTATS

A mesura que incrementa el nivell de renda, hom té més seguretats vitals, per tant, menys por i menor producció d'inseguretat

- A mesura que els entrevistats són més rics, valoren més la llibertat i menys la seguretat. La nota més alta la donen els entrevistats de menys ingressos a la seguretat (9.08 punts); també és aquest grup el que millor valora el benestar material (7.91 punts) i la solidaritat (8.76 punts).

La llibertat rep avaluacions per sobre dels 9 punts de les persones de major nivell de renda. Els més rics són els que pitjor avaluen la solidaritat (8.29 punts) i els més pobres són els que pitjor avaluen la llibertat (8.30 punts)

- A mesura que incrementa el nivell de renda, disminueix el percentatge de gent que prefereix la seguretat a la llibertat. Més del 70% dels entrevistats de menys ingressos han triat la seguretat, mentre el 70% dels de majors rendes han triat la llibertat.

- Pel que fa a la preocupació per la seguretat, els entrevistats de rendes més altes són els que estan més preocupats per la contaminació (8.25 punts) i l'assistència mèdica (8.15 punts) i són els que menys n'estan per la violència juvenil (8.51 punts), els accidents de trànsit (7.21 punts) i els robatoris (7.09 punts).

Violència juvenil, accidents de trànsit i robatoris preocupen més la gent de rendes baixes.

Els entrevistats d'ingressos mitjans són els que estan més preocupats per l'atur i (paradoxalment, que no contradictòria) els de rendes més baixes són els que n'estan menys (4.95 punts), també són els menys preocupats per l'educació (7.89 punts), l'assistència mèdica (7.21 punts), la jubilació (7.19 punts) i l'accés a l'habitatge (6.03 punts).

- Les persones de major nivell d'ingressos són les més atemorides pels abusos policials, i són els de rendes mitjanes els menys atemorits; aquests també són els que tenen menys por de les negligències mèdiques, les agressions físiques i les estafes.

Els de menys ingressos són els que tenen més por de les estafes i la violència domèstica; les agressions físiques atemoreixen els més pobres.

- La compassió als gitanos i als joves agressius augmenta en disminuir la renda. Els de rendes altes són els més compassius amb els drogoaddictes (4.83 punts) i els menys compassius amb els immigrants magribins (3.65 punts), els gitanos (2.33 punts) i els joves agressius (1.59 punts).

La gent de rendes baixes tenen més por als joves agressius (6.45 punts), als captaires (1.86 punts), als immigrants de l'Àfrica negra (2.08 punts) i als magribins (2.38 punts, aquest grup també rep la màxima avaluació de por dels més rics). Els que tenen les rendes més altes tenen més por dels gitanos (3.06 punts) i dels drogoaddictes (5.10 punts).

- En disminuir el nivell de renda va augmentant el desig de mà dura quant a les drogues (5.77 punts els de rendes altes i 7.08 punts els de rendes més baixes). Els més rics són els que creuen que cal més mà dura amb la delinqüència (7.85 punts).

LA DIFERENT PRODUCCIÓ DE LA SEGURETAT I L'EXPERIÈNCIA D'HAVER ESTAT VÍCTIMA

L'experiència d'haver estat víctima de la delinqüència sol influir en la producció de la por: s'intervé una mica més en els processos de la construcció social de la inseguretat.

Així, l'experiència de victimització sembla influir certament en:

- A l'hora d'avaluar la importància dels quatre valors, els victimitzats avaluen totes les qüestions (seguretat i llibertat per sobre dels 9 punts, benestar -7.95- i solidaritat -8.95-) més que els no víctimes.
- Tanmateix, si han de triar prefereixen la llibertat a la seguretat.
- Els entrevistats víctimes estan més preocupats per tots els temes referits a la seguretat personal; l'avaluació més alta la donen a la violència juvenil (9.02 punts).
- També són les persones que han estat víctimes les que estan més atemorides per la majoria de situacions: les negligències mèdiques (8.38 punts), la violència domèstica (7.73 punts), les estafes (7.21 punts) i els abusos policials (6.92 punts); només i paradoxalment, són els no víctimes els que tenen més por quan pensen en les agressions físiques (7.70 punts).
- Pel que fa al sentiment de compassió, la gent que ha estat víctima és la més compassiva amb els captaires (5.04 punts), els immigrants de l'Àfrica negra (4.12 punts) i els magribins (3.88 punts).
Tanmateix, haver estat víctima sí que influeix en la por que es té davant dels grups marginals ja que totes les avaluacions relatives a la por són més altes en el grup dels victimitzats.
- Les persones que han estat víctimes es manifesten més partidàries de la mà dura davant dels quatre problemes exposats: els caps rapats (9.01 punts), la delinqüència (7.89 punts), les drogues (6.97 punts) i la immigració il·legal (5.74 punts).

DIFERÈNCIES SEGONS EL NIVELL D'ESTUDIS DELS ENTREVISTATS

A mesura que incrementa el nivell d'estudis (i amb ell previsiblement el cultural), hom és més capaç d'analitzar el component estructural de la inseguretat.

- A l'hora d'avaluar la importància dels quatre valors, els que tenen més estudis són els que menys valoren la seguretat i més la llibertat. A la inversa, les persones de menor nivell acadèmic són les que més valoren la seguretat i menys la llibertat.
- Quan s'ha de triar entre llibertat i seguretat, la relació és clarament inversa: 8 de cada 10 entrevistats que no tenen estudis han escollit la seguretat; a l'altre extrem, 7 de cada 10 dels que tenen estudis universitaris han triat la llibertat.
- A major nivell d'estudis augmenta la preocupació per l'educació: els entrevistats amb estudis universitaris són els que estan més preocupats a més a més de l'educació (8.65 punts), per la violència juvenil (8.81 punts) i per la contaminació (8.25 punts) i són els que avaluen amb notes més baixes la preocupació pels drogoaddictes (7.57 punts), els accidents de trànsit (7.49 punts), els robatoris (7.34 punts) i la jubilació (6.83 punts).
Els que menys preocupats estan per la contaminació, la violència juvenil, l'atur i l'assistència mèdica són els que no tenen estudis.
- Els que tenen estudis universitaris són els que tenen menys por.
Les agressions físiques fan més por als que no tenen estudis (8.08 punts) i els que tenen estudis primaris són els més atemorits per les negligències mèdiques (8.37 punts), la violència domèstica (7.79 punts) i les estafes (6.80 punts).
- Compassió: els que tenen estudis universitaris són els més compassius amb els drogoaddictes i amb els immigrants (de l'Àfrica negra -3.95 punts- i magribins -3.81 punts-); amb els captaires (5.10 punts) i amb els joves agressius (2.12 punts) ho són els que tenen només estudis primaris, i amb els gitanos (2.92 punts) els que no tenen estudis.
La por a les minories disminueix a mesura que augmenta el nivell d'estudis; i a la inversa, incrementa a mesura que disminueix el nivell acadèmic.
- La gent que no té estudis és més partidària de la mà dura i els que tenen estudis universitaris són més partidaris de la comprensió: tant amb la delinqüència, com amb les drogues, els caps rapats i la immigració il·legal; en augmentar el nivell d'estudis augmenta el nivell de comprensió.

DIFERÈNCIES SEGONS LA IDEOLOGIA DELS ENTREVISTATS

En línies generals, les persones autoubicades ideològicament a la dreta (en l'escala de 0 a 10, aquells que es situen a 7, 8, 9 i 10) solen ser més partidàries dels valors més conservadors; i a la inversa, les d'esquerres (valors 0, 1, 2 i 3) solen manifestar-se més partidàries de les opcions més liberals

- Seguretat i llibertat s'intercanvien preferències: la gent de dretes avalua amb la nota més alta la seguretat (8.95 punts) i amb la més baixa la llibertat (8.55 punts); i la gent d'esquerres avalua amb la nota més alta la llibertat (9.33 punts) i la seguretat amb una nota més baixa (8.63 punts).

A l'hora de triar entre la seguretat i la llibertat, dos de cada tres entrevistats autoubicats d'esquerres trien la llibertat i un de cada tres, la seguretat. A la inversa, les persones autoubicades a la dreta prefereixen la seguretat en un 65% i la llibertat en un 35%. Els de centre (valors 4,5 i 6 en l'escala de 0 a 10) es decanten cap a la seguretat (57% vs. 43%).

- Contaminació, violència juvenil, assistència mèdica i educació preocupen menys als de dretes i més als d'esquerres; a l'inrevés els robatoris preocupen més als de dretes. Els que s'han declarat de centre són els que estan més preocupats pels accidents de trànsit, la jubilació, l'accés a l'habitatge i l'atur.

- Els d'esquerra són els que tenen més por de les negligències mèdiques (8.11 punts), la violència domèstica (7.80 punts) i els abusos policials (6.73 punts) i menys de les agressions físiques (7.55 punts); en canvi aquestes agressions són les que més por fan als de dretes (7.62 punts). Els de dretes són els menys atemorits per les negligències mèdiques (7.25 punts), la violència domèstica (7.19 punts), les estafes (5.69 punts) i els abusos policials (7.19 punts).

- En general, les persones autoubicades a la dreta són més compassives que les d'esquerres (excepte quan es tracta de captaires i drogoaddictes).

Pel que fa a la por que fan aquestes minories, les persones autoubicades a l'esquerra tenen més por que les de dretes (excepte quan es tracta dels drogoaddictes).

- Els de centre són els més partidaris de la mà dura amb els quatre problemes exposats. Els de dretes són més comprensius amb els caps rapats (8.19 punts) i els d'esquerres amb la resta de problemes: delinqüència (6.64 punts), drogues (5.97 punts) i immigració il·legal (5.26 punts).

DIFERÈNCIES SEGONS EL TERRITORI

En general, les persones que viuen a les zones urbanes i metropolitanes (territori CNP) són les més preocupades, i les que viuen al territori PG-ME les que millor avaluen.

- Els entrevistats que viuen al territori PG-ME són els que millor avaluen els quatre valors. A tots tres territoris (PG-ME, GC i CNP) hom s'estima més la llibertat que la seguretat.
- En el moment de triar entre llibertat i seguretat, la tria per aquest segon valor es dona a tot arreu. Tanmateix es pot constatar que a les zones més rurals, l'opció per la seguretat és més notòria (per exemple, arriba al 60% a l'Alt Empordà, a l'Alt Urgell i la Cerdanya).
- Preocupació per qüestions que afecten la seguretat: La contaminació només rep notes superiors als 8 punts al territori més urbà (territori CNP), la Zona Turística Sud i el Gironès; i a qui menys preocupa és als entrevistats de la Segarra-Urgell. On preocupa més la violència juvenil és a la Zona Turística Sud, els accidents de trànsit a Osona-Berguedà-Solsonès, els robatoris a la Selva Litoral i l'atur al Baix Empordà.
- Por: les persones més atemorides per totes les situacions estudiades són les que viuen a les zones urbanes (territori CNP); tanmateix, els entrevistats de la Selva Litoral són els que donen les avaluacions més elevades. Els entrevistats del territori rural són els menys preocupats (en especial, els de la Cerdanya-Alt Urgell).
- Compassió: les persones amb més compassió per les minories són les que viuen al territori CNP. Tanmateix, els entrevistats de la part interior de la comarca de la Selva són els més compassius amb els drogoaddictes (5.12 punts), els immigrants de l'Àfrica negra (4.15 punts) i els gitanos (3.09 punts).
- Por: els entrevistats del territori CNP són els que tenen més por dels joves agressius (6.56 punts), dels drogoaddictes (4.87 punts), dels gitanos (2.82 punts) i dels immigrants de l'Àfrica negra (1.79 punts); i els de l'Alt Empordà dels immigrants magribins (2.32 punts) i els captaires (1.80 punts).
- Finalment, pel que fa a l'actitud davant de quatre problemes, la mà dura predomina al territori CNP. Tanmateix, els entrevistats de la Cerdanya-Alt Urgell són els que creuen que cal més mà dura amb la delinqüència (7.72 punts), els de la Zona Turística Sud amb les drogues (7.43 punts), els de la Selva Litoral amb els caps rapats (8.76 punts) i els d'Osona-Berguedà-Solsonès amb la immigració il·legal (5.78 punts).

DIFERÈNCIES SEGONS LA TRIA ENTRE LLIBERTAT I SEGURETAT

- Com és d'esperar, els que han triat la seguretat han avaluat millor aquest valor (9.27 punts) i els que prefereixen la llibertat a la seguretat l'han avaluat millor (9.45 punts). El benestar i la solidaritat reben millor avaluació dels que han preferit la seguretat a la llibertat.
- La contaminació, l'accés a l'habitatge i l'atur són els temes que preocupen més la gent que ha preferit la llibertat. Els altres problemes preocupen més els que han preferit la seguretat.
- Por: la gent que ha preferit la seguretat a la llibertat té més por de totes les situacions estudiades.
- Compassió: captaires (5.06 punts) i immigrants (de l'Àfrica negra -3.94 punts- i magribins -3.79 punts-), són més compadits pels que prefereixen la llibertat i els que prefereixen la seguretat són més compassius amb els drogoaddictes (4.62 punts), els gitanos (2.72 punts) i els joves agressius (2.17 punts).
- Por: la por a tots els grups marginals afecta més a la gent que ha triat la seguretat.
- També són els que prefereixen la seguretat els més durs amb els caps rapats (8.67 punts), la delinqüència (7.75 punts), les drogues (7.15 punts) i els immigrants il·legals (6.09 punts).

Taula 16

		SEGURETAT		LLIBERTAT	BENESTAR	SOLIDARITAT
		Casos	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		2652	8.91	8.97	7.63	8.64
GÈNERE	Home	1283	8.62	9.00	7.62	8.39
	Dona	1369	9.18	8.95	7.63	8.88
EDAT	-de 18	57	8.88	9.51	7.69	7.87
	18-24	407	8.63	9.12	7.38	8.44
	25-34	419	8.71	9.20	7.50	8.80
	35-44	473	9.11	9.24	7.73	8.69
	45-54	371	8.85	9.25	7.70	8.92
	55-64	410	9.07	8.87	7.81	8.73
	65-74	334	9.07	8.21	7.91	8.44
	+de 74	180	8.93	8.33	7.09	8.48
ESTUDIS	Sense estudis	249	9.00	8.08	7.38	8.46
	Primaris	1275	9.05	8.90	7.84	8.73
	Secundaris	777	8.82	9.26	7.48	8.63
	Universitaris	349	8.54	9.23	7.34	8.48
OCUPACIÓ	Estudiant	332	8.71	9.27	7.33	8.36
	Treball domèstic	515	9.32	8.71	7.85	8.88
	Jubilat	514	9.00	8.60	7.76	8.59
	Actiu ocupat	1066	8.75	9.19	7.57	8.66
	Actiu en atur	223	8.80	8.96	7.50	8.56
INGRESSOS	Més 400M PTA	89	8.65	9.26	7.69	8.29
	300-400M PTA	188	8.61	9.29	7.22	8.59
	200-300M PTA	660	8.86	9.33	7.63	8.71
	100-200M PTA	912	9.08	8.87	7.91	8.76
	Menys 100M PTA	295	8.97	8.30	7.59	8.60
IDEOLOGIA	Esquerra	513	8.63	9.33	7.51	8.70
	Centre	1344	8.94	8.99	7.66	8.55
	Dreta	182	8.95	8.54	7.60	8.61
ZONA	Gironès	35	8.98	8.84	7.68	8.75
	Girona	30	9.40	9.42	7.54	8.98
	Alt Empordà	40	8.95	8.90	7.67	8.63
	Baix Empordà	41	9.32	9.23	7.99	8.78
	Selva Litoral	20	9.33	9.18	7.78	8.73
	Selva Interior	25	8.70	8.98	7.54	8.66
	Garrotxa-Ripollès	33	8.75	9.10	7.69	8.71
	Cerdanya-Alt Urgell	14	9.12	9.13	7.77	8.88
	Segarra-Urgell	21	9.20	9.21	7.53	8.56
	Osona-Berguedà-Solsonès	75	8.89	9.09	7.60	8.63
	Zona Policia Nacional	1654	8.93	8.95	7.65	8.68
	Zona Guardia Civil	614	8.79	8.97	7.54	8.51
	Zona Turística Sud	51	9.01	9.09	7.62	8.79
COS	Mossos d'esquadra	334	9.03	9.09	7.68	8.71
DESPLEGAT	Policia Nacional	1654	8.93	8.95	7.65	8.68
	Guàrdia Civil	665	8.81	8.98	7.54	8.53
VICTIMITZACIÓ	Sí	326	9.23	9.39	7.95	8.95
	No	2326	8.87	8.92	7.58	8.60
SEGURETAT/	Seguretat	1416	9.27	8.57	7.89	8.72
LLIBERTAT	Llibertat	1209	8.48	9.45	7.34	8.57

Taula 17

		SEGURETAT/LLIBERTAT	
		Seguretat	Llibertat
		%	%
TOTAL		53.93	46.07
GÈNERE	Home	42.48	57.52
	Dona	64.73	35.27
EDAT	-de 18	36.76	63.24
	18-24	34.62	65.38
	25-34	42.98	57.02
	35-44	49.56	50.44
	45-54	53.40	46.60
	55-64	65.59	34.41
	65-74	78.49	21.51
	+de 74	69.26	30.74
ESTUDIS	Sense estudis	85.39	14.61
	Primaris	64.44	35.56
	Secundaris	36.99	63.01
	Universitaris	31.79	68.21
OCUPACIÓ	Estudiant	32.58	67.42
	Treball domèstic	75.33	24.67
	Jubilat	68.28	31.72
	Actiu ocupat	45.46	54.54
	Actiu en atur	44.66	55.34
INGRESSOS	Més 400M PTA	41.76	58.24
	300-400M PTA	29.09	70.91
	200-300M PTA	45.29	54.71
	100-200M PTA	59.33	40.67
	Menys 100M PTA	72.43	27.57
IDEOLOGIA	Esquerra	32.25	67.75
	Centre	57.33	42.67
	Dreta	65.24	34.76
ZONA	Gironès	54.20	45.80
	Girona	56.19	43.81
	Alt Empordà	60.76	39.24
	Baix Empordà	52.15	47.85
	Selva Litoral	52.89	47.11
	Selva Interior	56.58	43.42
	Garrotxa-Ripollès	52.15	47.85
	Cerdanya-Alt Urgell	61.96	38.04
	Segarra-Urgell	54.99	45.01
	Osona-Berguedà-Solsonès	51.94	48.06
	Zona Policia Nacional	53.37	46.63
	Zona Guàrdia Civil	55.29	44.71
	Zona Turística Sud	50.98	49.02
COS	Mossos d'esquadra	54.66	45.34
DESPLEGAT	Policia Nacional	53.37	46.63
	Guàrdia Civil	54.96	45.04
VICTIMITZACIÓ	Si	48.47	51.53
	No	54.70	45.30

Taula 18

		Contami- nació	Violència juvenil	Accident trànsit	Robatori	Atur
		Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana
PROMIG		7.99	8.59	7.93	8.12	6.45
GÈNERE	Home	7.78	8.30	7.52	7.54	6.41
	Dona	8.17	8.86	8.31	8.65	6.48
EDAT	-de 18	7.27	7.90	7.25	7.43	6.00
	18-24	7.86	8.40	7.83	8.07	7.20
	25-34	8.05	8.59	8.03	8.20	7.52
	35-44	8.35	8.89	7.96	8.24	7.64
	45-54	8.15	8.82	8.05	8.29	7.93
	55-64	7.96	8.50	8.09	8.00	5.63
	65-74	7.87	8.59	7.79	8.06	3.83
	+de 74	7.33	8.19	7.67	7.93	2.63
ESTUDIS	Sense estudis	7.65	8.16	8.09	8.04	4.77
	Primaris	8.03	8.68	8.21	8.32	6.51
	Secundaris	7.91	8.49	7.61	8.15	6.99
	Universitaris	8.25	8.81	7.49	7.34	6.18
OCUPACIÓ	Estudiant	7.81	8.35	7.83	8.00	6.96
	Treball domèstic	8.07	8.76	8.43	8.65	6.50
	Jubilat	7.84	8.48	7.77	7.90	3.61
	Actiu ocupat	8.03	8.57	7.76	7.96	7.24
	Actiu en atur	8.18	8.89	8.03	8.28	8.10
INGRESSOS	Més 400M PTA	8.25	8.51	7.21	7.09	6.62
	300-400M PTA	8.01	8.52	7.78	7.18	6.81
	200-300M PTA	7.99	8.72	8.06	8.16	6.83
	100-200M PTA	8.15	8.75	7.90	8.35	6.64
	Menys 100M PTA	8.07	8.70	8.07	8.22	4.95
IDEOLOGIA	Esquerra	8.35	8.71	7.61	7.86	6.53
	Centre	7.92	8.56	7.94	8.07	6.60
	Dreta	7.65	8.52	7.78	8.41	5.98
ZONA	Gironès	8.01	8.61	7.67	7.05	5.74
	Girona	7.55	8.64	8.07	8.17	5.62
	Alt Empordà	7.57	8.42	7.92	7.67	6.48
	Baix Empordà	7.16	8.29	8.06	7.84	6.61
	Selva Litoral	7.19	8.18	7.92	8.46	6.29
	Selva Interior	7.54	8.36	7.87	7.81	6.52
	Garrotxa-Ripollès	7.54	8.45	7.69	7.37	5.83
	Cerdanya-Alt Urgell	7.29	7.99	7.79	7.17	5.25
	Segarra-Urgell	6.68	8.06	7.86	7.93	5.83
	Osona-Berguedà-Solsonès	7.32	8.07	8.34	8.05	5.66
	Zona Policia Nacional	8.21	8.74	7.92	8.31	6.62
	Zona Guardia Civil	7.68	8.32	7.88	7.77	6.21
	Zona Turística Sud	8.02	8.85	8.23	7.98	6.55
COS	Mossos d'esquadra	7.41	8.31	7.98	7.78	5.99
DESPLEGAT	Policia Nacional	8.21	8.74	7.92	8.31	6.62
	Guàrdia Civil	7.71	8.36	7.90	7.79	6.24
VICTIMITZACIÓ	Si	8.26	9.02	8.04	8.21	6.78
	No	7.95	8.53	7.91	8.10	6.40
SEGURETAT/L	Seguretat	7.93	8.71	8.25	8.49	6.11
LIBERTAT	Llibertat	8.03	8.44	7.58	7.70	6.88

Taula 19

		Drogaadictes	Assistència Mèdica	Educació	Jubilació	Accés a la vivenda
		Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana
PROMIG		8.08	7.67	8.35	7.33	6.76
GÈNERE	Home	7.75	7.45	8.15	7.16	6.64
	Dona	8.39	7.87	8.55	7.49	6.88
EDAT	-de 18	7.67	8.24	8.31	6.95	8.05
	18-24	7.52	7.69	8.12	6.56	7.69
	25-34	7.60	7.95	8.41	7.21	7.49
	35-44	8.15	7.96	8.90	7.83	7.07
	45-54	8.68	7.77	8.99	8.10	6.81
	55-64	8.53	7.41	8.00	7.96	6.69
	65-74	8.47	7.40	7.88	7.04	5.47
	+de 74	7.44	6.87	7.71	5.63	4.19
ESTUDIS	Sense estudis	8.19	7.45	7.96	7.24	5.63
	Primaris	8.39	7.60	8.28	7.57	6.72
	Secundaris	7.77	7.87	8.47	7.19	7.33
	Universitaris	7.57	7.61	8.65	6.83	6.44
OCUPACIÓ	Estudiant	7.55	7.69	8.35	6.37	7.97
	Treball domèstic	8.58	7.85	8.38	7.98	6.62
	Jubilat	8.06	7.19	7.98	6.68	5.33
	Actiu ocupat	8.01	7.75	8.43	7.52	7.10
	Actiu en atur	8.09	7.87	8.80	7.83	6.96
INGRESSOS	Més 400M PTA	7.89	8.15	8.40	7.58	6.81
	300-400M PTA	7.79	7.85	8.56	7.40	7.16
	200-300M PTA	8.35	7.59	8.55	7.59	7.38
	100-200M PTA	8.19	7.75	8.38	7.40	6.81
	Menys 100M PTA	8.30	7.21	7.89	7.19	6.03
IDEOLOGIA	Esquerra	8.23	7.62	8.46	7.25	6.83
	Centre	8.06	7.62	8.30	7.37	6.91
	Dreta	8.30	6.90	8.05	6.63	5.94
ZONA	Gironès	7.72	6.69	7.93	6.58	5.97
	Girona	7.52	7.29	8.52	5.67	5.28
	Alt Empordà	8.15	7.45	7.82	7.22	6.34
	Baix Empordà	7.90	7.94	8.36	7.29	6.46
	Selva Litoral	7.55	8.07	8.09	6.67	5.92
	Selva Interior	7.95	7.45	8.09	7.34	6.22
	Garrotxa-Ripollès	7.85	7.05	8.17	7.22	6.02
	Cerdanya-Alt Urgell	7.42	7.00	7.88	6.60	5.51
	Segarra-Urgell	7.53	7.74	8.06	6.77	5.56
	Osona-Berguedà-Solsonès	7.54	7.76	7.91	7.15	5.95
	Zona Policia Nacional	8.12	7.69	8.45	7.29	6.82
	Zona Guardia Civil	8.14	7.69	8.26	7.62	7.04
	Zona Turística Sud	8.26	7.64	8.15	7.70	6.59
	Mossos d'esquadra	7.73	7.48	8.07	6.93	5.98
	Guàrdia Civil	8.12	7.69	8.45	7.29	6.82
VICTIMITZACIÓ	Sí	8.22	7.99	8.42	7.73	7.42
	No	8.06	7.62	8.35	7.27	6.67
SEGURETAT/ LLIBERTAT	Seguretat	8.41	7.75	8.39	7.51	6.63
	Llibertat	7.70	7.59	8.33	7.17	6.99

Taula 20

		AGRESSIÓ FÍSICA	ESTAFA	ABÚS POLICIAL	VIOLÈNCIA DOMÈS- TICA	NEGLI- GÈNCIA MÈDICA
		Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		7.70	6.60	6.58	7.61	8.19
GÈNERE	Home	6.73	6.31	5.97	7.01	7.76
	Dona	8.60	6.87	7.15	8.17	8.59
EDAT	-de 18	6.38	5.50	6.50	7.19	7.75
	18-24	7.48	6.38	7.30	7.51	8.00
	25-34	7.82	7.12	7.08	7.77	8.54
	35-44	7.69	6.41	6.46	7.49	7.90
	45-54	7.83	7.43	6.84	8.05	8.87
	55-64	7.70	6.91	6.21	7.73	8.32
	65-74	7.86	6.03	5.99	7.38	7.75
	+de 74	7.75	5.34	5.46	7.09	7.78
ESTUDIS	Sense estudis	8.08	6.29	6.29	7.63	7.92
	Primaris	7.86	6.80	6.66	7.79	8.37
	Secundaris	7.64	6.71	6.99	7.70	8.17
	Universitaris	6.95	5.85	5.57	6.73	7.77
OCUPACIÓ	Estudiant	7.40	6.25	6.92	7.25	7.85
	Treball domèstic	8.47	7.18	6.96	8.28	9.00
	Jubilat	7.81	5.97	5.67	7.14	7.59
	Actiu ocupat	7.30	6.68	6.64	7.55	8.22
INGRESSOS	Actiu en atur	8.00	6.82	6.96	7.95	8.05
	Més 400M PTA	7.32	6.40	6.80	7.75	7.86
	300-400M PTA	6.82	5.76	6.06	7.28	7.64
	200-300M PTA	7.44	6.42	6.72	7.20	8.38
	100-200M PTA	7.81	6.78	6.52	7.82	8.16
IDEOLOGIA	Menys 100M PTA	8.24	6.21	6.39	7.80	8.00
	Esquerra	7.55	6.39	6.73	7.80	8.11
	Centre	7.56	6.43	6.51	7.38	8.08
	Dreta	7.62	5.69	5.53	7.19	7.25
ZONA	Gironès	6.69	5.43	4.99	5.21	6.66
	Girona	7.51	6.13	5.83	6.18	8.21
	Alt Empordà	7.44	6.48	6.44	7.37	8.17
	Baix Empordà	7.69	6.77	7.04	7.97	8.32
	Selva Litoral	7.98	7.29	7.34	7.99	8.53
	Selva Interior	7.06	6.30	5.78	7.61	8.02
	Garrotxa-Ripollès	7.24	6.35	6.43	7.19	8.01
	Cerdanya-Alt Urgell	6.65	5.26	5.50	6.97	7.54
	Segarra-Urgell	7.33	6.31	6.32	7.33	7.82
	Osona-Berguedà-Solsonès	7.51	6.81	6.19	7.39	8.07
	Zona Policia Nacional	7.98	6.83	6.74	7.85	8.36
	Zona Guàrdia Civil	7.10	6.09	6.38	7.22	7.86
	Zona Turística Sud	7.75	6.38	6.14	7.56	8.03
	Mossos d'esquadra	7.36	6.41	6.21	7.13	7.96
	Policia Nacional	7.98	6.83	6.74	7.85	8.36
	Guàrdia Civil	7.15	6.11	6.36	7.25	7.87
VICTIMITZACIÓ	Sí	7.66	7.21	6.92	7.73	8.38
	No	7.70	6.51	6.53	7.59	8.16
SEGURETAT/	Seguretat	8.28	6.95	6.77	7.82	8.46
LLIBERTAT	Llibertat	7.04	6.22	6.37	7.40	7.93

Taula 21

		COMPASSIÓ GITANOS		CAPTAIRES	DROGAADDICTES
		Casos	Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		2628	2.69	4.84	4.59
GÈNERE	Home	1269	2.66	4.79	4.33
	Dona	1359	2.72	4.88	4.84
EDAT	-de 18	57	4.23	5.46	4.33
	18-24	406	2.75	4.93	4.22
	25-34	413	3.12	5.02	4.31
	35-44	462	2.19	4.76	3.99
	45-54	368	2.22	4.65	5.47
	55-64	410	2.74	5.02	4.95
	65-74	332	3.01	4.65	4.94
	+de 74	180	2.59	4.56	4.47
ESTUDIS	Sense estudis	249	2.92	4.71	4.59
	Primaris	1269	2.67	5.10	4.69
	Secundaris	772	2.62	4.61	4.33
	Universitaris	337	2.73	4.53	4.83
OCUPACIÓ	Estudiant	332	3.23	4.95	4.66
	Treball domèstic	514	2.56	4.89	4.65
	Jubilat	512	2.97	4.85	5.00
	Actiu ocupat	1051	2.38	4.81	4.36
INGRESSOS	Actiu en atur	219	3.01	4.67	4.54
	Més 400M PTA	89	2.33	5.39	4.83
	300-400M PTA	188	2.41	5.23	4.69
	200-300M PTA	654	2.60	4.88	4.63
	100-200M PTA	905	2.67	4.89	4.58
	Menys 100M PTA	294	2.95	4.64	4.64
IDEOLOGIA	Esquerra	500	2.52	4.96	4.60
	Centre	1342	2.69	4.68	4.75
	Dreta	182	2.96	4.74	4.39
ZONA	Gironès	34	2.41	5.06	4.76
	Girona	29	1.43	3.30	4.09
	Alt Empordà	40	2.36	4.17	4.14
	Baix Empordà	41	2.74	4.90	4.44
	Selva Litoral	20	1.38	2.95	3.32
	Selva Interior	25	3.09	4.83	5.12
	Garrotxa-Ripollès	31	2.60	4.69	4.78
	Cerdanya-Alt Urgell	14	2.24	3.66	4.53
	Segarra-Urgell	21	2.53	4.18	4.50
	Osona-Berguedà-Solsonès	73	2.79	4.08	4.55
	Zona Policia Nacional	1638	2.76	5.02	4.70
	Zona Guàrdia Civil	611	2.68	4.65	4.43
	Zona Turística Sud	51	2.20	5.10	4.15
	Mossos d'esquadra	328	2.45	4.26	4.45
	Policia Nacional	1638	2.76	5.02	4.70
	Guàrdia Civil	662	2.64	4.68	4.41
VICTIMITZACIÓ	Sí	323	2.38	5.04	4.32
	No	2305	2.73	4.81	4.63
SEGURETAT/ LLIBERTAT	Seguretat	1413	2.72	4.67	4.62
	Llibertat	1191	2.66	5.06	4.56

Taula 22

		COMPASSIÓ JOVES AGRESSIUS		IMMIGRANTS MARROQUINS	IMMIGRANTS AFRICANS
		Casos	Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		2627	1.95	3.72	3.84
GÈNERE	Home	1265	1.66	3.62	3.84
	Dona	1363	2.21	3.81	3.84
EDAT	-de 18	57	1.75	4.37	4.66
	18-24	407	2.05	3.44	3.57
	25-34	413	1.64	3.96	4.05
	35-44	462	1.50	3.15	3.28
	45-54	370	1.94	3.58	3.72
	55-64	410	2.49	4.12	4.39
	65-74	331	2.40	4.08	4.17
	+de 74	177	1.62	3.76	3.51
		248	1.92	3.73	3.74
ESTUDIS	Sense estudis	1268	2.12	3.76	3.93
	Primaris	771	1.75	3.61	3.67
	Secundaris	337	1.80	3.81	3.95
OCUPACIÓ	Universitaris	332	2.06	3.70	3.79
	Estudiant	514	2.33	3.67	3.70
	Treball domèstic	508	2.33	4.20	4.26
	Jubilat	1053	1.66	3.56	3.76
	Actiu ocupat	219	1.36	3.48	3.63
INGRESSOS	Actiu en atur	89	1.59	3.65	4.01
	Més 400M PTA	188	2.02	4.15	4.26
	300-400M PTA	654	1.70	3.72	4.03
	200-300M PTA	903	1.97	3.73	3.72
	100-200M PTA	292	2.17	3.88	3.96
IDEOLOGIA	Menys 100M PTA	502	1.56	3.68	3.83
	Esquerra	1340	2.05	3.64	3.78
	Centre	179	2.17	3.80	3.88
ZONA	Dreta	34	1.69	3.43	3.71
	Gironès	29	.86	2.19	2.52
	Girona	40	2.15	3.00	3.26
	Alt Empordà	41	1.81	3.46	3.64
	Baix Empordà	20	1.39	2.31	2.38
	Selva Litoral	25	2.26	3.69	4.15
	Selva Interior	32	2.37	3.39	3.42
	Garrotxa-Ripollès	14	1.52	3.07	3.27
	Cerdanya-Alt Urgell	21	1.56	3.24	3.39
	Segarra-Urgell	74	1.98	3.53	3.48
	Osona-Berguedà-Solsonès	1636	2.02	3.84	3.95
	Zona Policia Nacional	612	1.87	3.65	3.82
	Zona Guàrdia Civil	51	1.21	3.72	3.58
	Zona Turística Sud	329	1.83	3.21	3.37
	Mossos d'esquadra	1636	2.02	3.84	3.95
	Policia Nacional	663	1.82	3.66	3.80
COS DESPLEGAT	Guàrdia Civil	326	1.89	3.88	4.12
	Si	2301	1.96	3.69	3.80
VICTIMITZACIÓ	No	1409	2.17	3.67	3.77
	Seguretat	1191	1.73	3.79	3.94
SEGURETAT/ LLIBERTAT	Llibertat				

Taula 23

		POR GITANOS		CAPTAIRES	DROGAADICTES
		Casos	Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		2631	2.66	1.57	4.71
GÈNERE	Home	1270	2.41	1.19	3.87
	Dona	1361	2.90	1.93	5.49
EDAT	-de 18	57	3.26	1.59	4.64
	18-24	406	3.37	1.62	4.45
	25-34	413	2.83	1.90	4.76
	35-44	463	2.56	1.43	4.49
	45-54	368	2.47	1.62	4.90
	55-64	410	2.37	1.45	5.13
	65-74	333	2.25	1.46	4.61
	+de 74	180	2.53	1.52	4.61
ESTUDIS	Sense estudis	249	2.87	1.54	5.36
	Primaris	1270	2.76	1.68	4.94
	Secundaris	772	2.71	1.54	4.46
	Universitaris	337	2.02	1.23	3.94
OCUPACIÓ	Estudiant	332	3.38	1.88	4.76
	Treball domèstic	515	2.82	1.92	5.71
	Jubilat	513	2.40	1.45	4.62
	Actiu ocupat	1051	2.47	1.32	4.25
	Actiu en atur	219	2.73	1.84	4.72
INGRESSOS	Més 400M PTA	89	3.06	1.36	5.10
	300-400M PTA	188	2.69	1.33	4.11
	200-300M PTA	654	2.51	1.66	4.83
	100-200M PTA	906	2.76	1.42	4.86
	Menys 100M PTA	294	2.76	1.86	4.81
IDEOLOGIA	Esquerra	500	2.91	1.49	4.81
	Centre	1342	2.65	1.57	4.45
	Dreta	182	1.86	1.41	4.90
ZONA	Gironès	34	2.12	1.26	4.01
	Girona	29	1.95	1.19	3.90
	Alt Empordà	40	2.50	1.80	3.62
	Baix Empordà	41	1.98	1.18	4.43
	Selva Litoral	20	1.65	.80	3.52
	Selva Interior	25	2.32	1.63	4.50
	Garrotxa-Ripollès	32	2.19	1.54	4.17
	Cerdanya-Alt Urgell	14	1.87	1.14	3.54
	Segarra-Urgell	21	2.03	1.38	3.74
	Osona-Berguedà-Solsonès	74	1.76	1.60	4.47
	Zona Policia Nacional	1638	2.82	1.76	4.87
	Zona Guardia Civil	611	2.57	1.19	4.65
	Zona Turística Sud	51	2.55	1.13	4.27
COS	Mossos d'esquadra	331	2.03	1.41	4.09
DESPLEGAT	Policia Nacional	1638	2.82	1.76	4.87
	Guàrdia Civil	662	2.57	1.18	4.62
VICTIMITZACIÓ	Si	323	2.89	1.95	5.50
	No	2307	2.63	1.52	4.60
SEGURETAT/	Seguretat	1415	2.84	1.72	5.06
LLIBERTAT	Llibertat	1192	2.45	1.40	4.30

Taula 24

		POR JOVES AGRESSIUS		IMMIGRANTS MAGREBINS	IMMIGRANTS AFRICANS
		Casos	Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		2628	6.29	2.11	1.70
GÈNERE	Home	1265	5.49	1.74	1.40
	Dona	1363	7.04	2.45	1.98
EDAT	-de 18	57	4.71	2.31	1.22
	18-24	407	5.81	2.36	1.90
	25-34	413	6.08	2.31	1.82
	35-44	462	6.11	1.79	1.35
	45-54	370	6.96	2.06	1.79
	55-64	410	6.43	1.91	1.78
	65-74	331	6.47	2.43	1.90
	+de 74	178	6.87	1.73	1.33
ESTUDIS	Sense estudis	249	7.03	2.87	2.31
	Primaris	1268	6.49	2.08	1.75
	Secundaris	772	5.88	2.04	1.61
	Universitaris	337	5.97	1.77	1.31
OCUPACIÓ	Estudiant	332	6.18	2.37	1.72
	Treball domèstic	515	7.08	2.46	2.05
	Jubilat	509	6.62	2.22	1.91
	Actiu ocupat	1053	5.66	1.87	1.44
	Actiu en atur	219	6.96	1.73	1.66
INGRESSOS	Més 400M PTA	89	6.03	2.38	1.81
	300-400M PTA	188	6.26	1.77	1.45
	200-300M PTA	654	6.42	2.16	1.74
	100-200M PTA	903	6.32	1.97	1.55
	Menys 100M PTA	292	6.45	2.38	2.08
IDEOLOGIA	Esquerra	503	6.30	2.15	1.70
	Centre	1340	6.17	2.05	1.62
	Dreta	180	5.86	1.71	1.40
ZONA	Gironès	34	4.84	1.78	1.12
	Girona	29	5.74	1.59	1.07
	Alt Empordà	40	4.57	2.32	1.54
	Baix Empordà	41	5.92	2.02	1.26
	Selva Litoral	20	4.53	1.18	.80
	Selva Interior	25	5.95	2.04	1.31
	Garrotxa-Ripollès	32	5.43	1.99	1.64
	Cerdanya-Alt Urgell	14	5.41	1.51	1.20
	Segarra-Urgell	21	5.25	1.66	1.10
	Osona-Berguedà-Solsonès	75	5.89	2.03	1.60
	Zona Policia Nacional	1636	6.56	2.18	1.79
	Zona Guàrdia Civil	612	6.02	2.04	1.69
	Zona Turística Sud	51	6.52	1.89	1.40
COS	Mossos d'esquadra	329	5.43	1.90	1.34
DESPLEGAT	Policia Nacional	1636	6.56	2.18	1.79
	Guàrdia Civil	663	6.06	2.03	1.67
VICTIMITZACI	Sí	326	7.24	2.65	2.03
	No	2302	6.16	2.03	1.66
SEGURETAT/	Seguretat	1410	6.60	2.26	1.85
LLIBERTAT	Llibertat	1192	5.92	1.94	1.53

Taula 25

		COMPRESIÓ/ MÀ DURA DELINQUÈNCIA		DROGUES	CAPS RAPATS	IMMIGRACIÓ IL·LEGAL
		Casos	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		2634	7.26	6.76	8.43	5.53
GÈNERE	Home	1270	7.00	6.64	8.28	5.55
	Dona	1365	7.50	6.87	8.58	5.52
EDAT	-de 18	57	7.97	7.31	7.47	4.75
	18-24	407	6.71	6.01	8.47	5.15
	25-34	413	7.29	6.62	8.38	5.11
	35-44	463	7.09	6.46	8.36	5.34
	45-54	371	7.45	7.22	8.84	6.42
	55-64	410	7.30	6.85	8.32	5.43
	65-74	333	7.58	7.37	8.52	5.84
	+de 74	180	7.56	7.08	8.26	6.04
					8.77	6.74
ESTUDIS	Sense estudis	249	7.97	7.47	8.77	6.74
	Primaris	1273	7.41	7.11	8.50	5.55
	Secundaris	773	6.93	6.43	8.52	5.41
OCUPACIÓ	Universitaris	337	6.91	5.65	7.74	4.89
	Estudiant	332	7.07	6.34	8.10	4.94
	Treball domèstic	515	7.63	6.94	8.44	5.70
	Jubilat	514	7.34	7.13	8.56	6.01
	Actiu ocupat	1053	7.18	6.69	8.42	5.44
INGRESSOS	Actiu en atur	219	6.88	6.46	8.69	5.44
	Més 400M PTA	88	7.85	5.77	8.24	5.71
	300-400M PTA	188	6.72	6.64	7.86	5.31
	200-300M PTA	655	7.75	6.87	8.59	5.25
	100-200M PTA	907	7.30	6.82	8.59	5.89
IDEOLOGIA	Menys 100M PTA	294	7.23	7.08	8.31	5.63
	Esquerra	503	6.64	5.97	8.45	5.26
	Centre	1343	7.57	7.01	8.47	5.56
	Dreta	182	7.20	6.99	8.19	5.49
					7.77	5.36
ZONA	Gironès	35	7.11	6.07	7.77	5.36
	Girona	29	6.93	5.66	8.05	4.29
	Alt Empordà	40	6.92	5.78	7.99	4.95
	Baix Empordà	41	7.33	7.08	8.59	5.58
	Selva Litoral	20	7.67	7.60	8.76	5.39
	Selva Interior	24	6.98	6.46	7.95	4.97
	Garrotxa-Ripollès	32	6.86	6.42	7.73	5.39
	Cerdanya-Alt Urgell	14	7.72	7.31	8.62	5.70
	Segarra-Urgell	21	7.02	6.50	8.26	5.18
	Osona-Berguedà-Solsonès	75	6.75	6.60	8.32	5.78
	Zona Policia Nacional	1638	7.27	6.81	8.48	5.61
	Zona Guardia Civil	614	7.34	6.72	8.43	5.46
	Zona Turística Sud	51	7.54	7.43	8.69	5.24
	Mossos d'esquadra	332	7.04	6.48	8.18	5.32
	Policia Nacional	1638	7.27	6.81	8.48	5.61
COS DESPLEGAT	Guàrdia Civil	665	7.35	6.77	8.45	5.45
					9.01	5.74
VICTIMITZACIÓ	Sí	326	7.89	6.97	9.01	5.74
	No	2308	7.17	6.73	8.35	5.50
SEGURETAT	Seguretat	1414	7.75	7.15	8.67	6.09
LLIBERTAT	Llibertat	1193	6.66	6.29	8.17	4.89

LLIBRE III

ELS SERVEIS

POLICIAIS A

CATALUNYA

INTRODUCCIÓ

Aquest informe està dedicat a un dels principals objectius de l'enquesta de seguretat pública de Catalunya: l'estudi del **servei que la policia ofereix als ciutadans**. Això implica formular tres estudis parcials i configurar amb ells una visió global d'anàlisi de la gestió policial a Catalunya. Aquests tres components parcials són els següents:

1. El coneixement dels serveis policials.

- La informació que tenen els catalans del desplegament de la PG-ME.
- La percepció dels entrevistats sobre quin és el cos de policia principal a cada lloc.
- El coneixement del municipi del local d'atenció al públic i del telèfon d'emergències de la policia principal.
- Les preferències per contactar amb el servei policial.

2. Els contactes amb la policia.

L'índex d'atenció policial: el percentatge d'entrevistats que han tingut algun contacte amb la policia al llarg de 1998.

3. Les dades absolutes.

S'ha calculat la inferència poblacional total, és a dir, el nombre de catalans que han tingut alguna relació amb la policia al llarg de 1998.

4. Les valoracions.

- El prestigi de la professió policial.
- La valoració del desplegament de la PG-ME.
- Les valoracions concretes.

4.- Un apèndix final sobre "l'atractiu de la professió".

El darrer punt d'aquest informe el conforma el resultat de l'última pregunta del qüestionari, que demana als entrevistats si *"estarien interessats a ser mossos d'esquadra"*.

1. CONEIXEMENT DELS SERVEIS POLICIALS

Com a síntesi inicial, es pot afirmar que el **coneixement** dels entrevistats pel que fa als quatre serveis policials que hi ha a Catalunya sembla ser satisfactori:

- *Informació sobre el **desplegament de la PG-ME***: en una escala de 0 a 10, el grau d'informació arriba a **7.24** (una nota equivalent al notable).
- *El cos de **polícia principal** al lloc on viu cada entrevistat*: el **60%** dels entrevistats de tot el principat diuen que és la **polícia local** (al territori **CNP** són el **66%**).
- El **70%** d'entrevistats saben el **municipi** on hi ha el local d'atenció al públic de la seva policia principal.
- Tanmateix, **menys del 20%** recorden correctament el seu **telèfon** d'emergències.
- Pel que fa a les preferències en l'atenció policial: una **mica més de la meitat** preferirien resoldre els serveis de la policia per **telèfon**.

EL DESPLEGAMENT DE LA PG-ME

Notable coneixement del desplegament de la **PG-ME**: l'avaluació que n'han fet tots els entrevistats ha estat **7.24**.

El coneixement i la població

No tothom participa en la mateixa proporció en els processos d'informació i coneixement socials. Aquesta desigualtat es dona també en el cas del desplegament de la PG-ME. Així, una primera anàlisi de la segmentació d'aquesta informació per les variables independents més usuals permet fer la lectura següent:

- Els homes n'estan més assabentats que les dones.
- Els adults i joves (de 19 a 45 anys) són els que en semblen més informats.
- Aquesta informació (com tantes d'altres) incrementa a mesura que ho fa el nivell d'instrucció de la població.
- I (en bastant lògica conseqüència) les persones amb més ingressos econòmics són també les que més informació en tenen.
- D'acord amb tot el que s'acaba d'assenyalar, les persones econòmicament actives en són les més informades, mentre les que es dediquen a les tasques domèstiques són les que n'estan menys assabentades.

Taula 1

VARIABLES	coneixement del desplegament
Mitjana	7.24
GÈNERE	
Homes	7.53
Dones	6.96
EDAT	
Fins a 18 anys	4.70
19-24 anys	7.60
25-34 anys	7.37
35-44 anys	7.61
45-54 anys	7.44
55-64 anys	7.04
65-74 anys	6.84
més de 74 anys	6.62
INGRESSOS MENSUALS	
Més de 400.000	7.72
De 300.000 a 400.000	7.82
De 200.000 a 300.000	7.10
De 100.000 a 200.000	7.15
Menys de 100.000	6.57
NIVELL D'INSTRUCCIÓ	
Sense estudis	6.26
Estudis primaris	7.07
Estudis secundaris	7.50
Estudis universitaris	8.03
SITUACIÓ PROFESSIONAL	
Estudiant	7.03
Treball domèstic	6.86
Jubilat o pensionista	7.07
Actiu ocupat	7.52
Actiu a l'atur	7.49

El coneixement al territori

- El coneixement del desplegament de la **PG-ME** millora, òbviament, al territori on ja està desplegada: **7.97**.
- En especial, als llocs del primer desplegament: la ciutat de **Girona (8.66)**, la comarca del **Baix Empordà (8.49)** i el territori litoral de la comarca de la **Selva (8.10)**; així com al conjunt de tres comarques de desplegament recent: **Osona, Berguedà i Solsonès (8.20)**.
- A la resta de Catalunya, hi ha una mica més de coneixement a la zona rural del territori GC (l'avaluació ha estat: **7.29**) que al territori urbà on té competències la **CNP: 7.07**.

Taula 2

territoris	valoració
AVALUACIÓ MITJANA	7.24
TERRITORI PG-ME	7.97
Girona	8.66
Baix Empordà	8.49
Osona-Berguedà-Solsonès	8.20
Selva-litoral	8.10
Segarra-Urgell	7.98
Gironès	7.80
Cerdanya-Alt Urgell	7.74
Garrotxa-Ripollès	7.51
Selva-interior	7.40
Alt Empordà	7.35
TERRITORI GC	7.29
Zona GC	7.29
Zona Turística Sud	7.24
TERRITORI CNP	7.07

LA POLICIA PRINCIPAL

A l'entrevista, s'esmenten els quatre serveis policials que operen al principat i es pregunta: "D'aquests quatre serveis de policia que hi ha a Catalunya, quin és el cos de policia **principal** en el lloc on vostè viu".

- El **60.02%** dels entrevistats creuen que és la **policia local**.
- L'altre 40% s'ha repartit entre els altres tres serveis (amb un lleuger predomini del **CNP**).

Taula 3

Polícia principal al lloc on es viu	percentatge
Polícia Local	60.02
Cos Nacional de Policia	17.44
Mossos d'Esquadra	12.27
Guàrdia Civil	10.26
Total	100.0

Tanmateix, el resultat s'ha de considerar territorialment:

- Així, al territori de desplegament de la **PG-ME**, els entrevistats que han esmentat com a policia principal la **PG-ME** arriben al **67.81%**; (els que esmenten la **PL** baixen fins **28.08%**).
- Al territori **GC**, els que creuen que la policia principal és la **GC** són el **30.66%** (percentatge **triple** del de la resposta del conjunt d'entrevistats); tanmateix, el **60.16%** consideren que la seva policia principal és la **PL**.
- Al territori **CNP**: **dos de cada tres** entrevistats creuen que la seva policia principal és la **local** i només **un de cada quatre** opina que és el **CNP** (exactament **66.41%** i **26.38%**). **Sociodemogràficament, el territori CNP és l'habitat natural de les PL** (municipis urbans i metropolitans).

Taula 4

Polícia Principal	a tota Catalunya	territori ME	territori CNP	territori GC
Cos Nacional de Policia	17.44	0.98	26.38	3.44
Guàrdia Civil	10.26	3.13	3.51	30.66
Mossos d'Esquadra	12.27	67.81	3.70	5.74
Polícia Local	60.02	28.08	66.41	60.16
Total	100.0	100.0	100.0	100.0

La desagregació comarcal de la **percepció** del cos de policia principal matisa les afirmacions precedents, i permet **començar a dibuixar una primera aproximació** a la possible relació (i especialització funcional) entre la PG-ME i les Polícies locals.

- Territori **PG-ME rural/agrícola interior**: més del **80%** d'entrevistats creuen que la seva policia principal és la **PG-ME**.
Aquests percentatges es donen a la **Segarra** i l'**Urgell**, la **Cerdanya** i l'**Alt Urgell**, la **Garrotxa** i el **Ripollès**.
En aquestes comarques, els que creuen que és la **PL** no arriben al 20%.

- Territori **PG-ME terciaritzat i rururbanitzat** (àdhuc rural del tot) del litoral mediterrani: la Policia principal és la **PG-ME** (tanmateix, amb percentatges una mica inferiors: més del 70%). Es el cas del **Baix Empordà, l'Alt Empordà** i la ciutat de **Girona** (*excepció: territori nítidament urbà*). Els que creuen que és la **PL** se situen a l'entorn del 25%.
- **A la part interior de la comarca de la Selva i el Gironès (amb un component urbà gens menyspreable)**, la consideració de policia principal es divideixen a parts quasi iguals entre la PG-ME i la PL.

Taula 5

	Policia principal ME	Policia principal CNP	Policia principal GC	Policia principal PL
TOTAL	12.27	17.44	10.26	60.02
TERRITORI PG-ME	67.81	0.98	3.13	28.08
Segarra-Urgell	84.02	0.48	3.29	12.21
Cerdanya-Alt Urgell	82.26	1.03	6.69	10.01
Garrotxa-Ripollès	81.34	0.48	2.26	15.91
Baix Empordà	72.08	0.31	0.96	26.66
Alt Empordà	71.33	1.58	5.48	21.61
Girona	70.14	2.32	1.39	26.16
Selva litoral	64.85	0.69	1.49	32.97
Osona-Berguedà-Solsonès	63.47	0.94	6.23	29.36
Selva interior	52.93	0.57	0.13	46.37
Gironès	50.29	1.19	0.47	48.34
TERRITORI GC	5.74	3.44	30.66	60.16
Zona GC	6.07	3.66	30.07	60.21
Zona Turística Sud	1.81	0.88	37.74	59.56
TERRITORI CNP	3.70	26.38	3.51	66.41

Policia principal i coneixement del desplegament de la PG-ME

L'associació és redundant:

Les persones que creuen que el seu cos de policia principal és la **PG-ME** avaluen el seu coneixement del desplegament (**7.87**) molt més que els altres entrevistats (en especial els que han dit que és el **CNP: 6.80**).

Taula 6

policia principal	avaluació del coneixement
Cos Nacional de Policia	6.80
Guàrdia Civil	7.22
Mossos d'Esquadra	7.87
Policia Local	7.24

LA UBICACIÓ DEL SERVEI

Un cop els entrevistats han esmentat quin és el cos de policia principal del lloc on viuen, se'ls demana: *recorda a quin municipi hi ha el seu local d'atenció al públic més proper?*

- El **71.59%** dels entrevistats responen **correctament**,
- Un **8.41%** responen **equivocadament**.
- Quasi un **20%** **no ho saben**,
- I un **0.08** en saben la ubicació **estacional**.

Aquesta dada també té diferències territorials:

El percentatge de resposta correcta incrementa al **territori PG-ME** fins arribar al **75.40%**.
A la inversa, el percentatge de resposta incorrecta arriba fins al **18.18%** al **territori GC**.
Al **territori CNP** és on hi ha una major proporció de gent que afirma no saber la ubicació del servei policial: el **25.13%**.

Taula 7

	a tot Catalunya	territori ME	territori CNP	territori GC
adreça correcta	71.59	75.40	71.10	70.90
adreça incorrecta	8.41	12.04	3.77	18.18
no ho sap	19.92	11.94	25.13	10.92
seu estacional	0.08	0.62	0.00	0.00
total	100.0	100.0	100.0	100.0

La desagregació comarcal millora els resultats del **territori PG-ME**:

- Percentatges superiors al **80%** a la majoria de comarques gironines (les del primer desplegament de la PG-ME: la part litoral de la **Selva**, la **Garrotxa** i el **Ripollès**, el **Baix Empordà** i l'**Alt Empordà**) i a alguna de Lleida (la **Segarra** i l'**Urgell**, i la **Cerdanya** i l'**Alt Urgell**).

Taula 8

	adreça correcta	adreça incorrecta	no ho sap	seu estacional
TOTAL	71.59	8.41	19.92	0.08
TERRITORI PG-ME	75.40	12.04	11.94	0.62
Selva litoral	90.45	2.13	6.89	0.53
Garrotxa-Ripollès	87.55	5.73	6.72	0.00
Baix Empordà	87.25	2.33	7.10	3.32
Segarra-Urgell	86.04	9.83	4.13	0.00
Cerdanya-Alt Urgell	84.84	8.87	6.29	0.00
Alt Empordà	80.90	10.10	7.49	1.51
Gironès	76.95	6.59	16.46	0.00
Osona-Berguedà-Solsonès	65.96	24.66	9.38	0.00
Selva interior	61.94	29.20	8.86	0.00
Girona	49.44	5.23	45.33	0.00
TERRITORI GC	70.90	18.18	10.92	0.00
Zona GC	69.42	19.32	11.26	0.00
Zona Turística Sud	88.71	4.45	6.84	0.00
TERRITORI CNP	71.10	3.77	25.13	0.00

L'associació amb la consideració subjectiva de **policia principal** modifica lleugerament el resultat (donant-li tanmateix una explicació):

- Òbviament, les persones per a les quals la policia principal és la **local**, coneixen el municipi on es troba (la Policia local és Policia municipal: **75.28%**).
- Un percentatge quasi idèntic de coneixement ha rebut el **CNP (74.29%)**: hi ha majors probabilitats que les persones que consideren que la seva policia principal és el CNP coneguin el municipi on té la comissaria, precisament perquè són escasses (d'altra banda, les probabilitats incrementen en ser una població bàsicament urbana).
- La **PG-ME** baixa fins al 62.64%. Les persones que consideren que la seva policia principal és la **PG-ME** habiten preferentment a les comarques rurals (tal com també s'acaba de veure); per tant, baixen les probabilitats que coneguin el municipi on aquest servei té el local d'atenció al públic.
- El percentatge decreix encara més quant a la **GC**: només el 57.16% de les persones que consideren que aquesta és la seva policia principal saben on té el local d'atenció al públic.

Taula 9

policia principal	adreça correcta	adreça incorrecta	no ho sap	seu estacional
Cos Nacional de Policia	74.29	3.62	22.09	0.00
Guàrdia Civil	57.16	32.02	10.82	0.00
Mossos d'Esquadra	62.64	15.49	21.23	0.64
Policia Local	75.28	4.34	20.38	0.00

EL TELÈFON D'EMERGÈNCIES

També en relació amb el cos de policia principal del lloc on viuen els entrevistats se'ls pregunta: "Recorda el seu número de telèfon d'emergències?"

- Només el **17.04%** dels entrevistats saben correctament el **telèfon d'emergències** de la seva policia principal,
- el **12.16%** l'equivoquen
- i els altres **70.80%** l'ignoren.

La desagregació territorial

Lògicament, on millor es coneix el **telèfon** d'emergències és al territori **CNP: 22.23%** (aquest ha estat durant molt de temps el telèfon policial per excel·lència), i on menys es coneix és al territori **GC, el 4.79%**. En el cas de la **PG-ME**, el percentatge se situa en **15.73%**.

Taula 10

	a tot Catalunya	territori ME	territori CNP	territori GC
telèfon correcte	17.04	15.73	22.23	4.79
telèfon incorrecte	12.16	9.84	12.43	12.66
no el sap	70.80	74.43	65.34	82.55
total	100.0	100.0	100.0	100.0

La desagregació comarcal amplia aquesta informació:

- A la majoria de comarques gironines (les del primer desplegament de la PG-ME) els percentatges són força superiors (especialment a la part litoral de la **Selva**). També ho són a la **Garrotxa** i el **Ripollès**; i al **Baix Empordà**, així com a les dues comarques lleidatanes (la **Segarra** i l'**Urgell**).

Taula 11

	telèfon correcte	telèfon incorrecte	no ho sap
TOTAL	17.04	12.16	70.80
TERRITORI PG-ME	15.73	9.84	74.43
Selva litoral	37.06	10.71	52.22
Garrotxa-Ripollès	23.16	10.27	66.57
Segarra-Urgell	23.04	4.53	72.43
Baix Empordà	22.08	10.33	67.58
Girona	19.71	14.60	65.69
Cerdanya-Alt Urgell	15.65	5.83	78.52
Gironès	11.31	14.06	74.64
Selva interior	11.22	7.05	81.73
Alt Empordà	10.45	12.37	77.18
Osona-Berguedà-Solsonès	6.03	7.08	86.89
TERRITORI GC	4.79	12.66	82.55
Zona GC	4.77	12.63	82.60
Zona Turística Sud	5.02	13.01	81.96
TERRITORI CNP	22.23	12.43	65.34

Policia principal i telèfon d'emergències

Així mateix, pel que fa a la consideració de la **policia principal**, el **44.51%** dels que s'han referit al **CNP** han identificat correctament el telèfon.

A l'altre extrem, només ho saben el **2.80%** dels que s'han referit a la **GC**.

Pel que fa a la **PG-ME**: el percentatge és **encara** escàs: avui per avui, només el **13.20%** dels entrevistats que la consideren la seva policia principal, coneixen el seu telèfon d'emergències.

Menor és el percentatge de coneixement dels que creuen que la seva policia principal és la **Local**: **12.33%**.

Taula 12

policia principal	telèfon correcte	telèfon incorrecte	no ho sap
Cos Nacional de Policia	44.51	10.70	44.78
Guàrdia Civil	2.80	11.73	85.48
Mossos d'Esquadra	13.20	7.96	78.84
Policia Local	12.33	13.55	74.13

LES PREFERÈNCIES

"Si necessita els serveis de la policia, què preferiria?

- *resoldre l'assumpte bàsicament per telèfon*
- *resoldre'l anant personalment als locals de la policia*
- *resoldre l'assumpte per internet"*

- El **55.31%** s'estimarien més el **telèfon**,
- el **44.01%** són partidaris del contacte **personal**,
- i un **0.68%** preferirien l'**internet**

La desagregació territorial

Al conjunt del territori **PG-ME** l'opció **telefònica** és lleugerament superior (**56.97%**). Els entrevistats que viuen en algunes de les seves comarques, tenen molt **clares les preferències pel contacte telefònic**: per exemple,

- els de la **Selva** (**litoral: 67.99%** i **interior: 60.51%**),
- els conjunts **Cerdanya-Alt Urgell (64.12%)**
- i **Garrotxa-Ripollès (63.66%)**,
- així com els que viuen a la ciutat de **Girona (64.83%)**.

A l'inrevés, les persones que viuen al territori **GC** son una mica menys partidàries del telèfon (**51.13%**) i més del contacte personal (**48.40%**); en concret els entrevistats de la **Zona Turística Sud** optarien majoritàriament pel contacte personal (**59.56%**).

Al territori **CNP**, la preferència és també pel contacte telefònic (**56.65%**)

Taula 13

	telèfon	personal	internet
TOTAL	55.31	44.01	0.69
TERRITORI PG-ME	56.97	42.18	0.84
Selva litoral	67.99	31.32	0.69
Garrotxa-Ripollès	63.66	35.49	0.86
Segarra-Urgell	58.28	41.45	0.28
Baix Empordà	41.77	58.23	0.00
Girona	64.83	33.45	1.71
Cerdanya-Alt Urgell	64.12	34.91	0.97
Gironès	59.57	40.16	0.27
Selva interior	60.51	38.50	0.99
Alt Empordà	53.96	44.33	1.72
Osona-Berguedà-Solsonès	53.86	45.25	0.88
TERRITORI GC	51.13	48.40	0.47
Zona GC	52.02	47.47	0.51
Zona Turística Sud	40.44	59.56	0.00
TERRITORI CNP	56.65	42.61	0.74

Quant a la consideració de policia principal

Les preferències són clarament significatives:

- Els entrevistats que han optat per la **PG-ME** i la **PL** prefereixen el contacte **telefònic** en percentatges quasi del **60%**, i només el **40%** s'estima més el contacte **personal**.
- En canvi, els que han dit que la seva policia principal és el **CNP** o la **GC** s'estimen **tant el contacte personal com el telefònic** (de fet el percentatge del contacte personal és lleugerament superior al telefònic).

Taula 14

policia principal	telèfon	personal	internet
Cos Nacional de Policia	48.25	50.51	1.24
Guàrdia Civil	49.03	49.59	1.38
Mossos d'Esquadra	59.32	40.03	0.65
Policia Local	57.52	42.06	0.42

Anàlisi mínima de les diferències sociodemogràfiques en les preferències en el servei policial

- Les **dones** s'estimen el contacte telefònic (no presencial) més que els **homes**.
- **Pel que fa a l'edat**, la preferència telefònica incrementa amb l'edat: com més gran és la població més s'estimaria resoldre els assumptes per telèfon (no caldria moure's). Els nois i les noies més joves de 25 anys prefereixen el contacte personal. Significativa la preferència per internet entre els "joves-adults".
- **Quant al nivell de renda**: la dada més orientativa (malgrat la baixa freqüència d'observacions) és que més del 5% de les escasses persones de més ingressos farien tràmits amb la policia a través d'internet. Pel que fa als altres entrevistats, a mesura que baixa la renda ho fa la preferència telefònica.
- **Ocupació**: Dos de cada tres persones que es dediquen al treball domèstic -majoritàriament dones- optarien pel telèfon (el 63.18%). Els estudiants -preferentment joves- s'estimen més el contacte personal. Pel que fa a les persones econòmicament actives, els aturats s'estimarien més el telèfon (contacte no presencial) que els ocupats.
- I si hom considera **el nivell d'estudis dels entrevistats**: els que tenen estudis universitaris són els més partidaris del telèfon (i de la tramitació via internet).
- La ideologia diferencia **relativament** les opcions: les persones autodefinides de dretes s'estimen una mica més la relació telefònica.

Taula 15

		SERVEIS		
		Telèfon	Personal	Internet
CONTACTE AMB LA POLICIA		%	%	%
TOTAL		55.31	44.01	.69
GÈNERE	Home	52.50	46.81	.69
	Dona	57.94	41.38	.68
EDAT	-de 18	44.74	55.07	.19
CODIFICADA	18-24	41.46	58.35	.19
	25-34	51.91	45.85	2.24
	35-44	58.57	40.29	1.14
	45-54	58.13	41.29	.58
	55-64	57.80	42.20	.00
	65-74	63.29	36.71	.00
	+de 74	61.70	38.30	.00
ESTUDIS	Sense estudis	57.44	42.50	.06
	Primaris	55.57	44.24	.19
	Secundaris	50.24	48.75	1.01
	Universitaris	63.50	34.23	2.27
OCUPACIÓ	Estudiant	45.85	54.03	.12
	Treball domèstic	63.18	36.82	.00
	Jubilat	55.33	44.66	.01
	Actiu ocupat	53.14	45.54	1.32
	Actiu en atur	58.95	39.26	1.78
INGRESSOS	Més 400M PTA	46.69	47.88	5.44
	300-400M PTA	58.34	40.56	1.10
	200-300M PTA	54.60	45.18	.22
	100-200M PTA	53.81	45.69	.49
	Menys 100M PTA	59.64	40.32	.04
IDEOLOGIA	Esquerra	52.75	46.05	1.20
	Centre	54.03	45.25	.72
	Dreta	56.30	43.59	.11
ZONA	Gironès	59.57	40.16	.27
	Girona	64.83	33.45	1.71
	Alt Empordà	53.96	44.33	1.72
	Baix Empordà	41.77	58.23	.00
	Selva Litoral	67.99	31.32	.69
	Selva Interior	60.51	38.50	.99
	Garrotxa-Ripollès	63.66	35.49	.86
	Cerdanya-Alt Urgell	64.12	34.91	.97
	Segarra-Urgell	58.28	41.45	.28
	Osona-Berguedà-Solsonès	53.86	45.25	.88
	Zona Policia Nacional	56.65	42.61	.74
	Zona Guàrdia Civil	52.02	47.47	.51
	Zona Turística Sud	40.44	59.56	.00
COS	Mossos d'esquadra	56.97	42.18	.84
DESPLEGAT	Policia Nacional	56.65	42.61	.74
	Guàrdia Civil	51.13	48.40	.47

**2. ELS CONTACTES
AMB LA POLICIA:
L'ÍNDEX D'ATENCIÓ
POLICIAL**

ÍNDEX GLOBAL D'ATENCIÓ POLICIAL

L'enquesta considera tres possibles tipus de contacte de la població amb la policia:

- els **telefònics**
- els **presencials**
- i els de **denúncia** (a la part dedicada a la victimització).

L'**agregació** de tots ells permet mesurar quanta gent té contacte amb la policia (amb els **índexs** corresponents) i estudiar-ne les característiques.

L'**índex global d'atenció policial** és el percentatge d'entrevistats que **recorden/afirmen** haver tingut, al llarg de 1998, algun contacte amb qualsevol dels serveis policials que hi ha a Catalunya: **l'índex global d'atenció policial ha estat: 29.14%.**

Aquesta dada surt de l'agregació de tots els entrevistats que han tingut algun contacte amb la policia (sigui per denúncia, sigui telefònic, sigui no telefònic), independent del nombre de contactes que hi hagi tingut.

Els recomptes parcials són els següents:

1. Índex global de denúncia: 7.54%

(són el 58.75% del 12.84% dels entrevistats)

Aquesta dada apareix i s'analitza a l'informe *"1998: la delinqüència a Catalunya"*.

2. Índex global d'atenció telefònica: 19.42%

Els percentatges parcials de contacte telefònic amb cada un dels quatre serveis policials són els següents

- contacte telefònic amb la **PG-ME: 2.78%**
- contacte telefònic amb el **CNP: 3.70%**
- contacte telefònic amb la **GC: 2.38%**
- contacte telefònic amb la **PL: 13.47%**

La suma dels quatre percentatges és superior al 19.4% de l'índex global per mor dels entrevistats que han tingut contactes telefònics amb més d'un servei policial.

3. Índex de contactes no telefònics: 9.97%

Els percentatges parcials de contacte no telefònic amb cada un dels quatre serveis policials són els següents

- contacte amb la **PG-ME: 1.19%**
- contacte amb el **CNP: 3.25%**
- contacte amb la **GC: 2.09%**
- contacte amb la **PL: 5.01%**

La suma dels quatre percentatges és superior al 9.97% de l'índex global per mor dels entrevistats que han tingut contactes presencials amb més d'un servei policial.

4. Índex global de contactes policials (telefònics i no telefònics): 25.99%.

Obviament la suma de tots els índexs és superior al 29.14% de l'índex global per mor dels entrevistats que han tingut contactes de més d'un tipus amb la policia.

El desigual índex global d'atenció policial segons les característiques sociodemogràfiques de la població

- Els **homes** entren en contacte amb la policia més que les dones (31.6% vs. 26.9%).
- Els **joves-adults** (les persones compreses entre els 25 i els 45 anys) són els que més es relacionen amb els serveis policials; i són les persones de més edat (**més grans de 65 anys**) les que menor contacte hi tenen.
- Quant al nivell de renda: a mesura que la gent és **més rica**, s'incrementa la relació amb la policia (llevat del grup de majors ingressos).
- De la mateixa manera, hi ha una associació quasi directa entre **nivell d'estudis** i contacte amb la policia.
- L'associació entre l'índex d'atenció policial i la situació professional dels entrevistats concorda amb les dades procedents: així, mentre les persones que es dediquen al **treball domèstic** i els **jubilats** es relacionen poc amb la policia, la **població econòmicament activa** -sobretot els **ocupats**- és qui més relació hi té.

Taula 16

VARIABLES	índex global d'atenció policial
mitjana	29.14
GÈNERE	
Homes	31.58
Dones	26.86
EDAT	
Fins a 18 anys	30.37
18-24 anys	32.14
25-34 anys	39.70
35-44 anys	36.87
45-54 anys	30.54
55-64 anys	21.92
65-74 anys	17.17
més de 74 anys	13.31
INGRESSOS MENSUALS	
Més de 400.000	32.33
De 300.000 a 400.000	42.72
De 200.000 a 300.000	34.91
De 100.000 a 200.000	26.75
Menys de 100.000	21.02
NIVELL D'INSTRUCCIÓ	
Sense estudis	16.52
Estudis primaris	26.95
Estudis secundaris	35.49
Estudis universitaris	33.67
SITUACIÓ PROFESSIONAL	
Estudiant	29.89
Treball domèstic	23.59
Jubilat o pensionista	19.24
Actiu ocupat	36.68
Actiu a l'atur	30.76

L'índex global d'atenció policial al territori

La desagregació territorial evidencia una **paradoxa**:

- Segons la desagregació **objectiva**, l'índex més elevat es dona al territori **GC** (especialment la seva zona turística) i el més baix al territori **CNP**.
- En canvi, segons la **subjectiva** (*la consideració de quina és la policia principal al lloc on es viu*), el major índex correspon als que creuen que és el **CNP**, i el més baix als que ho afirmen de la **GC**.

La desagregació objectiva

- L'índex és més elevat al territori **GC**: **32.80%**,
- al territori **PG-ME** és **29.30%**,
- i al territori **CNP** és on resulta més baix: **27.64%**.

Una desagregació més acurada mostra que els **majors percentatges** de contactes amb la policia es donen a tres **zones costaneres**, dues de les quals són comarques del territori **PG-ME** (del seu primer desplegament):

- Al **Baix Empordà** (territori **PG-ME**), l'índex ha estat **41.04%**
- A la **Zona Turística Sud** (territori **GC**), **38.90%**
- A l'**Alt Empordà** (territori **PG-ME**), **36.07%**

Una característica comuna a les tres és el seu caràcter molt terciaritzat (turisme i serveis) i una previsible forta incidència de la mobilitat: **tot plegat, es tracta de zones de molta relació social**.

Correlativament, on hi ha **menors percentatges de contactes amb la policia** és a tres zones interiors/rurals del territori **PG-ME** (les del desplegament més recent):

- **Segarra-Urgell**, **24.59%**
- **Cerdanya-Alt Urgell**, **22.39%**
- **Osona-Berguedà-Solsonès**, **21.37%**

Es tracta de comarques d'economia més aviat agrícola/ramadera i hàbitat preferentment rural: són, doncs, **zones amb un menor grau d'intercanvi social**.

Taula 17

territoris	índex global d'atenció policial
mitjana Catalunya	29.14
TERRITORI PG-ME	29.30
Baix Empordà	41.04
Alt Empordà	36.07
Gironès	32.49
Selva interior	31.05
Selva litoral	30.65
Girona	28.30
Garrotxa-Ripollès	25.72
Segarra-Urgell	24.59
Cerdanya-Alt Urgell	22.39
Osona-Berguedà-Solsonès	21.37
TERRITORI GC	32.80
Zona GC	32.30
Zona Turística Sud	38.90
TERRITORI CNP	27.64

La desagregació subjectiva

El resultat és força més homogeni (les diferències són molt menors que en la desagregació objectiva), i s'inverteixen una mica els índexs que afecten el **CNP** i la **GC**. L'índex d'atenció policial més alt és el dels **escassos** entrevistats que creuen que la seva policia principal és el **CNP (31.96%)**: és una població preferentment urbana, i l'índex d'atenció policial més baix correspon als que creuen que és la **GC (27.61%)**, probablement per la incidència de la zona rural no turística. Enmig han quedat els índexs de la **PG-ME (29.62%)** i de la **PL (28.55%)**.

Taula 18

Polícia principal	índex global d'atenció policial
Cos Nacional de Policia	31.96
Guàrdia Civil	27.61
Mossos d'Esquadra	29.62
Polícia Local	28.55
total	29.14

Índex d'atenció policial i coneixement dels serveis policials

Es pot afirmar que, en línies generals, **les persones que han tingut algun contacte amb la policia, tenen una mica més d'informació**.

Coneixement del desplegament de la PG-ME

Els entrevistats que han tingut algun contacte amb la policia estan més assabentats del desplegament de la **PG-ME: (7.51)** que els que no hi han tingut cap contacte (**7.13**).

Municipi on hi ha el local d'atenció

La dada més rellevant és que el **76.28%** tenen la informació correcta (percentatge que baixa al **71.59%** en la mitjana de tots els entrevistats i a **69.67%** entre les persones que no han tingut cap contacte amb la policia).

Taula 19

municipi	índex d'atenció policial	tots els entrevistats
ho sap	76.28	71.59
es pensa que ho sap	8.59	8.41
no ho sap	15.12	19.92
seu estacional	0.00	0.08

El telèfon

En aquest cas, la dada més rellevant és la relativa a la **ignorància**: la majoria d'entrevistats desconeixen el telèfon de la policia (**70.80%**), percentatge que s'incrementa fins a **75.17%** entre els que no han tingut cap contacte. En canvi, baixa fins a **60.14%** si es consideren els que hi han tingut algun contacte.

Taula 20

telèfon	índex d'atenció policial	tots els entrevistats
correcte	24.39	17.04
es pensa que ho sap	15.46	12.16
no ho sap	60.14	70.80

Les preferències

No hi ha diferència quant a les preferències: la majoria s'estima més (en percentatges molt similars) **el contacte telefònic**.

Taula 21

resolució de serveis	índex d'atenció policial	tots els entrevistats
telèfon	54.64	55.31
personal	45.06	44.01
internet	0.30	0.68

L'ÍNDEX D'ATENCIÓ TELEFÒNICA

Un de cada cinc entrevistats van contactar telefònicament amb qualsevol servei policial durant 1998. L'índex d'atenció telefònica ha estat 19.42%.

Els contactes telefònics amb cada un dels quatre serveis policials

La **PL** és el servei policial que ha rebut més trucades a 1998: s'hi van adreçar el **13.47%**. Els altres tres serveis van quedar per sota, amb percentatges de connexió telefònica molt inferiors:

- **CNP: 3.70%**
- **GC: 2.38%**
- **PG-ME: 2.78%**

La suma dels quatre percentatges parcials és superior a l'índex (19.42%) a causa del multicontacte, la **dada s'ha de considerar, doncs, territorialment:**

- Al territori de desplegament de la **PG-ME**, incrementen els entrevistats que han entrat en contacte telefònic amb la **PG-ME**: arriben a ser el **12.75%**.
- Al territori **GC**, l'increment és menor: els que han telefonat a la **GC** són el **5.43%**.
- Al territori **CNP**, l'increment és encara més petit: els que s'han adreçat telefònicament al **CNP** són el **5.34%**.

L'estudi territorial matisa, doncs, l'afirmació inicial:

- D'una banda, la comparació entre els tres serveis policials amb territoris propis de desplegament palesa un major contacte telefònic amb la **PG-ME** que amb els altres dos serveis policials (el **CNP** i la **GC**).
- D'altra banda, al territori **PG-ME**, les trucades més nombroses són les adreçades a la **PG-ME** (**12.75%**), i les de la **PL** queden en segon lloc (**10.40%**).
- Mentre als altres dos territoris (**CNP** i **GC**), la gran majoria de les trucades s'adrecen a **PL** (**12.52%** al territori **CNP**, i arriben fins al **17.36%** al territori **GC**).

Taula 22

Contactes telefònics	Catalunya	Territori PG-ME	Territori CNP	Territori GC
Mossos d'Esquadra	2.78%	12.75%	1.44%	1.09%
Cos Nacional de Policia	3.70%	1.04%	5.34%	0.94%
Guàrdia Civil	2.38%	1.13%	1.41%	5.43%
Policia Local	13.47%	10.40%	12.52%	17.36%

Anàlisi de l'índex de contacte telefònic

L'anàlisi dels contactes telefònics s'ha de fer des d'una doble premissa:

1. d'una banda, **reprodueix** bastant la distribució de l'**índex global d'atenció policial**
2. d'altra banda, però, ha de reconèixer la seva **major escassetat** en relació amb aquest.

Per això, el tractament que associa l'índex d'atenció telefònica amb les altres variables explicatives serà força més **breu** que el que s'ha fet amb l'índex global.

L'índex de contacte telefònic segons les variables sociodemogràfiques: homogeneïtat amb l'índex global d'atenció policial.

- Els **homes** truquen més a la policia que les dones.
- Els **joves (25-35 anys)** i en segon lloc els **adults (35 a 55 anys)** són els que més contacte telefònic mantenen amb els serveis policials; i són les persones **més grans** les que menys hi truquen.
- El **nivell de renda** segueix la mateixa distribució de l'índex global d'atenció policial: a mesura que la gent és **més rica** telefona més (exceptuats els més rics).
- L'associació entre **nivell d'estudis** i contacte telefònic amb la policia és directa (a més estudis, més contactes).

Les persones **jubilades** (els més grans) són les que menys truquen a la policia; els **econòmicament actius** -sobretot els **ocupats**- són els que més li telefonen.

Taula 23

VARIABLES	índex de contacte telefònic	índex global d'atenció policial
Mitjana	19.42	29.14
GÈNERE		
Homes	22.47	31.58
Dones	16.56	26.86
EDAT		
Fins a 18 anys	15.58	30.37
18-24 anys	18.46	32.14
25-34 anys	28.69	39.70
35-44 anys	22.76	36.87
45-54 anys	22.90	30.54
55-64 anys	17.95	21.92
65-74 anys	8.95	17.17
més de 74 anys	6.30	13.31
INGRESSOS MENSUALS		
Més de 400.000	20.58	32.33
De 300.000 a 400.000	30.18	42.72
De 200.000 a 300.000	25.41	34.91
De 100.000 a 200.000	17.30	26.75
Menys de 100.000	12.57	21.02
NIVELL D'INSTRUCCIÓ		
Sense estudis	13.05	16.52
Estudis primaris	18.28	26.95
Estudis secundaris	21.97	35.49
Estudis universitaris	23.24	33.67
SITUACIÓ PROFESSIONAL		
Estudiant	20.35	29.89
Treball domèstic	15.84	23.59
Jubilat o pensionista	11.96	19.24
Actiu ocupat	24.68	36.68
Actiu a l'atur	20.61	30.76

L'índex de contacte telefònic al territori: una distribució molt similar a la de l'índex global d'atenció policial

Només s'ha analitzat la desagregació objectiva (per territoris de desplegament):

- Els índexs més elevats es donen als territoris **GC (22.12%)** i **PG-ME, (21.64%)**;
- al territori **CNP** és on resulta més baix: **17.89%**.

La desagregació comarcal:

Els majors percentatges de contactes telefònics amb la policia es donen també a les zones costaneres:

- Al **Baix Empordà** (territori **PG-ME**), l'índex ha estat **32.35%**.
- A la **Zona Turística Sud** (territori **GC**), **26.74%**.
- A l'**Alt Empordà** (territori **PG-ME**), **26.67%**.

Tal com ja ha estat dit, es tracta de territoris de molt intercanvi i relació social.

Els menors percentatges de contactes telefònics amb la policia és a tres zones interiors/rurals del territori **PG-ME**

- **Segarra-Urgell**, **14.26%**
- **Cerdanya-Alt Urgell**, **13.94%**
- **Osona-Berguedà-Solsonès**, **16.00%**

Tal com també s'ha assenyalat, aquests són territoris de menor volum d'intercanvis socials.

Taula 24

territoris	índex de contacte telefònic	índex global d'atenció policial
MITJANA CATALUNYA	19.42	29.14
TERRITORI PG-ME	21.64	29.30
Gironès	23.82	32.49
Girona	21.18	28.30
Alt Empordà	26.67	36.07
Baix Empordà	32.35	41.04
Selva litoral	24.46	30.65
Selva interior	24.51	31.05
Garrotxa-Ripollès	17.13	25.72
Cerdanya-Alt Urgell	13.94	22.39
Segarra-Urgell	14.26	24.59
Osona-Berguedà-Solsonès	16.00	21.37
TERRITORI GC	22.12	32.80
Zona GC	21.74	32.30
Zona Turística Sud	26.74	38.90
TERRITORI CNP	17.89	27.64

L'ÍNDEX D'ATENCIÓ PRESENCIAL

Un de cada deu entrevistats van contactar personalment amb qualsevol servei policial durant 1998 (contacte que l'enquesta anomena "presencial"): l'índex d'atenció presencial ha estat 9.97%.

Els contactes presencials amb cada un dels quatre serveis policials

Els percentatges parcials de contacte presencial amb cada un dels quatre serveis policials són els següents:

- contacte amb la **PG-ME**: 1.19%
- contacte amb el **CNP**: 3.25%
- contacte amb la **GC**: 2.09%
- contacte amb la **PL**: 5.01%

La meitat d'aquests contactes han estat, doncs, amb la **PL (50.25%)**, una tercera part amb el **CNP (32.69%)**, el 21.05% amb la **GC** i l'11.96% amb la **PG-ME**.

On s'ha contactat amb la policia

El contacte presencial amb la policia pot fer-se al **carrer** (la via pública), en una **carretera** (la policia regula el trànsit) i en una **dependència policial**.

Hi ha **importantes diferències** entre els quatre serveis policials:

- Els contactes amb la **PG-ME** es fan amb un cert **equilibri**: el 40.31% s'han fet en una **dependència** pròpia, el 23.88% al **carrer** i el 35.81% a la **carretera**.
- Amb el **CNP**, la immensa majoria (92.46%) s'han fet en una dependència policial (la **comissaria**).
- Amb la **GC**, la meitat (50.29%) s'han fet a la **carretera**.
- Amb la **PL**, l'equilibri és només entre les seves **dependències** (53.45%) i el **carrer** (41.87%). La **PL** pràcticament no opera a la carretera.

Taula 25

on s'ha fet l'altre contacte	dependència policial	carrer	carretera
Mossos d'Esquadra	40.31	23.88	35.81
Cos Nacional de Policia	92.46	5.08	2.47
Guàrdia Civil	37.48	12.23	50.29
Policia Local	53.45	41.87	4.69

Una primera consideració territorial

- Al territori específic de desplegament de la **PG-ME**, el **57.02%** de persones que han contactat amb la policia ho han fet amb la **PG-ME**.
- Al territori específic **CNP**, els que han contactat amb el **CNP** són el **44.76%**.
- Al territori **GC**, els que han entrat en contacte amb la **GC** són el **38.91%**.

L'estudi territorial matisa també el resultat: els contactes amb la **PL** segueixen essent els més elevats en els dos darrers territoris (**CNP i GC**); en canvi, al territori **PG-ME**, el major nombre de contactes s'han fet amb la **PG-ME**.

Taula 26

altres contactes	Catalunya	territori PG-ME	territori CNP	territori GC
Mossos d'Esquadra	11.96%	57.02%	7.72%	1.25%
Cos Nacional de Policia	32.69%	6.96%	44.76%	18.40%
Guàrdia Civil	21.05%	19.30%	12.96%	38.91%
Policia Local	50.25%	28.76%	52.12%	55.67%

Zones de desplegament: la dada es refereix al percentatge de contactes amb el servei policial específic (ex. a la zona ME, el 57.02% de persones que han contactat amb la policia ho han fet amb els ME). La suma dels percentatges és superior a cent per la possibilitat que un mateix individu contacti amb diferents serveis policials.

L'anàlisi de l'índex de contacte presencial

L'anàlisi dels contactes presencials reproduïx força la distribució de l'índex global d'atenció policial; tanmateix, però, la capacitat explicativa és menor per la major escassetat de les observacions (les dades es refereixen només a un de cada deu entrevistats). Per això, el tractament serà encara més breu.

L'anàlisi segons les variables sociodemogràfiques: homogeneïtat amb l'índex global d'atenció policial.

- Els **homes** tenen més relació amb la policia que les dones.
- Els **més joves** són els que més s'hi relacionen, i els més grans els que menys: la relació presencial amb la policia disminueix a mesura que hom es va fent gran.
- El **nivell de renda** segueix la mateixa distribució de l'índex global d'atenció policial: a mesura que la gent és **més rica** veu més la policia (exceptuats els més rics).
- L'associació entre **nivell d'estudis** i relació presencial amb la policia és directa (a més estudis, més contactes), exceptuats els universitaris.
- Les persones **econòmicament actives i ocupades** són les que més relació tenen amb la policia (en especial els empresaris); en canvi, els **jubilats i les persones que es dediquen a les tasques domèstiques** són les que menys s'hi relacionen.

Taula 27

VARIABLES	índex de contacte presencial	índex global d'atenció policial
Mitjana	9.97	29.14
GÈNERE		
Homes	10.08	31.58
Dones	9.87	26.86
EDAT		
Fins a 18 anys	22.51	30.37
18-24 anys	13.22	32.14
25-34 anys	14.76	39.70
35-44 anys	13.16	36.87
45-54 anys	10.88	30.54
55-64 anys	4.10	21.92
65-74 anys	3.80	17.17
més de 74 anys	4.03	13.31
INGRESSOS MENSUALS		
Més de 400.000	11.11	32.33
De 300.000 a 400.000	18.00	42.72
De 200.000 a 300.000	10.74	34.91
De 100.000 a 200.000	10.11	26.75
Menys de 100.000	5.07	21.02
NIVELL D'INSTRUCCIÓ		
Sense estudis	5.10	16.52
Estudis primaris	8.59	26.95
Estudis secundaris	13.21	35.49
Estudis universitaris	11.91	33.67
SITUACIÓ PROFESSIONAL		
Estudiant	11.52	29.89
Treball domèstic	6.23	23.59
Jubilat o pensionista	4.55	19.24
Actiu ocupat	14.55	36.68
Actiu a l'atur	8.66	30.76

L'índex d'atenció presencial al territori:

- Major percentatge al territori GC: **11.20%**
- Al territori PG-ME i al territori CNP els percentatges resulten quasi idèntics: **9.73%** i **9.52%** respectivament.

Els majors percentatges de contactes presencials amb la policia es donen a tres zones costaneres i una d'interior:

- A la **Zona Turística Sud** (territori GC), **13.98%**
- Al **Baix Empordà** (territori PG-ME), **13.66%**
- A **Segarra-Urgell** (territori PG-ME), **12.14%**
- A l'**Alt Empordà** (territori PG-ME), **11.36%**

El menor percentatge de contactes presencial amb la policia és a tres comarques interiors/rurals del territori PG-ME:

- A **Osona-Berguedà-Solsonès**, **7.04%**

Taula 28

territoris	índex de contacte presencial	índex global d'atenció policial
MITJANA CATALUNYA	9.97	29.14
TERRITORI PG-ME	9.73	29.30
Baix Empordà	13.66	41.04
Segarra-Urgell	12.14	24.59
Alt Empordà	11.36	36.07
Garrotxa-Ripollès	10.74	25.72
Gironès	10.43	32.49
Selva litoral	9.18	30.65
Cerdanya-Alt Urgell	8.09	22.39
Girona	7.95	28.30
Selva interior	7.90	31.05
Osona-Berguedà-Solsonès	7.04	21.37
TERRITORI GC	11.20	32.80
Zona GC	10.96	32.30
Zona Turística Sud	13.98	38.90
TERRITORI CNP	9.52	27.64

La suma de contactes telefònics i presencials

A tall descriptiu es presenta la doble desagregació (territorial i per variables sociodemogràfiques) del que es podria denominar l'índex global de contactes policials (telefònics i presencials). La seva distribució és molt similar a la dels anteriors.

Taula 29

territoris	índex global de contactes policials	índex global d'atenció policial
MITJANA CATALUNYA	26.00	29.14
TERRITORI PG-ME	27.72	29.30
Gironès	30.28	32.49
Girona	26.16	28.30
Alt Empordà	33.70	36.07
Baix Empordà	39.35	41.04
Selva litoral	28.91	30.65
Selva interior	29.49	31.05
Garrotxa-Ripollès	24.42	25.72
Cerdanya-Alt Urgell	20.31	22.39
Segarra-Urgell	23.42	24.59
Osona-Berguedà-Solsonès	20.69	21.37
TERRITORI GC	29.70	32.80
Zona GC	29.13	32.30
Zona Turística Sud	36.58	38.90
TERRITORI CNP	24.16	27.64

Taula 30

VARIABLES	índex global de contactes policials	índex global d'atenció policial
Mitjana	26.00	29.14
GÈNERE		
Homes	29.27	31.58
Dones	22.93	26.86
EDAT		
Fins a 18 anys	30.37	30.37
18-24 anys	27.92	32.14
25-34 anys	37.89	39.70
35-44 anys	31.87	36.87
45-54 anys	29.23	30.54
55-64 anys	20.40	21.92
65-74 anys	11.71	17.17
més de 74 anys	9.58	13.31
INGRESSOS MENSUALS		
Més de 400.000	28.85	32.33
De 300.000 a 400.000	42.01	42.72
De 200.000 a 300.000	32.53	34.91
De 100.000 a 200.000	23.85	26.75
Menys de 100.000	16.90	21.02
NIVELL D'INSTRUCCIÓ		
Sense estudis	15.24	16.52
Estudis primaris	23.67	26.95
Estudis secundaris	32.02	35.49
Estudis universitaris	30.11	33.67
SITUACIÓ PROFESSIONAL		
Estudiant	28.32	29.89
Treball domèstic	20.29	23.59
Jubilat o pensionista	15.27	19.24
Actiu ocupat	33.56	36.68
Actiu a l'atur	27.73	30.76

TRES BREUS COMENTARIS FINALS

- Major servei de la **Polícia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra** al seu territori específic.

Per exemple, es poden comparar els percentatges de contactes presencials amb la policia específica de cada un dels tres territoris:

- Mossos d'Esquadra **57.02%**
 - Cos Nacional de Policia **44.76%**
 - Guàrdia Civil **38.91%**
- Al marge del fonamental procés de substitució del **CNP** i la **GC** per la **PG-ME**, que ha d'arribar a abastar tot el territori català, sembla que hom pot aventurar també un procés de substitució intern al territori específic de desplegament de la **PG-ME** en relació amb la **PL**. Per exemple, tots els contactes (telefònics i presencials) dels entrevistats amb les **PL** baixen en el territori **PG-ME** (molt més que als altres dos territoris).
 - D'acord amb l'afirmació precedent, hi ha un major contacte dels entrevistats amb la **PL** als territoris **CNP-GC** (sobretot al territori **CNP**, que és l'hàbitat urbà majoritari de les **PL**).

LA FUNCIÓ POLICIAL

Motius que fan contactar amb els serveis policials.

En aquesta edició pilot, i per mor de la brevetat, s'han agrupat en els següents:

- **Delinqüència** (la funció penal tradicionalment atorgada per la societat a la policia).
- **Trànsit** (la mobilitat creixent de la població ha generat una funció policial específica).
- **Ordre públic** (queixes, previsiblement de problemes que afecten la convivència).
- **Urgències** (per la capacitat estructural i operativa d'intervenció de la policia).
- **Documentació** (la tramitació dels documents que acrediten las múltiples identitats de la ciutadania).

La descripció d'aquestes dades cal prendre-la amb prudència, ja que es tracta de percentatges de percentatges (*del percentatge d'entrevistats que contacten amb cada servei policial, quants ho fan per cada un d'aquests motius*) i, per tant, tenen freqüències molt baixes.

Els contactes telefònics

Segons les dades agregades de tots els entrevistats:

- **GC i CNP**: hom hi contacta fonamentalment per delinqüència i documentació (i trànsit, en el cas de la **GC**).
- Pel que fa a la **PG-ME**: les trucades són per qüestions d'ordre públic (queixes) i urgències (i trànsit).
- Quant a la **PL**: s'hi telefona per qüestions d'ordre públic i urgències.

Els contactes telefònics als territoris específics:

- **PG-ME** al territori propi de desplegament: hom hi contacta més per les funcions penal i administrativa (documentació); mantenint proporcions pràcticament idèntiques quant a ordre públic i urgències.
- **CNP** al seu territori específic: la majoria de trucades que se li adrecen (el **60%**) es refereixen a delinqüència.
- **GC**: la dada més rellevant és que al territori **PG-ME** segueix havent molt contacte amb la **GC** per delinqüència i documentació.
- La **PL** no té cap territori específic.
 - Al territori **GC**: disminueix la seva intervenció penal (delinqüència) i també intervé menys en urgències.
 - Al territori **PG-ME**: opera més en el trànsit i menys en les qüestions d'ordre públic.
 - I a la zona **CNP**, el seu hàbitat natural: la distribució de la feina és similar a la que té com a mitjana a tot el territori català.

Els altres contactes

Pel que fa al **9.97%** d'entrevistats amb contactes presencials:

CNP: hom hi contacta majoritàriament per documentació. Per tant, i tal com s'ha dit, la gran majoria d'aquests contactes es fan a les dependències policials.

GC: el motiu principal del contacte és el trànsit. Conseqüentment la meitat d'aquests contactes es fan a la carretera.

PG-ME: la seva característica principal és la polivalència (tanmateix amb una escassa freqüència de contactes per documentació). Els contactes amb la PG-ME, doncs, es fan a tot arreu.
PL: menys contactes relatius a la delinqüència.

A TALL DE CONCLUSIONS:

- **CNP i GC:** més especialitzades en delinqüència (paradoxalment, la **GC** rep més trucades per delinqüència al territori **PG-ME** que al seu territori específic) i òbviament en les documentacions estatals (DNI per exemple).
- **PG-ME:** més polivalència (percentatges més equilibrats, fins i tot en el seu territori específic de desplegament).
- **PL:** ordre públic, urgències i trànsit (aquest darrer, se suposa a l'interior dels municipis).

Taula 31

Motiu del contacte telefònic	delinqüència	trànsit	queixes	urgències	documentació	altres
Mossos d'Esquadra	29.80	16.96	26.18	12.97	3.19	10.90
Cos Nacional de Policia	60.84	0.41	16.31	8.89	12.89	0.67
Guàrdia Civil	47.73	11.08	13.41	6.81	11.20	9.78
Policia Local	16.01	16.65	40.20	16.13	2.66	8.35

Motiu del contacte telefònic amb els Mossos d'Esquadra	delinqüència	trànsit	queixes	urgències	documentació	altres
Catalunya	29.80	16.96	26.18	12.97	3.19	10.90
Territori PG-ME	36.81	15.09	24.62	11.78	5.19	6.51
Territori no desplegada	20.20	19.52	28.33	14.60	0.45	16.90

Motiu del contacte telefònic amb el Cos Nacional de Policia	delinqüència	trànsit	queixes	urgències	documentació	altres
Catalunya	60.84	0.41	16.31	8.89	12.89	0.67
Territori PG-ME	30.94	8.30	21.64	0.00	24.23	14.88
Territori CNP	62.47	0.00	14.44	9.86	13.22	0.00

Motiu del contacte telefònic amb la Guàrdia Civil	delinqüència	trànsit	queixes	urgències	documentació	altres
Catalunya	47.73	11.08	13.41	6.81	11.20	9.78
Territori PG-ME	52.59	11.34	10.11	2.02	17.37	6.57
Territori GC	47.30	6.06	13.48	6.52	10.21	16.44

Motiu del contacte telefònic amb la Policia Local	delinqüència	trànsit	queixes	urgències	documentació	altres
Catalunya	16.01	16.65	40.20	16.13	2.66	8.35
Territori PG-ME	16.10	21.31	31.41	16.12	3.30	11.77
Territori CNP	17.99	15.23	40.77	18.58	2.06	5.37
Territori GC	12.44	17.78	41.82	11.73	3.55	12.67

Taula 32

Motiu de l'altre contacte (no telefònic)	delinqüència	trànsit	queixes	urgències	documentació	altres
Mossos d'Esquadra	29.47	33.46	19.00	1.00	2.22	14.86
Cos Nacional de Policia	26.88	12.11	11.62	0.00	42.97	6.42
Guàrdia Civil	27.02	50.54	6.69	0.63	6.74	8.37
Policia Local	18.38	34.39	21.56	1.21	14.11	10.34

3. ELS CONTACTES AMB LA POLICIA:

LES DADES ABSOLUTES

Al llarg de 1998, els ciutadans de Catalunya s'han adreçat a la policia pràcticament **dos milions** de vegades. El nombre de contactes dels catalans amb la policia ha estat de **1.957.411**.

- La meitat (**1.011.578**) han estat de ciutadans que han entrat en contacte amb la **PL**.
- En **436.039** ocasions (el 22.27%) el servei policial al qual s'han adreçat els ciutadans ha estat el **CNP**.
- **300.001** contactes (el 15.33%) han estat amb la **GC**.
- I **209.793** contactes (el 10.72%) han estat amb la **PG-ME**.

Aquest càlcul resulta de la suma de totes les vegades que els ciutadans s'han adreçat a la policia per qualsevol motiu (denúncia, trànsit, ordre públic, etc.) i mitjà (telèfon i presència física); i de la resta de les duplicitats que poden aparèixer a l'enquesta (bàsicament per denúncies i trànsit).

Taula 33
Contactes totals amb els diferents serveis policials

	PG-ME	CNP	GC	PL	TOTAL
CONTACTES					
Contactes telefònics	142.015	189.162	121.990	688.897	1.142.064
Altres contactes	60.999	166.730	107.353	256.276	591.358
Denúncies	29.547	162.466	92.997	111.995	397.005
Contactes accidents trànsit	4.269	0	27.392	92.101	123.762
SUBTOTAL CONTACTES	236.830	518.358	349.732	1.149.269	2.254.189
CONTACTES DUPLICATS					
Contactes telefònics victimització	5.773	47.117	14.395	50.036	117.321
Altres contactes victimització	18.119	35.202	27.230	33.992	114.543
Contactes telefònics topades	2.496	0	8.106	46.139	56.741
Altres contactes topades	649	0	0	7.524	8.173
SUBTOTAL CONTACTES DUPLICATS	27.037	82.319	49.731	137.691	296.778
TOTAL CONTACTES	209.793	436.039	300.001	1.011.578	1.957.411

4. LES VALORACIONES

EL PRESTIGI DE LA PROFESSIÓ POLICIAL

"En general, creu vostè que la professió de policia té prestigi social a Catalunya? Valori de 0 (estan completament desprestigiats) a 10 (tenen un enorme prestigi)."

L'avaluació genèrica del prestigi de la professió policial queda a mig punt del notable: **6.54**

Pel que fa al prestigi de la PG-ME, la valoració ha estat de **7.19**.

El prestigi segons les característiques sociodemogràfiques dels entrevistats

- Les **dones** avaluen millor el prestigi social de la policia que els **homes**.
- Pel que fa a l'**edat**, i en línies molt generals, les avaluacions tendeixen a millorar a mesura que la gent es fa gran.
- També, en línies molt generals, a mesura que incrementen el **nivell d'estudis** i el **nivell de renda**, hom és més crític: baixen les avaluacions al prestigi de la policia.
- Quant a l'**ocupació** dels entrevistats. Les persones que treballen a casa i els jubilats avaluen millor que els econòmicament actius/ocupats i els estudiants.

Aquest esquema analític se sol donar en les valoracions que els entrevistats fan pràcticament a totes les variables.

Taula 39

VARIABLES	de la professió	de la PG-ME
mitjana	6.54	7.19
GÈNERE		
Homes	6.47	7.03
Dones	6.61	7.34
EDAT		
Fins a 18 anys	6.79	7.07
18-24 anys	6.16	7.09
25-34 anys	6.28	7.14
35-44 anys	6.44	7.25
45-54 anys	6.33	6.91
55-64 anys	6.73	7.17
65-74 anys	7.09	7.50
més de 74 anys	7.15	7.51
INGRESSOS MENSUALS		
Més de 400.000	5.88	6.99
De 300.000 a 400.000	6.01	6.99
De 200.000 a 300.000	6.45	7.28
De 100.000 a 200.000	6.72	7.30
Menys de 100.000	6.87	7.24
NIVELL D'INSTRUCCIÓ		
Sense estudis	7.26	7.59
Estudis primaris	6.76	7.28
Estudis secundaris	6.28	7.07
Estudis universitaris	5.74	6.83
SITUACIÓ PROFESSIONAL		
Estudiant	6.15	7.03
Treball domèstic	6.82	7.36
Jubilat o pensionista	7.09	7.35
Actiu ocupat	6.27	7.05
Actiu a l'atur	6.28	7.24

El prestigi segons el territori

Les avaluacions que fan els entrevistats del **territori PG-ME** són sempre les millors (tant la genèrica com les concretes).

L'avaluació genèrica

- L'avaluació més alta es dona al territori **PG-ME (6.92)**.
- La que es dona al territori **GC** és similar a la del conjunt dels entrevistats (**6.55**).
- La del territori **CNP** és una mica més baixa (**6.45**).

El prestigi de la PG-ME al seu territori

A les comarques rurals de l'interior de Catalunya és on més prestigi té la PG-ME:

- Al conjunt de les dues comarques **Segarra-Urgell**, l'avaluació arriba fins a **7.66**.
- Al conjunt **Garrotxa-Ripollès**, puja fins a **7.56**.
- A **Osona-Berguedà-Solsonès**, l'avaluació ha estat **7.51**.
- I a una comarca costanera, el **Baix Empordà**, **7.55**.

Taula 40

zones del territori	de la professió	de la PG-ME
mitjana	6.54	7.19
TERRITORI PG-ME	6.92	7.44
Girona	7.22	7.43
Garrotxa-Ripollès	7.07	7.56
Gironès	7.05	7.44
Baix Empordà	6.97	7.55
Alt Empordà	6.96	7.33
Selva litoral	6.92	7.17
Segarra-Urgell	6.90	7.66
Cerdanya-Alt Urgell	6.89	7.33
Selva interior	6.76	7.17
Osona-Berguedà-Solsonès	6.71	7.51
TERRITORI GC	6.55	7.41
Zona GC	6.54	7.42
Zona Turística Sud	6.66	7.25
TERRITORI CNP	6.45	7.06

LA VALORACIÓ DEL DESPLEGAMENT DE LA PG-ME

La valoració del desplegament de la **PG-ME** és força bona: l'avaluació que n'han fet tots els entrevistats ha estat de notable: **7.00**. La segmentació del resultat segons les característiques sociodemogràfiques de la població permet fer una primera conclusió: **la valoració del desplegament de la PG-ME és força homogènia**. Tanmateix, se'n poden fer els comentaris següents:

- Les dones valoren el desplegament una mica millor que els homes.
- Els adults i joves (de 18 a 54 anys) i les persones més grans donen les millors avaluacions.
- A mesura que millora el nivell cultural (d'instrucció) dels entrevistats, ho fa la seva valoració del desplegament.
- I a mesura que incrementa la renda dels entrevistats, milloren les seves avaluacions.

Taula 34

VARIABLES	valoració del desplegament
mitjana	7.00
GÈNERE	
Homes	6.90
Dones	7.09
EDAT	
Fins a 18 anys	6.40
19-24 anys	7.06
25-34 anys	7.03
35-44 anys	7.09
45-54 anys	7.04
55-64 anys	6.93
65-74 anys	6.85
més de 74 anys	7.04
INGRESSOS MENSUALS	
Més de 400.000	7.25
De 300.000 a 400.000	7.12
De 200.000 a 300.000	7.00
De 100.000 a 200.000	7.04
Menys de 100.000	6.93
NIVELL D'INSTRUCCIÓ	
Sense estudis	6.64
Estudis primaris	7.01
Estudis secundaris	7.07
Estudis universitaris	7.11
SITUACIÓ PROFESSIONAL	
Estudiant	7.01
Treball domèstic	6.98
Jubilat o pensionista	6.96
Actiu ocupat	6.92
Actiu a l'atur	7.51

La valoració al territori

segons el territori de desplegament

- La nota millora al lloc on ja està desplegada la **PG-ME**: arriba fins a **7.20**.
- La millora es dona amb una mica més d'intensitat a tres territoris gironins que no estan entre els més turístics ni d'economia agrícola: són la ciutat de **Girona** (clarament urbana: **7.37**), la comarca del **Gironès** (més aviat urbana **7.36**) i el territori interior de la **Selva** (espai rururbà: **7.31**).
- A la resta de Catalunya, la valoració és una mica més alta al **territori GC**: **7.06** (en especial la seva zona rural) que al **territori CNP**: **6.93**.

Taula 35

territoris	valoració
MITJANA DE CATALUNYA	7.00
TERRITORI PG-ME	7.20
Girona	7.37
Gironès	7.36
Selva interior	7.31
Baix Empordà	7.28
Segarra-Urgell	7.28
Osona-Berguedà-Solsonès	7.20
Garrotxa-Ripollès	7.18
Alt Empordà	7.00
Selva litoral	6.98
Cerdanya-Alt Urgell	6.87
TERRITORI GC	7.06
Zona GC	7.06
Zona Turística Sud	7.01
TERRITORI CNP	6.93

Segons la consideració de la policia principal

- Les millors valoracions provenen dels que consideren que la seva policia principal és la **PG-ME (7.33)**.
- En segon lloc les dels que creuen que és la **PL (7.04)**.
- En canvi, les avaluacions dels entrevistats que s'ha referit als altres dos serveis policials estan per sota dels set punts de mitjana:
 - Els que s'han referit a la **GC** han puntuat **6.99**
 - I els que han citat la **CNP** han valorat **6.63**

Taula 36

Polícia principal	avaluació del desplegament
Mossos d'Esquadra	7.33
Polícia Local	7.04
Guàrdia Civil	6.99
Cos Nacional de Policia	6.63

La valoració segons el coneixement de la policia

L'associació entre el **grau de coneixement** que els entrevistats tenen del desplegament i la seva **valoració** és claríssima: **a major coneixement, millor valoració**.

- Els entrevistats que estan **molt informats** del desplegament (avaluacions 7, 8, 9 i 10) l'han valorat amb una mitjana de **7.37**.
- Els entrevistats que n'estan **mitjanament informats** (avaluacions 4, 5 i 6) l'han valorat amb una mitjana de **6.44**.
- Els entrevistats que n'estan **poc informats** (avaluacions 0, 1, 2 i 3) l'han valorat amb una mitjana de **5.71**.

Taula 37

Avaluació del coneixement	avaluació del desplegament
molta informació (7-8-9-10)	7.37
Informació regular (4-5-6)	6.44
poca informació (0-1-2-3)	5.71

Associació de la valoració amb l'índex d'atenció policial

Les persones que han mantingut algun contacte amb la policia valoren el desplegament una mica millor que les que no hi han tingut cap relació (7.06 vs 6.97). Tanmateix, la diferència és petita: nou centèsimes.

Taula 38

índex d'atenció policial	avaluació del desplegament
sí	7.06
no	6.97

LES VALORACIONS CONCRETES

L'avaluació del servei policial de la PG-ME ha estat de 7.20. La desagregació de la valoració segons les característiques sociodemogràfiques és la següent:

- Les **dones** avaluen millor que els **homes**.
- Pel que fa a l'**edat**, les avaluacions tendeixen a millorar a mesura que la gent es fa gran. Tanmateix, els grup de nois més joves donen notes força altes.
- A mesura que incrementen el **nivell d'estudis** i el **nivell de renda**, hom és més crític: baixen les avaluacions.
- Quant a l'**ocupació** dels entrevistats, les persones que treballen a casa i els jubilats avaluen millor que els econòmicament actius/ocupats i els estudiants.

Taula 44

VARIABLES	PG-ME
mitjana	7.20
GÈNERE	
Homes	7.10
Dones	7.30
EDAT	
Fins a 18 anys	7.29
18-24 anys	7.00
25-34 anys	7.04
35-44 anys	7.38
45-54 anys	7.05
55-64 anys	7.27
65-74 anys	7.33
més de 74 anys	7.54
INGRESSOS MENSUALS	
Més de 400.000	6.87
De 300.000 a 400.000	7.19
De 200.000 a 300.000	7.18
De 100.000 a 200.000	7.37
Menys de 100.000	7.36
NIVELL D'INSTRUCCIÓ	
Sense estudis	7.67
Estudis primaris	7.23
Estudis secundaris	7.09
Estudis universitaris	6.98
SITUACIÓ PROFESSIONAL	
Estudiant	6.92
Treball domèstic	7.21
Jubilat o pensionista	7.39
Actiu ocupat	7.15
Actiu a l'atur	7.37

La valoracions a la PG-ME al seu territori

A les comarques rurals de l'interior de Catalunya (les del darrer desplegament) és on millor es valora la PG-ME:

- Al conjunt de les dues comarques **Segarra-Urgell**, la nota arriba a **7.84**.
- Al conjunt **Garrotxa-Ripollès**, ha estat **7.71**.
- A les comarques **Cerdanya-Alt Urgell**, **7.65**.
- A **Osona-Berguedà-Solsonès**, l'avaluació ha estat **7.64**.

Taula 45

zones del territori	PG-ME
mitjana	7.20
TERRITORI PG-ME	7.56
Gironès	7.54
Girona	7.24
Alt Empordà	7.45
Baix Empordà	7.57
Selva litoral	7.42
Selva interior	7.59
Garrotxa-Ripollès	7.71
Cerdanya-Alt Urgell	7.65
Segarra-Urgell	7.84
Osona-Berguedà-Solsonès	7.64
TERRITORI GC	7.20
Zona GC	7.21
Zona Turística Sud	7.13
TERRITORI CNP	7.13

La valoració segons l'índex d'atenció policial

No hi ha diferències significatives entre els que han tingut contacte amb la policia i la resta d'entrevistats.

Tanmateix, **hi ha una de diferència**: les persones que han mantingut algun contacte amb la **PG-ME la valoren una mica millor que el conjunt d'entrevistats**.

Taula 47

	entrevistats atesos	tots els entrevistats
Mossos d'Esquadra	7.23	7.20

LES VALORACIONS PARCIALES

Els entrevistats valoren els nou aspectes següents:

1. El tracte amb la gent.
2. La seva preparació.
3. L'ús de l'idioma en què se'ls els parla.
4. El coneixement del territori.
5. La seva integració a Catalunya.
6. La gestió del temps: *el temps que fan servir (de 0: són molt lents a 10: són molt ràpids).*
7. La visibilitat *(de 0: no se'ls veu mai a 10: se'ls veu constantment).*
8. L'autoritat que tenen *(de 0: ningú els fa cas a 10: tenen tota l'autoritat).*
9. La confiança que se'ls té *(de 0: la gent no se'n fia d'ells a 10: els té tota la confiança).*

L'estructura de les puntuacions resulta força significativa:

- Els aspectes més ben valorats (*per damunt dels vuit punts*) són la integració a Catalunya (8.16) i l'ús de l'idioma (8.12).
- En segon lloc (*per damunt dels set punts*) el coneixement del territori i la preparació (7.62 i 7.54 respectivament).
- A continuació, *entre els sis i els set punts*: l'autoritat, la confiança, el tracte i la gestió del temps.
- Una nota queda per sota dels cinc punts: la visibilitat (4.09).

A continuació, es presenta una taula amb les avaluacions de cada aspecte:

Taula 48

variables avaluades	PG-ME
El tracte	6.93
La preparació	7.54
L'ús de l'idioma	8.12
El coneixement del territori	7.62
La integració a Catalunya	8.16
La gestió del temps	6.51
La visibilitat	4.09
L'autoritat	7.19
La confiança	7.04

Una anàlisi de la regressió

Tota avaluació global està feta a partir de múltiples components parcials. En el cas de l'avaluació global dels quatre serveis policials que operen a Catalunya poden intervenir molts aspectes concrets.

Per a mesurar la importància dels nou aspectes parcials en l'avaluació global s'ha aplicat com a model d'anàlisi, el de regressió lineal múltiple amb la valoració genèrica com a variable explicada a partir de les valoracions de cinc dels aspectes parcials:

- el tracte amb la gent,
- la confiança que se'ls té,
- l'autoritat que tenen,
- la preparació i
- la integració a Catalunya.

La resta dels aspectes estudiats no són suficientment explicatius de la valoració global.

$$\text{Valoració global} = \text{Terme independent} + \beta_{\text{TRACTE}} \cdot V_{\text{TRACTE}} + \beta_{\text{CONFIANÇA}} \cdot V_{\text{CONFIANÇA}} + \beta_{\text{AUTORITAT}} \cdot V_{\text{AUTORITAT}} + \beta_{\text{PREPARACIÓ}} \cdot V_{\text{PREPARACIÓ}} + \beta_{\text{INTEGRACIÓ}} \cdot V_{\text{INTEGRACIÓ}}$$

En tots els casos el model de regressió té associat un R^2 igual o superior al 0.6. Això vol dir que les variables escollides expliquen més del 60% de la valoració global de la policia.

El resultat mostra que la composició genèrica de la **valoració de la policia** està feta, sobretot, a partir de la valoració de la **confiança** que se'ls té.

Les dades més significatives són les següents:

- El coeficient de la confiança és el més elevat en la valoració de la **PG-ME**, juntament amb el del tracte.
- Pel que fa a la consideració de cos de policia principal: novament, la confiança és la variable amb un coeficient més elevat, així com el tracte.
- A partir de la desagregació segons el territori específic de desplegament, el coeficient de la confiança segueix essent el més elevat en els territoris **PG-ME** i **GC**. A la zona **CNP** el tracte, la confiança i l'autoritat són les variables amb un coeficient d'explicació més elevat.

Es pot insistir, doncs, en la conclusió abans esmentada: **la valoració de la policia es basa en gran mesura en la confiança que se'ls té**, hi influeixen també força el **tracte** i l'**autoritat**.

Una anàlisi de components principals

Un dels objectius (aquest instrumental) de l'enquesta és la millora del qüestionari (per exemple, la simplificació). Per tant, s'ha realitzat una anàlisi de components principals sobre els nou aspectes concrets avaluats que factoritzen l'opinió dels ciutadans.

La finalitat d'aquesta anàlisi consisteix a trobar una combinació de variables que defineixi uns nous eixos independents entre ells. Trobats els eixos s'observa quina de les variables que els componen s'hi correlaciona més i es pot acceptar que aquesta variable actuï com a representativa de tot l'eix en nous estudis sobre la mateixa qüestió. La taula que segueix recull els resultats d'aquesta anàlisi.

Taula 59

Mossos d'Esquadra	primer component	segon component	tercer component
El tracte amb la gent	0.498	0.555	0.269
La preparació	0.536	0.583	0.051
L'ús de l'idioma en què se'ls parla	0.780	0.267	0.054
El coneixement del territori	0.772	0.246	0.138
La seva integració a Catalunya	0.848	0.230	-0.043
El temps en què fan la seva tasca	0.265	0.647	0.283
La visibilitat	0.039	0.170	0.961
L'autoritat	0.177	0.829	0.024
La confiança que se'ls té	0.292	0.796	0.122

S'han obtingut tres eixos independents, que són els següents:

Eix A, associat al primer component principal:

Recull en tots els casos la integració a Catalunya, el coneixement del territori i l'ús de l'idioma en què se'ls parla.

La variable més correlacionada amb aquest eix és (de mitjana) la integració a Catalunya.

Eix B, associat al segon component principal:

Recull en tots els casos l'autoritat, la confiança que se'ls té, el temps en què fan la seva tasca, el tracte amb la gent i la preparació.

La variable més correlacionada amb aquest eix és (de mitjana) l'autoritat.

Eix C, associat al tercer component principal:

Recull en tots els casos la visibilitat

La variable més correlacionada amb aquest eix és (de mitjana) la visibilitat.

A partir d'aquestes dades, la proposta de l'equip per a futures edicions de l'enquesta consisteix a:

- mantenir les nou variables utilitzades per a l'estudi del territori de desplegament de la PG-ME, i
- utilitzar els tres eixos resultants de l'anàlisi de components principals (l'autoritat, la integració i la visibilitat) a la resta del territori. S'hi podria afegir una quarta variable: el tracte o la preparació que, com s'ha vist abans, oscil·len entre el primer i el segon component principal, i que podrien conformar el quart eix.

APÈNDIX: L'ATRACTIU DE LA PROFESSIÓ

La darrera pregunta del qüestionari diu: "Vostè estaria interessat a ser mosso d'esquadra?".

Un de cada cinc catalans estaria disposat en ser mosso d'esquadra: el **20.86%**; el 78.50% dels entrevistats han dit que no en tenen cap interès i el 0.64% no s'han definit.

- Aquest percentatge de resposta afirmativa incrementa entre els homes (24.40%).
- És també més alt entre els més joves (el 31.63% dels entrevistats menors de 19 anys). La disponibilitat per a ser mosso d'esquadra decreix, en línies generals, a mesura que la gent es va fent gran.
- La resposta afirmativa a la pregunta incrementa el percentatge en relació inversa al nivell de renda (excepte la categoria de menys ingressos).
- Pel que fa al nivell d'instrucció: els més interessats són els entrevistats amb estudis primaris i secundaris, i els menys disposats són els extrems (els que no tenen estudis i els que han passat per la universitat).
- I quant a la situació professional: l'atur afavoreix la disponibilitat (el 29.09% dels entrevistats en atur hi estarien disposats).

Taula 64

VARIABLES	vol ser mosso d'esquadra?
	%
total	20.86
GÈNERE	
Homes	24.40
Dones	17.56
EDAT	
Fins a 18 anys	31.63
19-24 anys	23.85
25-34 anys	21.83
35-44 anys	18.70
45-54 anys	19.15
55-64 anys	24.27
65-74 anys	16.98
més de 74 anys	17.13
INGRESSOS MENSUALS	
Més de 400.000	11.94
De 300.000 a 400.000	17.77
De 200.000 a 300.000	18.79
De 100.000 a 200.000	25.75
Menys de 100.000	18.52
NIVELL D'INSTRUCCIÓ	
Sense estudis	19.71
Estudis primaris	23.06
Estudis secundaris	23.60
Estudis universitaris	8.44
SITUACIÓ PROFESSIONAL	
Estudiant	21.35
Treball domèstic	17.20
Jubilat o pensionista	20.89
Actiu ocupat	20.95
Actiu a l'atur	29.09

Pel que fa al territori, la major disponibilitat per a ser mosso d'esquadra es dona entre els entrevistats de

- la comarca del Baix Empordà
- la part litoral de la comarca de la Selva
- el conjunt de dues comarques: Segarra-Urgell
- el Gironès

I els percentatges més petits són els dels entrevistats de

- les tres comarques Osona-Berguedà-Solsonès
- el conjunt de dues comarques Garrotxa-Ripollès
- la comarca de l'Alt Empordà
- el conjunt de dues comarques Cerdanya-Alt Urgell

Taula 65

TERRITORIS	vol ser mosso d'esquadra?
TOTAL CATALUNYA	20.86
TERRITORI PG-ME	21.53
Baix Empordà	27.61
Selva litoral	26.17
Segarra-Urgell	22.88
Gironès	22.76
Selva interior	22.00
Girona	21.77
Osona-Berguedà-Solsonès	18.45
Garrotxa-Ripollès	18.19
Alt Empordà	17.54
Cerdanya-Alt Urgell	16.20
TERRITORI GC	19.23
Zona GC	18.68
Zona Turística Sud	25.84
TERRITORI CNP	21.38

LLIBRE IV

LA MOBILITAT I EL TRÀNSIT A CATALUNYA

INTRODUCCIÓ

La mobilitat: una nova cultura

Aquests darrers anys es parla, en tots els fòrums on s'analitza cap on va la societat del segle XXI, dels diferents aspectes que definiran la nova "cultura" de les societats avançades. Conceptes com mundialització, sostenibilitat, comunicació, o d'altres com llibertat, coneixement, oci, estan presents sempre i són elements característics d'aquesta nova cultura.

Alguns, potser més intuïtius, ajunten tots aquests elements, i a partir d'ells construeixen una síntesi que gravita a l'entorn del concepte de **la mobilitat**.

La mobilitat de les persones, les mercaderies, les idees... recull i sintetitza les necessitats i expectatives d'aquest final de segle/mil·lenni; i les projecta imaginant-les cap a un futur que pot ser compromès o esplendorós, en funció de la responsabilitat individual i col·lectiva dels ciutadans.

Saber aprofitar el temps, del qual hom gaudirà prest, per a l'enriquiment individual i col·lectiu, establint contacte, personal o virtual, amb altres persones, altres idees, altres cultures, produirà millores substancials en la qualitat de vida.

I tot això va implícit en aquesta idea de la mobilitat.

La realitat a Catalunya

Catalunya, zona de pas de les grans rutes viàries que uneixen les principals zones urbanes i industrials europees amb el nord d'Àfrica i el llevant espanyol, suporta en el seu territori una mobilitat molt superior a la que generen els seus habitants. Si afegim a aquest trànsit de pas el fet de ser una de les principals destinacions turístiques europees, amb creixements en el nombre d'estades molt superiors a la mitjana espanyola, la saturació del viari queda sobradament entesa.

El fet és que, a més, la majoria de catalans s'aglomeren en una part petita del territori (70% de la població a la Regió metropolitana de Barcelona), que les zones litorals poden considerar-se avui un "continuum urbà", i que a Catalunya se segueix la tendència dels països del primer món cap a una concentració de la població en sistemes de ciutats que garanteixen les necessitats que la societat actual s'autogenera.

L'estructura física del territori, delimitada pels sistemes orogràfics existents, condiciona també la xarxa viària i obliga que les carreteres, autopistes i vies fèrries segueixin els corredors naturals existents a Catalunya.

Aquest marc estructural, que implicaria ja en si mateix un determinat nivell de conflicte, viari queda afectat per un seguit d'actuacions, opcions i maneres de ser que condicionen la mobilitat dels catalans:

- S'ha donat preferència al transport per carretera davant de l'ús del ferrocarril o el vaixell en el transport de mercaderies.

- Les grans vies de comunicació terrestre són de peatge, la qual cosa afegeix un sentiment de greuge comparatiu amb la resta d'Espanya.
- Hi ha hagut una limitada inversió en infraestructures del transport davant el creixement del parc mòbil i les necessitats derivades de l'opció presa en el transport de mercaderies.
- L'aparició de noves preocupacions en relació amb el medi natural porten a replantejar prioritats i preferències en els usos de les diferents modalitats de transport.

Tots aquests elements, en un marc jurídic i legislatiu cada vegada més condicionat per directrius supranacionals, emmarquen la realitat de la mobilitat dels catalans.

Les característiques sociodemogràfiques específiques de Catalunya ajuden, també, a entendre per què tot allò que té a veure amb la mobilitat és avui d'obligat estudi i preocupació per part de la Generalitat de Catalunya:

- Bona part dels catalans tenen arrels (en primera o segona generació) en altres terres de l'Estat espanyol, derivades dels corrents migratoris posteriors a la Guerra Civil.
- Una part important de famílies catalanes disposa de segona residència.
- S'ha arribat a una taxa de motorització propera als 700 vehicles de motor per 1.000 habitants.

Aquest marc global permet entendre l'actualitat i la importància de tot allò que té a veure amb la mobilitat, el trànsit, la seguretat viària o les topades. Són temes d'actualitat que preocupen els ciutadans i, per tant, l'Administració; i que són amplificats pels totpoderosos mitjans de comunicació, generant-se així entre tots la "cultura catalana de la mobilitat".

Tanmateix, la recerca de coneixement és molt més prosaica i exigeix aprofundir en l'anàlisi de realitats concretes. És per això que aquest estudi pretén entrar no només en l'anàlisi de la "cultura de la mobilitat", sinó en la mobilitat dels catalans. O més concretament en alguns aspectes objectius i subjectius d'aquesta mobilitat.

1. ELS PRINCIPALS RESULTATS DE L'ESTUDI

L'apartat referit a la mobilitat de l'*Enquesta de Seguretat Pública de Catalunya* abordava tres qüestions bàsiques en relació amb la denominada "**cultura de la mobilitat**".

1. Un primer apartat recull **la mobilitat dels catalans** des d'una perspectiva relativament inèdita (poc utilitzada): la del mateix ciutadà. Com es posiciona en relació amb els mitjans de transport més paradigmàtics: l'anar a peu i l'anar en vehicle privat, i quant es mou i de quina manera ho fa.

Aquestes dades, habituals en els darrers estudis sobre mobilitat realitzats a Catalunya (enquesta ATM-97, enquestes anuals de mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona), han d'ajudar a entendre la importància de tot allò que té a veure amb la mobilitat, així com la predisposició a acceptar determinades actuacions de l'Administració.

2. Coneguda la visió subjectiva de la mobilitat dels catalans, el pas següent consisteix a enfrontar-nos a determinades realitats associades a les situacions de major risc en la mobilitat, que són les relacionades **amb l'ús del vehicle privat**.

¿Som capaços d'adequar el nostre comportament a un conjunt de mesures de prevenció que redueixen de forma important els nivells de risc associats a la mobilitat en vehicle privat en el context viari de Catalunya?

És des d'aquesta perspectiva que s'ha preguntat per l'ús del cinturó de seguretat, el respecte a les velocitats màximes autoritzades i la conducció sota els efectes de l'alcohol.

A més s'han recollit opinions sobre les mesures coactives que la mateixa societat considera necessàries per controlar els incompliments de la normativa viària: què fer davant els excessos de velocitat i davant de l'abús de l'alcohol, per acabar demanant l'opinió sobre la retirada del carnet de conduir quan es donen situacions de reiterades infraccions viàries greus.

3. El darrer apartat de l'espai del qüestionari referit a la mobilitat ha volgut conèixer, a nivell d'aproximació quantitativa, les conseqüències més negatives de la mobilitat: **les topades**.

A continuació s'exposa una síntesi de les respostes dels entrevistats acompanyades d'una breu conclusió.

LA MOBILITAT

Resultats:

- Un 40% dels catalans s'autoposicionen com a *únicament vianant*, un 21% són *més vianant que conductor*, un altre 21% *tant vianant com conductor* i un 18% *més conductor que vianant*.
- Els que viuen a les grans ciutats (territori CNP) declaren ser encara més vianants; en el territori PG-ME els *més conductor que vianant* arriben al 25% dels entrevistats.

Taula 1

el model de mobilitat	%
Únicament vianant	40.2
Més vianant que conductor	20.7
Igual vianant que conductor	21.2
Més conductor que vianant	16.1
Només conductor	1.8

- La mobilitat global dels catalans és força elevada i arriba a 7,41 en una escala des de 0: no es mouen gens, a 10: es mouen continuament.
- Les variables que modifiquen aquesta mobilitat són l'edat i l'estatus socioeconòmic. L'edat té una elevada correlació negativa: a major joventut, més mobilitat. L'estatus socioeconòmic (classe i ingressos) té una correlació positiva: a més ingressos o classe social més elevada, major nivell de mobilitat.
- També s'ha recollit l'avaluació de l'ús de determinades formes de transport (en l'escala 0-10). Els catalans han dit:

a peu	6,60
en transport públic	3,60
en transport privat (conductor)	4,02
en transport privat (acompanyant)	3,80
- En el territori on el servei policial desplegat és el CNP (les ciutats grans i mitjanes) l'ús del transport públic supera el del vehicle privat.
- Les dones declaren anar molt a peu i força en vehicle privat com a acompanyants, tot i que la seva mobilitat global és semblant a la dels homes.

Taula 2

	Catalunya	Zona PG-ME	Zona CNP	Zona GC	Home	Dona
Mobilitat global	7.41	7.41	7.38	7.48	7.45	7.37
A peu	6.60	6.50	6.75	6.29	6.27	6.92
En transport públic	3.60	1.78	4.23	2.96	3.01	4.36
En transport privat (conductor)	4.02	4.89	3.46	4.94	5.31	2.79
En transport privat (acompanyant)	3.80	3.77	3.78	3.89	2.85	4.70

Conclusions:

- Hi ha una predisposició als plantejaments a favor de l'ús de l'espai viari com a vianants.
- L'ús del transport públic al territori CNP permet considerar que és l'estructura la que condiona el comportament i que, per tant, arreu on les densitats de mobilitat ho permetin el transport públic és l'alternativa assumible a mig termini.
- Si avui la mobilitat és força elevada (7.41) i els joves són qui més es mouen, és previsible que en un futur no gaire llunyà la mobilitat global sigui encara més elevada. L'educació viària apareix com l'alternativa més raonable per adequar la realitat física del país, ja prou limitada, als criteris de sostenibilitat que la societat catalana del segle XXI exigirà.
- Caldria revisar criteris relatius al cost de circular per determinades vies (els peatges) passant d'una visió recaptadora per a cobrir les despeses de la inversió realitzada (criteri clarament discriminatori en relació amb els llocs on la inversió la fa directament l'Administració), i anant cap a una visió redistributiva d'un bé escàs (el territori) que vol ser utilitzat per més individus/vehicles que dels que raonablement hi poden circular.
- Cal potenciar el que l'enquesta de mobilitat de Barcelona defineix com a *vianant ideològic*. És a dir, aquell individu que, disposant de vehicle privat, es declara subjectivament únicament vianant i reivindica doncs un ús diferenciat del vehicle per a moments i situacions en què no hi ha alternativa de transport públic o anar a peu.

ALGUNS DELS PROBLEMES A LES VIES PÚBLIQUES DE CATALUNYA

- L'ús del cinturó de seguretat s'ha avaluat en totes les situacions amb notes elevadíssimes quan es va al davant en el cotxe; i amb notes força baixes si es va al darrere.
- L'ús dels cinturó és sempre major en entorns viaris on l'expectativa de velocitat és major i, per tant, en cas de col·lisió, el risc físic és més elevat.

Taula 3

freqüència d'ús del cinturó de seguretat	avaluació	
	assegut davant	assegut darrere
En autopista i autovia	9.73	2.37
En carretera	9.66	2.33
A la ciutat, en trajectes llargs	9.26	2.16
A la ciutat, en trajectes curts	8.55	2.00

- Els límits de velocitat són una referència assumida sols en determinades circumstàncies, com explica la *II Enquesta de Mobilitat del RACC (1997)*; en aquest estudi, i com era d'esperar, les avaluacions són força baixes, la qual cosa implica que poca gent reconeix sobrepassar els límits legals. Cal entendre, però, que per a molta gent els límits legals de referència no són reals (per exemple a les autopistes: 140 quilòmetres/hora, enquesta RACC esmentada).
- També en l'apartat que fa referència als límits de velocitat permesos es dona una gradació en les valoracions de manera que a major qualitat i seguretat de les vies utilitzades major freqüència de superació dels límits, que és màxima en autopista amb un valor de 2.90 (és una bona aproximació considerar que un 29% dels conductors diuen haver superat els límits de velocitat en autopistes; serien prop de 870.000 individus).

Taula 4

freqüència en què els conductors superen el límit de velocitat permès	avaluació
En autopistes	2.90
En autovies	2.56
En carreteres nacionals	2.04
En carreteres comarcals	1.64
En vies urbanes principals	1.20

- Els homes, els més joves, els estudiants, els que tenen més ingressos o més estudis, més freqüentment sobrepassen els límits de velocitat permesos.

- Els conductors avaluen les preguntes relatives a “amb quina freqüència vostè condueix després d’haver pres una mica d’alcohol (0: mai a 10: sempre)” amb un 1.42. Sols recorden haver conduït després d’haver begut una mica més del compte un 11.9% dels entrevistats.
- Entre els homes de 18 a 24 anys aquests dos indicadors són molt superiors (2.62 en l’escala de 0-10 i d’un 31% que recorden haver conduït després d’haver begut una mica més del compte).

De fet, la realitat és que són una minoria els conductors que incompleixen continuadament les mínimes normes de seguretat i prudència en la conducció.

Ara bé el dilema rau en la proposició següent:

¿Cal acostar la llei al comportament real o cal modificar determinades realitats perquè el comportament real s’ajusti a la llei?

¿Com es pot demanar prudència en la velocitat i menys consum d’alcohol quan els cotxes cada dia corren més, l’alcohol és la base de l’oci juvenil i els llocs on aquest es manifesta sense cap tipus de control estan just a peu de carretera i, en general, allunyats de qualsevol mitjà de transport alternatiu al vehicle privat?

És, per això, important copsar les opinions relatives a les mesures per controlar la velocitat excessiva i l’abús de l’alcohol.

- Per reduir els excessos de velocitat els catalans avaluen amb 7.35 punts la proposta de modificar els cotxes i amb 7.08 la proposta d’incrementar els controls de velocitat per radar. Ambdues són notables, és a dir puntuacions força altes que recullen tendències a la prudència, és a dir, a un ús racional del vehicle privat.
- En relació amb l’abús d’alcohol quan es condueix, són molt més ben rebudes les mesures proposades. Cal entendre que l’avaluació més baixa donada a limitar encara més el nivell d’alcohol a la sang pot tenir a veure amb el fet que s’acabava de rebaixar feia pocs dies el límit màxim.

Taula 5

Mesures per reduir el consum d'alcohol quan s'ha de conduir	avaluació
Immobilització dels cotxes de les persones que han begut massa	9.15
Detenció d'aquestes persones si, a més a més, han fet alguna infracció greu	8.69
Més proves policials per a saber si els conductors han begut massa	8.33
Limitar encara més el nivell d'alcohol en sang	6.15

- Quasi un 90% de la població major de 15 anys a Catalunya està d’acord amb el fet que es retiri el permís de conduir a aquelles persones que acumulin una certa quantitat d’infraccions greus.

Conclusions:

- És difícil que la gent s’autoinculpi, és a dir, que expliqui públicament les seves transgressions privades d’una norma.
- Caldria classificar la utilitat i, per tant, la necessitat de l’ús del cinturó de seguretat quan es va darrere en un cotxe.

- No és raonable admetre publicitat de vehicles en què la rapidesa és un valor, i demanar, al mateix temps, que es circuli a velocitats raonables.
- L'educació viària és la millor via per incorporar comportaments i hàbits correctes en la conducció i circulació per les vies públiques de Catalunya.
- Cal avançar ràpidament en les mesures de prevenció i control dels comportaments viaris insolidaris. La gent de Catalunya n'està absolutament a favor, fins i tot es podria implantar quelcom semblant al carnet per punts.

LES TOPADES

- L'any 1998, prop de 360.000 conductors han tingut 396.000 topades (1.11 topades per conductor que ha topat). Són l'11.8% dels conductors catalans.
- Han tingut topades 200.000 homes i 160.000 dones. Les dones que han topat ho han fet una mitjana d'1.18 vegades i els homes 1.04 vegades.
- Al matí s'han produït una de cada tres topades, i a la nit només una de cada sis.
- Els mesos de desembre i agost han estat els que reuneixen un percentatge més elevat de topades, i setembre i octubre els percentatges més baixos.
- Un 73% de les topades (262.000) es produeixen en zones urbanes i la resta (27%) en carreteres.
- En un 10% de les topades (36.000) van haver-hi ferits.
- En un 32% va intervenir-hi algun servei policial (116.000).
- El cost de la topada (0:gens a 10: moltíssim) va ser:

cost econòmic	4.69
molèsties associades	5.73
afectació psicològica	3.25
- Si la topada es produeix a la nit creixen molt les molèsties associades (7.09) i l'afectació psicològica (4.70).
- En carretera, les topades tenen major cost econòmic (6.13), més molèsties associades (6.28) i més afectació psicològica (4.67).
- Quan hi ha ferits també creixen les molèsties associades (7.15) i l'afectació psicològica (4.81), però el cost econòmic és semblant.
- Quan intervé un servei policial (hi ha ferits o l'accident és més aparatós), augmenten les molèsties (5.89) i l'afectació (5.07), però el cost és també semblant.

2. COM ES MOUEN ELS CATALANS

Cal disposar de dades comparatives sobre el posicionament de la gent entorn la mobilitat. Per assolir correctament aquest objectiu sense disposar dels estris de mesura adequats el que cal és, primer de tot, definir alguns indicadors acceptables, senzills de construir, intel·ligibles pel conjunt de la gent i comparables amb altres entorns socials.

Perquè tinguin totes aquestes característiques caldrà anar per camins ja recorreguts en l'anàlisi sociològica de la realitat i, de les diferents possibilitats existents, aquest estudi es decanta per dos tipus d'indicadors subjectius, en concordança amb la metodologia emprada.

Un primer indicador, clarament qualitatiu, enfronta el ser únicament vianant al ser únicament conductor, en una senzilla (ahora que complexa) dicotomia entre un ús confirmat i clarament abusiu del cotxe o un no ús del cotxe, situació en la qual no està clara la forma real de mobilitat, i es defineix més en base a la negació primigènia. Malgrat tot, aquesta variable d'autoposicionament subjectiu permet contextualitzar la mobilitat en el territori català i permet iniciar una línia explicativa (o explicadora) de comportaments, acceptacions, problemes i realitats en relació amb la forma de moure's dels nostres conciutadans.

Les mancances d'aquest primer indicador (molt útil, però poc precís) van portar a la definició de **dos altres indicadors (subjectius) de mobilitat**. S'utilitza en aquest cas l'escala natural de 0 a 10, perquè l'entrevistat s'autoposicioni:

- Primer, indicant **quant es mou** (0: gens, a 10: moltíssim).
- Segon, explicant **com es mou**, diferenciant les tres formes genèriques d'ús dels mitjans de transport: a peu, en transport públic, en vehicle privat. Dins de la utilització del vehicle privat s'ha diferenciat l'ús com a conductor de l'ús com a acompanyant per les connotacions de tot tipus (capacitat de decisió, control del vehicle, compliment de normes...) que aquest fet comporta.

Disposarem, doncs, de dos instruments diferents per intentar conèixer millor la mobilitat dels catalans.

EL MODEL DE MOBILITAT

Els resultats poden semblar xocants per a qualsevol que no conegui una mica a fons aquesta qüestió, i podrien entrar en contradicció amb una investigació observacional en els nostres carrers i carreteres qualsevol dia de qualsevol mes.

Un 40.2% dels catalans s'autoposicionen com a únicament vianants!

Un doble comentari:

- Molts dels catalans majors de 15 anys (el 41%) no disposen de vehicle de forma habitual, segons dades de la mateixa enquesta.
- Els conductors, socialment, han passat de ser els bons a ser els dolents de la pel·lícula.

Però, a més, hom té clara consciència que molts dels desplaçaments que un fa no es fan en vehicle privat i menys com a conductor. I aquesta consciència és el que apareix com a resultat de la pregunta. El repartiment poblacional seria, a grans trets, 60-20-20. Un 60% més vianant, un 20% més conductor i un darrer 20% indecís (o igualment vianant que conductor).

Dependrà d'on posem l'èmfasi que el nostre discurs prengui un caire conciliador o apocalíptic. En tot cas hi ha una important predisposició a entendre plantejaments favorables a un ús racional del vehicle privat i a la potenciació alternativa del transport públic o de l'anar a peu en recorreguts de curta durada.

Taula 6

el model de mobilitat	%
Únicament vianant	40.2
Més vianant que conductor	20.7
Igual vianant que conductor	21.2
Més conductor que vianant	16.1
Només conductor	1.8

L'autoposicionament i les característiques de la població:

- Els residents a la zona CNP són els que tenen un posicionament més vianant (un 45.4% es declaren "*només vianant*" i un 22.3% "*més vianant que conductor*"). En canvi, en el territori de desplegament del Mossos d'Esquadra, tot i que continua havent-hi una majoria vianant, hi ha un elevat percentatge de gent que s'autodefineix com a "*més conductor que vianant*", concretament un de cada quatre entrevistats.
- Les dones són més vianants que els homes, gairebé un 60% diuen ser "*únicament vianants*". Entre els homes, hi ha un 23.6% d'individus "*més conductor que vianant*".
- La gent més gran és la que té un posicionament més vianant. Els joves també tenen un comportament bàsicament vianant, però dins aquest grup es troba un gran percentatge de "*més conductor que vianant*". Els que tenen de 25 a 34 anys són els més conductors (un 28.6% es declaren "*més conductor que vianant*").

- A mesura que la gent disposa de més ingressos i de més estudis també es té un posicionament més conductor.
- Els que fan les tasques de la llar i els jubilats són també més vianants que la resta d'entrevistats, mentre els actius ocupats són més conductors.
- I el disposar de vehicle condiona clarament l'autoposicionament: el 92.3% dels entrevistats que no en disposen s'han declarat "únicament vianants". Els que tenen vehicle, es distribueixen més heterogèniament.

Taula 7

		AUTOPOSICIONAMENT				
		Només vianant	Més vianant/ conductor	Igual	Més conductor /vianant	Només conductor
		%	%	%	%	%
TOTAL		40.24	20.68	21.17	16.09	1.82
COS	Mossos d'esquadra	31.89	16.79	24.01	25.04	2.28
DESPLEGAT	Polícia Nacional	45.45	22.31	18.81	12.39	1.04
	Guàrdia Civil	31.39	18.55	25.66	20.83	3.57
GÈNERE	Home	22.66	25.68	24.71	23.64	3.31
	Dona	56.70	16.00	17.85	9.01	.44
EDAT	-de 18	44.97	1.61	29.39	24.02	.00
	18-24	34.02	23.00	19.50	19.98	3.50
	25-34	25.58	20.76	22.64	28.55	2.47
	35-44	30.70	18.52	30.51	18.21	2.06
	45-54	35.32	22.74	24.45	16.32	1.18
	55-64	45.70	23.23	20.72	8.70	1.65
	65-74	62.41	17.78	13.77	5.92	.12
	+de 74	70.66	17.78	4.82	5.26	1.48
INGRESSOS	Més 400M PTA	23.46	24.70	10.89	33.62	7.33
	300-400M PTA	17.56	19.61	31.54	27.20	4.09
	200-300M PTA	31.68	17.97	20.18	27.61	2.55
	100-200M PTA	46.14	21.12	20.90	10.30	1.54
	Menys 100M PTA	64.30	17.96	10.24	6.77	.73
ESTUDIS	Sense estudis	70.28	11.77	11.93	4.89	1.13
	Primaris	45.10	19.73	20.65	12.76	1.77
	Secundaris	25.32	22.93	25.01	23.79	2.95
	Universitaris	28.23	26.30	23.14	22.07	.26
OCUPACIÓ	Estudiant	39.00	25.72	15.17	15.86	4.24
	Treball domèstic	72.31	12.90	12.58	2.21	.00
	Jubilat	47.47	25.57	17.72	8.71	.52
	Actiu ocupat	22.73	20.74	26.10	27.15	3.28
	Actiu en atur	22.69	21.85	36.88	18.51	.07
VEHICLE	Sí	8.69	30.11	32.65	25.74	2.81
PROPI	No	92.30	5.13	2.22	.16	.20

LES FORMES DE LA MOBILITAT

Que en una escala de 0 a 10, la mobilitat global dels catalans sigui avui de 7.4 és el millor indicador de la validesa del que s'ha plantejat a la introducció d'aquest informe.

A Catalunya la gent és molt mòbil. I, com ens movem els catalans?

Els resultats són clars:

- Bàsicament **a peu (6.6)**, en molts petits desplaçaments, per anar a l'escola (amb els fills), per fer la compra quotidiana, per moure's pel barri (un 80% dels desplaçaments són en el mateix barri o municipi petit), per anar de compres, malgrat que massa vegades si no es pregunta hi ha la sensació d'estar sempre condicionat pel vehicle privat o el transport públic.
- A un segon nivell (la mitjana conjunta és **3.9**) en **vehicle privat**, una mica més com a conductor que com a acompanyant.
- A un tercer nivell (**3.6**) en **transport públic**.

No s'entrarà en aquest estudi, ja que no hi ha dades directes de la població estudiada, en els motius, els avantatges i les mancances dels diferents modes de transport. El que sí que és cert és que la variable en escala apunta en la mateixa direcció que la de l'autoposicionament: hi ha una majoria que va més a peu que en altres mitjans de transport i que se sent força vianant. Consolidar-la, legislar en el seu favor, ja són actuacions que depassen el marc d'aquest informe.

Taula 8

l'ús dels mitjans de transport	avaluació
Mobilitat global	7.41
A peu	6.60
En transport públic	3.60
En transport privat com a conductor	4.02
En transport privat com a acompanyant	3.80

La mobilitat i les característiques de la població:

- Es donen poques diferències en l'avaluació del nivell de mobilitat global entre els tres territoris, però sí que n'hi ha en l'ús dels diferents mitjans de transport: a la zona PN es fa un major ús de l'anar a peu i en transport públic que a les altres dues zones, on es va molt més en transport privat com a conductor.
- Els homes són una mica més mòbils que les dones, i també van més en vehicle privat com a conductors. Elles es mouen més a peu, en transport públic i usen força més el transport privat com a acompanyants.
- La mobilitat disminueix amb l'edat: les avaluacions passen del 9.05 de la gent més jove al 5.87 dels més grans. La gent d'entre 18 i 34 anys va menys a peu que la resta i utilitza més el vehicle privat. En canvi, els més grans es mouen bàsicament com a vianants.

- La gent amb menys ingressos és la que va més a peu i en transport públic, i els que en tenen més van força en transport privat, però només com a conductors.
- El nivell d'estudis també diferencia la gent amb un menor nivell educatiu com els més vianants i els que tenen més titulació com els més usuaris del vehicle privat.
- D'acord amb les variables anteriors, jubilats i gent que fa tasques de la llar van més a peu, i els actius més en vehicle privat com a conductors. Els estudiants utilitzen força el transport públic i van en vehicle privat com a acompanyants.
- I els que disposen de vehicle privat són els que hi van més com a conductors, la resta van més a peu, en transport públic i en transport privat com a acompanyants.

Taula 9

		MOBILITAT	
		Casos	Mitjana
TOTAL		2676	7.41
COS	Mossos d'esquadra	336	7.41
DESPLEGAT	Polícia Nacional	1669	7.38
	Guàrdia Civil	671	7.48
GÈNERE	Home	1294	7.45
	Dona	1381	7.37
EDAT	-de 18	25	9.05
	18-24	377	8.19
	25-34	506	7.97
	35-44	411	7.70
	45-54	359	7.53
	55-64	479	7.06
	65-74	375	6.37
	+de 74	144	5.87
INGRESSOS	Més 400M PTA	86	8.24
	300-400M PTA	231	8.01
	200-300M PTA	581	7.85
	100-200M PTA	980	7.39
	Menys 100M PTA	348	6.27
ESTUDIS	Sense estudis	317	6.55
	Primaris	1244	7.27
	Secundaris	744	7.98
	Universitaris	360	7.52
OCUPACIÓ	Estudiant	258	8.10
	Treball domèstic	559	6.93
	Jubilat	585	6.48
	Actiu ocupat	1059	7.95
	Actiu en atur	208	7.73
VEHICLE	Sí	1666	7.64
PROPI	No	1010	7.03

Taula 10

		ÚS A PEU		ÚS T. PÚBLIC	ÚS T. PRIVAT CO.	ÚS T. PRIVAT AC.
		Casos	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		2676	6.60	3.60	4.02	3.80
COS	Mossos d'esquadra	337	6.50	1.78	4.89	3.77
DESPLEGAT	Policia Nacional	1669	6.75	4.23	3.46	3.78
	Guàrdia Civil	671	6.29	2.96	4.94	3.89
GÈNERE	Home	1294	6.27	3.01	5.31	2.85
	Dona	1381	6.92	4.16	2.79	4.70
EDAT	-de 18	25	6.79	2.62	4.15	3.76
	18-24	377	6.07	4.15	5.07	4.90
	25-34	506	6.11	3.37	5.47	4.30
	35-44	411	6.66	3.76	4.57	3.70
	45-54	359	6.57	3.79	4.01	2.95
	55-64	479	7.02	3.07	3.53	3.68
	65-74	375	6.93	3.72	1.98	3.34
	+de 74	144	7.37	3.74	1.38	3.26
INGRESSOS	Més 400M PTA	86	5.19	3.37	5.44	1.61
	300-400M PTA	231	6.36	3.37	5.59	4.08
	200-300M PTA	581	6.15	3.42	4.81	3.90
	100-200M PTA	980	6.84	3.50	3.63	3.91
	Menys 100M PTA	348	7.19	4.11	2.02	3.19
ESTUDIS	Sense estudis	317	7.16	2.91	1.73	3.71
	Primaris	1244	6.82	3.53	3.71	3.81
	Secundaris	744	6.21	3.68	5.11	3.83
	Universitaris	360	6.17	4.37	4.84	3.89
OCUPACIÓ	Estudiant	258	6.29	4.31	4.02	4.35
	Treball domèstic	559	7.47	4.00	1.50	4.82
	Jubilat	585	6.86	3.59	2.93	2.99
	Actiu ocupat	1059	6.13	3.27	5.65	3.58
	Actiu en atur	208	6.39	3.34	5.61	3.81
VEHICLE	Sí	1666	6.09	2.91	6.25	3.48
PROPI	No	1010	7.44	4.75	.25	4.35

3.- ELS PROBLEMES A LES VIES PÚBLIQUES

Aquest món, sorgit de l'autoposicionament i l'autodeclaració d'usos quant a mitjans de transport, idíl·lic en les seves macromagnituds, s'ha de controlar respecte a determinades situacions que, puntualment, generen problemes socials d'una certa envergadura. Els efectes derivats dels accidents a carreteres i carrers (vies públiques) de Catalunya tenen un triple cost, no assumible socialment:

- Un cost individual o familiar molt elevat.
- Un cost sociosanitari a mig i llarg termini que posa a prova la realitat de l'estat del benestar.
- Un cost-preocupació social que genera angoixes i pors difícils d'entendre i no assumibles en molts altres contextos del quefer diari.

Fixem-nos en la rellevància mediàtica dels accidents com a indicador de la seva importància social: cada cap de setmana s'anuncien les estadístiques concises de morts i ferits a les carreteres, i es parla d'un bon o mal cap de setmana segons el nombre de víctimes que s'han produït. La dada, lògicament, es pot desagregar per comunitats autònomes, per tipus de carretera, per tipus de vehicle, o per qualsevol altra variable d'interès!

Aquest estudi intenta, de nou, entrar en la visió interna (el jo desconegut) que hom té del seu propi comportament i en la posició que hom creu que s'ha de prendre davant comportaments inadequats. Els resultats són a continuació.

L'ÚS DEL CINTURÓ DE SEGURETAT

El cinturó de seguretat és una de les mesures preventives que més ha fet per a la seguretat a les carreteres i carrers de Catalunya. Hi ha en aquest moment la clara apreciació que hom no pot conduir sense dur-lo posat, i fins i tot aquest acord es manté pel que seu a la dreta del conductor. Ara bé, no es produeix una conscienciació idèntica quan es tracta d'utilitzar-lo anant assegut darrere en el vehicle: una normativa no aclaridora, i que permet que coexisteixin vehicles no preparats per dur-lo amb d'altres que ja el porten d'origen, fa que en l'imaginari col·lectiu no aparegui, encara, la necessitat de dur posat el cinturó de seguretat.

Els resultats de l'estudi són totalment congruents amb el que fins ara s'ha exposat, matisant amb una precisió impressionant el diferent risc que representen les distintes velocitats a què es circula en els diferents tipus de via pública. **Apareix, doncs, una associació entre l'ús del cinturó (tant si es va davant com darrere) i el nivell de risc associat a les velocitats màximes (autoritzades i reals) de les vies catalanes: en l'escala de 0 a 10, els majors usos del cinturó es produeixen en autopistes i autovies (tant en anar davant com darrere), i els usos més baixos a les ciutats i en trajectes curts.**

Ara bé, fins i tot en aquesta situació l'ús quan es va davant és més de quatre vegades major que el que es fa quan es va darrere.

Taula 11

freqüència d'ús del cinturó de seguretat	avaluació	
	assegut davant	assegut darrere
En autopista i autovia	9.73	2.37
En carretera	9.66	2.33
A la ciutat, en trajectes llargs	9.26	2.16
A la ciutat, en trajectes curts	8.55	2.00

L'ús del cinturó i les característiques de la població:

- Els residents al territori de desplegament dels Mossos d'Esquadra utilitzen menys el cinturó de seguretat quan van asseguts al darrere del vehicle en tots els casos, són també els que menys ús fan del cinturó en les zones urbanes. En canvi, la gent de la zona PN són els que més usen el cinturó.
- Els homes també utilitzen menys el cinturó de seguretat que les dones, tant si van asseguts davant o darrere i en tots els tipus de via.
- En relació amb l'edat destaquen dos grups amb comportaments clarament diferenciats, les persones d'entre 18 i 24 anys utilitzen menys el cinturó quan s'asseuen al darrere, i els que en tenen entre 35 i 44 i els més grans l'utilitzen més en tots els casos.

- La gent amb un nivell d'ingressos d'entre 300.000 i 400.000 PTA mensuals també fa un menor ús del cinturó.
- I els dos grups extrems del nivell d'estudis, els que no en tenen i els que disposen de titulació universitària, l'utilitzen més quan s'asseuen al davant i menys quan van al darrere.
- Els que fan el treball domèstic l'utilitzen sempre més que la resta, i els actius ocupats l'usen menys quan van asseguts al darrere i en zones urbanes.
- I la gent que no disposa de vehicle es posa el cinturó de seguretat amb més freqüència que els que en disposen.

Taula 12

		CINTURÓ AUTOPISTA DAVANT		AUTOP. DARRERE	CARRET. DAVANT	CARRET. DARRERE
		Casos	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		2593	9.73	2.37	9.66	2.33
COS	Mossos d'esquadra	328	9.76	2.13	9.67	2.08
DESPLEGAT	Polícia Nacional	1615	9.71	2.44	9.68	2.38
	Guàrdia Civil	650	9.77	2.29	9.63	2.33
GÈNERE	Home	1251	9.61	2.10	9.53	2.10
	Dona	1342	9.85	2.58	9.79	2.51
EDAT	-de 18	18	9.81	4.90	9.84	4.68
	18-24	377	9.64	1.99	9.52	1.99
	25-34	496	9.82	2.28	9.71	2.10
	35-44	405	9.88	3.15	9.84	3.14
	45-54	353	9.33	2.08	9.21	2.08
	55-64	465	9.74	2.21	9.73	2.20
	65-74	349	9.91	2.01	9.88	2.06
	+de 74	131	9.78	3.34	9.78	3.34
INGRESSOS	Més 400M PTA	86	9.96	3.72	9.58	3.69
	300-400M PTA	230	9.61	1.48	9.55	1.10
	200-300M PTA	564	9.72	2.46	9.58	2.47
	100-200M PTA	947	9.79	2.22	9.75	2.20
	Menys 100M PTA	318	9.56	2.68	9.52	2.68
ESTUDIS	Sense estudis	294	9.83	1.61	9.80	1.61
	Primaris	1199	9.67	2.66	9.63	2.66
	Secundaris	731	9.83	2.49	9.68	2.37
	Universitaris	360	9.68	1.75	9.64	1.73
OCUPACIÓ	Estudiant	250	9.65	2.55	9.64	2.54
	Treball domèstic	553	9.89	2.81	9.88	2.80
	Jubilat	536	9.65	2.34	9.63	2.37
	Actiu ocupat	1042	9.67	1.97	9.54	1.95
	Actiu en atur	206	9.92	2.70	9.84	2.34
VEHICLE	Sí	1663	9.69	2.26	9.60	2.20
PROPI	No	930	9.82	2.53	9.79	2.53

Taula 13

		URBÀ LLARG DAVANT	URBÀ LLARG DARRERE	URBÀ CURT DAVANT	URBÀ CURT DARRERE
		Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		9.26	2.16	8.55	2.00
COS	Mossos d'esquadra	8.90	1.92	7.49	1.69
DESPLEGAT	Polícia Nacional	9.36	2.24	8.80	2.06
	Guàrdia Civil	9.19	2.09	8.44	1.97
GÈNERE	Home	9.00	1.89	8.22	1.66
	Dona	9.50	2.38	8.85	2.26
EDAT	-de 18	9.33	4.62	8.97	4.62
	18-24	9.25	1.86	8.45	1.73
	25-34	8.90	2.00	7.91	1.74
	35-44	9.28	2.59	8.48	2.40
	45-54	8.81	2.01	8.16	1.96
	55-64	9.50	2.12	8.91	1.96
	65-74	9.75	1.90	9.32	1.84
	+de 74	9.59	3.32	9.10	2.82
INGRESSOS	Més 400M PTA	9.44	2.93	8.55	2.90
	300-400M PTA	8.54	.94	7.83	.90
	200-300M PTA	8.96	2.25	7.92	1.93
	100-200M PTA	9.36	2.03	8.58	1.88
	Menys 100M PTA	9.45	2.62	9.25	2.34
ESTUDIS	Sense estudis	9.52	1.50	8.88	1.36
	Primaris	9.14	2.45	8.59	2.34
	Secundaris	9.30	2.23	8.44	1.98
	Universitaris	9.33	1.62	8.33	1.38
OCUPACIÓ	Estudiant	9.14	2.50	8.52	2.49
	Treball domèstic	9.81	2.71	9.33	2.61
	Jubilat	9.46	2.23	9.00	1.99
	Actiu ocupat	8.97	1.66	8.00	1.48
	Actiu en atur	8.86	2.32	8.05	1.98
VEHICLE	Sí	9.08	2.03	8.25	1.83
PROPI	No	9.57	2.37	9.08	2.24

VELOCITAT I ALCOHOL

Superar els límits de velocitat no és, avui, gens estrany, i reconèixer-ho és una altra cosa.

Tots els estudis fets fins avui a Catalunya i Espanya demostren que una majoria (possiblement equivocada) de conductors consideren que els límits actuals, especialment en autopistes, són baixos.

Aquesta realitat és la que apareix, també, en aquest estudi; **es fa difícil reconèixer excessos de velocitat, per això es donen avaluacions molt baixes**, però lògicament on menys risc hi ha per als altres, més fàcil és reconèixer que hom s'ha pogut passar.

Així, **són les autopistes, amb una avaluació de 2.9, les vies on amb més freqüència els conductors diuen que han superat els límits permesos**, i, a l'extrem contrari, a les vies urbanes principals (deuen pensar en quan estan embussades!) l'avaluació sols arriba a un 1.2.

Taula 14

freqüència en què els conductors superen el límit de velocitat permès	avaluació
En autopistes	2.90
En autovies	2.56
En carreteres nacionals	2.04
En carreteres comarcals	1.64
En vies urbanes principals	1.20

La velocitat i les característiques de la població:

En general la freqüència en què es sobrepassa el límit permès de velocitat és força baixa en totes les categories estudiades. Ara bé, alguns grups destaquen per donar avaluacions mínimament diferenciades:

- Els residents a la zona GC sobrepassen més freqüentment la velocitat permesa en autopistes i autovies que la resta. Els del territori PN, corren una mica més del permès en carretera i zones urbanes.
- Els homes sobrepassen el màxim de velocitat amb una mica més de freqüència que les dones.
- La freqüència en què se supera la velocitat disminueix amb l'edat, però augmenta amb el nivell d'ingressos i el d'estudis.
- Els estudiants i els actius són, també, els que més cops sobrepassen la velocitat permesa, així com els que disposen de vehicle propi.

Taula 15

		VELOCITAT AUTOPISTA		AUTOVIA	NACIONAL	COMARCAL	URBANA
		Casos	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		1593	2.90	2.56	2.04	1.64	1.20
COS	Mossos d'esquadra	231	2.73	2.44	1.87	1.69	1.18
DESPLEGAT	Polícia Nacional	903	2.90	2.55	2.17	1.74	1.35
	Guàrdia Civil	459	3.00	2.65	1.88	1.43	.90
GÈNERE	Home	1011	3.08	2.68	2.11	1.74	1.31
	Dona	582	2.59	2.36	1.92	1.48	1.00
EDAT	-de 18	13	.31	.34	2.10	2.09	.44
	18-24	261	4.08	3.81	3.04	2.46	1.84
	25-34	381	3.33	3.04	2.38	1.93	1.41
	35-44	268	2.95	2.69	2.04	1.55	1.04
	45-54	236	2.86	2.12	1.51	1.15	.82
	55-64	257	1.95	1.55	1.22	1.08	.79
	65-74	137	1.94	1.84	1.80	1.46	1.19
	+de 74	40	1.38	1.30	1.45	1.27	1.14
INGRESSOS	Més 400M PTA	62	4.55	4.03	3.12	2.16	2.56
	300-400M PTA	188	3.72	3.75	3.01	2.73	2.21
	200-300M PTA	398	3.17	2.66	2.14	1.70	1.09
	100-200M PTA	535	2.75	2.48	2.04	1.50	.94
	Menys 100M PTA	125	1.30	.90	.82	.72	.57
ESTUDIS	Sense estudis	95	2.79	2.14	1.72	1.33	.94
	Primaris	689	2.21	2.03	1.65	1.40	1.07
	Secundaris	543	3.42	3.05	2.35	1.96	1.19
	Universitaris	259	3.75	3.13	2.61	1.78	1.68
OCUPACIÓ	Estudiant	162	3.85	3.69	2.92	2.11	1.63
	Treball domèstic	138	2.39	2.19	1.88	1.25	.97
	Jubilat	308	1.76	1.43	1.40	1.18	.90
	Actiu ocupat	833	3.23	2.77	2.03	1.66	1.09
	Actiu en atur	151	2.90	2.87	2.59	2.37	2.13
VEHICLE	Sí	1526	2.90	2.54	2.05	1.64	1.20
PROPI	No	67	2.96	2.98	1.91	1.69	1.11

Preocupa, també, força a la societat catalana i per tant a l'Administració **la relació entre alcohol i accidents**, o entre alcohol i conducció perillosa. Fins i tot s'ha dissenyat la foto robot del conductor perillós: home, entre 18 i 24 anys, que surt de marxa les nits del cap de setmana.

En una cultura de l'oci, amb una societat, el resultat és previsible. **Són, és cert, els homes joves els que reconeixen un major ús i abús de l'alcohol**. Ho fan a les dues preguntes que sobre aquesta qüestió es plantejaven a l'enquesta.

A la primera es demanava en una escala de 0: mai, a 10: sempre, **"la freqüència amb què vostè condueix després d'haver pres una mica d'alcohol"**. Era una pregunta autojustificativa i sense repulsa social: és de comú acceptació entre nosaltres prendre alguna beguda alcohòlica en les menjades.

Contextualitzada en una enquesta com aquesta la resposta dels conductors (un 60% dels entrevistats) és contundent: **1.42**, que equivaldria aproximadament a un 15% de respostes afirmatives. Els conductors homes de 18 a 24 anys han donat una avaluació molt més elevada: 2.62.

La segona qüestió investigada feia referència a un període temporal determinat (el darrer any), i demanava **si en aquest període "havia conduït després d'haver begut una mica més del compte"**. No demanava quantes vegades i, per tant, amb què ho hagués fet un cop era suficient per a una possible resposta afirmativa. Els conductors són força seriosos: **el 88.1% dels conductors catalans no han conduït, en el darrer any, havent begut una mica més del compte**.

Sols un 11.9% reconeixen haver-ho fet, la qual cosa representa més de 350.000 persones majors de 15 anys. Entre els homes de 18 a 24 anys, un 31% respon que alguna vegada ha begut més del compte abans de conduir.

L'alcohol i les característiques de la població:

- La gent que viu a la zona PN, els homes, els joves, la gent amb més ingressos, els estudiants i els actius en atur són els que afirmen haver conduït després d'haver pres una mica d'alcohol amb més freqüència. En cap cas, però, s'arriba a un valor superior a 2.
- Característiques similars tenen els que afirmen haver conduït després d'haver begut una mica més del compte. Els que ho han fet amb més freqüència són els residents en els territoris PN i GC, els homes, la gent d'entre 18 i 34 anys, els que tenen nivells més elevats d'ingressos, els que tenen major nivell d'estudis, els estudiants i els actius (principalment els aturats).

Taula 16

		FREQ. ALCOHOL	
		Casos	Mitjana
TOTAL		1594	1.42
COS	Mossos d'esquadra	230	1.31
DESPLEGAT	Policia Nacional	906	1.46
	Guàrdia Civil	458	1.39
GÈNERE	Home	1009	1.85
	Dona	586	.68
EDAT	-de 18	13	.13
	18-24	261	1.77
	25-34	381	1.38
	35-44	271	1.36
	45-54	236	1.62
	55-64	254	1.53
	65-74	139	.81
	+de 74	40	.57
INGRESSOS	Més 400M PTA	63	2.07
	300-400M PTA	188	1.15
	200-300M PTA	398	1.77
	100-200M PTA	537	1.25
	Menys 100M PTA	123	1.29
ESTUDIS	Sense estudis	93	1.69
	Primaris	688	1.28
	Secundaris	543	1.53
	Universitaris	262	1.50
OCUPACIÓ	Estudiant	162	1.57
	Treball domèstic	142	.62
	Jubilat	301	1.50
	Actiu ocupat	836	1.46
	Actiu en atur	153	1.63
VEHICLE	Sí	1528	1.44
PROPI	No	67	1.02

Taula 17

		ALCOHOL			
		Sí		No	
		Casos	%	Casos	%
TOTAL		191	11.93	1411	88.07
COS	Mossos d'esquadra	26	11.30	205	88.70
DESPLEGAT	Polícia Nacional	110	12.01	807	87.99
	Guàrdia Civil	55	12.10	399	87.90
GÈNERE	Home	167	16.44	847	83.56
	Dona	25	4.19	564	95.81
EDAT	-de 18	0	.00	13	100.00
	18-24	57	21.64	205	78.36
	25-34	54	14.25	327	85.75
	35-44	26	9.30	251	90.70
	45-54	26	10.66	214	89.34
	55-64	20	7.89	230	92.11
	65-74	7	5.20	134	94.80
	+de 74	2	5.25	38	94.75
INGRESSOS	Més 400M PTA	15	22.67	51	77.33
	300-400M PTA	41	22.02	144	77.98
	200-300M PTA	61	15.26	338	84.74
	100-200M PTA	38	7.05	507	92.95
	Menys 100M PTA	6	5.25	117	94.75
ESTUDIS	Sense estudis	8	8.24	86	91.76
	Primaris	61	8.82	634	91.18
	Secundaris	87	15.89	459	84.11
	Universitaris	35	13.66	223	86.34
OCUPACIÓ	Estudiant	30	18.33	133	81.67
	Treball domèstic	1	.73	144	99.27
	Jubilat	16	5.19	285	94.81
	Actiu ocupat	116	13.76	725	86.24
	Actiu en atur	29	18.99	124	81.01
VEHICLE	Sí	183	11.97	1342	88.03
PROPI	No	9	11.19	69	88.81

LES MESURES PER RESOLDRE ELS PROBLEMES

Davant els problemes derivats de la velocitat i l'alcohol, que com s'ha vist són minoritaris però amb una important massa d'afectats, la societat ha de donar una resposta i els responsables de l'Administració han de prendre mesures. Conèixer l'acceptació social d'alguna de les potencials mesures a prendre és una bona manera de disposar de més elements per prioritzar les actuacions de la mateixa Administració.

Què cal fer amb la velocitat excessiva?

Majories importants (nota global entre 7 i 7.5) a favor de les dues mesures proposades. Ara bé, la mesura clarament preventiva (modificar els cotxes per a què no puguin córrer tant) és la que obté una millor valoració (7.35); incrementar els controls de velocitat per radar, mesura més clarament intervencionista (possibilitat de sanció) rep una avaluació més baixa (7.08).

Taula 18

Mesures per reduir la velocitat excessiva	avaluació
Modificar els cotxes per a què no puguin córrer tant	7.35
Incrementar el control de velocitat per radar	7.08

Les mesures per reduir la velocitat i les característiques de la població:

- La gent que viu a la zona PN és la que més d'acord està amb incrementar el control de velocitat per radar (7.25) i els residents a la zona de desplegament dels Mossos d'Esquadra, amb la proposta de modificar els cotxes per a què no puguin córrer tant (7.69). Els que viuen a la zona GC es mostren menys favorables a ambdues mesures.
- Les dones avaluen millor totes dues propostes que els homes.
- Les avaluacions augmenten a mesura que ho fa l'edat (exceptuant els escassos menors de 18 anys, que també donen avaluacions molt elevades).
- En canvi, s'està menys d'acord amb les dues propostes a mesura que incrementa el nivell d'ingressos i el d'estudis.
- Els treballadors domèstics i els jubilats, són, un altre cop, els que millors avaluacions donen. I cal destacar el grup dels estudiants perquè pràcticament suspensen la proposta de modificar els cotxes per a què no puguin córrer tant.
- Finalment, els que no disposen de vehicle propi estan més d'acord amb l'aplicació d'aquestes dues mesures que els que en disposen.

Taula 19

		MÉS CONTROL VELOCITAT		MODIFICAR COTXES	
		Casos	Mitjana	Casos	Mitjana
TOTAL		2658	7.08	2663	7.35
COS	Mossos d'esquadra	334	7.07	336	7.69
DESPLEGAT	Polícia Nacional	1656	7.25	1660	7.44
	Guàrdia Civil	668	6.67	668	6.96
GÈNERE	Home	1294	6.42	1289	6.61
	Dona	1364	7.71	1374	8.04
EDAT	-de 18	25	7.64	25	7.89
	18-24	377	6.32	377	5.26
	25-34	506	6.64	506	6.98
	35-44	407	6.69	407	7.11
	45-54	359	6.73	359	7.71
	55-64	471	7.69	470	8.54
	65-74	374	8.02	375	8.09
	+de 74	138	8.08	144	7.98
INGRESSOS	Més 400M PTA	86	5.43	86	6.21
	300-400M PTA	228	6.34	231	6.16
	200-300M PTA	581	6.55	581	6.89
	100-200M PTA	972	7.33	980	7.82
	Menys 100M PTA	347	8.13	342	8.61
ESTUDIS	Sense estudis	308	8.01	317	8.37
	Primaris	1235	7.72	1232	8.02
	Secundaris	744	6.09	744	6.24
	Universitaris	360	6.16	360	6.46
OCUPACIÓ	Estudiant	258	6.45	258	4.96
	Treball domèstic	549	8.17	552	8.86
	Jubilat	585	7.67	585	7.86
	Actiu ocupat	1052	6.31	1054	6.76
	Actiu en atur	208	7.12	208	7.76
VEHICLE	Sí	1665	6.59	1660	6.86
PROPI	No	993	7.90	1003	8.15

Què cal fer davant la barreja d'alcohol i cotxe?

Es plantejaven dos tipus de mesures.

Una línia d'actuació pretenia **"limitar encara més el nivell d'alcohol a la sang"**. Ha rebut una avaluació de **6.15** en l'escala de 0: mesura pèssima, a 10: mesura excel·lent.

Es pot entendre com un relatiu rebuig a aquesta limitació, ja que l'avaluació no queda gaire per sobre del 5. Ara bé, si recordem que just poc abans de la realització del treball de camp s'acabaven de rebaixar els nivells d'alcohol a la sang, l'avaluació pren un altre caire: encara queda un ampli grup de gent que veuria amb bons ulls limitacions majors, possiblement el que s'ha definit com a 0% d'alcohol a la sang, per a poder conduir.

La segona línia d'actuació encadenava tres situacions, a partir d'una d'inicial on es proposaven **"més proves policials per saber si els conductors han begut massa"**. A continuació es demanava **què calia fer amb els vehicles dels que havien begut massa** i, per acabar, **què fer si els que havien begut massa cometien alguna infracció greu**. Aquestes dues

qüestions es concretaven en la immobilització dels cotxes dels que han begut massa, i la detenció dels que han begut massa si a més han comès una infracció greu.

"Més proves policials per saber si els conductors han begut massa" ha estat avaluat amb un 8.33.

"Immobilitzar el vehicle de les persones que han begut massa" rep un 9.15.

"Detenció, si a més hi ha infracció greu" un 8.69.

Taula 20

Mesures per reduir el consum d'alcohol quan s'ha de conduir	avaluació
Immobilització dels cotxes de les persones que han begut massa	9.15
Detenció d'aquestes persones si, a més a més, han fet alguna infracció greu	8.69
Més proves policials per a saber si els conductors han begut massa	8.33
Limitar encara més el nivell d'alcohol en sang	6.15

Les mesures per reduir el consum d'alcohol i les característiques de la població:

- Els residents al territori PN són els més favorables a totes les mesures.
- També ho són més les dones que els homes.
- L'acord a aplicar aquestes mesures augmenta amb l'edat. El reduït grup de gent de menys de 18 anys també dona avaluacions molt elevades, amb excepció de limitar més el nivell d'alcohol en la sang, mesura que suspenen juntament amb els de 18 a 24 anys.
- La gent amb menys ingressos també és més favorable a totes les mesures, així com els que no tenen estudis i els que fan les tasques de la llar.
- Cal destacar la baixa avaluació que els estudiants donen a la mesura que proposa limitar més el nivell d'alcohol en la sang.
- I els que no disposen de vehicle propi també són més favorables a totes les mesures.

Taula 21

		PROVES D'ALCOHOLÈMIA		IMMOBI- LITZAR	DETENIR	LIMITAR ALCOHOL
		Casos	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		2666	8.33	9.15	8.69	6.15
COS	Mossos d'esquadra	335	8.22	9.11	8.66	6.03
DESPLEGAT	Polícia Nacional	1663	8.41	9.28	8.72	6.20
	Guàrdia Civil	668	8.20	8.84	8.64	6.10
GÈNERE	Home	1288	8.04	9.02	8.46	5.51
	Dona	1378	8.60	9.28	8.91	6.77
EDAT	-de 18	25	9.07	9.41	9.31	4.85
	18-24	377	7.84	8.88	8.50	4.49
	25-34	506	7.79	8.85	8.27	5.21
	35-44	408	8.12	9.38	8.81	6.41
	45-54	359	8.39	9.33	8.77	6.08
	55-64	473	8.79	9.20	8.75	7.19
	65-74	375	8.82	9.29	8.94	7.22
	+de 74	143	9.10	9.25	9.23	7.34
INGRESSOS	Més 400M PTA	86	8.34	9.41	8.51	4.29
	300-400M PTA	231	8.50	9.30	8.83	6.24
	200-300M PTA	581	7.84	9.14	8.35	5.74
	100-200M PTA	971	8.63	9.15	8.79	6.44
	Menys 100M PTA	348	8.86	9.38	9.08	7.45
ESTUDIS	Sense estudis	317	9.22	9.39	9.11	7.83
	Primaris	1235	8.64	9.18	8.89	6.63
	Secundaris	744	7.68	9.03	8.54	4.92
	Universitaris	360	7.81	9.09	7.97	5.60
OCUPACIÓ	Estudiant	258	7.41	8.39	8.20	3.80
	Treball domèstic	556	8.95	9.48	9.15	7.58
	Jubilat	584	8.73	9.19	8.93	6.93
	Actiu ocupat	1059	8.02	9.14	8.57	5.54
	Actiu en atur	203	8.24	9.11	8.01	6.29
VEHICLE	Sí	1657	8.16	9.13	8.59	5.52
PROPI	No	1010	8.61	9.19	8.86	7.20

La culminació de les propostes posades a consulta introduïa, ni que fos tangencialment, una qüestió polèmica avui: el carnet per punts.

"Creu que s'ha de retirar el permís de conduir als conductors que acumulin una certa quantitat d'infraccions greus" era més senzill de preguntar, que no pas les referències al carnet per punts, que a més de ser desconegut per molta gent ha estat motiu de polèmica recentment.

El resultat ha estat aclaparador: **un 89.2% estan d'acord amb la mesura.**

Ara ja sols cal establir els mecanismes per poder dur-la a terme i, es digui com es digui, no hi ha massa alternatives raonables i neutres per a dur-la a terme, i un carnet per punts millorat en relació amb el que s'ha aplicat a França en podria ser una.

La retirada del permís de conduir i les característiques de la població:

- L'acord amb el fet que cal retirar el permís de conduir als conductors que acumulin una certa quantitat d'infraccions greus és general en totes les categories, i se supera el 80% de respostes afirmatives en tots els casos.
- Tampoc no es dona cap associació significativa entre les variables de segmentació i les opinions sobre aquesta mesura. Els grups que recullen majors proporcions d'acord són els de la gent més jove i els més grans, els que tenen un nivell d'ingressos més elevat, els universitaris i els estudiants i actius en atur. També hi estan una mica més d'acord els que no disposen de vehicle propi.

Taula 22

		RETIRAR PERMÍS			
		Sí		No	
		Casos	%	Casos	%
TOTAL		2375	89.19	288	10.81
COS	Mossos d'esquadra	300	89.32	36	10.68
DESPLEGAT	Policia Nacional	1491	89.87	168	10.13
	Guàrdia Civil	583	87.43	84	12.57
GÈNERE	Home	1139	88.40	149	11.60
	Dona	1236	89.92	138	10.08
EDAT	-de 18	24	97.69	1	2.31
	18-24	321	86.07	52	13.93
	25-34	458	90.52	48	9.48
	35-44	373	90.83	38	9.17
	45-54	317	90.50	33	9.50
	55-64	419	87.70	59	12.30
	65-74	325	86.82	49	13.18
	+de 74	136	94.36	8	5.64
INGRESSOS	Més 400M PTA	81	94.07	5	5.93
	300-400M PTA	190	82.20	41	17.80
	200-300M PTA	529	91.62	48	8.38
	100-200M PTA	858	87.90	118	12.10
	Menys 100M PTA	305	87.61	43	12.39
ESTUDIS	Sense estudis	276	88.06	37	11.94
	Primaris	1112	89.47	131	10.53
	Secundaris	653	88.24	87	11.76
	Universitaris	328	91.01	32	8.99
OCUPACIÓ	Estudiant	231	91.02	23	8.98
	Treball domèstic	495	89.16	60	10.84
	Jubilat	504	86.25	80	13.75
	Actiu ocupat	946	89.83	107	10.17
	Actiu en atur	191	91.78	17	8.22
VEHICLE	Sí	1449	87.50	207	12.50
PROPI	No	925	91.97	81	8.03

4. LES TOPADES

Abans d'entrar a analitzar els resultats de l'estudi en relació amb aquest apartat, calen més **precisions de tipus metodològic i estadístic.**

Quan es parla d'una part d'una part, es viatja rapidíssimament des de mostres força representatives de la població que s'estudia, a d'altres molt poc representatives de la subpoblació (part) que es pretén analitzar.

Quan ens quedem a la superfície, és a dir, quan parlem de quina part del total forma aquesta subpoblació no hi ha, encara, errors (en termes estadístics) inassumibles. Quan volem entrar dins d'aquesta nova població (en el nostre cas, els qui han patit topades) i analitzar determinades característiques o comportaments, el biaix en els resultats exposats pot ésser enorme, i el biaix, en aquests casos, no és controlable. És a dir: podem, amb la millor intenció del món, estar cometent una veritable temeritat.

Aquest estudi es basa en una mostra de 2.676 individus de tot Catalunya, dels quals 1.594 condueixen algun tipus de vehicle. **Han tingut topades 188 d'ells, és a dir, un 11.8% dels conductors o un 7.25% dels catalans majors de 15 anys.**

Ara bé, declaraven haver begut més del compte alguna vegada el darrer any 191 conductors (un 12% dels conductors) i no per això els demanàvem que ens expliquessin més coses.

De fet, però, **on es voreja la raonabilitat de qualsevol plantejament és quan s'entra a analitzar la intervenció policial en les topades. En 60 ocasions hi ha intervingut algun cos policial, en dues de les quals foren els Mossos d'Esquadra, en 13 la Guàrdia Civil i en 45 les policies locals.**

A continuació, i en 10 ítems, es demana en una escala de 0 a 10 la qualificació del servei realitzat.

I tot això es pot desagregar segons el mes en què ha passat, la comarca de localització, el moment del dia, i per trams d'edat, gènere, nivell d'estudis... i totes les variables independents de l'estudi.

En relació amb les topades, té únicament sentit una mera descripció dels resultats globals i caldrà reconduir les preguntes en properes recerques, de manera que permetin nivells d'anàlisi viables, en termes estadístics.

LES TOPADES: NOMBRE I CARACTERÍSTIQUES

Un 11.8% dels conductors catalans (un 7.25% dels catalans majors de 15 anys) ha patit l'any 1998 alguna topada (aproximadament 370.000 individus). La gran majoria (95.9%) n'ha patit sols una, i el 4.1% restant n'ha patit més, de manera que la mitjana és d'1.1 topades per conductor que n'ha patit.

Aproximadament tres de cada quatre s'han produït en zones urbanes; en el 8.4% de les topades hi ha hagut ferits, però en un 33% d'elles hi ha intervingut algun cos policial.

Les topades s'associen, més que a altra cosa, a les majors intensitats del trànsit; així, al matí es produeixen 1/3 de les topades, al migdia tres de cada deu, a la tarda el 21% i a la nit-matinada el 17% restant.

Taula 23

moment del dia en què s'ha produït la topada	%
Matí	32.9
Migdia	29.0
Tarda	21.2
Nit	16.9

Si la distribució al llarg de l'any fos homogènia podríem esperar que tots els mesos tinguessin percentatges semblants de topades. De fet no és així, ja que hi ha quatre mesos que destaquen especialment.

Desembre recull un 17.5% de les topades (majoritàriament a la ciutat), i és època de compres i festes.

Agost, paradigma de vacances, viatges, temps lliure, recull un 12.5% de les topades, amb major incidència en les topades en carretera.

Setembre i octubre, baixen, quant a percentatge de topades, fins al 2.1% i 2.5%, respectivament. Ressaca postvacacional que deixa el cotxe a casa?

Taula 24

mes en què s'ha produït la topada	%
Gener	6.1
Febrer	8.7
Març	6.6
Abril	9.0
Maig	8.5
Juny	8.7
Juliol	8.8
Agost	12.5
Setembre	2.1
Octubre	2.5
Novembre	9.0
Desembre	17.5

Major interès té per a l'estudi l'anàlisi dels **diferents costos associats a les topades**.

Es demanava de valorar del 0: gens a 10: molta, la importància del **cost econòmic, les molèsties associades i l'afectació psicològica**. Era novedosa respecte a altres estudis la incorporació de l'ítem referit a les molèsties associades, ja que permetia introduir elements nous en l'anàlisi.

Quantes vegades allò que molesta no és en si el fet produït (cost econòmic i/o psicològic) com totes les conseqüències que per activa o passiva se'n deriven!

Aquest estudi ho ha avaluat i els resultats són clarificadors: les molèsties associades són el que més va importar a l'afectat.

I justament es disparen a l'alça en les zones més urbanes (zones PN: 6.81); entre les dones (6.38) menys acostumades (?) a fer gestions; entre la gent de més nivell d'estudis (7.29), ja que el seu temps els sembla més valuós!; i entre aquells que es dediquen al treball a la llar (6.66).

Taula 25

cost de la topada	avaluació
Cost econòmic	4.69
Molèsties associades	5.73
Afectació psicològica	3.25

Les topades i les característiques de la població

Taula 26

		TOPADES			
		Sí		No	
		Casos	%	Casos	%
TOTAL		188	7.04	2484	92.96
COS	Mossos d'esquadra	29	8.48	308	91.52
DESPLEGAT	Polícia Nacional	89	5.36	1576	94.64
	Guàrdia Civil	70	10.50	600	89.50
GÈNERE	Home	106	8.19	1188	91.81
	Dona	82	5.97	1295	94.03
EDAT	-de 18	1	2.08	24	97.92
	18-24	64	16.85	314	83.15
	25-34	62	12.24	441	87.76
	35-44	29	7.05	382	92.95
	45-54	8	2.15	352	97.85
	55-64	13	2.68	466	97.32
	65-74	13	3.44	362	96.56
	+de 74	0	.14	144	99.86
INGRESSOS	Més 400M PTA	8	9.81	78	90.19
	300-400M PTA	25	11.18	202	88.82
	200-300M PTA	47	8.06	535	91.94
	100-200M PTA	60	6.16	919	93.84
	Menys 100M PTA	4	1.07	344	98.93
ESTUDIS	Sense estudis	11	3.32	307	96.68
	Primaris	79	6.33	1165	93.67
	Secundaris	80	10.81	664	89.19
	Universitaris	19	5.20	338	94.80
OCUPACIÓ	Estudiant	44	17.23	214	82.77
	Treball domèstic	16	2.93	543	97.07
	Jubilat	22	3.75	563	96.25
	Actiu ocupat	98	9.28	958	90.72
	Actiu en atur	7	3.58	201	96.42
VEHICLE	Sí	173	10.38	1490	89.62
PROPI	No	16	1.55	994	98.45

Taula 27

		NUM.TOPADES	
		Casos	Mitjana
TOTAL		188	1.10
COS	Mossos d'esquadra	29	1.11
DESPLEGAT	Polícia Nacional	89	1.14
	Guàrdia Civil	70	1.06
GÈNERE	Home	106	1.04
	Dona	82	1.18
EDAT	-de 18	1	1.27
	18-24	64	1.13
	25-34	62	1.07
	35-44	29	1.15
	45-54	8	1.03
	55-64	13	1.00
	65-74	13	1.18
	+de 74	1	1.00
INGRESSOS	Més 400M PTA	8	1.10
	300-400M PTA	25	1.02
	200-300M PTA	47	1.08
	100-200M PTA	60	1.10
	Menys 100M PTA	4	1.09
ESTUDIS	Sense estudis	11	1.23
	Primaris	79	1.00
	Secundaris	80	1.16
	Universitaris	19	1.22
OCUPACIÓ	Estudiant	44	1.26
	Treball domèstic	16	1.00
	Jubilat	22	1.11
	Actiu ocupat	98	1.06
	Actiu en atur	7	1.00
VEHICLE	Sí	173	1.09
PROPI	No	16	1.23

Taula 28

		TOPADA_A			
		Amb ferits		Només danys	
		Casos	%	Casos	%
TOTAL		16	8.91	168	91.09
COS	Mossos d'esquadra	5	16.94	24	83.06
DESPLEGAT	Policia Nacional	1	.00	89	100.00
	Guàrdia Civil	12	17.41	55	82.59
GÈNERE	Home	3	3.12	103	96.88
	Dona	13	16.75	65	83.25
EDAT	-de 18	1	26.64	2	73.36
	18-24	2	2.53	58	97.47
	25-34	10	16.20	52	83.80
	35-44	1	2.39	28	97.61
	45-54	1	4.52	7	95.48
	55-64	3	25.52	10	74.48
	65-74	1	2.97	12	97.03
	+de 74	1	50.00	1	50.00
INGRESSOS	Més 400M PTA	1	10.61	8	89.39
	300-400M PTA	1	2.33	21	97.67
	200-300M PTA	4	9.60	42	90.40
	100-200M PTA	8	13.36	52	86.64
	Menys 100M PTA	1	14.34	3	85.66
ESTUDIS	Sense estudis	1	5.88	10	94.12
	Primaris	5	6.96	73	93.04
	Secundaris	10	13.15	66	86.85
	Universitaris	1	1.40	18	98.60
OCUPACIÓ	Estudiant	5	11.38	36	88.62
	Treball domèstic	3	19.40	13	80.60
	Jubilat	1	2.27	21	97.73
	Actiu ocupat	8	7.79	90	92.21
	Actiu en atur	1	6.72	7	93.28
VEHICLE	Sí	15	8.88	157	91.12
PROPI	No	1	9.36	11	90.64

Taula 29

		TOPADA_B			
		Amb ferits		Només danys	
		Casos	%	Casos	%
TOTAL		1	1.90	14	98.10
COS	Mossos d'esquadra	1	13.07	2	86.93
DESPLEGAT	Polícia Nacional	0	.00	13	100.00
GÈNERE	Home	0	.00	4	100.00
	Dona	1	2.55	11	97.45
EDAT	-de 18	0	.00	1	100.00
	18-24	1	3.50	8	96.50
	25-34	0	.00	1	100.00
	35-44	0	.00	4	100.00
	45-54	0	.00	1	100.00
	65-74	0	.00	2	100.00
INGRESSOS	Més 400M PTA	0	.00	1	100.00
	300-400M PTA	0	.00	1	100.00
	200-300M PTA	0	.00	4	100.00
	100-200M PTA	0	.00	2	100.00
ESTUDIS	Sense estudis	0	.00	2	100.00
	Primaris	0	.00	1	100.00
	Secundaris	1	3.37	8	96.63
	Universitaris	0	.00	4	100.00
OCUPACIÓ	Estudiant	1	3.68	7	96.32
	Jubilat	0	.00	2	100.00
	Actiu ocupat	0	.00	5	100.00
VEHICLE	Sí	1	2.53	11	97.47
PROPI	No	0	.00	4	100.00

Taula 30

		MES TOPADA											
		Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setem bre	Octu bre	Novem bre	Dece mbre
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	N/C
TOTAL		6.07	8.69	6.63	9.01	8.44	8.69	8.73	12.47	2.08	2.51	9.03	17.45
COS	Mossos d'esquadra	3.77	6.37	8.40	4.49	11.75	11.29	10.27	8.12	5.99	3.93	10.47	13.94
DESPLEGAT	Polícia Nacional	5.98	7.76	2.24	12.71	14.06	6.28	6.73	10.02	2.24	4.04	6.73	21.22
	Guàrdia Civil	7.12	10.81	11.48	6.14	.00	10.70	10.66	17.31	.31	.00	11.37	14.08
GÈNERE	Home	7.74	4.22	3.16	15.58	7.59	7.49	11.38	11.25	3.00	.84	14.64	12.92
	Dona	3.93	14.44	11.10	.55	9.54	10.24	5.33	14.03	.90	4.66	1.82	23.27
EDAT	-de 18	26.64	.00	.00	.00	.00	.00	49.70	23.66	.00	.00	.00	.00
	18-24	.55	12.29	1.18	16.76	3.04	8.13	11.50	7.67	.87	.96	16.70	20.35
	25-34	.00	13.23	13.46	9.23	6.28	13.42	1.66	13.44	.87	6.09	1.76	20.55
	35-44	10.71	1.44	3.75	1.27	31.57	1.66	.65	14.24	2.16	.77	16.36	14.24
	45-54	.00	.00	.00	.00	9.39	2.78	5.28	76.09	.00	1.83	4.63	.00
	55-64	42.07	.00	2.82	1.99	.00	1.10	28.07	.61	.00	.00	.00	23.34
	65-74	18.95	.00	15.52	.00	1.66	16.32	28.39	.87	16.32	.00	.87	1.08
	+de 74	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	50.00	.00	50.00	.00
INGRESSOS	Més 400M PTA	.00	2.92	2.15	.00	10.70	4.26	2.11	1.28	2.84	.00	2.74	70.99
	300-400M PTA	.00	1.81	1.93	2.38	.00	.00	4.11	35.07	.00	1.39	23.79	29.52
	200-300M PTA	10.95	8.09	9.35	.64	1.59	17.40	14.36	16.93	2.22	8.20	1.18	8.35
	100-200M PTA	.97	.14	10.98	9.44	22.79	1.57	6.89	10.42	3.97	.64	14.48	17.70
	Menys 100M PTA	4.72	.00	10.76	.00	5.08	58.27	7.48	6.95	.00	.00	3.00	3.74
ESTUDIS	Sense estudis	5.81	.00	21.40	.00	35.31	1.34	35.07	.00	.00	.00	1.06	.00
	Primaris	3.16	10.00	1.07	1.14	5.86	13.68	9.47	13.34	1.09	5.25	5.77	29.75
	Secundaris	3.73	10.15	11.25	19.67	9.28	2.28	2.37	11.32	3.64	.73	14.35	11.22
	Universitaris	28.77	1.78	1.87	1.38	.54	19.46	18.21	20.80	.75	.00	4.39	2.07
OCUPACIÓ	Estudiant	.31	24.04	9.26	23.52	1.73	.00	15.58	9.57	.00	.00	.58	15.40
	Treball domèstic	.37	3.40	3.73	2.11	45.57	23.67	.00	.37	.00	.00	1.57	18.25
	Jubilat	35.38	.00	9.10	1.16	.86	9.74	32.18	.86	9.57	.00	.51	.64
	Actiu ocupat	3.17	5.22	5.72	6.01	7.61	6.13	1.97	18.80	1.55	4.70	16.60	22.31
	Actiu en atur	4.70	.00	2.01	.00	.00	58.14	6.72	7.41	3.98	1.73	1.73	13.58
VEHICLE	Sí	6.52	9.48	7.24	9.82	9.15	9.48	6.04	9.12	2.27	2.74	9.37	18.55
PROPI	No	1.13	.00	.00	.00	.60	.00	38.36	49.35	.00	.00	5.28	5.28

Taula 31

		QUAN TOPADA			
		Matí	Migdia	Tarda	Nit
		%	%	%	%
TOTAL		32.91	28.96	21.20	16.92
COS	Mossos d'esquadra	20.91	28.38	26.47	24.24
DESPLEGAT	Polícia Nacional	30.79	22.72	18.54	27.95
	Guàrdia Civil	40.47	37.10	22.44	.00
GÈNERE	Home	25.99	27.85	25.42	20.73
	Dona	41.84	30.39	15.76	12.01
EDAT	-de 18	23.66	26.64	49.70	.00
	18-24	30.57	13.63	10.01	45.79
	25-34	35.62	36.62	26.12	1.64
	35-44	41.92	35.69	18.32	4.07
	45-54	3.83	69.04	23.97	3.16
	55-64	25.06	30.66	44.28	.00
	65-74	36.67	27.81	33.29	2.24
	+de 74	50.00	.00	50.00	.00
INGRESSOS	Més 400M PTA	74.33	4.95	7.18	13.54
	300-400M PTA	47.23	21.15	5.35	26.26
	200-300M PTA	28.50	26.26	29.06	16.18
	100-200M PTA	41.31	28.40	18.18	12.12
	Menys 100M PTA	25.04	2.08	68.16	4.72
ESTUDIS	Sense estudis	38.54	33.72	26.06	1.67
	Primaris	35.16	16.40	30.14	18.30
	Secundaris	31.53	37.60	9.57	21.30
	Universitaris	26.17	42.13	30.94	.76
OCUPACIÓ	Estudiant	19.04	16.51	19.86	44.59
	Treball domèstic	45.61	26.02	27.75	.62
	Jubilat	21.02	32.42	45.25	1.31
	Actiu ocupat	36.73	36.18	15.74	11.34
	Actiu en atur	72.62	4.53	15.67	7.18
VEHICLE	Sí	31.00	31.59	23.02	14.40
PROPI	No	54.07	.00	1.16	44.77

Taula 32

		ZONA TOPADA			
		Urbà		Carretera	
		Casos	%	Casos	%
TOTAL		137	72.72	51	27.28
COS	Mossos d'esquadra	16	57.27	12	42.73
DESPLEGAT	Policia Nacional	75	83.70	15	16.30
	Guàrdia Civil	46	65.08	25	34.92
GÈNERE	Home	81	76.56	25	23.44
	Dona	56	67.78	26	32.22
EDAT	-de 18	0	.00	1	100.00
	18-24	56	88.47	7	11.53
	25-34	44	72.15	17	27.85
	35-44	13	44.19	16	55.81
	45-54	7	84.91	1	15.09
	55-64	9	71.32	4	28.68
	65-74	8	60.02	5	39.98
	+de 74	0	.00	1	100.00
INGRESSOS	Més 400M PTA	8	90.16	1	9.84
	300-400M PTA	24	95.50	1	4.50
	200-300M PTA	31	67.19	15	32.81
	100-200M PTA	35	57.81	25	42.19
	Menys 100M PTA	2	59.99	1	40.01
ESTUDIS	Sense estudis	4	35.82	7	64.18
	Primaris	59	75.33	19	24.67
	Secundaris	60	74.34	21	25.66
	Universitaris	14	75.64	5	24.36
OCUPACIÓ	Estudiant	39	86.93	6	13.07
	Treball domèstic	9	54.05	8	45.95
	Jubilat	17	76.15	5	23.85
	Actiu ocupat	71	72.32	27	27.68
	Actiu en atur	2	24.18	6	75.82
VEHICLE	Sí	127	73.45	46	26.55
PROPI	No	10	64.67	6	35.33

Taula 33

		COST	MOLÈSTIA	AFFECTACIÓ
		Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		4.69	5.73	3.25
COS	Mossos d'esquadra	4.50	4.42	3.20
DESPLEGAT	Policia Nacional	4.89	6.81	4.03
	Guàrdia Civil	4.52	4.88	2.28
GÈNERE	Home	3.64	5.22	2.98
	Dona	6.06	6.38	3.60
EDAT	-de 18	5.63	6.15	4.87
CODIFICADA	18-24	3.95	5.45	2.68
	25-34	5.82	6.33	3.43
	35-44	4.23	5.09	4.93
	45-54	3.02	5.91	5.65
	55-64	5.48	6.30	.46
	65-74	4.18	4.95	2.57
	+de 74	7.00	5.00	9.00
INGRESSOS	Més 400M PTA	1.59	2.00	1.51
	300-400M PTA	4.15	7.45	1.73
	200-300M PTA	4.95	6.47	3.75
	100-200M PTA	4.06	4.89	4.62
	Menys 100M PTA	5.32	5.72	5.56
ESTUDIS	Sense estudis	1.77	2.09	1.98
	Primaris	4.76	5.73	4.06
	Secundaris	4.66	5.84	2.68
	Universitaris	6.24	7.29	2.96
OCUPACIÓ	Estudiant	5.00	5.35	2.46
	Treball domèstic	6.02	6.66	4.36
	Jubilat	4.56	5.25	1.62
	Actiu ocupat	4.15	5.83	3.66
	Actiu en atur	7.48	5.95	4.92
VEHICLE	Sí	4.64	5.69	3.16
PROP	No	5.24	6.11	4.24

Taula 34

		COST TOPADA	MOLÈSTIA TOPADA	AFFECTACIÓ TOPADA
		Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		4.69	5.73	3.25
ZONA TOPADA	Urbà	4.15	5.52	2.71
	Carretera	6.13	6.28	4.67
TIPUS TOPADA	Ferits	4.56	7.15	4.81
	Només danys	4.70	5.65	3.17
MOMENT TOPADA	Matí	5.50	5.41	2.59
	Migdia	3.68	4.62	2.35
	Tarda	5.31	6.63	4.34
	Nit	4.08	7.09	4.70
INTERVENCIÓ COS	Sí	4.69	5.89	5.07
	No	4.86	5.58	2.47
COS TOPADA	Mossos d'Esquadra	5.49	6.37	6.13
	Guàrdia Civil	5.65	7.31	4.16
	Polícia Local	3.94	5.64	4.84

LA INTERVENCIÓ POLICIAL EN LES TOPADES

Aquestes són les dades obtingudes:

En un **32.9%** dels casos hi va intervenir la policia.

Taula 35

cos policial que hi ha intervingut	%
Mossos d'Esquadra	3.4
Guàrdia Civil	22.1
Polícia local	74.4

Taula 36

avaluació del servei policial	avaluació
Atenció dels accidentats	7.20
Temps que van trigar a arribar	7.51
Actuacions per a normalitzar la situació	5.90
Tracte	6.71
Informació rebuda	6.53
Preparació de les persones que el van atendre	6.84
Simplicitat i rapidesa dels tràmits	5.91
Solució de l'assumpte	6.00
Facilitat per formular queixes o reclamacions	5.41
Valoració global	5.97

La intervenció policial i les característiques de la població

Taula 37

		INTERVENIR COS			
		Sí		No	
		Casos	%	Casos	%
TOTAL		60	32.92	123	67.08
COS	Mossos d'esquadra	9	30.48	20	69.52
DESPLEGAT	Polícia Nacional	29	33.05	60	66.95
	Guàrdia Civil	22	33.78	44	66.22
GÈNERE	Home	30	29.98	71	70.02
	Dona	30	36.53	52	63.47
EDAT	18-24	13	19.73	51	80.27
	25-34	23	40.18	34	59.82
	35-44	15	50.60	14	49.40
	45-54	0	6.35	7	93.65
	55-64	7	55.31	6	44.69
	65-74	2	16.89	11	83.11
	+de 74	1	100.00	0	.00
INGRESSOS	Més 400M PTA	1	13.41	7	86.59
	300-400M PTA	5	24.30	16	75.70
	200-300M PTA	9	20.05	37	79.95
	100-200M PTA	42	69.92	18	30.08
	Menys 100M PTA	1	17.47	3	82.53
ESTUDIS	Sense estudis	7	70.25	3	29.75
	Primaris	24	30.73	54	69.27
	Secundaris	28	36.73	48	63.27
	Universitaris	1	5.02	17	94.98
OCUPACIÓ	Estudiant	15	33.55	29	66.45
	Treball domèstic	11	69.13	5	30.87
	Jubilat	6	26.91	16	73.09
	Actiu ocupat	28	29.81	66	70.19
	Actiu en atur	1	6.13	7	93.87
VEHICLE	Sí	55	32.95	113	67.05
PROPI	No	5	32.53	10	67.47

Taula 38

		COS TOPADA		
		Mossos d'esquadra	Guàrdia Civil	Polícia Local
		%	%	%
TOTAL		3.45	22.13	74.42
COS	Mossos d'esquadra	26.01	25.18	48.81
DESPLEGAT	Polícia Nacional	.00	.00	100.00
	Guàrdia Civil	.00	45.63	54.37
GÈNERE	Home	3.40	25.34	71.26
	Dona	3.50	18.43	78.07
EDAT	-de 18	32.25	.00	67.75
	18-24	2.23	.00	97.77
	25-34	.47	37.26	62.26
	35-44	5.90	25.14	68.96
	45-54	26.27	28.86	44.87
	55-64	4.60	5.05	90.35
	65-74	8.11	.00	91.89
	+de 74	100.00	.00	.00
INGRESSOS	Més 400M PTA	31.82	.00	68.18
	300-400M PTA	.00	52.53	47.47
	200-300M PTA	1.00	1.51	97.49
	100-200M PTA	2.39	18.39	79.22
	Menys 100M PTA	27.02	72.98	.00
ESTUDIS	Sense estudis	4.30	.82	94.89
	Primaris	5.03	17.11	77.86
	Secundaris	1.45	30.57	67.97
	Universitaris	25.20	29.24	45.56
OCUPACIÓ	Estudiant	1.88	26.50	71.62
	Treball domèstic	1.67	5.53	92.80
	Jubilat	7.12	1.31	91.56
	Actiu ocupat	3.79	29.64	66.57
	Actiu en atur	26.87	32.71	40.41
VEHICLE	Sí	3.29	22.61	74.10
PROPI	No	5.37	16.42	78.21

Taula 39

		ATENCIÓ	TEMPS	ACTUACIONS	TRACTE	INFORMACIÓ
		Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		7.20	7.51	5.90	6.71	6.53
COS	Mossos d'esquadra	7.68	7.90	7.24	7.47	6.59
DESPLEGAT	Polícia Nacional	7.03	7.03	3.88	5.31	5.31
	Guàrdia Civil	7.22	8.01	8.06	8.27	8.11
GÈNERE	Home	7.26	7.53	4.35	6.07	6.07
	Dona	7.16	7.50	7.47	7.36	6.99
EDAT	-de 18	9.36	7.03	6.36	6.64	7.36
	18-24	6.43	7.46	3.80	5.70	5.50
	25-34	6.42	7.19	5.24	5.13	4.90
	35-44	9.26	7.83	7.71	9.48	9.24
	45-54	9.10	8.81	8.81	8.81	8.81
	55-64	6.60	8.53	7.55	8.06	8.08
	65-74	5.41	5.41	6.32	5.41	5.41
	+de 74	9.00	10.00	10.00	10.00	7.50
INGRESSOS	Més 400M PTA	9.25	8.35	7.50	6.91	5.87
	300-400M PTA	6.21	5.61	6.92	6.30	6.23
	200-300M PTA	8.47	9.13	8.71	8.79	8.72
	100-200M PTA	6.97	7.32	5.05	6.24	6.10
	Menys 100M PTA	8.78	9.33	8.78	8.78	8.78
ESTUDIS	Sense estudis	7.68	9.53	8.60	9.06	9.51
	Primaris	6.98	8.15	5.64	6.72	6.56
	Secundaris	7.35	6.48	5.45	6.09	5.72
	Universitaris	5.35	5.99	4.60	6.57	6.01
OCUPACIÓ	Estudiant	6.28	7.52	4.40	6.29	6.00
	Treball domèstic	6.82	6.87	6.77	6.18	5.92
	Jubilat	5.39	7.73	6.92	7.15	7.71
	Actiu ocupat	8.55	7.74	6.17	7.02	6.82
	Actiu en atur	5.33	6.80	3.31	9.14	5.77
VEHICLE	SÍ	7.23	7.61	5.74	6.69	6.50
PROPI	No	6.94	6.47	7.69	6.98	6.78

Taula 40

		PREPARACIÓ	RAPIDESA	SOLUCIÓ	FACILITAT	VALORACIÓ GLOBAL
		Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana
TOTAL		6.84	5.91	6.00	5.41	5.97
COS	Mossos d'esquadra	7.45	7.24	7.00	6.85	7.21
DESPLEGAT	Polícia Nacional	5.38	5.55	5.55	4.19	5.01
	Guàrdia Civil	8.55	5.92	6.22	6.24	6.74
GÈNERE	Home	6.28	4.83	4.77	3.96	4.57
	Dona	7.41	7.03	7.26	6.66	7.38
EDAT	-de 18	8.68	5.64	7.32	3.64	7.03
	18-24	6.14	6.06	5.67	5.63	5.73
	25-34	5.11	4.90	5.23	4.59	5.29
	35-44	9.31	6.89	6.91	5.69	6.25
	45-54	8.53	8.81	8.81	7.66	8.81
	55-64	8.48	6.68	7.06	7.14	7.54
	65-74	6.32	5.41	5.41	5.41	6.32
	+de 74	8.00	8.00	7.50	6.00	9.00
INGRESSOS	Més 400M PTA	7.39	6.85	5.10	6.10	6.54
	300-400M PTA	7.20	7.14	6.31	6.32	6.37
	200-300M PTA	8.83	8.62	8.78	7.01	9.22
	100-200M PTA	6.37	5.09	5.36	4.82	5.14
	Menys 100M PTA	8.78	8.78	8.66	8.78	8.78
ESTUDIS	Sense estudis	9.48	8.57	8.51	9.01	8.59
	Primaris	6.69	5.52	5.54	4.85	5.36
	Secundaris	6.30	5.58	5.79	4.84	5.80
	Universitaris	5.75	4.60	4.31	4.62	5.52
OCUPACIÓ	Estudiant	6.62	5.75	6.00	5.97	6.34
	Treball domèstic	6.21	6.28	6.54	6.24	6.14
	Jubilat	8.02	6.53	6.47	7.11	6.89
	Actiu ocupat	6.98	5.72	5.70	4.17	5.53
	Actiu en atur	6.31	4.83	5.09	3.63	3.96
VEHICLE PROPI	Sí	6.79	5.75	5.93	5.27	5.87
	No	7.41	8.02	6.80	7.08	6.98